

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

**ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Θέμα: Η διαχείριση των στερεών απορριμμάτων
στο Νομό Χαλκιδικής, με έμφαση στους
Δήμους Μουδανιών, Ορμούλιας, Πολυγύρου
και Σιθωνίας.**

Σπουδάστρια: Δροσσιά Στεργιανή

Εισηγήτρια: Αλεξανδροπούλου Σταυρούλα

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

**ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Θέμα: Η διαχείριση των στερεών απορριμμάτων
στο Νομό Χαλκιδικής, με έμφαση στους
Δήμους Μουδανιών, Ορμύλιας, Πολυγύρου
και Σιθωνίας.**

Σπουδάστρια: Δροσά Στεργιανή

Εισηγήτρια: Αλεξανδροπούλου Σταυρούλα

Καλαμάτα 2000

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
----------	---

ΜΕΡΟΣ 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ – ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ	3
--	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	5
---------------------------------------	---

2.1 Η προσωρινή αποθήκευση των στερεών απορριμμάτων	6
---	---

2.2 Η συλλογή και μεταφορά των στερεών απορριμμάτων	7
---	---

2.3 Η τελική διάθεση των στερεών απορριμμάτων	8
---	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ – ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	13
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ	15
-----------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	17
--	----

ΜΕΡΟΣ 2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	19
---	----

1.1 Η παρούσα κατάσταση	19
1.2 Το κόστος διαχείρισης των στερεών απορριμμάτων	26
1.3 Αρμόδιοι φορείς για την διαχείριση των απορριμμάτων	26
1.4 Η χρηματοδότηση της διαχείρισης των απορριμμάτων	27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	29
2.1 Η διεθνής και κοινοτική μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος	29
2.2 Το ισχύον Ελληνικό θεσμικό πλαίσιο για τα απορρίμματα	32
2.3 Η διαδικασία έγκρισης του χώρου διάθεσης	33
2.4 Κυρώσεις για τη ρύπανση του περιβάλλοντος	35

ΜΕΡΟΣ 3

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	36
-----------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	37
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ - ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	41
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	53
--	----

3.1 Οι φορείς διαχείρισης	53
3.1.1 Η δράση των Σ.Π. αναφορικά με την διαχείριση των απορριμμάτων	54
3.2 Προσωρινή αποθήκευση, συλλογή και μεταφορά των στερεών απορριμμάτων	60
3.2.1 Η προσωρινή αποθήκευση των απορριμμάτων	60

3.2.2 Συλλογή και μεταφορά των απορριμμάτων	63
3.3 Οι εργαζόμενοι στην διαχείριση των απορριμμάτων	71
3.4 Η τελική διάθεση των στερεών απορριμμάτων	73
3.5 Ανακύκλωση	101
3.6 Ειδικά απορρίμματα	101

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	103
---	------------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	107
---	------------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	110
--	------------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ	133
-----------------------------	------------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	146
--	------------

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ...	149
-------------------------	------------

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΜΕΡΟΣ 3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Πίνακας 1.1 : Γενικά χαρακτηριστικά Νομού Χαλκιδικής	38
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ

ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ - ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Πίνακας 2.1 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Ανθεμούντα	42
Πίνακας 2.2 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Αρναίας	42
Πίνακας 2.3 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Ζερβοχωρίων	43
Πίνακας 2.4 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Καλλικράτειας	43
Πίνακας 2.5 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Κασσάνδρας	44
Πίνακας 2.6 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Μουδανιών	44
Πίνακας 2.7 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Οριούλιας	45
Πίνακας 2.8 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Παλλήνης	45
Πίνακας 2.9 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Παναγίας	46
Πίνακας 2.10 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Πολυγύρου	46
Πίνακας 2.11 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Σιθωνίας	47
Πίνακας 2.12 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Σταγίρων-Ακάνθου	47
Πίνακας 2.13 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Τορώνης	48

Πίνακας 2.14 : Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων του Δήμου Τρίγλιας	48
Πίνακας 2.15 : Οι συνολικά παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων του Νομού Χαλκιδικής	49
Πίνακας 2.16 : Οι παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων του Νομού ανά χρονική περίοδο και σε σύνολο έτους (σε τμ)	49
Πίνακας 2.17 : Οι παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων ανά χρονική περίοδο και σε σύνολο έτους (σε τμ) των 4 Δήμων	51

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Πίνακας 3.1.1.1 : Απορριματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Ιερισσού	55
Πίνακας 3.1.1.2 : Απορριματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Β. Χαλκιδικής	55
Πίνακας 3.1.1.3 : Απορριματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Σιθωνίας	56
Πίνακας 3.1.1.4 : Απορριματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Κεντρ. Χαλκιδικής	56
Πίνακας 3.1.1.5 : Απορριματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Ζερβοχωριών	57
Πίνακας 3.1.1.6 : Απορριματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Καλλικράτειας	57
Πίνακας 3.1.1.7 : Απορριματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Ν. Καλαμαρίας	58
Πίνακας 3.1.1.8 : Απορριματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Γαλάτιστας	58
Πίνακας 3.1.1.9 : Απορριματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Κασσάνδρας	59
Πίνακας 3.2.1.1 : Είδος, αριθμός και χωρητικότητα κάδων Δ. Μουδανιών	61
Πίνακας 3.2.1.2 : Είδος, αριθμός και χωρητικότητα κάδων Δ. Ορμύλιας	61
Πίνακας 3.2.1.3 : Είδος, αριθμός και χωρητικότητα κάδων Δ. Πολυγύρου	62
Πίνακας 3.2.1.4 : Είδος, αριθμός και χωρητικότητα κάδων Δ. Σιθωνίας	62
Πίνακας 3.2.2.1 : Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Μουδανιών	63
Πίνακας 3.2.2.2 : Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Ορμύλιας	64
Πίνακας 3.2.2.3 : Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Πολυγύρου	64
Πίνακας 3.2.2.4 : Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Σιθωνίας	65
Πίνακας 3.2.2.5 : Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Ανθεμούντα	66
Πίνακας 3.2.2.6 : Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Αρναίας	66

Πίνακας 3.2.2.7: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Ζερβοχωριών	67
Πίνακας 3.2.2.8: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Καλλικράτειας	67
Πίνακας 3.2.2.9: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Κασσάνδρας	68
Πίνακας 3.2.2.10: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Παλλήνης	68
Πίνακας 3.2.2.11: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Παναγίας	69
Πίνακας 3.2.2.12: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Σταγίρων-Ακάνθου	69
Πίνακας 3.2.2.13: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Τορώνης	70
Πίνακας 3.2.2.14: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο Δήμου Τρίγλιας	70
Πίνακας 3.3.1 : Προσωπικό Υπηρεσίας καθαριότητας Δ. Μουδανιών	71
Πίνακας 3.3.2 : Προσωπικό Υπηρεσίας καθαριότητας Δ. Ορμύλιας	72
Πίνακας 3.3.3 : Προσωπικό Υπηρεσίας καθαριότητας Δ. Πολυγύρου	72
Πίνακας 3.3.4 : Προσωπικό Υπηρεσίας καθαριότητας Δ. Σιθωνίας	72
Πίνακας 3.Α : Πληθυσμιακά χαρακτηριστικά ΟΤΑ που εξυπηρετούνται από τον ΧΥΤΑ	96
Πίνακας 3.Β : Συντελεστές παραγωγής απορριμμάτων	96
Πίνακας 3.Γ : Παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων των ΟΤΑ που εξυπηρετούνται από τον ΧΥΤΑ	97
Πίνακας 3.Δ : Σύνολο απορριμμάτων που οδηγούνται στο ΧΥΤΑ	97

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Πίνακας 4.1 : Δαπάνες καθαριότητας του Δ. Μουδανιών	104
Πίνακας 4.2 : Δαπάνες καθαριότητας του Δ. Ορμύλιας	104
Πίνακας 4.3 : Δαπάνες καθαριότητας του Δ. Πολυγύρου	105
Πίνακας 4.4 : Δαπάνες καθαριότητας του Δ. Σιθωνίας	105

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Πίνακας 6.1 : Εξέλιξη μόνιμου πληθυσμού και ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης του στο Δ. Μουδανιών το διάστημα '71-'91	111
Πίνακας 6.2 : Εξέλιξη πληθυσμού ιδιόκτητων παραθεριστικών κατοικιών του Α.Σ. Νότιας Κάλαμαριάς	111
Πίνακας 6.3 : Αναμενόμενες ποσότητες απορριμμάτων του Α.Σ. την περίοδο 1992-2011 (σε tn)	112
Πίνακας 6.Α.1: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Ανθεμούντα	118
Πίνακας 6.Α.2: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Αρναίας	118
Πίνακας 6.Α.3: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Ζερβοχωρίων	119
Πίνακας 6.Α.4: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Καλλικράτειας	119
Πίνακας 6.Α.5: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Μουδανιών	120
Πίνακας 6.Α.6: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Ορμύλιας	120
Πίνακας 6.Α.7: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Παναγίας	121
Πίνακας 6.Α.8: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Πολυγύρου	121
Πίνακας 6.Α.9: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Σιθωνίας	122
Πίνακας 6.Α.10: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Σταγίρων-Ακάνθου	122
Πίνακας 6.Α.11: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Τορώνης	123
Πίνακας 6.Α.12: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Τρίγλιας	123
Πίνακας 6.Α.13: Συνολικές αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και σύνολο απαιτούμενων κάδων	130
Πίνακας 6.Β.1: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Ανθεμούντα	124
Πίνακας 6.Β.2: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Αρναίας	124

Πίνακας 6.Β.3: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Ζερβοχωρίων	125
Πίνακας 6.Β.4: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Καλλικράτειας	125
Πίνακας 6.Β.5: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Μουδανιών	126
Πίνακας 6.Β.6: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Ορμύλιας	126
Πίνακας 6.Β.7: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Παναγίας	127
Πίνακας 6.Β.8: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Πολυγύρου	127
Πίνακας 6.Β.9: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Σιθωνίας	128
Πίνακας 6.Β.10: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Σταγίρων-Ακάνθου	128
Πίνακας 6.Β.11: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Τορώνης	129
Πίνακας 6.Β.12: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Τρίγλιας	129
Πίνακας 6.Β.13: Συνολικές αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και σύνολο απαιτούμενων κάδων	130

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Πίνακας 7.1 : Συνολικό ποσό υλικών συσκευασίας του Νομού Χαλκιδικής	134
Πίνακας 7.2 : Συγκεντρωτικά μεγέθη των σεναρίων (σύνολο απορ., οργανικό κλάσμα, μέγιστη ποσ. ανύμων, δυνατότητα επεξεργασίας)	138
Πίνακας 7.3 : Οικονομικά στοιχεία των σεναρίων	141
Πίνακας 7.4 : Αποτελέσματα της σύγκρισης των σεναρίων	142
Πίνακας 7.5 : Δήμοι που θα εφαρμοστεί πρόγραμμα ανακύκλωσης χαρτιού και αλουμινίου	143

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε :	<i>Αναπτυξιακή Εταιρία Χαλκιδικής, Ανώνυμη Εταιρία</i>
Α.Σ. :	<i>Αναπτυξιακός Σύνδεσμος</i>
Δ.Ε.Η. :	<i>Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού</i>
Δ.Κ.Κ. :	<i>Δημοτικός Κοινοτικός Κώδικας</i>
Δ.Π. :	<i>Διαλογή στην Πηγή</i>
Δ.Σ.Α. :	<i>Δημοτικά Στερεά Απορρίμματα</i>
Ε.Α.Π.Τ.Α. :	<i>Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης</i>
Ε.Ε. :	<i>Ευρωπαϊκή Ένωση</i>
Ε.Ε.Τ.Α.Α. :	<i>Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης</i>
Ε.Κ. :	<i>Ευρωπαϊκή Κοινότητα</i>
Ε.Ο.Κ. :	<i>Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα</i>
Ε.Π.Ε.Μ. Ε.Π.Ε. :	<i>Εταιρία Περιβαλλοντικών Μελετών, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης</i>
Ε.Π.ΠΕΡ. :	<i>Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον</i>
Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ. :	<i>Ευρωπαϊκό Ταμείο Ενιαίου Ρυθμιστικού Πολεοδομικού Σχεδιασμού</i>
Ε.Σ.Υ.Ε. :	<i>Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος</i>
Ε.Τ.Π.Α. :	<i>Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης</i>
Κ.Α.Υ. :	<i>Κέντρο Ανακύκλωσης Υλικών</i>

Κ.Υ.Α. :	<i>Κοινή Υπουργική Απόφαση</i>
Μ.Π.Ε. :	<i>Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων</i>
Ν.Α. :	<i>Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση</i>
Ν.Π.Δ.Δ. :	<i>Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου</i>
Ο.Τ.Α. :	<i>Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης</i>
Ο.Ο.Σ.Α :	<i>Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης</i>
Π.Δ.Ε. :	<i>Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων</i>
Π.Ε.Π. :	<i>Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα</i>
Σ.Α.Τ.Α. :	<i>Συλλογική Απόφαση Τοπικής Αυτοδιοίκησης</i>
Σ.Μ.Α. :	<i>Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων</i>
Σ.Π. :	<i>Συμβούλιο Περιοχής</i>
Τ.Α. :	<i>Τοπική Αυτοδιοίκηση</i>
Τ.Ε.Δ.Κ. :	<i>Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων</i>
Τ.Ε.Δ.Κ.Ν.Α. :	<i>Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης</i>
ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. :	<i>Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης</i>
Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. :	<i>Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων</i>
Υ.Τ. :	<i>Υγειονομική Ταφή</i>
Φ.Ε.Κ. :	<i>Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως</i>
Χ.Υ.Τ.Α. :	<i>Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων</i>

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στα πλαίσια των σπουδών μου στο Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας, ανέλαβα την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας με θέμα «Η διαχείριση των στερεών απορριμμάτων στο Νομό Χαλκιδικής με έμφαση στους Δήμους Μουδανιών, Ορμύλιας, Πολυγύρου και Σιθωνίας».

Η εργασία αυτή χωρίζεται σε τρία μέρη. Το **πρώτο μέρος**, που περιλαμβάνει *πέντε κεφάλαια*, είναι μια βιβλιογραφική αναφορά στην διαχείριση των στερεών απορριμμάτων γενικά και περιλαμβάνει τις διακρίσεις των απορριμμάτων, τις εργασίες συλλογής, μεταφοράς και διάθεσης που γίνονται και κάποιες αναφορές στην ανακύκλωση, τα ειδικά απορρίμματα και την ασφάλεια και υγιεινή των εργαζομένων στις υπηρεσίες καθαριότητας.

Το **δεύτερο μέρος** περιλαμβάνει *δυο κεφάλαια* και αναφέρεται στην κατάσταση που επικρατεί στην Ελληνική περιφέρεια σχετικά με τα απορρίμματα, το κόστος διαχείρισης, τους αρμόδιους φορείς και την χρηματοδότηση, καθώς και το νομοθετικό πλαίσιο που υπάρχει για τα απορρίμματα.

Το **τρίτο μέρος**, που περιλαμβάνει *επτά κεφάλαια*, αποτελεί την έρευνα που διεξήχθη στο Νομό Χαλκιδικής και ιδιαίτερα στην περιοχή των τεσσάρων Δήμων (Μουδανιών, Ορμύλιας, Πολυγύρου και Σιθωνίας). Αρχικά γίνεται μια παρουσίαση του Νομού, των ποσοτήτων των στερεών απορριμμάτων που παράγονται εκεί, της διαχείρισης που γίνεται και των προβλημάτων που δημιουργούνται. Επίσης, γίνεται αναφορά στις προτάσεις - μελέτες που έγιναν στο πρόσφατο παρελθόν και στα σχέδια που υπάρχουν για το μέλλον. Τέλος, αντλούνται κάποια γενικά συμπεράσματα και παραθέτονται προτάσεις για την αντιμετώπιση της κατάστασης αναφορικά με την διαχείριση των στερεών απορριμμάτων στο Νομό Χαλκιδικής.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω αυτούς που με την καθοδήγηση και βοήθεια τους συνέβαλαν στην πραγμάτωση αυτής της εργασίας:

- Την κα. Σ. Αλεξανδροπούλου, εισηγήτρια της εργασίας αυτής που στάθηκε δίπλα μου σε κάθε βήμα με την πολύτιμη καθοδήγηση της.
- Τον κ. Π. Φουρναράκη, καθηγητή του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας, για το υλικό που μου παραχώρησε.

- Τους Δημάρχους και το προσωπικό των Δήμων του Ν. Χαλκιδικής καθώς και το προσωπικό της Τεχνικής Υπηρεσίας της Ν.Α. και της ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ για τα στοιχεία που μου παρείχαν.
- Την κα. Α. Βαβούρη, υπεύθυνη εκπαιδευτικών προγραμμάτων της Ε.Ε.Π.Φ. για τις πληροφορίες και το υλικό που μου παραχώρησε.
- Τους γονείς και φίλους μου που με στήριξαν ηθικά σε όλη την διάρκεια των σπουδών μου.

ΜΕΡΟΣ 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ-ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ.

Στις μέρες μας, όροι όπως στερεά απορρίμματα, στερεά απόβλητα, σκουπίδια ακούγονται πολύ συχνά σε συζητήσεις, ντοκιμαντέρ, ενημερώσεις και αποτελούν μέρος ενός μεγάλου περιβαλλοντικού προβλήματος που αντιμετωπίζει ο πλανήτης μας. Είναι αλήθεια ότι όλοι αυτοί οι όροι έχουν συναφή έννοια και είναι εδώ αναγκαίο να γίνει μια προσπάθεια για ερμηνεία και διασαφήνιση καθώς και διάκριση των στερεών απορριμμάτων προκειμένου να σχηματίσουμε μια σφαιρική άποψη της πραγματικότητας.

Έχουν δοθεί, λοιπόν, κατά καιρούς από πολλούς επιστήμονες και ειδικούς ερμηνείες που συγκλίνουν στην άποψη ότι πρόκειται για άχρηστα παραπροϊόντα που δημιουργούνται από τις ανθρώπινες δραστηριότητες και απορρίπτονται εν συνεχεία συνήθως στο περιβάλλον. Δηλαδή, πρόκειται για ουσίες ή αντικείμενα που εμφανίζονται συνήθως σε στερεά φυσική κατάσταση, από τις οποίες ο κάτοχος τους θέλει ή υποχρεώνεται να απαλλαγεί. Παρόμοιοι χαρακτηρισμοί έχουν δοθεί και από την οδηγία της Ε.Κ. για τα απορρίμματα (91/156/Ε.Ο.Κ.).

(Πηγή: Στοιχεία υγιεινής περιβάλλοντος και υγειονομικής μηχανικής, Γρηγ.Π.Μαρκαντωνάτου, Αθήνα 1994 / Απορρίμματα, Παν.Σ.Κόλλια, Αθήνα 1993)

Σύμφωνα με το Εγχειρίδιο διαχείρισης δημοτικών απορριμμάτων-ENVIREG, έχει δοθεί ο χαρακτηρισμός Δημοτικά Στερεά Απορρίμματα (Δ.Σ.Α.) στα απορρίμματα που προέρχονται από οικιακές πηγές (κατοικίες), εμπορικούς χώρους, βιομηχανικούς χώρους και νοσοκομεία.

Οι επιστήμονες που ασχολήθηκαν με την έρευνα των απορριμμάτων κατέληξαν σε διάφορες διακρίσεις τους. Συγκεντρωτικά ανάλογα με την προέλευση τους τα απορρίμματα διακρίνονται συνήθως σε:

A) Οικιακά.

Αφορούν κατάλοιπα που δημιουργούνται από την καταναλωτική δραστηριότητα των ατόμων και συνίστανται σε προϊόντα καθαριότητας των χώρων, υπολείμματα τροφών, χαρτί, πλαστικά, μπουκάλια κ.λ.π.

Β) Βιομηχανικά.

Παράγονται από πολυποίκιλες διεργασίες και λειτουργίες, ο όγκος και η σύνθεση των οποίων εξαρτώνται από την φύση των βιομηχανιών και αφορούν στερεά κατάλοιπα της βιομηχανικής επεξεργασίας.

Γ) Μολυσματικά.

Προέρχονται από τους χώρους νοσηλείας, τα χειρουργεία κ.λ.π. και μπορεί να είναι μεταχειρισμένα είδη ενδυμασίας ή κλινοστρωμνής που μπορεί να μεταδώσουν νοσήματα.

Δ) Επικίνδυνα.

Πρόκειται για εύφλεκτα, εκρηκτικά, ραδιενεργά με βλαβερές αναθυμιάσεις.

Ε) Πτώματα και κοπριά ζώων.

Ζ) Ογκώδη αντικείμενα.

Παλιά έπιπλα, κλαδιά δέντρων, ηλεκτρικές συσκευές, αυτοκίνητα κ.α.

Η) Αγροτικά.

Αποτελούν πρόβλημα σημαντικό σε πολλές αγροτικές περιοχές αφού συντελείται ρύπανση του εδάφους από εντομοκτόνα, ζιζανιοκτόνα και άλλες ουσίες.

Εδώ θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ότι ανάλογα με τον τρόπο της τελικής διάθεσης, τα απορρίμματα διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες:

- Οικιακά και όμοια με αυτά.
- Εδικά (όπως μολυσματικά, αγροτικά κ.α.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.

Το ζήτημα της σωστής διαχείρισης των απορριμμάτων για μια χώρα, ακόμα και για μια πόλη είναι προϋπόθεση για την διασφάλιση συνθηκών υγιεινής, αισθητικής και πολιτισμού.

Η διαχείριση των στερεών απορριμμάτων περιλαμβάνει κάποια στάδια ενεργειών που συνίστανται στην προσωρινή αποθήκευση των απορριμμάτων, στην συλλογή και μεταφορά τους και κατόπιν στην τελική διάθεση τους. Ο σχεδιασμός διαχείρισης καθορίζει τις μεθόδους διαχείρισης και τους χώρους εγκαταστάσεων διάθεσης. Στοχεύει στην διασφάλιση της δημόσιας υγείας με βάση τις κοινωνικές, οικονομικές τεχνικές και περιβαλλοντικές συνθήκες κάθε περιοχής, οπότε και χρίζει υψίστης σημασίας να συντελείται σωστά και ορθολογικά.

Σύμφωνα με τους Μ. Αλεξάκη και Ι. Αγαπητίδη από την έκδοση της Ε.Ε.Τ.Α.Α. για την διαχείριση των απορριμμάτων στην Ελλάδα, η δυσκολία που αντιμετωπίζεται συνήθως έγκειται στο να βρεθεί η χρυσή τομή μεταξύ κόστους και περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Κρίνεται απαραίτητη η άμεση συνεργασία των επιστημόνων που εκπονούν την μελέτη του σχεδιασμού τόσο με την Τ.Α. όσο και με το κοινό.

Ο σχεδιασμός της διαχείρισης των απορριμμάτων διακρίνεται ανάλογα με το γεωγραφικό του εύρος σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό σχεδιασμό. Αντίστοιχα ο εθνικός αφορά γενικούς στόχους, κατευθύνσεις και πολιτικές, ενώ τα άλλα δύο επίπεδα του καλούνται να εξειδικεύσουν τους στόχους αυτούς με μεγαλύτερη λεπτομέρεια. Μια μελέτη τοπικού σχεδιασμού για παράδειγμα μπορεί να επιλύσει θέματα όπως:

- Πως θα υλοποιηθούν οι εθνικοί στόχοι μείωσης και επαναχρησιμοποίησης απορριμμάτων.
- Ποίο σύστημα προσωρινής αποθήκευσης, συλλογής, μεταφοράς θα εφαρμοστεί και τι μηχανολογικός εξοπλισμός απαιτείται.
- Πόσες εγκαταστάσεις διάθεσης είναι απαραίτητες στην περιοχή που θα βρίσκονται και ποιους οικισμούς θα εξυπηρετεί η κάθε μια.
- Ποίο το κόστος των αναγκαίων επενδύσεων (σε έργα υποδομής και εξοπλισμό), ποιες οι ετήσιες λειτουργικές δαπάνες και πως θα καλύπτονται.

- Ποιές θα είναι οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις και ποία η τελική μορφή και χρήση των εγκαταστάσεων διάθεσης που θα χρησιμοποιηθούν.

Η μεθοδολογία εκπόνησης της μελέτης σχεδιασμού διαχείρισης απορριμμάτων σε τοπικό επίπεδο περιλαμβάνει τα εξής βασικά στάδια:

- Αποσαφήνιση και προσδιορισμός τοπικών προβλημάτων διαχείρισης.
- Συλλογή στοιχείων που αφορούν την υφιστάμενη κατάσταση.
- Εξεύρεση κατάλληλων χώρων για την διάθεση των απορριμμάτων.
- Επιλογή μεταξύ πιθανών εναλλακτικών συστημάτων διαχείρισης.
- Διατύπωση συγκεκριμένου σχεδίου υλοποίησης.

Φυσικά το μοντέλο του σχεδιασμού οφείλει να είναι δεκτικό σε συμπληρώσεις ανάλογα με τις νέες απαιτήσεις και ανάγκες που θα παρουσιάζονται ούτως ώστε να εφαρμόζεται ανατροφοδοτούμενο με τα νέα στοιχεία και στο μέλλον. Σημειώνουμε εδώ τέλος ότι ο χρονικός ορίζοντας σχεδιασμού συνήθως φτάνει τα 15 – 20 χρόνια.

Ας δούμε όμως συνοπτικά κάποια κύρια χαρακτηριστικά των ενεργειών που απαιτούνται για την διαχείριση των απορριμμάτων.

2.1 Προσωρινή αποθήκευση των στερεών απορριμμάτων.

Η προσωρινή αποθήκευση των στερεών απορριμμάτων γίνεται όπως γνωρίζουμε σε δοχεία διαφόρων μεγεθών ή σάκους. Στην αγορά μπορούμε να βρούμε:

- *Απλά δοχεία* (κάδοι με καπάκι) χωρητικότητας συνήθως 35, 110, και 200 λίτρων. Αυτοί αδειάζουν στα απορριμματοφόρα οχήματα με την βοήθεια ανυψωτικού μηχανισμού.
- *Κυλιόμενα δοχεία* (κάδοι) χωρητικότητας 120, 240 λίτρων κατασκευασμένοι από πλαστικό (μεγαλομοριακό πολυαιθυλένιο χαμηλής πίεσης) που στηρίζονται σε 2 τροχούς και φέρουν ελαφριά πλαστικά καλύμματα. Υπάρχουν επίσης και 770, 1100 λίτρων κατασκευασμένοι από επιψευδαργυρωμένο χάλυβα (λαμαρίνα γαλβανιζέ) ή λαμαρίνα DKP 2 χιλιοστών πάχους ή από πλαστικό. Αυτοί φέρουν 4 τροχούς και επαναφερόμενο καπάκι με ειδικό ελατήριο. Προσαρμόζονται σε ειδικό μηχανισμό στο πίσω μέρος του απορριμματοφόρου οχήματος και με την ανύψωση-ανατροπή τους αδειάζονται στο εσωτερικό του.
- *Υποδοχείς (containers)*. Διακρίνονται σε:
 - *Containers πρέσα* με χωρητικότητα 15-26 κ.μ. που συνήθως τοποθετούνται σε βιομηχανίες και νοσοκομεία με μεγάλη παραγωγή απορριμμάτων.

- *Containers ορθογωνικής διατομής* ανοιχτά από πάνω με χωρητικότητα 40 κ.μ. που αδειάζουν με ανατροπή και φορτώνονται στο όχημα με έλξη.
- *Containers τραπεζοειδούς διατομής τύπου « σκάφης »* χωρητικότητας 10 κ.μ. Είναι τα πιο φθηνά και ανθεκτικά. Η φόρτωση γίνεται με την βοήθεια γερανού και αδειάζει με ανατροπή. Κυρίως χρησιμοποιείται για συλλογή οικοδομικών υλικών κατεδάφισης.

Οι κάδοι είναι σημαντικό να πλένονται και να απολύμαίνονται ώστε να αποτρέπεται η δημιουργία πηγών μόλυνσεων. Συνιστάται πλύσιμο 1 φορά / εβδομάδα και απολύμανση 1 φορά / μήνα συνήθως με απορρυπαντικό και διάλυμα ιωδίου ή ζεστό νερό (85 °C) αντίστοιχα. Υπάρχουν ειδικά αυτοκίνητα-πλυντήρια για τους κυλιόμενους κάδους που χρησιμοποιούν ζεστό νερό ή κρύο που εκτοξεύουν με μεγάλη ταχύτητα. Αυτά μπορούν να καθαρίσουν 400 ή 800 κάδους ημερησίως. Έχουν δύο δεξαμενές, μια με καθαρό νερό και μια όπου συγκεντρώνονται τα βρώμικα νερά του πλυσίματος.

2.2 Η συλλογή και μεταφορά των στερεών απορριμμάτων.

Η συλλογή των στερεών απορριμμάτων αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της υπηρεσίας καθαριότητας του οικείου Ο.Τ.Α. εκτός από ειδικές περιπτώσεις. Είναι απαραίτητο λοιπόν, τα σκουπίδια να συλλέγονται με ρυθμούς που συμβάλλουν στην διατήρηση της υγείας των πολιτών και του περιβάλλοντος χώρου. Πρέπει δηλαδή, να αποφεύγονται τυχόν δυσοσμίες από την αποσύνθεση των απορριμμάτων και η ανάπτυξη μυγών.

Όπως προαναφέραμε, τα σκουπίδια που συλλέγονται στους κάδους διαφόρων τύπων, με την βοήθεια μηχανισμού που φέρουν τα απορριμματοφόρα οχήματα αδειάζονται σε αυτά. Κάθε τέτοιο όχημα αποτελείται από το πλαίσιο (chassis) με κύριο χαρακτηριστικό τις διαστάσεις και την ιπποδύναμη της μηχανής του και από την υπερκατασκευή (κιβωτάμαξα) με κύριο χαρακτηριστικό την χωρητικότητα της.

Πρέπει να επισημάνουμε ότι η κατασκευή είναι εφοδιασμένη με μηχανισμό συμπίεσης και στην περίπτωση όπου χρησιμοποιούνται κυλιόμενοι κάδοι προσωρινής αποθήκευσης υπάρχει επιπλέον μηχανισμός ανύψωσης και ανατροπής των κάδων.

Με βάση το μηχανισμό συμπίεσης υπάρχουν δύο κατηγορίες απορριματοφόρων: Με «μύλο» και με «πρέσα». Στο σύστημα συμπίεσης με μύλο, τα απορρίμματα ωθούνται προς το εσωτερικό της κιβωτάμαξας και συμπιέζονται με την βοήθεια ατέρμονα κοχλίου. Η εκκένωση της γίνεται με την αντίστροφη κίνηση του κοχλίου. Στο απορριματοφόρο με πρέσα η ώθηση των απορριμμάτων γίνεται με την βοήθεια σιαγόνας που εκτελεί μια κυκλική κίνηση από πάνω προς τα κάτω και μέσα. Τα σκουπίδια πιέζονται πάνω στην πλάκα του εμβόλου και έτσι επιτυγχάνεται η μείωση του όγκου τους. Από ένα σημείο και μετά, όταν η πίεση πάνω τους ξεπερνάει κάποιο όριο, η πλάκα υποχωρεί προς το εσωτερικό της κιβωτάμαξας. Έτσι γεμίζει το απορριματοφόρο και αδειάζει με αντίστροφη κίνηση του εμβόλου η πλάκα του οποίου ωθεί τα απορρίμματα προς τα έξω.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι, για ένα απορριματοφόρο με μύλο και για συνηθισμένα οικιακά απορρίμματα μπορεί να επιτευχθεί συμπίεση από $1/2$ ως $1/5$, ενώ για απορριματοφόρο με πρέσα από $1/3$ ως $1/8$ περίπου. Εδώ πρέπει να επισημάνουμε ότι μεταξύ συλλογής και τελικής διάθεσης ενδέχεται να μεσολαβήσει μεταφόρτωση των απορριμμάτων από τα οχήματα σε ειδικούς συρμούς ή πλωτά μέσα ή ειδικά οχήματα. Οι σταθμοί αυτοί μεταφόρτωσης, είναι μια εναλλακτική λύση σε περιπτώσεις μεγάλων διαδρομών των οχημάτων συλλογής. Επίσης, έχει δοκιμαστεί (όχι στην χώρα μας) η χρησιμοποίηση υπόγειων αγωγών με υποπίεση που συνδέουν τις κατοικίες με κεντρικό σταθμό συγκέντρωσης όπου φορτώνονται τα σκουπίδια και διατίθενται.

2.3 Η τελική διάθεση των στερεών απορριμμάτων

Η τελική διάθεση των σ.α. αποτελεί σημαντικό στάδιο της διαχείρισης τους διότι ενδέχεται να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα για την δημόσια υγεία και το περιβάλλον αν δεν γίνει σωστά.

Η σχετική υγειονομική διάταξη Ε 1β 301/10.2.1964 (Φ.Ε.Κ. 1631 Β' / 16.2.1964) αναφέρει πέντε μεθόδους διάθεσης :

- *Απλή απόρριψη στην επιφάνεια του εδάφους.*

Γίνεται η διάθεση των απορριμμάτων στην επιφάνεια του εδάφους σε καθορισμένη περιοχή χωρίς άλλη φροντίδα. Η αποσύνθεση και σταθεροποίηση συντελείται με την επίδραση των φυσικών παραγόντων. Οι θέσεις απορρίψεως πρέπει να είναι απομονωμένες σε 1500 m

τουλάχιστον απόσταση από όρια οικισμών και 500 m από κύριους δρόμους, να μην βρίσκονται πάνω από υδραγωγείο και να έχουν περίφραξη. Υπάρχει μικρή φαινομενική δαπάνη αλλά πολλά υγειονομικά και περιβαλλοντικά μειονεκτήματα (ανάπτυξη μύγας, ποντικών, αυτανάφλεξη, υποβάθμιση του τοπίου). Δυστυχώς στην Ελλάδα υπάρχουν επί το πλείστον ανεξέλεγκτοι χώροι διάθεσης απορριμμάτων ή ημιελεγχόμενοι που φέρουν δηλαδή νόμιμη άδεια από το κράτος αναφορικά με την θέση τους στο χώρο για την αποδοχή των απορριμμάτων.

Εδώ όμως πρέπει να σταθούμε λίγο για να αναλύσουμε συνοπτικά το φαινόμενο της αυτανάφλεξης που αποτελεί σοβαρότατο κίνδυνο και έχουμε πολλά παραδείγματα καταστροφών του περιβάλλοντος (καλλιεργήσιμων, κατοικημένων περιοχών ή δασικών εκτάσεων) που οφείλονται σε αυτό. Αιτίες αποτελούν τα υλικά (χαρτί, πλαστικά, ξύλα και χημικά) που υπάρχουν σε μεγάλες ποσότητες σε ένα χώρο διάθεσης. Η ύπαρξη ατμοσφαιρικού αέρα ανάμεσα στα κενά των απορριμμάτων συντελεί στη διάδοση της προκαλούμενης φωτιάς είτε αυτή είναι εσωτερική η οποία είναι δύσκολο να γίνει αντιληπτή και μπορεί να σιγοκαίει επί μήνες και να επεκταθεί και έξω από το χώρο απόθεσης, είτε εξωτερική δηλαδή επιφανειακή που μπορεί επίσης να επεκταθεί και δημιουργεί επιπλέον σοβαρή ρύπανση της ατμόσφαιρας και προβλήματα υγείας.

Απαραίτητη λοιπόν κρίνεται η συμπίεση και επικάλυψη με εδαφικό υλικό για να βγαίνει το οξυγόνο ώστε να ελαττώνονται οι πιθανότητες ανάφλεξης. Φυσικά είναι αναγκαίο να λαμβάνονται μέτρα πέρα από την αποφυγή και για την κατάσβεση της.

Έτσι η κατασκευή υψηλής περίφραξης, αντιπυρικής ζώνης περίπου 15 μέτρων, η ύπαρξη διαθέσιμου εδαφικού υλικού για κάλυψη των εστιών, είναι μερικά σημαντικά μέτρα. Επίσης, πρέπει να υπάρχουν μηχανήματα για διάσπρωση και συμπίεση σε ετοιμότητα καθώς και ειδικά ρούχα και εργαλεία και τηλέφωνα για κλίση της πυροσβεστικής. Το προσωπικό επιβάλλεται να είναι εκπαιδευμένο στο να αντιμετωπίζει τέτοιου είδους καταστάσεις. Υπάρχουν δύο τρόποι σβήσιματος τέτοιων φωτιών. Μπορούν να ανοιχτούν τάφροι και λάκκοι στην φορά που επικρατούν άνεμοι με στόχο την τροφοδότηση της φωτιάς με οξυγόνο για να συντελεστεί αποτέφρωση των απορριμμάτων –αυτή είναι η μέθοδος της *οξυγόνωσης*. Η μέθοδος της *απόπνιξης* αφορά την συμπίεση και επιφανειακή επίχωση με εδαφικό υλικό για σβήσιμο της φωτιάς και αποτροπή του οξυγόνου να εισέλθει στη μάζα των απορριμμάτων και στην συντήρηση της φωτιάς.

- *Υγειονομική Ταφή ή Ελεγχόμενη διάθεση.*

Εδώ γίνεται διάστρωση των απορριμμάτων και συμπίεση τους σε διαδοχικές επάλληλες στρώσεις πάχους περίπου 2.50 μ. Που καλύπτονται κάθε φορά με στρώμα χώματος 0,60 μ. Το λοξό μέτωπο της εργασίας καλύπτεται επίσης στο τέλος κάθε ημέρας εργασίας με χώμα 0,15 μ. Έτσι ο χώρος ταφής αποτελείται τελικά από επάλληλες αποθέσεις απορριμμάτων με ενδιάμεσες στρώσεις χώματος οριζόντιες και λοξές οι οποίες με το χρόνο παθαίνουν σημαντική ομοιόμορφη καθίζηση και συμπίεση. Διακρίνουμε τρεις τρόπους πλήρωσης των χώρων:

- *Επιφανειακή μέθοδος*, όπου γίνεται απόθεση σε στρώσεις σε όλη την επιφάνεια. Ιδανικές είναι οι πλαγιές με κλίση όχι μεγαλύτερη από 18%
- *Μέθοδος των κυττάρων*. Εδώ γίνεται διαμερισματοποίηση του χώρου σε ορθογώνια τμήματα με αναχώματα για εναπόθεση των απορριμμάτων. Είναι ιδανική σε περιπτώσεις επίπεδων εκτάσεων και σταδιακής αποκατάστασης του τοπίου.
- *Μέθοδος των τάφρων*. Γίνεται διαμερισματοποίηση επίσης με εκσκαφή τάφρων. Ενδείκνυται για επίπεδες εκτάσεις με χαμηλό υδροφόρο ορίζοντα. Επιτρέπει την σταδιακή αποκατάσταση του χώρου και το χώμα χρησιμοποιείται για την κάλυψη των απορριμμάτων.

Οι χώροι υγειονομικής ταφής πρέπει να έχουν τουλάχιστον 10 έτη ζωής διαφορετικά θεωρούνται ως αντιοικονομικοί. Ο κάθε χώρος φυσικά πρέπει να προετοιμάζεται ως εξής:

- Απόκρυψη του χώρου. Γίνεται φύτευση περιμετρικά και δημιουργούνται αναχώματα για αποφυγή αντιαισθητικών αποτελεσμάτων.
- Καθαρισμός και διαμόρφωση του χώρου.
- Κατασκευή περιμετρικής αντιπλημμυρικής τάφρου για να εμποδίζει την είσοδο των όμβριων υδάτων.
- Περίφραξη του χώρου για να συγκρατούνται τα παρασυρόμενα από ανέμους ελαφρά απορρίμματα.
- Κατασκευή αντιπυρικής ζώνης 10 μ. πλάτους στα όρια και περιφερειακά του Χ.Υ.Τ.Α.
- Στεγανοποίηση του χώρου με συμπυκνωμένο άργιλο πάχους 30-60 εκ. στον πυθμένα και στα τοιχώματα της τάφρου και μετά τοποθέτηση γεωμεβράνης υψηλής πυκνότητας πολυαιθυλενίου (HDPE) πάχους 1,5χιλ.
- Κατασκευή δικτύου για συλλογή και διαχείριση των στραγγιδίων και του βιοαερίου.

- Κατάλληλος εξοπλισμός (φορτωτής-συμπιεστής, υδραυλική τσάπα, προωθητής, ελκυστήρας με κάδο).
- Εγκαταστάσεις για το προσωπικό και τα μηχανήματα.

Οι θέσεις ταφής πρέπει να απέχουν τουλάχιστον 500 μ. από κατοικίες.

Η μέθοδος αυτή μπορεί να συμβάλει στην ανάδειξη του τοπίου όταν μετά την εξάντληση του χώρου φυτευτεί η περιοχή με πράσινο ή αξιοποιηθεί. Ως θετικά φέρει το γεγονός ότι καταστρέφονται τα έντομα και τα παθογόνα μικρόβια και εμποδίζεται η ανάπτυξη ποντικών. Δεν ευνοείται συνήθως η αυτανάφλεξη και η συντήρηση πυρκαγιών. Έχει μικρό κόστος επένδυσης και λειτουργίας ενώ μεγάλη ευελιξία ως προς την αύξηση της ποσότητας και την αλλαγή της σύστασης των απορριμμάτων και είναι απλή τεχνική. Αποτελεί δυναμική πηγή ενέργειας λόγω έκλυσης μεθανίου. Ως μειονεκτήματα αναφέρεται η δυσκολία εξεύρεσης του κατάλληλου χώρου λόγω των αντιδράσεων του κοινού και η αναγκαιότητα ύπαρξης αρκετού υλικού για επικάλυψη. Επίσης, υφίσταται η ανάγκη στεγανοποίησης του Χ.Υ.Τ.Α. για αποτροπή του κινδύνου ρυπάνσεως υπογείων νερών από διηθήσεις, ή εδάφους από τα υγρά στραγγίσματα.

- **Καύση.**

Κατά την μέθοδο αυτή, γίνεται πλήρης αποτέφρωση των απορριμμάτων μέσα σε ειδικούς κλιβάνους είτε αυτοδύναμα ή με υποστήριξη κανονικού καυσίμου αν δεν είναι δυνατόν να εξασφαλισθεί τέλεια καύση. Διακρίνουμε την *Ολική καύση* όπου αναπτύσσονται πολύ υψηλές θερμοκρασίες (περίπου 1600 °C) που μετατρέπουν την στάχτη σε υγρό κατάλοιπο και την *Πυρόλυση* που εφαρμόζεται συνήθως για τα οικιακά απορρίμματα με υποπροϊόντα σκόνης, αέρια, ελαιώδες και στερεά κατάλοιπα, οπότε και είναι απαραίτητη η ύπαρξη συστήματος καθαρισμού καυσαερίων.

Με αυτή την μέθοδο τελικής διάθεσης ελαττώνεται σημαντικά ο όγκος των απορριμμάτων και επιτυγχάνεται αποστείρωση. Υπάρχει η δυνατότητα χρησιμοποίησης της θερμικής ενέργειας και ως άλλο πλεονέκτημα αναφέρεται η μικρή απαίτηση σε χώρο για την εγκατάσταση της μονάδας. Ωστόσο εκτός από το πρόβλημα διάθεσης της στάχτης αναφέρεται και το μειονέκτημα της σοβαρής ρυπάνσεως της ατμόσφαιρας. Ακόμη, παρατηρείται πολύ υψηλό κόστος επένδυσης και λειτουργίας καθώς και ανάγκη για εξειδικευμένο προσωπικό. Τέλος πρέπει απαραίτητα να συνοδεύεται από Χ.Υ.Τ.Α. για την διάθεση της τέφρας.

- Βιοσταθεροποίηση / Λιπασματοποίηση.

Πρόκειται για μια διαδικασία ζυμώσεως που μετατρέπει με αερόβια βιολογική αποδόμηση και ελεγχόμενες συνθήκες τα οργανικά συστατικά των απορριμμάτων σε σταθερές ανόργανες ενώσεις. Σαν στερεό υπόλειμμα απομένει ο χούμος (humus), που αποτελεί είδος φτωχού οργανικού λιπασματος. Το τελικό προϊόν πρέπει να έχει σταθεροποιηθεί και απαλλαγεί από παθογόνους παράγοντες και μεγάλα τεμάχια από γυαλί. Η μέθοδος αυτή προϋποθέτει αρχικά την μηχανική διάλογή των απορριμμάτων για απομάκρυνση των μη οργανικών υλικών από τα οποία όσα δεν είναι ανακυκλώσιμα πρέπει να διατεθούν με υγειονομική ταφή.

Ως πλεονέκτημα αναφέρουμε ότι υφίσταται αξιοποίηση του 50% των απορριμμάτων τουλάχιστον. Δυστυχώς παρουσιάζει υψηλό κόστος επένδυσης και λειτουργίας, υπάρχει δυσκολία στην πώληση του βελτιωτικού του εδάφους και επίσης πρέπει απαραίτητα να συνοδεύεται από Χ.Υ.Τ.Α. για το μη αξιοποιήσιμο μέρος των απορριμμάτων.

- Πολτοποίηση και διάθεση στο δίκτυο αποχέτευσης.

Πρόκειται για μέθοδο που δύναται να εφαρμοστεί αν και εφόσον το δίκτυο υπονόμων έχει την δυνατότητα να μεταφέρει τα αλεσμένα απορρίμματα χωρίς αποθέσεις και εμφράξεις και κυρίως αν η εγκατάσταση καθαρισμού των λυμάτων και ο τελικός αποδέκτης μπορούν να δεχτούν και να αφομοιώσουν το πρόσθετο ρυπαντικό φορτίο.

(Πηγή : Στοιχεία υγιεινής περιβάλλοντος και υγειονομικής μηχανικής. Γρηγ.Π.Μαρκαντωνάτος. / Οδηγός για τους Ο.Τ.Α.-Η διαχείριση των απορριμμάτων στην Ελληνική Περιφέρεια – Ε.Ε.Τ.Α.Α., Αλεξάκη Μ. – Αγαπητίδη Ι. / ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. Δ/ΝΣΗ Τεχνικών υπηρεσιών, Τμήμα προστασίας περιβάλλοντος <<Αντιμετώπιση πυρκαγιών στους χώρους διάθεσης απορριμμάτων>> πρακτικός οδηγός, Απρίλιος 1997).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ – ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Όταν μιλάμε για «Μείωση των απορριμμάτων» εννοούμε μια σειρά τεχνικών επιλογών και νομοθετικών – οικονομικών ρυθμίσεων καθώς και ένα πλαίσιο κοινωνικής συμπεριφοράς και ενεργής συμμετοχής των πολιτών, με στόχο τη δραστική ελάττωση του όγκου και του βάρους των απορριμμάτων που καταλήγουν στους χώρους τελικής διάθεσης σε όσο το δυνατόν πιο αρχικό στάδιο παραγωγής τους, όπως επισημαίνουν στο βιβλίο τους για τη μείωση των απορριμμάτων οι κύριοι Κυρκίτσος και Χρυσόγελος και η κυρία Πελεκάση.

Είναι γεγονός πως η μείωση αυτή επιτυγχάνεται με :

- αποφυγή παραγωγής τους ποιοτική και ποσοτική
- επαναχρησιμοποίηση των υλικών
- προγράμματα ανακύκλωσης
- λιπασματοποίηση οργανικών
- υποσκαφή χωματερών

Θα ήταν όμως σημαντικό εδώ να δείξουμε προσοχή στην μέθοδο της ανακύκλωσης. Πιο συγκεκριμένα, ανακύκλωση είναι ο διαχωρισμός των απορριμμάτων σε επιμέρους συστατικά ή ομοιογενείς κατηγορίες συστατικών και η επαναφορά τους στον φυσικό και οικονομικό κύκλο. Περιλαμβάνει όλα τα μέτρα που έχουν σκοπό την ανάκτηση αυτών των υλικών και την προώθηση τους για την παραγωγή νέων προϊόντων.

Υπάρχουν δύο συστήματα ανάκτησης πρώτων υλών

- Το πρώτο αφορά τη *Μηχανική Διαλογή* κατά την οποία τα στερεά απορρίμματα διαχωρίζονται σε συγκεκριμένες κατηγορίες μέσα από μία σειρά μηχανικών και φυσικών μεθόδων.
- Το δεύτερο συνιστά την *Διαλογή στην Πηγή* κατά την οποία μερικοί τύποι υλικών διαχωρίζονται στην πηγή της παραγωγής (με τα χέρια), συγκεντρώνονται, μεταφέρονται με διάφορα μέσα και υφίστανται ξεχωριστή επεξεργασία είτε προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν ή να υποστούν περαιτέρω επεξεργασία.

Η ανακύκλωση χαρτιού, γυαλιού, μετάλλων και λευκοσιδήρου, αλουμινίου και πλαστικών συμβάλλουν στην μείωση της ποσότητας των απορριμμάτων προς διάθεση, στην εξοικονόμηση πρώτων υλών και ενέργειας, στην δημιουργία θέσεων εργασίας και στην μείωση των εξόδων της χώρας για αντιρρύπανση.

Ωστόσο αντιμετωπίζονται κάποια προβλήματα. Είναι πολύπλοκη η διαδικασία διαχωρισμού – απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις. Ακόμη το λειτουργικό κόστος είναι σαφώς μεγαλύτερο από τα έσοδα από την πώληση των υλικών. Είναι φυσικά αναγκαία η εκτεταμένη και συνεχή ενημέρωση του κοινού και υπάρχει δυσκολία στην αποδοχή των υλικών ανακύκλωσης από την βιομηχανία λόγω αλλοίωσης της ποιότητας.

Παρά όμως τα όποια προβλήματα, τα οφέλη που επιτυγχάνονται και συνιστούν το περιβαλλοντικό κέρδος λόγω μείωσης των απορριμμάτων και επιβίωσης της χλωρίδας σίγουρα δίνουν το αίσθημα του σωστού και του αναγκαίου για την αρμονική διαβίωση όλων μας με το περιβάλλον και την φύση.

(Πηγή: Μείωση απορριμμάτων : μια στρατηγική για το παρόν και το μέλλον. Φ.Κυρκίτσος, Κ.Πελεκάση, Ν.Χρυσόγελος.Οικολογική εταιρία ανακύκλωσης WWF Αθήνα 1995 / Οικιακά απορρίμματα. Μελέτη του Ο.Ο.Σ.Α. ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ Αθήνα 1986 / Σημειώσεις του μαθήματος Ανάπτυξη Περιβάλλοντος κ.Σ.Αλεξανδροπούλου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Με τον όρο ειδικά απορρίμματα αναφέρονται εκείνα που έχουν ανάγκη ιδιαίτερου χειρισμού σε κάθε περίπτωση λόγω του είδους, της ποιότητας ή της ποσότητας τους. Ανήκουν λοιπόν εδώ τα τοξικά, μολυσματικά, εύφλεκτα, όξινα ή αλκαλικά, τα πολύ ογκώδη και ακόμα τα αδρανή σε μεγάλες ποσότητες (βιομηχανικά). Συγκεκριμένα διακρίνουμε :

- *Απορρίμματα Νοσοκομείων.*

Όσα από αυτά παρουσιάζουν λόγω της φύσεως τους ιδιαιτερότητες, χρειάζονται ειδικούς χειρισμούς στη διάθεση τους. Μπορεί να είναι μολυσματικά (π.χ. ματωμένες γάζες και επίδεσμοι, ανθρώπινα όργανα κ.λ.π.) και είτε αποτεφρώνονται σε ειδικούς κλιβάνους, είτε αποστειρώνονται και στη συνέχεια διατίθενται όπως τα οικιακά. Μπορεί να είναι ραδιενεργά οπότε φυλάσσονται σε ειδικές κρύπτες έως ότου εξαντληθεί η ραδιενέργεια τους και να μπορέσουν να διατεθούν όπως τα οικιακά απορρίμματα. Ίσως να είναι φαρμακευτικά οπότε καίγονται ή επιστρέφονται στην εταιρία παρασκευής τους ή διατίθενται όπως τα οικιακά.

- *Απορρίμματα Βιομηχανικής Προέλευσης*

Αυτά δημιουργούνται κατά την παραγωγική διαδικασία ή μετά την επεξεργασία των υγρών αποβλήτων, οπότε ονομάζονται λάσπες και περιέχουν τοξικές ουσίες.

- *Απορρίμματα από ορύχευση*

Στερεά απορρίμματα δημιουργούνται κατά την εκσκαφή του εδάφους για την εξόρυξη μεταλλεύματος. Τελευταία ορισμένα κατάλοιπα ορυχείων χρησιμοποιούνται μερικώς στην οδοποιία και στην κατασκευή προϊόντων από ενισχυμένο τσιμεντοκονίαμα.

- *Απορρίμματα / παλιά διαρκή αγαθά.*

Πρόκειται για παλιές ηλεκτρικές συσκευές ή αυτοκίνητα που εγκαταλείπονται. Τα τελευταία χαρακτηρίζονται ως απόβλητα όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι δεν θα ξαναχρησιμοποιηθούν από τον κάτοχο τους. Πρέπει να διατίθενται σε κατάλληλο χώρο από τον Ο.Τ.Α.

Εφαρμόζονται διάφορες μέθοδοι για την διάθεση τους με τελικούς αποδέκτες το έδαφος, τη θάλασσα και, σε περίπτωση αποτεφρώσεως, την ατμόσφαιρα.

Όσον αφορά τη διάθεση στο έδαφος αυτή συνιστά την πιο συνηθισμένη και εύκολη λύση. Ωστόσο δημιουργείται έντονο πρόβλημα όταν πρόκειται για τοξικά και επικίνδυνα απορρίμματα και πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την προστασία των επιφανειακών και υπογείων νερών και παράλληλα να υφίσταται παρακολούθηση και εργαστηριακός έλεγχος μέσω γεωτρήσεων πριν και μετά το χώρο διάθεσης. Ενδείκνυται τα ιδιαίτερα τοξικά απόβλητα να διατίθενται σε στεγανές δεξαμενές από οπλισμένο σκυρόδεμα. Φυσικά, υπάρχει δυνατότητα να διατίθενται και μαζί με τα οικιακά αλλά εφόσον έχουν ληφθεί προηγουμένως τα απαραίτητα μέτρα προφύλαξης και γίνεται συχνά έλεγχος της αποτελεσματικότητας της. Με προσοχή και προφύλαξη πρέπει επίσης να εφαρμόζεται και η διάθεση τους σε παλιά ορυχεία. Η θάλασσα ενδέχεται να δέχεται την διάθεση ορισμένων αποβλήτων αφού ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ενώ απαγορεύεται τελείως η διάθεση κάποιων άλλων (ραδιενεργά). Για ραδιενεργά και πολύ τοξικά απόβλητα η καταβύθιση γίνεται σε μεγάλα βάθη (1000-3000 μ.) Η αποτέφρωση είναι μία μέθοδος ιδιαίτερα δαπανηρή όσον αφορά τα έξοδα εγκατάστασης και χρειάζεται ειδικευμένο προσωπικό. Ενδείκνυται για πολλά επικίνδυνα οργανικά απόβλητα αλλά για χάρη της δημόσιας υγείας πρέπει να αντιμετωπίζεται ικανοποιητικά η ρύπανση της ατμόσφαιρας. Τέλος, και με κατάλληλη χημική επεξεργασία μπορεί να γίνει εξουδετέρωση των επικίνδυνων συστατικών των αποβλήτων ώστε συνδυαστικά με άλλες μεθόδους να διατεθούν τελικά χωρίς κίνδυνο για το περιβάλλον.

(Πηγή : Στοιχεία υγιεινής περιβάλλοντος και υγειονομικής μηχανικής, Γρηγ.Π.Μαρκαντωνάτος / Σημειώσεις του μαθήματος Ανάπτυξη Περιβάλλοντος κ.Σ.Αλεξανδροπούλου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Οι εργαζόμενοι στον Τομέα καθαριότητας (οδηγοί, εργάτες συλλογής, οδοκαθαριστές, χειριστές μηχανημάτων, φύλακες) είναι αυτοί που αντιμετωπίζουν τα προβλήματα της καθαριότητας ώστε να διαφυλάττεται η δημόσια υγεία. Είναι όμως γεγονός ότι το επάγγελμα αυτό είναι από τα πιο ανθυγιεινά που υπάρχουν αφού όλοι τους κινδυνεύουν από την άμεση ή έμμεση επαφή τους με τα απορρίμματα. Αν κάναμε ένα διαχωρισμό θα διακρίναμε τους κινδύνους που οφείλονται σε:

- *Φυσικούς παράγοντες* που αφορούν στα προβλήματα υγείας από την κακή κατάσταση των χρησιμοποιούμενων μηχανημάτων, την έκθεση σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες και υπεριώδη ακτινοβολία κατά την εργασία στην ύπαιθρο, καθώς και στο θόρυβο που αντιμετωπίζουν
- *Χημικοί παράγοντες* που αναλύονται στην σκόνη που απελευθερώνεται κατά την συμπίεση των απορριμμάτων στα απορριμματοφόρα στους σταθμούς μεταφόρτωσης και Χ.Υ.Τ.Α. η οποία μεταφέρει τοξικούς και μολυσματικούς παράγοντες καθώς και οι αέριοι ρύποι και το βιοαέριο που εκλύεται.
- *Βιολογικοί παράγοντες*, όπως τα διάφορα μικρόβια και ιοί που μεταφέρουν τα απορρίμματα και μπορεί να προκαλέσουν ασθένειες όπως δερματίτιδες, γαστρεντερίτιδες αν δεν παρθούν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας. Είναι λοιπόν αναγκαίο να τηρούνται κάποιοι κανόνες και να παρέχονται στους εργαζόμενους στον τομέα καθαριότητας τα απαραίτητα για την διασφάλιση της υγείας τους. Πρέπει λοιπόν :
 - Να υπάρχει οργανωμένη ιατρική υπηρεσία και να πραγματοποιείται εμβολιασμός των εργαζομένων για πρόληψη λοιμωδών και μεταδοτικών νοσημάτων
 - Να τηρείται σε ετήσια βάση υποχρεωτικό check up και οι εργαζόμενοι με βεβαρημένο ιστορικό να μην εκτίθενται σε κακές καιρικές συνθήκες.
 - Να υπάρχουν εγκαταστάσεις ατομικής υγιεινής όπως αποδυτήρια, λουτρά, πλυντήρια για τα ρούχα εργασίας.

ΜΕΡΟΣ 2

- Να χρησιμοποιείται υποχρεωτικά προστατευτικός εξοπλισμός, δηλαδή φόρμες, γάντια, μασκες, μπότες και κράνη.
- Να γίνεται αγωγή υγείας στους εργαζομένους.
- Να γίνεται ψεκασμός των απορριμμάτων.
- Να τηρείται κυκλική εναλλαγή της εργασίας.
- Να γίνουν ενέργειες για την βελτίωση των οχημάτων και την ελάττωση θορύβων και κραδασμών.

Ακόμη πρέπει να παρατηρήσουμε την αναγκαιότητα λήψης μέτρων για την ασφάλεια των εργαζομένων και κατά την διαδικασία συλλογής και μεταφοράς των απορριμμάτων όπως η σωστή τοποθέτηση των κάδων (για εύκολη πρόσβαση) και η προσεκτική εργασία όταν λειτουργεί το απορριμματοφόρο για αποφυγή ατυχημάτων. Σε αυτό συμβάλλει και η ενημέρωση τους από τον προϊστάμενο. Φυσικά είναι ευνόητο ότι απολύτως απαραίτητο είναι να τηρούνται κατά γράμμα οι κανόνες ώστε να μην υπάρξουν ατυχήματα. Η τόσο δύσκολη αυτή εργασία πρέπει να διεξάγεται συνεχώς με προσοχή.

(Πηγή : Ε.Ε.Τ.Α.Α. – Οδηγός για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων στην Διαχείριση Απορριμμάτων – έκδοση Ε.Ε.Τ.Α.Α. και Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ.

1.1 Η παρούσα κατάσταση.

Στο σημείο αυτό, αφού προηγήθηκε μια συνοπτική περιγραφή της λειτουργίας του συστήματος της διαχείρισης των παραγόμενων στερεών απορριμμάτων, είναι απολύτως αναγκαίο να πραγματοποιηθεί μια προσπάθεια απεικόνισης της κατάστασης που επικρατεί στον Ελλαδικό χώρο.

Η πραγματικότητα, η κατάσταση δηλαδή που επικρατεί στον τομέα της διαχείρισης των στερεών απορριμμάτων στην χώρα μας διαφέρει κατά πολύ από αυτό που πρέπει να εφαρμόζεται βάσει νόμων και σεβασμού απέναντι στο περιβάλλον. Δυστυχώς, το θέαμα δεν είναι καθόλου ελκυστικό. Και είναι μόνο παράλογο να προσπαθούμε να αρνηθούμε την ύπαρξη σοβαρών προβλημάτων, γιατί κάθε γωνιά της χώρας μας προδίδει το αντίθετο.

Να ξεκινήσουμε από το γεγονός ότι εμείς οι ίδιοι ως πολίτες δεν δείχνουμε να ενδιαφερόμαστε για το καλό του περιβάλλοντος και κατά προέκταση για την δική μας υγεία. Απλό παράδειγμα αποτελεί η αμέλεια και η απερισκεψία μας. Πετάμε σκουπίδια οπουδήποτε όπως ρεματιές, λίμνες, δασικές ή καλλιεργούμενες εκτάσεις κ.α. χωρίς να συνειδητοποιούμε το κακό που κάνουμε.

Έπειτα ας αναφέρουμε στην προσωρινή συλλογή των απορριμμάτων στους κάδους. Αφήνουμε τα σκουπίδια απ' έξω αν δεν χωράνε, ή τα καπάκια τους ανοιχτά με αποτέλεσμα αδέσποτα ζώα να μπαίνουν μέσα, να σκίζουν τις σακούλες και να διασκορπίζουν γύρω πλήθος απορριμμάτων μολύνοντας τον περιβάλλοντα χώρο και θέτοντας την υγεία όλων μας σε μεγάλο κίνδυνο. Έτσι, όσο κι αν είναι συχνά τα δρομολόγια των απορριμματοφόρων οχημάτων, (κάτι που δεν συμβαίνει πάντα) η κατάσταση είναι εξίσου λυπηρή.

Σαν να μην έφταναν όλα αυτά, η τάση των καιρών για ανταγωνισμό και επικράτηση στην αγορά, λανσάρει ολοένα πιο ελκυστικές και συνάμα περιττές συσκευασίες των προϊόντων, οδηγώντας στην αύξηση του όγκου των απορριμμάτων με σύνθεση κυρίως πλαστικό, αλουμίνιο και γενικά

συστατικών που υποδηλώνουν την άνοδο του βιοτικού μας επιπέδου. Συγκεκριμένα το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. έδωσε κάποια στατιστικά στοιχεία όπου βλέπουμε ότι στην χώρα μας παράγονται περίπου 31 εκ. τόνοι οικιακά απορρίμματα, 450 χιλ. τόνοι επικίνδυνα βιομηχανικά απορρίμματα και 15 χιλ. τόνοι μολυσματικά νοσοκομειακά απόβλητα. Έτσι, ενώ θα έπρεπε να μιλάμε για προσπάθειες μείωσης των απορριμμάτων, παρατηρούμε μια ολοένα αυξητική τάση της παραγωγής των.

Ας μην παραλείψουμε εδώ και το γεγονός που αφορά τους χώρους τελικής διάθεσης των παραγόμενων απορριμμάτων. Αφού θεωρείται – φαινομενικά τουλάχιστον - φθηνή λύση ο χώρος ανεξέλεγκτης διάθεσης, υπάρχουν πολλοί τέτοιοι σε πλέον ακατάλληλες περιοχές (ποτάμια, λίμνες υγροτόπους, δάση, κ.τ.λ.) Αναφέρουμε ότι στην χώρα μας υπάρχουν περίπου 5000 σκουπιδότοποι όπου το 1/3 μόνο έχει άδεια λειτουργίας, ενώ τα 2/3 λειτουργούν παράνομα σύμφωνα με επίσημα στοιχεία. Οι περισσότεροι από αυτούς τους χώρους λειτουργούν χωρίς καν να τηρούν στοιχειώδης κανόνες υγιεινής. Μάλιστα, τον Μάιο του 1992 η χώρα μας καταδικάστηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για παραβίαση των οδηγιών 75/442/Ε.Ο.Κ. της 15/6/75 σχετικά με τα στερεά απόβλητα και 78/319/Ε.Ο.Κ. της 20/3/78 σχετικά με τα τοξικά απόβλητα. Ωστόσο, ακόμα και σήμερα παρατηρείται το φαινόμενο να δίνονται άδειες λειτουργίας και να ανανεώνονται άλλες σε χωματερές που δεν πληρούν καμιά προδιαγραφή και βρίσκονται μάλιστα δίπλα σε σημαντικής αξίας χλωρίδα. Επίσης, δίνονται άδειες για ελεγχόμενη καύση των απορριμμάτων σε ειδικές –υποτίθεται- εγκαταστάσεις που δεν ρυπαίνουν, νομιμοποιώντας στην πραγματικότητα την ανεξέλεγκτη καύση.

(Πηγή: Οδηγός για τους Ο.Τ.Α.- η διαχείριση των απορριμμάτων στην Ελληνική Περιφέρεια Ε.Ε.Τ.Α.Α., Μ. Αλεξιάκης-Ι. Αγαπητίδης / Μείωση απορριμμάτων: Μια στρατηγική για το παρόν και το μέλλον, Φ. Κυρκίτσος-Κ.Πελεκάση-Ν.Χρυσόγελος.)

Βλέπουμε λοιπόν αναφορικά με τις λειτουργίες στην διαχείριση των απορριμμάτων, ότι σχετικά με:

1. Την παραγωγή:

⇒ Έχουμε αυξημένες ποσότητες απορριμμάτων

⇒ Μεγαλύτερη συμμετοχή συσκευασίας

⇒ Διασπορά λόγω έλλειψης περιβαλλοντικής συνείδησης

2. Την προσωρινή αποθήκευση:

⇒ Παραδοσιακές ως πρωτόγονες μέθοδοι σε ορισμένες περιπτώσεις

⇒ Ανεπαρκής συμμετοχή κοινού

⇒ Δυσμενείς καιρικές συνθήκες

3. Την συλλογή - μεταφορά:

⇒ Βραδύς ρυθμοί εκσυγχρονισμού

⇒ Αναποτελεσματικά συστήματα

⇒ Ανθυγιεινές συνθήκες εργασίας

⇒ Χαμηλή παραγωγικότητα

⇒ Πεπαλαιωμένος εξοπλισμός

⇒ Εμπειρικός σχεδιασμός δρομολογίων

⇒ Αντιοικονομική χρήση οχημάτων

⇒ Ελλιπής συντήρηση

4. Την διάθεση:

⇒ Υπερπληθώρα χώρων ανεξέλεγκτης απόρριψης

⇒ Ελλιπέστατη εφαρμογή υγειονομικής ταφής

⇒ Τοπικιστικά, οικονομικά και πολιτικά μικροσυμφέροντα εμποδίζουν την χωροθέτηση νέων χώρων

⇒ Ανακύκλωση συνήθως ανοργάνωτη

Όσον αφορά τους περιορισμούς που αντιμετωπίζουμε :

1. Στην δημόσια διοίκηση:

⇒ Γραφειοκρατική δομή

⇒ Ελλιπείς έλεγχοι

⇒ Ανυπαρξία αστυνόμευσης

⇒ Προβλήματα εφαρμογής νομοθεσίας

2. Οικονομικοί λόγοι:

⇒ Πολύ πρόσφατη η χρηματοδότηση έργων διαχείρισης απορριμμάτων

⇒ Δυσκολία εξεύρεσης ιδίων πόρων

⇒ Ανταποδοτικά τέλη όχι πάντα εξισωτικά

⇒ Μεγάλες ανάγκες, ακριβός εξοπλισμός

3. Κοινωνικοί λόγοι:

⇒ Ελάχιστη ευαισθησία σε καθημερινή διαχείριση απορριμμάτων

⇒ Τεράστια ευαισθησία στην προοπτική γειτνίασης με χώρο διάθεσης απορριμμάτων (Χ.Δ.Α.)

⇒ Υπερβολική προβολή προβλημάτων από τα ΜΜΕ

⇒ Δυσπιστία απέναντι στο κράτος

4. Αντικειμενικοί λόγοι:

⇒ Αστικά απορρίμματα με μεγάλη υγρασία και πολλά οργανικά

⇒ Αραιοκατοίκηση στην ύπαιθρο

⇒ Πολλά μικρά νησιά και ορεινοί οικισμοί

⇒ Εποχιακές διακυμάνσεις του πληθυσμού

5. Πληροφόρηση:

⇒ Ανυπαρξία αξιόπιστων στοιχείων

⇒ Πολύ περιορισμένη περιβαλλοντική εκπαίδευση

6. Τεχνικοί λόγοι:

⇒ Έλλειψη εκπαιδευμένου προσωπικού

⇒ Έλλειψη εγκεκριμένων χώρων διάθεσης ειδικών αποβλήτων

Οι ευκαιρίες που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για το καλό της διαχείρισης των απορριμμάτων είναι:

- ◆ Κοινοτική νομοθεσία
- ◆ Νέα χρηματοδοτικά μέσα
- ◆ Ενίσχυση της Τ.Α. στην Ελλάδα
- ◆ Πολιτική Βούληση της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.
- ◆ Δυνατότητα συγκρότησης ευέλικτων διαδημοτικών φορέων

(Πηγή: Στρατηγική της Τ.Α. για την διαχείριση των απορριμμάτων στην Ελλάδα, Ε.Ε.Τ.Α.Α. Μελέτη 3^η)

Πρέπει να αναφέρουμε εδώ, ότι σε συνέδριο της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. στην Χαλκιδική τον Νοέμβριο του '92 εγκρίθηκαν μεταξύ άλλων και οι μελέτες που εκπονήθηκαν από την Ε.Ε.Τ.Α.Α. για την διαχείριση των απορριμμάτων στην χώρα μας.

Αφού διέκριναν την κατάσταση που επικρατούσε στον τομέα αυτό, χάραξαν μια στρατηγική για τα απορρίμματα έχοντας υπόψη τους τα τρία επίπεδα διαχείρισης τους:

- ◇ Κεντρικό
- ◇ Περιφερειακό
- ◇ Τοπικό (Ο.Τ.Α.)

Βάση όλων αυτών είχαν θέσει ως στόχους στρατηγικής επιλογής για τα επόμενα χρόνια τους εξής:

1. Σταθεροποίηση της παραγόμενης ποσότητας απορριμμάτων εντός της δεκαετίας και μείωση των ποσοτήτων των απορριμμάτων συσκευασίας κατά 10% μέχρι τέλος του 2010
2. Εκσυγχρονισμός της προσωρινής αποθήκευσης, συλλογής και μεταφοράς και χρήση μηχανικής αποκομιδής ως το 2000 όπου είναι εφικτό. Σταδιακή μείωση του σχετικού προσωπικού (μεταφορά του σε άλλες δραστηριότητες).

3. Εφαρμογή της διαλογής στην πηγή σε όλες τις πόλεις με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων. Στα σχολεία (όπου είναι οικονομικά εφικτό) εντός του 1993.
4. Σύσταση διαδημοτικών φορέων διαχείρισης απορριμμάτων (σύνδεσμοι ή επιχειρήσεις) σε όλους τους νομούς με πρωτοβουλία των Τ.Ε.Δ.Κ. σε οικονομικά βιώσιμη βάση εντός της προσεχούς διετίας
5. Δημιουργία Χ.Δ.Α. - πρότυπου με τη συμπαράσταση της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. εντός του 1993
6. Οριστική εγκατάλειψη της ανεξέλεγκτης απόρριψης εντός της πενταετίας.
7. Σύνταξη και πιστή εφαρμογή κανονισμών καθαριότητας με βάση πρότυπο της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. εντός του '93
8. Προώθηση θεσμικών ρυθμίσεων για ορθολογικοποίηση της διαχείρισης απορριμμάτων εντός του '93 (π.χ. τέλος για ανακύκλωση πλαστικών, διαχωρισμός ειδικών απορριμμάτων)
9. Ενημέρωση του κοινού και επιμόρφωση

Κάποια από αυτά τα βήματα (2, 4, 8) πραγματοποιήθηκαν μέσα στα χρόνια που ακολούθησαν ενώ τα άλλα έγιναν εν μέρη σε διάφορα μέρη της Ελλάδας.

Το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. μετά από έρευνες που διεξήγαγε σε 320 από τους 1400 περίπου εγκεκριμένους χώρους διάθεσης, κατέληξε ότι:

- Περίπου το 19% των χώρων αυτών έχουν ημιπερατά πετρώματα και θα έπρεπε κανονικά να συντελεστεί ειδική μελέτη για την καταλληλότητα περαιτέρω χρήσης τους.
- Γύρω στο 31% έχει αδιαπέραστα πετρώματα οπότε και θεωρούνται κατάλληλοι.
- Το υπόλοιπο 50% έχει διαπερατά πετρώματα με αποτέλεσμα να κρίνονται ακατάλληλοι.

Επίσης, αναφορικά με την μορφολογία του εδάφους αναφέρεται ότι το 35% των χώρων αυτών βρίσκεται σε πεδινές περιοχές, το 36% σε χείμαρρους, το 3.5% σε ποτάμια, το 22,5% κοντά σε ακτές και το 3% σε έλη. Όλοι αυτοί φυσικά κρίνονται ακατάλληλοι για την αποδοχή απορριμμάτων.

Όσον αφορά την δημιουργία Χ.Υ.Τ.Α., μόνο το 6,4% των παραπάνω χώρων πληροί τις προϋποθέσεις, το 12,2% με την λήψη κατάλληλων μέτρων μπορεί να αντιμετωπίσει τα παρουσιαζόμενα προβλήματα, ενώ το 81,4% δεν καλύπτει καθόλου ούτε τους βασικούς όρους για Χ.Υ.Τ.Α.

Εδώ δεν πρέπει να παραλείψουμε ότι το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. τον Φεβρουάριο του 1996 παρουσίασε ένα πρόγραμμα για την διαχείριση των απορριμμάτων ξεχωριστά για την Ελληνική Περιφέρεια και την περιοχή της Αττικής, που βασίζεται στην μείωση της παραγωγής των

απορριμμάτων, στην επαναχρησιμοποίηση-ανακύκλωση υλικών, καθώς και στην ασφαλέστερη διαχείριση των απορριμμάτων περιβαλλοντικά και υγειονομικά. Το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., βάσει του προγράμματος αυτού και με την αξιοποίηση κοινοτικών (Ταμείο Συνοχής, Ε.Τ.ΕΡ.Π.Σ.) και εθνικών πόρων (Π.Ε.Π., Ε.Π.ΠΕΡ.), υλοποιεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα έργων και παρεμβάσεων με συγκεκριμένους πόρους και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα στους τομείς:

- Τοπικά προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων.
- Κατασκευή Χ.Υ.Τ.Α.
- Κατασκευή μονάδων λιπασματοποίησης.
- Αποκατάσταση παλαιών χώρων διάθεσης των απορριμμάτων.
- Προγράμματα ανακύκλωσης.
- Προγράμματα διαλογής απορριμμάτων στην πηγή.
- Προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Κατασκευή σταθμών μεταφόρτωσης.
- Κατασκευή χώρων διάθεσης αγροτικών προϊόντων.
- Έργα για την διαχείριση επικίνδυνων απορριμμάτων.
- Έργα για την διαχείριση μολυσματικών και νοσοκομειακών απορριμμάτων.

Για να γίνει το πρόγραμμα, απαιτούνται πολύ περισσότερα από τα 34,75 δις. δρχ. που είχαν προϋπολογισθεί για τα έργα που έχουν ξεκινήσει στην Ελλάδα (πλην Αττικής), οπότε το πρόβλημα των απορριμμάτων δεν δύναται να επιλυθεί συνολικά. Τα χρήματα κατανεμήθηκαν κυρίως υπέρ περιοχών όπως Κομοτηνή, Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Βόλο, Λαμία, Πάτρα, Κεφαλλονιά, Χανιά, Ρέθυμνο, Πλωμάρι Λέσβου κ.α. για κατασκευή νέων Χ.Υ.Τ.Α.

(Πηγή:Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων στις 12 Περιφέρειες της Ελλάδας (πλην Αττικής), Φεβρουάριος 1996».)

Ας μείνουμε όμως για λίγο ακόμη στην μέριμνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον. Οι περισσότερες από τις αναπτυξιακά καθυστερημένες περιφέρειες, (που υπάγονται στον Στόχο 1), πλήττονται από σοβαρές ελλείψεις σε τρεις βασικούς τομείς: Την επεξεργασία των λυμάτων, των στερεών αποβλήτων και την διανομή του πόσιμου νερού. Στις περιοχές αυτές η χρηματοδοτική ενίσχυση της Ε.Ε. χορηγείται κατά κύριο λόγο για την επίλυση αυτών των προβλημάτων.

Στο χρηματοδοτικό επίπεδο, το μερίδιο του περιβάλλοντος στα προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης που ενισχύει η Ε.Ε. δεν είναι αμελητέο για την περίοδο 1994-99 εξακολουθεί να αντιπροσωπεύει το 9% περίπου του προϋπολογισμού και διατίθεται για τις μειονεκτικές

περιοχές. Πρέπει επίσης να προσθέσουμε τους πόρους που χορηγεί το Ταμείο Συνοχής στις τέσσερις φτωχότερες χώρες της Ένωσης (συμπεριλαμβανόμενης της Ελλάδας), για την εφαρμογή έργων που κατά το ήμισυ αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος.

Το σκεπτικό που ακολουθείται εδώ, είναι η μετατροπή των απορριμμάτων σε πόρους. Αν και τα οικιακά και βιομηχανικά απορρίμματα αποτελούν μια εν δυνάμει πηγή ρύπανσης, μπορούν επίσης να μετατραπούν σε βοηθητικές πρώτες ύλες. Η ορθή διαχείριση τους, έχει θετικές επιπτώσεις στην οικονομία, στο περιβάλλον και στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη μιας περιοχής. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Αστούριας στην Ισπανία, όπου με την ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) δημιουργήθηκαν μονάδες καθαρισμού των λυμάτων και κεντρική διάθεση των απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α., ανακύκλωση, κλίβανοι καύσης, ειδικές μονάδες καθαρισμού επικίνδυνων απορριμμάτων).

(Πηγή: Ευρωπαϊκή Ένωση- Περιφερειακή Πολιτική και Συνοχή, Ευρωπαϊκή Επιτροπή 1997, Έκδοση της υπηρεσίας επισήμων εκδόσεων των Ε.Κ.)

Τέλος δεν πρέπει να παραλείψουμε να αναφέρουμε την δράση του προγράμματος LIFE της Ε.Ε. που αφορά το περιβάλλον στο σύνολο του και κάθε 2 έτη έχει διαφορετικό αντικείμενο. Πρόσφατα γινόταν μια προσπάθεια απόκτησης και επεξεργασίας λεπτομερών στοιχείων (μετρήσεις για το που, πότε, πόσα από που και τι σύνθεση έχουν τα απορρίμματα που παράγονται), καθώς και λεπτομερή περιγραφή διαθέσιμου μηχανισμού συλλογής (οχήματα, προσωπικό, εγκαταστάσεις). Επίσης συντελέστηκε προετοιμασία και διοργάνωση, σε συνεργασία με Ο.Τ.Α. των νομών, της χωριστής συλλογής επιλεγμένων υλικών (π.χ. χαρτί, υλικά συσκευασίας, γυαλί, μολυσματικά, τοξικά και ειδικά απόβλητα). Δόθηκε ακόμη έμφαση στην ενημέρωση των πληθυσμών και ενεργοποίηση μέσω καμπανιών ειδικών ομάδων όπως μαθητές δάσκαλοι κ.α.. Επίσης διενεργήθηκε τελική αξιολόγηση των πιλοτικών εφαρμογών, σχεδιασμός και καθολική υλοποίηση, εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας για την δημιουργία μονάδας ανάκτησης υλικών και εγκαταστάσεων επεξεργασίας ειδικών αποβλήτων και τελικά διάδοση των αποτελεσμάτων στους σχετικούς φορείς. Φέτος, στα πλαίσια του γίνεται μια προσπάθεια μέσω χρηματοδότησης δήμων για την καταπολέμηση των μη οικιακών απορριμμάτων (από επιχειρήσεις πάσης φύσεως). Για παράδειγμα αναφέρουμε την κίνηση του δήμου Καλαμάτας.¹

¹ Βλέπε σχετικό ερωτηματολόγιο στο Παράρτημα.

1.2 Το κόστος διαχείρισης των στερεών απορριμμάτων

Όσον αφορά το κόστος της διαχείρισης των απορριμμάτων, μπορούμε να επισημάνουμε ότι συνήθως δεσμεύει αρκετά μεγάλο μέρος του προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α. Κυρίως υπολογίζονται έξοδα για καύσιμα, δαπάνες κίνησης, αμοιβές προσωπικού, τέλη χωματερών, προμήθειες εξοπλισμού γενικά, κ.α Όμως, δυστυχώς δεν λαμβάνεται συνήθως υπ' όψιν το πραγματικό κόστος που σαφώς θα ήταν μεγαλύτερο αν συμπεριλαμβάνονταν δαπάνες που πρέπει να γίνονται υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος που τόσο πολύ πλήττεται από παντού.

Βλέπουμε λοιπόν, ότι η διαχείριση απορριμμάτων, πόσο μάλλον ένα ολοκληρωμένο και σωστό σύστημα, περικλείει πολλά έξοδα αφού επιβάλλεται να αποκτηθεί ο κατάλληλος για την υγειονομική ταφή των απορριμμάτων χώρος, να διαμορφωθεί κατάλληλα ώστε να δύναται να δεχθεί τον όγκο των σκουπιδιών χωρίς να προκαλεί μόλυνση του περιβάλλοντος. Να συντηρείται και να λειτουργεί σωστά με το κατάλληλο προσωπικό στο οποίο πρέπει να δείχνεται η επαρκής φροντίδα και μέριμνα. Μετά το πέρας της λειτουργίας του χώρου πρέπει να επέρχεται η αποκατάσταση του χώρου.

Είναι όμως επίσης σίγουρο και θα έπρεπε να είναι απόλυτα κατανοητό από όλους μας, ότι κάθε δαπάνη για την διαχείριση των απορριμμάτων είναι ασήμαντη και μηδαμινή αν αναλογιστούμε τις συνέπειες καθώς και την φροντίδα που πρέπει να δείχνεται απέναντι στο περιβάλλον και στην υγεία όλων μας. Και πρέπει να υπάρξει μέριμνα αναφορικά με την προσπάθεια μείωσης της παραγωγής απορριμμάτων-να ευαισθητοποιηθεί το κοινωνικό σύνολο πριν είναι αργά- και τις απαραίτητες ενέργειες για την ορθή διαχείριση των παραγόμενων απορριμμάτων.

1.3 Οι αρμόδιοι φορείς για την διαχείριση των απορριμμάτων.

Για την διαχείριση των στερεών απορριμμάτων, είτε αυτά είναι αστικά και συλλέγονται από τους Ο.Τ.Α., είτε είναι ιδιωτικά (π.χ. βιομηχανικά), ισχύουν αρκετά νομοθετήματα επικαλύψεις και παράλληλες διαδικασίες. Πιο διεξοδική όμως αναφορά επί τούτου θα ακολουθήσει παρακάτω. Εδώ, να αναφέρουμε ότι την ευθύνη της διαχείρισης φέρει κυρίως το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Αρμοδιότητες σε ζητήματα περιβάλλοντος και

καθαριότητας έχουν φυσικά οι Ο.Τ.Α. β' βαθμού δηλαδή οι Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις. Επίσης αναφέρονται αρμοδιότητες και των υπηρεσιών υγιεινής, σχετικά με άδειες για σταυλισμούς ζώων, άδειες επεξεργασίας και διάθεσης υγρών αποβλήτων και συμμετοχή στις εγκρίσεις για την διαχείριση των απορριμμάτων.

Πέρα όμως από αυτές τις αρμοδιότητες που αφορούν την Ν.Α. υφίστανται και κάποιες λίγες αλλά ιδιαίτερα σημαντικές για το περιβάλλον και στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Οι Δήμοι και οι κοινότητες είναι υπεύθυνοι μεταξύ άλλων και για την συλλογή και διάθεση των απορριμμάτων που παράγονται στα διοικητικά τους όρια. Η μεγάλη σημασία της ορθής χρήσης της αρμοδιότητας αυτής είναι προφανής καθώς είναι γνωστό ότι τα απορρίμματα αποτελούν έναν από τους σοβαρότερους κινδύνους για το περιβάλλον.

Στην Ελληνική Περιφέρεια, όπως γνωρίζουμε, ο κάθε πολίτης είναι υπεύθυνος για την προσωρινή αποθήκευση των απορριμμάτων (αυτά που παράγει στον χώρο του να τα αφήνει στους παραχωρούμενους από τους Ο.Τ.Α. κάδους). Από εκεί και έπειτα η διαχείριση των απορριμμάτων ανατίθεται ως αρμοδιότητα στους Ο.Τ.Α. Στο παρελθόν κατά καιρούς, αρμόδιοι φορείς ήταν διάφοροι Σύνδεσμοι των Ο.Τ.Α., Διαδημοτικές ή Διακοινοτικές Επιχειρήσεις ή Συμβούλια Περιοχής όταν οι Ο.Τ.Α. δεν ήταν σε θέση να αναλάβουν την διαχείριση τους από μόνοι τους – όταν επρόκειτο για μικρούς οικισμούς που αδυνατούσαν, λόγω οικονομικών, τεχνικών και λοιπών δυσχερειών να διαχειριστούν τα απορρίμματα τους. Αυτό είχε σαν συνέπεια να αντιμετωπίζονται τα όποια κατά καιρούς προβλήματα (οικονομικά, εξαιτίας της γεωγραφικής θέσης) και να αποφεύγεται η χρήση χωματερής σε κάθε οικισμό έναντι μιας μεγαλύτερης που εξυπηρετούσε περισσότερες περιοχές.

1.4 Η χρηματοδότηση της διαχείρισης των απορριμμάτων.

Σχετικά λοιπόν με την χρηματοδότηση της διαχείρισης στην Ελληνική Περιφέρεια, βλέπουμε ότι τα έξοδα καλύπτονται από τα Ανταποδοτικά Τέλη των ιδιοκτητών που τα παράγουν. Η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.) έχει αναλάβει να εισπράττει –μέσω των λογαριασμών της – τα ποσά αυτά που υπολογίζονται βάσει της επιφάνειας των τετραγωνικών μέτρων που έχουν στην ιδιοκτησία τους οι πολίτες και του συντελεστή παλαιότητας που αφορά τις ιδιοκτησίες τους.

Είναι σημαντικό να τονιστεί η αναγκαιότητα αναπροσαρμογής των ανταποδοτικών τελών ανά χρόνο, σύμφωνα με την αύξηση των εσόδων

για την διαχείριση και να τελείται συνυπολογισμός των αποσβέσεων του μηχανολογικού εξοπλισμού.

Τέλος, μπορούμε να αναφέρουμε τις Εθνικές πηγές χρηματοδότησης (όπως το ΣΑΤΑ ή επιχορήγηση από το Νομαρχιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων) και εθνικά προγράμματα όπως το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον», τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής καθώς και Κοινοτικά προγράμματα (π.χ. Ε.Α.Π.Τ.Α.) σχετικά με την διαχείριση απορριμμάτων, μπορούν να βοηθήσουν στην υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων διαχείρισης για επίτευξη ικανοποιητικών αποτελεσμάτων από άποψη διαφύλαξης του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.

2.1 Η Διεθνής και Κοινοτική μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος.

Μπορούμε εδώ να κάνουμε μια συνοπτική αναφορά στους ειδικευμένους οργανισμούς του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών αναφορικά με το περιβάλλον :

- Δημιουργία ειδικής οργάνωσης του Ο.Η.Ε. για το περιβάλλον (1972) : Πρόγραμμα των Η.Ε. για το περιβάλλον (Ρ.Ν.Μ.Ε.).
- Η UNESCO που με συνθήκες όπως του RAMSAR συμβάλλει στην προστασία υδροβιότοπων διεθνούς σημασίας και στην προστασία της κοινής πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.
- Η Διεθνής Οργάνωση Υγείας (Ο.Η.Σ.)
- Η Διεθνής Οργάνωση Μετεωρολογίας (Ο.Μ.Μ.) που σύστησε Παγκόσμιο Σύστημα συνεχούς παρακολούθησης του περιβάλλοντος (QEMS).
- Η Διεθνής ναυτιλιακή οργάνωση (Ι.Μ.Ο.) για την μόλυνση των υδάτων.
- Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α. / Ο.Σ.Δ.Ε.) μεταξύ των περιφερειακών διακυβερνητικών οργανισμών με διακηρύξεις αρχών, συστάσεις και οδηγίες ως βασικά κείμενα μεγάλης αξίας στα πλαίσια της διασυνοριακής κυρίως ρύπανσης αλλά και της διαχείρισης των φυσικών πηγών καθώς και σχετικά με τις τοξικές και επικίνδυνες ουσίες, έχει προσφέρει σημαντικά στην αποδοχή του διεθνούς δικαίου του περιβάλλοντος.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει από παλιά να επιδειξει σημαντικότερο έργο στα πλαίσια της οργανωμένης δράσης για την προστασία του περιβάλλοντος. Το Συμβούλιο της Ευρώπης μάλιστα σύστησε Επιτροπή ειδική για τη διατήρηση της φύσης και των φυσικών πηγών από το 1962 και Επιτροπή για την μόλυνση του νερού το 1964. Ο ρόλος της Ε.Κ. είναι ο σημαντικότερος που έχει επιδειχθεί διεθνώς στα πλαίσια της προστασίας του περιβάλλοντος. Με ενεργοποίηση προγραμμάτων δράσης, που άρχισαν με ανάλογες αποφάσεις να πραγματώνονται από το

΄73 ως σήμερα, η Ε.Κ. έχει συμβάλει τα μέγιστα στο συντονισμό των δραστηριοτήτων των μελών της αλλά και στην οργάνωση των ενεργειών που αυτά έχουν αναλάβει για την αντιμετώπιση της περιφερειακής υποβάθμισης τόσο σε αυστηρά περιφερειακό – εθνικό επίπεδο και ειδικότερα στα πλαίσια των σχέσεων της Ε.Κ. με τρίτα κράτη καθώς και με τη συμμετοχή της σε διεθνείς συμβάσεις σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος.

Εδώ μπορούμε να αναφέρουμε ότι ρητή νομική πρόβλεψη της ανάγκης για μια κοινοτική πολιτική στο περιβάλλον δόθηκε μετά από 15 χρόνια (1987) με τις τροποποιήσεις της ιδρυτικής Συνθήκης της Ρώμης που είναι γνωστές ως Ένιαία Ευρωπαϊκή Πράξη. Ωστόσο η Ε.Κ. για πρώτη φορά υιοθέτησε μια επίσημη περιβαλλοντική πολιτική στη διάσκεψη κορυφής των Παρισίων το 1972 όπου δόθηκε εντολή για την κατάρτιση του Α΄ προγράμματος περιβαλλοντικής δράσης (1973-76) . Ακολούθησαν 2ο (1977-81), 3ο (82-86), 4ο (87-92), 5ο (93-98) που εκτυλίσσεται στο πλαίσιο της Ε.Ε. με την συνθήκη του Μάαστριχ το 1993.

Στα πρώτα στάδια της κοινοτικής πολιτικής για το περιβάλλον τα μέτρα είχαν περισσότερο κατασταλακτικό – θεραπευτικό χαρακτήρα στραμμένα στην καταπολέμηση κυρίως της ρύπανσης. Προοδευτικά όμως τα μέτρα που εφαρμόζονται είναι πιο συστηματικά, συμπληρώνουν προηγούμενες δράσεις, καταλαμβάνουν και νέους τομείς και τονίζουν κυρίως την πλευρά της πρόληψης.

Θεμελιώδεις αρχές του διεθνούς δικαίου για το περιβάλλον αποτελούν :

- Το δικαίωμα πληροφόρησης και ενημέρωσης.
- Η αρχή της πρόληψης
- Η ευθύνη
- Η αποζημίωση.

Η κοινοτική νομοθεσία λοιπόν ξεκίνησε με την Οδηγία 75/442/Ε.Ο.Κ. για τα απορρίμματα το 1975 που αποτέλεσε τη βάση για την εφαρμογή της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ακολούθησε το ΄78 η Οδηγία 78/319/Ε.Ο.Κ. αναφορικά με τα τοξικά και επικίνδυνα απόβλητα που έθεσε την αρχή για τον έλεγχο των επικίνδυνων απορριμμάτων.

Το Συμβούλιο της Ε.Ε. με την Οδηγία 81/972/Ε.Ο.Κ. για επαναχρησιμοποίηση του χρησιμοποιημένου χαρτιού και ανακύκλωση ανακυκλωμένου χαρτιού, προβάλλει την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση γενικά του χαρτιού.

Μετά, το ΄84 εκδόθηκε η Οδηγία 84/631/Ε.Ο.Κ. για την διασυνοριακή μεταφορά των επικίνδυνων αποβλήτων η οποία αντικαταστάθηκε από την 259/93 από τις 6/5/94.

Το '89 ακολούθησε η Οδηγία 89/369/Ε.Ο.Κ. για τις νέες εγκαταστάσεις σχετικά με την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τις νέες μονάδες καύσης.

Έπειτα η Οδηγία 89/429/Ε.Ο.Κ., όμοια με την ανωτέρω, για τις υπάρχουσες όμως μονάδες καύσης απορριμμάτων.

Το 1990, ακολούθησε ψήφισμα για την πολιτική στα απορρίμματα και υποδείκνυε τις κατευθύνσεις της μελλοντικής νομοθεσίας της Ε.Κ.

Το '91 η Οδηγία του Συμβουλίου 91/156/Ε.Ο.Κ. αποτελεί τροποποίηση που αναθεώρησε και ενημέρωσε την προηγούμενη του '75 σχετικά με τα απορρίμματα και θεσμοθέτησε τις αρχές για την τελική διάθεση.

Η Οδηγία του Συμβουλίου 91/689/Ε.Ο.Κ. αντικατέστησε την προϋπάρχουσα του '78 αναφορικά με τα επικίνδυνα απορρίμματα και εξασφάλισε έναν πλέον αυστηρό έλεγχο για επικίνδυνα απορρίμματα.

Το '93, ο Κανονισμός του Συμβουλίου 259/93/Ε.Ο.Κ. αφορούσε την εποπτεία και τον έλεγχο μεταφοράς αποβλήτων εντός και εκτός της Ε.Ε. και αντικατέστησε την Οδηγία του '84.

Ακολούθησε το '94 μια πρόταση Οδηγίας για την ταφή των απορριμμάτων και μια Οδηγία 94/62/Ε.Ο.Κ. για την καύση των επικίνδυνων αποβλήτων που αντικατέστησε τις δύο προϋπάρχουσες. Επίσης το '94 η Οδηγία του Συμβουλίου 94/62/Ε.Ο.Κ., ήταν σχετική με την συσκευασία και γενικότερα για τα απορρίμματα συσκευασίας. Σύμφωνα με αυτή, τα κράτη-μέλη πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για την καθιέρωση συστημάτων συλλογής και ανάκτησης των απορριμμάτων.

Άλλες πτυχές της διαχείρισης απορριμμάτων που εξετάστηκαν από την Ε.Ε. αφορούν την θέσπιση αστικής ευθύνης των φορέων για τις ζημιές που προκαλούνται από τα απορρίμματα.

Ακόμη, έγιναν προτάσεις για έξι κατηγορίες στερεών αποβλήτων προτεραιότητας όπως ελαστικά, χλωριωμένους διαλύτες, πεπαλαιωμένα οχήματα, νοσοκομειακά στερεά απόβλητα, απόβλητα κατεδαφίσεων και από ηλεκτρικές συσκευές.

Τέλος, σημειώθηκαν κάποια μέτρα για μολυσμένα εδάφη και παλιούς χώρους διάθεσης απορριμμάτων. Αναφέρουμε εδώ την πρόταση οδηγίας 5750/94 σχετικά με την ταφή των αποβλήτων, την Κοινοτική Οδηγία 94/67 σχετικά με την καύση των επικίνδυνων αποβλήτων και το σχέδιο οδηγίας για την μείωση της ταφής οργανικών υλικών από τα απορρίμματα.

(Πηγή: Διεθνής προστασία του περιβάλλοντος, τόμος 1, Γιώργος Δ.Σαμιώτης.- Ι. Τσάλτας, εκδόσεις Παπαζήση Αθήνα 1990. (Μελέτη της Ε.ΠΕ.Μ. Ε.Π.Ε. του 1999.).

2.2 Το ισχύον Ελληνικό θεσμικό πλαίσιο για τα απορρίμματα.

Όπως γνωρίζουμε, είναι αναγκαίο τα συστήματα διαχείρισης απορριμμάτων να εναρμονίζονται με την ισχύουσα νομοθεσία της χώρας. Αναφορικά με το θέμα αυτό, η Ελληνική νομοθεσία βρίσκεται σε εξέλιξη και η αλματώδης ανάπτυξη της τεχνολογίας τα τελευταία 10-20 χρόνια απαιτεί ανάλογη νομοθεσία για να μπορεί να εφαρμοστεί αποτελεσματικά.

Στην χώρα μας λοιπόν ισχύει:

- Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Ε 1β/301/64 (Φ.Ε.Κ. 63/1964 τεύχος Β') « περί συλλογής, αποκομιδής και διαθέσεως απορριμμάτων ».
- Νόμος 1650/1986 για την προστασία του περιβάλλοντος (Φ.Ε.Κ. 160 Α'/86), όπου μεταξύ άλλων, αναφέρεται η απαγόρευση της ανεξέλεγκτης απόρριψης στερεών αποβλήτων εντός ή εκτός αστικών περιοχών και σε όποιο φυσικό αποδέκτη.
- Κοινή Υπουργική Απόφαση 49541/1421/86 για τα στερεά απόβλητα (Φ.Ε.Κ. 444 Β'/9-7-86) σε συμμόρφωση με την Οδηγία 75/442 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Εδώ αναφέρουμε ότι με αυτή την απόφαση έγινε η εξειδίκευση της νομοθεσίας για τα στερεά απόβλητα. Αυτή προβλέπει:
 1. Τον εθνικό σχεδιασμό της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων που πρέπει να γίνει από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
 2. Τον σχεδιασμό σε επίπεδο Νομού με αντικείμενο την προσαρμογή του εθνικού σε νομαρχιακό επίπεδο.
 3. Την διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για να δοθεί η έγκριση για τους χώρους τελικής διάθεσης.Εξακολουθεί δε να ισχύει και η Υγειονομική Διάταξη (Ε 1 β/301/10-2-64), που προβλέπει την έκδοση από τον Νομόρχη άδειας για την διάθεση των στερεών απορριμμάτων (αν και τελευταία έχει μάλλον περιπέσει σε αχρησία).
- Υπουργική Απόφαση 69269/1990 για τον καθορισμό περιβαλλοντικών όρων διαφόρων έργων και δραστηριοτήτων. Παράλληλα, ισχύει και η διαδικασία της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που προβλέπει προέγκριση χωροθέτησης και έγκριση περιβαλλοντικών όρων.²

² Βλέπε Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στο Παράρτημα.

- Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας με Π.Δ. 410/95 (Φ.Ε.Κ. 231 Α'/95) με αναφορά σε αρμοδιότητες στον τομέα της προστασίας της φύσης και του περιβάλλοντος.

Επίσης, από τη νομολογία θεωρείται επιτρεπτή η αναγκαστική απαλλοτριώση ακινήτων για την απόθεση απορριμμάτων των Δήμων και Κοινοτήτων (Σ.Ε. 1167/55).

Η Κοινοτική Οδηγία σύμφωνα με το άρθρο 189 παρ. 2 της Συνθήκης Ε.Ο.Κ. (75/442/Ε.Ο.Κ.), είναι υποχρεωτικό να εφαρμοστεί από κάθε κράτος-μέλος μέσα σε τακτή προθεσμία. Η προαναφερθείσα Οδηγία για τα στερεά απόβλητα, επιβάλλει σύμφωνα με το άρθρο 12 την υποχρέωση των κρατών-μελών να διαβιβάζουν ανά τριετία έκθεση για την κατάσταση στη χώρα τους αναφορικά με την διάθεση των στερεών αποβλήτων. Στο άρθρο 4, προβλέπεται επίσης ότι: « τα κράτη-μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι τα στερεά απόβλητα θα διατίθενται χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο την υγεία του ανθρώπου και χωρίς να βλάπτουν το περιβάλλον ».

Γενικά, η Ελληνική νομοθεσία σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ε.Ε. θα πρέπει να εναρμονίζεται πάντα με το κοινοτικό δίκαιο. Έτσι, αναφέρουμε την Κ.Υ.Α. 69728/824 για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων και τον Ευρωπαϊκό κατάλογο αποβλήτων σε εναρμόνιση με τα αντίστοιχα της Κοινότητας, την Κ.Υ.Α. 19396/1546 για την διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων όμοια με την ανάλογη Ευρωπαϊκή, η Κ.Υ.Α. για χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια σε εναρμόνιση με την Οδηγία 87/689/Ε.Ο.Κ. και η Κ.Υ.Α. 73537/1438/95 (Φ.Ε.Κ. 78 Β'/95) για την διαχείριση των ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες, σύμφωνα με την Οδηγία 94/62/Ε.Ο.Κ. για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας.

(Πηγή: Οι Χάρτες και η Ευρώπη της Αυτοδιοίκησης, Π.Παπαγιάννη-Δ.Κατσούλη, έκδοση Τ.Ε.Δ.Κ.Ν.Α., Αθήνα 1995 / Διαχειριστική μελέτη απορριμμάτων ΑΝ.Σ.Νότιας Καλαμαριάς, Μ.Αυγουστίδου, Θεσσαλονίκη 1992. / Μελέτη της Ε.ΠΕ.Μ. Ε.Π.Ε. του 1999.).

2.3 Διαδικασία έγκρισης του χώρου διάθεσης.

Στο σημείο αυτό, είναι απαραίτητο να σταθούμε λίγο και να παρουσιάσουμε τον δρόμο που πρέπει να ακολουθηθεί για να υπάρξει έγκριση για τον εκάστοτε χώρο διάθεσης.³ Πρέπει να σημειώσουμε

³ Βλέπε σχέδιο διαδικασίας έγκρισης στο Παράρτημα.

φυσικά ότι η εξεύρεση κατάλληλου χώρου για την διάθεση των παραγόμενων απορριμμάτων είναι ένα από τα πιο δύσκολα σημεία για την επίλυση του προβλήματος που απασχολεί τη χώρα μας ολικά. Αυτό οφείλεται εν μέρει στους σχετικά λίγους διαθέσιμους χώρους αλλά κυρίως στην μέχρι και σήμερα κακή διάθεση των απορριμμάτων (ανεξέλεγκτη απόρριψη) που έχει συμβάλει στην υπερευαισθητοποίηση του κοινού και την έλλειψη σωστού σχεδιασμού για το σοβαρό αυτό θέμα. Και είναι βέβαιο, ότι πια όλοι αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα σωστής διαχείρισης του προβλήματος, αλλά εξακολουθεί να πλανάται στον αέρα η δυσαρέσκεια πολλών όταν η επιλεγόμενη περιοχή που θα δεχθεί τα απορρίμματα βρίσκεται κοντά τους. Έτσι οι διαμαρτυρίες ποτέ δεν λείπουν. Είναι λοιπόν επιτακτική ανάγκη να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα σε ευρύ επίπεδο (π.χ. Νομού) και να επιλεγούν οι πιθανοί χώροι διάθεσης με αντικειμενικά και σωστά κριτήρια. Μάλιστα στην φάση της οριστικής επιλογής απαιτείται τα στοιχεία να αποδεικνύουν ότι δεν υπήρχε άλλος καταλληλότερος χώρος.

Η διαδικασία έγκρισης χώρων για Χ.Υ.Τ.Α. προκύπτει από την εφαρμογή διατάξεων της εκάστοτε ισχύουσας Κοινής Υπουργικής Απόφασης για τα στερεά απόβλητα και επίσης της 69269/5387/90 που αφορά την κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Ο αρμόδιος φορέας κάθε φορά, αναλαμβάνει την εξεύρεση του κατάλληλου χώρου. Κατόπιν απαιτείται η συγκρότηση από το Νομάρχη Γνωμοδοτικής Επιτροπής αποτελούμενης από εκπροσώπους των αρμόδιων υπηρεσιών της Νομαρχίας και της Τ.Α. α΄ βαθμού. Αυτή η επιτροπή γνωμοδοτεί για την καταλληλότητα του χώρου βάσει τις εκάστοτε ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις και τον χωροταξικό σχεδιασμό καθώς και το αναπτυξιακό πρόγραμμα του κάθε Νομού. Μετά από θετική γνώμη της, ο Νομάρχης με απόφαση του εγκρίνει τον χώρο και εν συνεχεία συντάσσεται μελέτη προέγκρισης χωροθέτησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προαναφερθείσα Κ.Υ.Α. Η μελέτη υποβάλλεται είτε στην Περιφέρεια (αν ο Χ.Υ.Τ.Α. εξυπηρετεί έως 30.000 κατοίκους), ή στην Κεντρική Υπηρεσία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (για πιο μεγάλο Χ.Υ.Τ.Α.). Οι υπηρεσίες αυτές, μετά από τις απαραίτητες γνωμοδοτήσεις εκδίδουν την Απόφαση προέγκρισης χωροθέτησης.

Στην συνέχεια, απαιτείται η εκπόνηση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από τον αρμόδιο φορέα και υποβάλλεται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.. Κατόπιν, γνωμοδοτεί το Υπουργείο Εσωτερικών και το Νομαρχιακό Συμβούλιο και ακολουθεί η έκδοση της Απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων η οποία δημοσιοποιείται από το Νομαρχιακό Συμβούλιο.

Εν συνεχεία, εκπονείται η Τεχνική Μελέτη, κατασκευάζεται το έργο του Χ.Υ.Τ.Α. και εκδίδεται άδεια λειτουργίας από το Νομάρχη. Σε ότι αφορά την δυνατότητα απόκτησης από τους Ο.Τ.Α. των χώρων που προορίζονται για διάθεση των απορριμμάτων, ο Δ.Κ.Κ. (Π.Δ. 410/95) με το άρθρο 274 παρέχει την δυνατότητα αναγκαστικής απαλλοτριώσης ιδιωτικής έκτασης για την εναπόθεση των απορριμμάτων.

(Πηγή: Περιοδικό Τοπική Αυτοδιοίκηση Αποκέντρωση, Δν/ση επιθεώρησης Μάρτιος-Απρίλιος '96)

2.4 Κυρώσεις για ρύπανση του περιβάλλοντος.

Εδώ, απλώς αναφέρουμε ότι σε περιπτώσεις ρύπανσης ή υποβάθμισης του περιβάλλοντος, ο Νόμος 1650/86 προβλέπει μια σειρά κυρώσεων στα άρθρα 28, 29 και 30. Για την ενεργοποίησή τους είναι απαραίτητο να προηγηθεί η διαπίστωση του προβλήματος και μάλιστα με μια συγκεκριμένη διαδικασία. Γίνεται αυτοψία στον τόπο της παραβίασης και το αποτέλεσμα του ελέγχου καταγράφεται σε έκθεση που επιδίδεται στον παραβάτη κατά την διάρκεια της αυτοψίας. Στην έκθεση περιλαμβάνεται και πρόσκληση όπως εκθέσει τις απόψεις του σε διάστημα 5 ημερών. Μετά την λήξη της πενθήμερης προθεσμίας η Υπηρεσία εισηγείται την επιβολή των ανάλογων κυρώσεων. Αυτές που μπορεί να επιβληθούν είναι ποινικές, αστικής ευθύνης και διοικητικές.

ΜΕΡΟΣ 3

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Σε αυτό το μέρος γίνεται μια προσπάθεια παρουσίασης όσο το δυνατόν πιο λεπτομερειακά της κατάστασης - αναφορικά με τη διαχείριση των στερεών απορριμμάτων – που επικρατεί σε μια κεντρική περιοχή του Νομού Χαλκιδικής.

Για πολλά χρόνια το αντικείμενο των απορριμμάτων είχε χαμηλή προτεραιότητα στον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων των Ο.Τ.Α. ενώ άλλα έργα (αποχέτευσης, οδοποιίας), προκρίνονταν για άμεση υλοποίηση και αυτό λόγω έλλειψης περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του κοινού που σε συνδυασμό με την έλλειψη θεωρητικής και πρακτικής εμπειρίας σε θέματα απορριμμάτων, οδηγούσαν στην μετάθεση της επίλυσης των προβλημάτων αυτών στο μέλλον.

Στο σημείο αυτό επιδιώκεται η άντληση συμπερασμάτων ως προς το πόσο πιστά ή όχι τηρούνται γενικοί κανόνες και ακολουθούνται μέθοδοι διαχείρισης που κρίνονται κατάλληλοι γενικά, αλλά και για την συγκεκριμένη περιοχή που εξετάζουμε ιδιαίτερα. Ως αυτό το σημείο επισημάναμε τι πρέπει να γίνεται για τη σωστή διαχείριση των απορριμμάτων. Από εδώ και πέρα, εξετάζουμε μια περιοχή, λαμβάνουμε ως αντικείμενο της έρευνας μας ένα χώρο τεσσάρων δήμων, οριοθετημένο στα πλαίσια του Νομού Χαλκιδικής.

Θα ήταν λοιπόν αρκετά σημαντικό να ξεκινήσουμε παρουσιάζοντας κάποια γενική εικόνα. Μετά την συνένωση των δήμων και κοινοτήτων λοιπόν, βάσει της εφαρμογής του νόμου «Καποδίστριας» η σημερινή μορφή που παρουσιάζει ο νομός είναι η εξής : Αποτελείται πλέον από 14 δήμους έναντι 73 συνολικά δήμων και κοινοτήτων που περιελάμβανε ως πρόσφατα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ.

Μια πρώτη γενική παρατήρηση είναι ότι ο νομός μπορεί να θεωρηθεί ότι χωρίζεται σε δύο τμήματα, το βόρειο (ορεινό) και το νότιο (παράλιο) που εμφανίζουν τελείως διαφορετικούς βαθμούς υποδομών και ανάπτυξης.

A. Στο **βόρειο τμήμα** εντάσσονται οι νέοι δήμοι :

1. Ανθεμούντα
2. Αρναίας
3. Ζερβοχωρίων
4. Παναγίας
5. Πολυγύρου
6. Σταγίρων-Ακάνθου

Ο συνολικός πληθυσμός (κατά την απογραφή του 1991) του τμήματος αυτού ανέρχεται σε 36.500 ($\pi=39\%$) κατοίκους, όπου η γεωργία και η εξόρυξη μετάλλων αποτελούν τις κυριότερες πλουτοπαραγωγικές πηγές.

B. Στο **νότιο τμήμα** εντάσσονται οι δήμοι :

1. Καλλικράτειας
2. Κασσάνδρας
3. Μουδανιών
4. Ορμύλιας
5. Παλλήνης
6. Σιθωνίας
7. Τορώνης
8. Τρίγλιας

Εδώ ο συνολικός πληθυσμός ανέρχεται σε 55.000 ($\pi=69\%$) κατοίκους, όπου ο τουρισμός κυρίως και δευτερευόντως η γεωργία αποτελούν τις κυριότερες πλουτοπαραγωγικές πηγές. Μπορούμε εδώ ενδεικτικά να επισημάνουμε ότι ο Δήμος Ορμύλιας θεωρείται πρώτος στον νομό σε όγκο και ποικιλία γεωργικής παραγωγής, στην παραγωγή φρούτων, λαχανικών, ελιάς και έχει το 80% των θερμοκηπίων του νομού και μάλιστα τα πιο σύγχρονα. Λιγότεροι απασχολούνται στην κτηνοτροφία, στην αλιεία και στην εξόρυξη μεταλλευμάτων.

Ο παρακάτω πίνακας 1.1 μας παρέχει μια συνοπτική και κατατοπιστική εικόνα σχετικά με τα γεωγραφικά και πληθυσμιακά στοιχεία των νέων Ο.Τ.Α. του Νομού Χαλκιδικής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1: Γενικά χαρακτηριστικά Νομού Χαλκιδικής

A/A	Όνομα νέου Ο.Τ.Α.	Πλήθος συν/ων Ο.Τ.Α.	Όνόματα συν/ων Ο.Τ.Α.	Έκταση (στρέμματα)	Πληθυσμός (Απογραφή 91)
1.	Δ.Ανθεμούντα	4	Γαλάπιστα, Γαλαρινός, Βάβδος, Δουμπιά.	248.956	4.389
2.	Δ.Αρναίας	5	Αρναία, Παλαιοχώρι, Νεοχώρι, Στανός, Βαρβάρα.	288.739	6.287
3.	Δ.Ζερβοχωρίων	5	Παλαιόχωρα, Γεροπλάτανος, Κρήμνη, Μαραθούσα, Ριζά.	139.526	2.961
4.	Δ.Καλλικράτειας	4	Καλλικράτεια, Ν.Σίλατα, Ν.Γωνιά, Λάκκωμα.	108.894	8.931
5.	Δ.Κασσάνδρας	8	Κασσάνδρεια, Ν.Φώκαια, Αφυτος, Καλλιθέα, Κρυσπηγή, Φούρκα, Καλάνδρα, Κασσανδρινός.	206.097	7.415
6.	Δ.Μουδανιών	9	Ν.Μουδανιά, Φλογητά, Διονυσίου, Ζωγράφου, Αγ.Μάμας, Αγ.Παντελεήμων, Σήμαντρα, Πορταριά, Ν.Ποτειδαία.	141.464	13.562
7.	Δ.Ορμύλιας	2	Ορμύλια, Μεταμόρφωση.	88.002	3.824
8.	Δ.Παλλήνης	6	Χανιώτη, Πολύχρονο, Πευκοχώρι, Αγ.Παρασκευή, Παλιούρι, Ν.Σκιώνη.	128.183	4.497
9.	Δ.Παναγίας	3	Μεγάλη Παναγία, Γομάτι, Πυργαδίκια.	204.903	3.663
10.	Δ.Πολυγύρου	8	Πολύγυρος, Ολυνθος, Βράσταμα, Ταξιάρχης, Σανά, Παλαιόκαστρο, Αγ.Πρόδρομος.	470.933	10.278
11.	Δ.Σιθωνίας	4	Νικήτη, Αγ.Νικόλαος,Μεταγκίτσι, Ν.Μαρμαράς.	322.875	8.061
12.	Δ.Σταγίρων – Ακάνθου	8	Ιερισσός, Ολυμπιάδα, Στάγिरα, Στρατονίκη, Στρατώνι, Ν.Ρόδα, Ουρανούπολη, Αμμουλιανή.	253.373	8.958
13.	Δ.Τορώνης	2	Συκιά, Σάρτη.	193.973	3.870
14.	Δ.Τρίγλιας	6	Ν.Τρίγλια, Κρήνη, Πετράλωνα, Ελαιοχώρια, Ν.Τένεδος, Ν.Πλάγια.	121.959	5.421
	ΣΥΝΟΛΟ	73		2.917.887	92.117

Συγκεκριμένα η έρευνα μας, αφορά ένα δήμο που γεωγραφικά τίθεται στο βόρειο τμήμα του νομού, του Δήμου Πολυγύρου που είναι και η πρωτεύουσα του νομού και τρεις δήμους που εντάσσονται στο νότιο τμήμα και είναι οι Δήμοι Μουδανίων, Ορμύλιας και Σιθωνίας.

Η επιλογή αυτής της εξεταζόμενης περιοχής, έγινε με το σκεπτικό να αντληθούν συμπεράσματα από μια έκταση που περιλαμβάνει στοιχεία και του βόρειου και του νότιου τμήματος του νομού, με κάποια έμφαση στην κεντρική περιοχή καθώς και στη νότια όπου λόγω της αυξημένης τουριστικής ανάπτυξης εμφανίζεται σημαντική αύξηση πληθυσμού και επομένως εντείνονται τυχόν προβλήματα στην υπάρχουσα διαχείριση απορριμμάτων. Άλλωστε, σε ορισμένους τομείς της έρευνας μας στάθηκε αδύνατον να αντλήσουμε στοιχεία από όλο το Νομό Χαλκιδικής. Φυσικά κατά τη διάρκεια της παρουσίας των στοιχείων μας θα γίνονται αναφορές και σε επίπεδο νομού προκειμένου να σχηματίσουμε μία πιο ολοκληρωμένη εικόνα.

Λόγω της μεγάλης τουριστικής ανάπτυξης οι πληθυσμοί των παραλιακών κοινοτήτων των χερσονήσων Κασσάνδρας και Σιθωνίας, κυρίως κατά τη θερινή περίοδο (1/6 – 30/9) με αιχμή το δίμηνο 1/7 – 31/8 τουλάχιστον δεκαπλασιάζονται, πράγμα που δημιουργεί συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις σε υποδομές αυτών των περιοχών. Συγκεκριμένα οι υπάρχουσες υποδομές μεταξύ βορείου και νοτίου τμήματος του νομού είναι ανισομερώς κατανομημένες σε βάρος του βορείου τμήματος. Η πληθυσμιακή και οικονομική ανάπτυξη του παρουσίαζε φθίνουσα πορεία κατά την προηγούμενη 25ετία και μόνο κατά την τελευταία 5ετία αυτής μπορεί να διαπιστωθεί μια βαθμιαία και συνεχής ανάκαμψη που τείνει να εξασφαλίσει σταθερή πορεία και συγκράτηση των τοπικών πληθυσμών στα εδάφη τους.

Με την δημιουργία γεωργικών κυρίως βιομηχανικών μονάδων σε όλη την περιοχή και τη συγκέντρωση των υπηρεσιών, αναμένεται μικρή αύξηση του ποσοστού της απασχόλησης στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα σε βάρος του πρωτογενούς, παρά τα εγχειροβελτιωτικά έργα που προτείνονται στην περιοχή.

Βλέπουμε λοιπόν ότι η υπό εξέταση περιοχή καθώς και γενικότερα ο νομός Χαλκιδικής στο σύνολο του παρουσιάζει αξιόλογες τάσεις ανάπτυξης που οφείλονται τόσο στις γεωγραφικές ιδιότητες του χώρου (εύφορες κοιλάδες, τουριστικά παράλια), όσο και στις προσπάθειες των δήμων που με την καθοδήγηση και την δραστηριότητα των αιρετών συντελούν στην αναβάθμιση των περιοχών από πολλές απόψεις.

Ωστόσο ένα από τα μελανά σημεία της εικόνας του νομού ήταν και εξακολουθεί να αποτελεί η διαχείριση των απορριμμάτων που ιδίως τους θερινούς μήνες πολλαπλασιάζονται με τρομακτικούς ρυθμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ – ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.

Αναφορικά με τις ποσότητες των στερεών απορριμμάτων που παράγονται στο νομό Χαλκιδικής, τα πιο πρόσφατα στοιχεία που υπάρχουν απορρέουν από μελέτες που είχαν διεξαγάγει τα διάφορα συμβούλια περιοχής (ο χωρισμός του νομού σε 9 τμήματα-Σ.Π. είχε γίνει με βάση τα γεωγραφικά δεδομένα).

Είχε υπολογιστεί λοιπόν ο μόνιμος πληθυσμός των δήμων του νομού βάσει της απογραφής του 1991 της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (Ε.Σ.Υ.Ε.) καθώς και ο εποχιακός πληθυσμός βάσει στοιχείων που έδωσαν οι Ο.Τ.Α. τόσο για τον αριθμό των κλινών ξενοδοχειακών μονάδων και ενοικιαζόμενων δωματίων, όσο και για τον αριθμό των εξοχικών κατοικιών, που υπολογίστηκε ότι στεγάζουν εποχιακά περίπου 350.000 άτομα. Συνολικά λοιπόν σε περιόδους αιχμής τουριστικής κίνησης μιλάμε για 442.114 άτομα και πλέον. Αν δε λάβουμε υπόψη ότι υπήρχαν στην περιοχή συγκεκριμένοι αριθμοί γεννήσεων και θανάτων και σύμφωνα με εκτιμήσεις που έχουν γίνει υπήρξε αύξηση του μόνιμου πληθυσμού των δήμων μέσα στα 8 έτη που μεσολάβησαν μέχρι τις μέρες μας γύρω στα 12.000 τουλάχιστον άτομα, καθώς και το γεγονός της προσέλευσης πληθυσμών από την Ρωσία και μόνιμης εγκατάστασης τους στο νομό συμπεραίνουμε το εξής : Με κάποιες επιφυλάξεις αναφορικά με την προσέγγιση των εκτιμήσεων και των στοιχείων μπορούμε να θεωρήσουμε ότι στο νομό Χαλκιδικής σε περιόδους τουριστικής κίνησης διαμένουν γύρω στις 500.000 άτομα.

Με βάση τις παραπάνω παραδοχές υπολογίστηκαν οι ποσότητες των απορριμμάτων που παράγονται ημερησίως και εβδομαδιαίως για τον κάθε Ο.Τ.Α.. Λόγω διαφορών στην πληθυσμιακή φόρτιση ανά περίοδο αναφέρονται τρεις περίοδοι :

- Η πρώτη (6 μήνες) περιλαμβάνει τους μήνες Νοέμβριο-Απρίλιο (σταθερός αριθμός κατοίκων).
- Η δεύτερη αφορά τους μήνες Μάιο- Ιούνιο και Σεπτέμβριο – Οκτώβριο που η τουριστική κίνηση είναι αρκετά αυξημένη (υπολογίζεται περίπου 50 % πληρότητα).

- Η τρίτη περιλαμβάνει τους μήνες αιχμής Ιούλιο και Αύγουστο με την μέγιστη τουριστική φόρτιση.

Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων λοιπόν, των Ο.Τ.Α. υπολογίζονται περίπου ως εξής:

Πίνακας 2.1: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Ανθεμούντα

1.Δ.Ανθεμούντα	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
Γαλάτισσα	2.440	2.440	2.440	17.079	17.079	17.079
Γαλαρινός	183	183	183	1.279	1.279	1.279
Βάβδος	547	547	547	3.832	3.842	3.842
Δουμπιά	445	445	445	3.112	3.112	3.112
Μερικό Σύνολο	3.615	3.615	3.615	25.302	25.302	25.302

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Στο Δήμο αυτό όπως παρατηρούμε δεν παρουσιάζεται αύξηση των παραγόμενων απορριμμάτων κατά τους θερινούς μήνες αφού πρόκειται για μια περιοχή χωρίς τουριστική ανάπτυξη και υποδομή.

Πίνακας 2.2: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Αρναίας

2. Δ.Αρναίας	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
Αρναία	2.012	2.012	2.012	14.081	14.081	14.081
Παλαιοχώρι	1.296	1.312	1.332	9.072	9.181	9.323
Νεοχώρι	599	599	599	4.194	4.194	4.194
Στανός	573	579	587	4.013	4.055	5.110
Βαρβάρα	530	633	767	3.709	4.432	5.371
Μερικό Σύνολο	5.010	5.035	5.197	35.069	35.943	38.079

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Ομοίως και στο Δήμο Αρναίας, λόγω του ότι πρόκειται για μια ορεινή περιοχή χωρίς τουριστική κίνηση, οι ποσότητες των απορριμμάτων που παράγονται παραμένουν περίπου αμετάβλητες καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Πίνακας 2.3: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Ζερβοχωρίων

3. Δ.Ζερβοχωρίων	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
Παλαιόχωρα	585	585	585	4.096	4.096	4.096
Γεροπλάτανος	294	294	294	2.058	2.058	2.058
Κρήμνη	389	389	389	2.720	2.720	2.720
Μαραθούσα	443	443	443	3.102	3.102	3.102
Ριζά	362	362	362	2.533	2.533	2.533
Μερικό Σύνολο	2073	2073	2073	14.509	14.509	14.509

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Επίσης ο Δήμος Ζερβοχωρίων δεν παρουσιάζει αύξηση των παραγόμενων απορριμμάτων τους καλοκαιρινούς μήνες.

Πίνακας 2.4: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Καλλικράτειας

4.Δ.Καλλικράτειας	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
Καλλικράτεια	8.100	32.670	89.411	56.700	228.690	625.877
Ν.Σίλατα	986	5.786	16.986	6.899	40.499	118.899
Ν.Γωνιά	599	599	599	3.910	3.910	3.910
Λάκκωμα	1.133	1.133	1.133	7.930	7.930	7.930
Μερικό Σύνολο	10.788	40.148	108.089	75.439	281.029	756.616

Πηγή: ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Όπως παρατηρούμε όμως εδώ, ο Δήμος Καλλικράτειας, εμφανίζει πολλαπλάσια αύξηση (πάνω από δεκαπλάσια) των απορριμμάτων που παράγονται, ιδίως στους μήνες αιχμής της τουριστικής περιόδου (Ιούλιο και Αύγουστο). Έτσι στον οικισμό Καλλικράτειας, που είναι και η έδρα του Δήμου, παράγονται 89.411 κιλά την ημέρα κατά την τουριστική περίοδο. Τα Ν. Σίλατα βλέπουμε πως παρουσιάζουν επίσης αύξηση των απορριμμάτων αλλά σε μικρότερο βαθμό.

Πίνακας 2.5: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Κασσάνδρας

5.Δ.Κασσάνδρας	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
Κασσάνδρεια	2.610	6.870	11.130	18.270	48.090	77.910
Ν.Φώκαια	2.250	6.750	11.250	15.750	47.250	78.750
Άφυτος	581	6.267	11.787	4.067	43.869	82.509
Καλλιθέα	322	10.914	21.414	2.254	76.398	149.898
Κρυοπηγή	315	3.105	5.805	2.205	21.735	40.635
Φούρκα	1.800	7.800	13.800	12.600	54.600	96.600
Καλάνδρα	448	2.016	3.456	3.136	14.112	24.192
Κασσανδρινός	245	1.875	3.435	1.715	13.125	24.045
Μερικό Σύνολο	8.571	45.597	82.077	59.997	319.179	574.539

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Ομοίως στο Δήμο αυτό παρατηρούμε αύξηση των απορριμμάτων τους θερινούς μήνες η οποία είναι μεγαλύτερη σε περιοχές κατεχογήν τουριστικές και μικρότερη στους υπόλοιπους οικισμούς.

Πίνακας 2.6: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Μουδανιών

6.Δ.Μουδανιών	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
Ν.Μουδανιά	5.400	6.120	7.552	37.800	42.840	52.864
Φλογητά	1.094	9.644	25.719	7.661	67.511	180.036
Διονυσίου	1.082	6.362	18.186	7.571	44.531	127.299
Ζωγράφου	302	302	302	2.117	2.117	2.117
Αγ.Παντελεήμων	318	318	318	2.225	2.225	2.225
Αγ.Μάμας	970	3.496	8.515	6.787	24.496	59.608
Σήμαντρα	1.584	1.584	1.584	11.088	11.088	11.088
Πορταριά	1.014	1.014	1.014	7.095	7.095	7.095
Ν.Ποτειδαία	875	6.185	18.048	6.126	43.296	126.337
Μερικό Σύνολο	12.639	35.025	81.238	88.473	245.175	568.667

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Στο Δήμο Μουδανιών οικισμοί όπως η Ν. Ποτείδαια και τα Φλογητά, εμφανίζουν σημαντική αύξηση των απορριμμάτων το καλοκαίρι καθώς είναι ιδιαίτερα γνωστές στους τουρίστες περιοχές.

Πίνακας 2.7: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Ορμύλιας

	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
7.Δ.Ορμύλιας						
Ορμύλια	3.101	6.461	13.061	21.704	45.224	91.424
Μεταμόρφωση	265	2.218	5.253	1.857	15.528	36.772
Μερικό Σύνολο	3.366	8.679	18.314	23.561	60.753	128.198

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Και στο Δήμο αυτό βλέπουμε μια αύξηση των απορριμμάτων τους θερινούς μήνες, λόγω της αυξημένης κίνησης την εποχή αυτή.

Πίνακας 2.8: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Παλλήνης

	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
8.Δ.Παλλήνης						
Χανιώτη	364	13.968	27.468	2.548	97.776	192.276
Πολύχρονο	595	9.225	17.685	4.165	64.575	123.795
Πευκοχώρι	595	15.267	29.769	4.165	106.869	208.383
Αγ.Παρασκευή	301	1.347	2.307	2.107	9.429	16.149
Παλιούρι	350	3.750	7.050	2.450	26.250	49.350
Ν.Σκιώνη	560	1.740	2.760	3.920	12.180	19.320
Μερικό Σύνολο	2.765	45.297	87.039	19.355	317.079	609.273

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Στο Δήμο Παλλήνης και συγκεκριμένα στη Χανιώτη και στο Πευκοχώρι παρατηρούμε τρομερή αύξηση των απορριμμάτων κατά το καλοκαίρι.

Πίνακας 2.9: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Παναγίας

9.Δ.Παναγίας	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
Μεγ.Παναγία	2.358	2.358	2.358	16.506	16.506	16.506
Γομάτι	396	468	561	2.769	3.273	3.928
Πυργαδίκια	335	575	887	2.342	4.022	6.206
Μερικό Σύνολο	3.089	3.401	3.806	21.623	23.807	26.642

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Αντίθετα, ο Δήμος Παναγίας, καθώς δεν παρουσιάζει τουριστική κίνηση δεν σημειώνει αύξηση των απορριμμάτων.

Πίνακας 2.10: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Πολυγύρου

10.Δ.Πολυγύρου	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
Πολύγυρος	5.116	8.566	15.283	35.809	59.959	106.978
Όλυθος	866	886	911	6.065	6.199	6.374
Βράσταμα	1.003	1.003	1.003	7.022	7.022	7.022
Ταξιάρχης	902	902	902	6.311	6.311	6.311
Παλαιόκαστρο	160	160	160	1.122	1.122	1.122
Αγ.Πρόδρομος	319	319	319	2.230	2.230	2.230
Σανά	312	312	312	2.185	2.185	2.185
Μερικό Σύνολο	8.678	12.148	18.890	60.746	85.036	132.230

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Ο Δήμος Πολυγύρου όπως βλέπουμε, παρουσιάζει μια δικαιολογημένη αύξηση των απορριμμάτων στην έδρα του τους θερινούς μήνες.

Πίνακας 2.11: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Σιθωνίας

	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
11.Δ.Σιθωνίας						
Νικήτη	2.209	6.529	14.377	15.460	45.700	100.636
Αγ.Νικόλαος	2.034	8.214	17.984	14.238	57.498	125.888
Μεταγκίτσι	524	572	635	3.670	4.006	4.443
Ν.Μαρμαράς	2.338	12.838	27.728	16.367	89.867	194.097
Μερικό Σύνολο	7.105	28.153	60.724	49.735	197.071	425.068

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Ο Δήμος Σιθωνίας, που είναι περιοχή με σημαντική τουριστική κίνηση παρουσιάζει μεγάλη αύξηση των παραγόμενων απορριμμάτων.

Πίνακας 2.12: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Σταγίρων-Ακάνθου

	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
12.Δ.Σταγίρων-Ακάνθου						
Ιερισσός	2.668	3.168	3.819	18.673	22.176	26.730
Ολυμπιάδα	451	1.189	2.148	3.156	8.322	15.034
Στάγिरα	325	325	325	2.274	2.274	2.274
Στρατονίκη	655	655	655	4.582	4.582	4.582
Στρατώνι	1.137	1.197	1.275	7.958	8.378	8.924
Ν.Ρόδα	922	1.022	1.153	6.451	7.157	8.074
Ουρανούπολη	540	1.248	2.168	3.778	8.734	15.117
Αμμουλιανή	425	1.469	2.826	2.974	10.282	19.783
Μερικό Σύνολο	7.123	10.273	14.369	49.861	71.911	100.583

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Ο Δήμος αυτός δεν έχει ιδιαίτερη αύξηση των απορριμμάτων καθώς δεν παρουσιάζει σημαντικό τουρισμό.

Πίνακας 2.13: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Τορώνης

13.Δ.Τορώνης	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
Συκιά	2.640	8.400	17.128	18.478	58.798	119.894
Σάρτη	656	8.756	20.526	4.591	61.291	143.681
Μερικό Σύνολο	3.296	17.156	37.654	23.072	120.092	263.578

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Ο Δήμος Τορώνης αποτελούμενος από σημαντικούς πόλους τουριστικής έλξης παρουσιάζει ιδιαίτερα μεγάλη αύξηση των απορριμμάτων τους μήνες αιχμής.

Πίνακας 2.14: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Δ. Τρίγλιας

14.Δ.Τρίγλιας	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
Ν.Τρίγλια	2.391	2.391	2.391	16.739	16.739	16.739
Κρήνη	402	402	402	2.813	2.813	2.813
Πετράλωνα	264	264	264	1.847	1.847	1.847
Ελαιοχώρια	192	192	192	1.343	1.343	1.343
Ν.Τένεδος	258	258	258	1.803	1.803	1.803
Ν.Πλάγια	937	6.565	18.841	6.558	45.954	131.888
Μερικό Σύνολο	4.444	10.072	22.348	31.108	70.504	156.436

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Ο Δήμος Τρίγλιας από την άλλη, εκτός από τον οικισμό Ν. Πλάγια που είναι ιδιαίτερα τουριστική, δεν φαίνεται να παρουσιάζει κάποια μεταβολή στις ποσότητες των απορριμμάτων που παράγονται στα διοικητικά του όρια.

Όπως είδαμε από τους παραπάνω πίνακες καταλαβαίνουμε ότι σημειώνεται μια σημαντική αύξηση των απορριμμάτων που παράγονται το δίμηνο τουριστικής αιχμής (μήνες Ιούλιο και Αύγουστο) ιδίως στους αναπτυγμένους οικισμούς του κάθε Δήμου (η έδρα και τα τουριστικά θέρετρα τους).

Τα συνολικά ποσά των 14 Δήμων του νομού Χαλκιδικής είναι:

Πίνακας 2.15: Οι συνολικά παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Ν. Χαλκιδικής

14 Δήμοι	(Kg / ημέρα)			(Kg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
Γ. Σύνολο	82.212	258.497	529.688	575.484	1.809.479	3.707.816

Πηγή: Ιδία έρευνα – στοιχεία ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Οι παραγόμενες ποσότητες στερεών απορριμμάτων ανά χρονική περίοδο και σε σύνολο έτους(σε tn.) είναι:

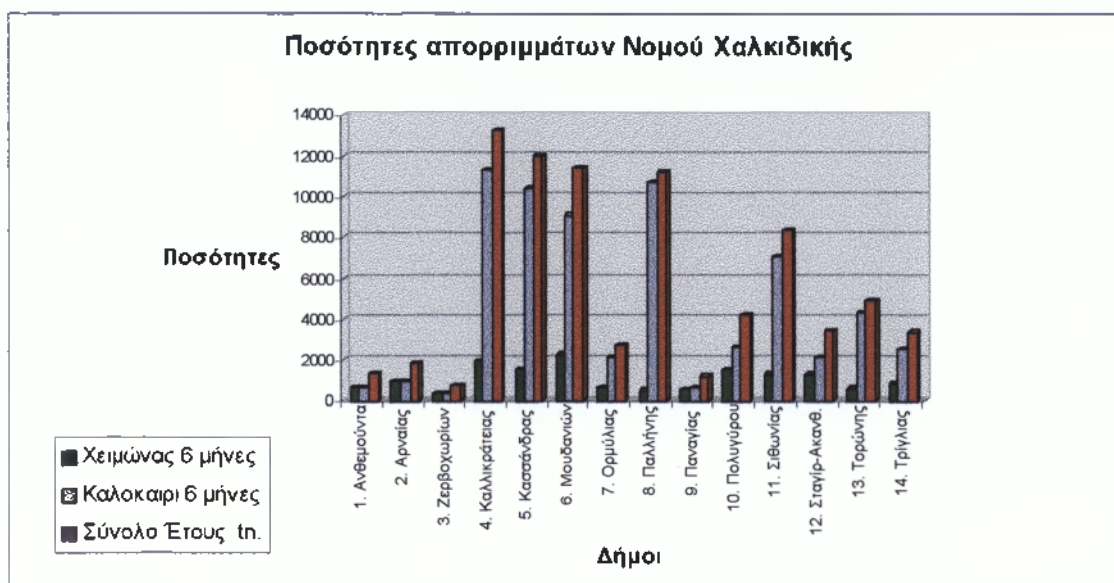
Πίνακας 2.16: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. του Νομού ανά χρονική περίοδο και σε σύνολο έτους (σε tn)

Δήμος :	Χειμώνας 6 μήνες	Καλοκαίρι 6 μήνες	Σύνολο Έτους tn.
1. Ανθεμούντα	651	651	1.302
2. Αρναίας	902	923	1.825
3. Ζερβοχωρίων	373	373	746
4. Καλλικράτειας	1.940	11.303	13.243
5. Κασσάνδρας	1.543	10.397	11.940
6. Μουδανιών	2.275	9.077	11.352
7. Ορμούλιας	606	2.140	2.746
8. Παλλήνης	498	10.658	11.156
9. Παναγίας	556	636	1.192
10. Πολυγύρου	1.562	2.591	4.153
11. Σιθωνίας	1.279	7.021	8.300
12. Σταγίρ-Ακανθ.	1.282	2.095	3.377
13. Τορώνης	593	4.318	4.911
14. Τρίγλιας	800	2.550	3.350
Σύνολα	14.860	64.733	79.593

Πηγή: Ιδία έρευνα – στοιχεία ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Δηλαδή, όπως βλέπουμε, στο νομό Χαλκιδικής παράγονται 79.593 tn. Απορριμμάτων / έτος. Παρατηρείται μια τεράστια αύξηση των απορριμμάτων τους καλοκαιρινούς μήνες στις τουριστικές περιοχές του νομού με πρώτο το Δήμο Καλλικράτειας και ακολουθούν ο Δήμος Κασσάνδρας και ο Δήμος Μουδανίων.

Σχεδ. 2.1: Οι παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων στο Νομό Χαλκιδικής

Σχεδ. 2.2: Οι παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων στο Νομό Χαλκιδικής

Οι δε παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων ανά χρονική περίοδο και σε σύνολο έτους στην περιοχή των 4 δήμων που ερευνούμε ανέρχονται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα σε:

Πίνακας 2.17: Οι παραγόμενες ποσότητες σ.α. ανά χρονική περίοδο και σε σύνολο έτους (σε tn) των 4 Δήμων

4 Δήμοι	Χειμώνας 6 μήνες	Καλοκαίρι 6 μήνες	Σύνολο Έτους tn.
Σύνολο	5.722	20.829	26.551

Πηγή: Ιδία έρευνα – στοιχεία ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ.² Α.Ε.

Σχεδ. 2.3: Οι παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων των 4 Δήμων

Αυτές είναι λοιπόν οι εκτιμώμενες παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων στο νομό Χαλκιδικής. Φυσικά, λόγω της ανάπτυξης αφού πρόκειται για μια ολοένα και εξελισσόμενη περιοχή όπου το επίπεδο ζωής και επομένως ο καταναλωτισμός σταδιακά ανεβαίνει και επίσης εξαιτίας της παρουσιαζόμενης αύξησης του πληθυσμού (μόνιμου και εποχιακού), αναμένεται ως λογικό επακόλουθο να σημειωθεί και αύξηση των παραγόμενων απορριμμάτων στο μέλλον. Με υπολογισμό μιας αύξησης σε ποσοστό 1,5% κάθε χρόνο, σε μια 10ετία η ποσότητα των στερεών απορριμμάτων θα ανέρχεται σε 92.370 tn./έτος.

² Τα στοιχεία είναι από μετρήσεις που έγιναν το 1996.

Θα ήταν όμως απόλυτα αναγκαίο σε αυτό το σημείο να γίνει μια προσπάθεια καθορισμού της σύστασης των παραγόμενων απορριμμάτων. Λόγω της μεγάλης έκτασης που κατέχει η περιοχή έρευνας μας, παρουσιάζεται αναμφίβολα δυσχέρεια στην προσπάθεια μας αυτή.

Σύμφωνα με τις διάφορες έρευνες που έχουν γίνει κατά καιρούς, μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι ένα μεγάλο ποσοστό των απορριμμάτων έχει σύσταση οργανική. Ακολουθεί η ποσότητα χαρτιού μιας και πρόκειται για προϊόν καθημερινής χρήσης και επιπλέον ιδιαίτερα σε περιοχές με παρουσία Δημοσίων Υπηρεσιών και γραφείων.

Επίσης το επίπεδο ανάπτυξης που υπάρχει και ο καταναλωτισμός που επικρατεί συμβάλουν στην παρουσία στα απορρίμματα πλαστικών, μεταλλικών και γυάλινων. Δεν θα μπορούσαμε ωστόσο να παραλείψουμε το γεγονός ότι λόγω των αρκετά αναπτυγμένων θερμοκηπιακών καλλιεργειών και ανθοκηπίων στο νομό, υπάρχουν πολλά φύλλα νάιλον που καταλήγουν στα απορρίμματα καθώς και μεγάλες ποσότητες λαχανικών και φρούτων που πετιούνται.

Ακόμη θα πρέπει να αναφέρουμε ότι στους περισσότερους δήμους λειτουργούν υπηρεσίες υγείας (αγροτικά ιατρεία, οδοντιατρεία, ιδιωτικοί γιατροί, κέντρα υγείας και ένα γενικό νομαρχιακό νοσοκομείο), με αποτέλεσμα να παράγονται κάποιες ποσότητες ειδικών απορριμμάτων. Τέλος, επισημαίνουμε την ύπαρξη και λειτουργία σημαντικού αριθμού βιομηχανικών μονάδων κυρίως γεωργικού χαρακτήρα και κατασκευών που επίσης συμβάλλουν στην παραγωγή απορριμμάτων.

Έτσι, είναι απόλυτα αναγκαίο να δούμε τι συμβαίνει πραγματικά και διεξοδικά με την διαχείριση των στερεών απορριμμάτων που παράγονται στο νομό Χαλκιδικής και αναλυτικότερα στην περιοχή που λαμβάνουμε ως αντικείμενο της έρευνας μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ.

3.1 Φορείς διαχείρισης.

Είναι απαραίτητο στο σημείο αυτό να γίνει μια μικρή ιστορική αναδρομή για να δούμε σταδιακά τις εξελίξεις που επικράτησαν όσον αφορά τους αρμόδιους για την διαχείριση των απορριμμάτων.

Αυτή ήταν παλαιότερα αρμοδιότητα του κάθε δήμου ή της κάθε κοινότητας. Πρέπει δε να σημειωθεί ότι λίγες ήταν οι περιοχές που είχαν στην διάθεση τους απορριματοφόρα οχήματα. Στις περισσότερες κοινότητες η μεταφορά των σκουπιδιών στο χώρο της τελικής διάθεσης γινόταν με τρακτέρ που είχε προσαρτημένη πλατφόρμα ή με φορτηγά αυτοκίνητα.

Στο νοτιοδυτικό άκρο της Χερσονήσου Χαλκιδικής, συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 14924/2-12-86 Νομαρχιακή απόφαση ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος (Α.Σ.) Νότιας Καλαμαριάς που είχε μέλη του 1 δήμο και 10 κοινότητες, ως εξής: δήμος Ν. Μουδανιών και κοινότητες Αγ. Μάμα, Αγ. Παντελεήμονα, Διονυσίου, Ζωγράφου, Ν. Πλάγιων, Ν. Ποτειδαιας, Ολύθνου, Πορταριάς, Σημάντρων και Φλογητών με συνολικό πληθυσμό 16.000 και πληθυσμό παραθεριστικής αιχμής 50.000 κατοίκους.

Η σύσταση του Συνδέσμου υλοποιούσε στην ουσία την πρόταση χωροταξικής οργάνωσης του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. για δημιουργία οικιστικής ενότητας με κέντρο τον δυναμικά αναπτυσσόμενο οικισμό των Ν. Μουδανιών που από την θέση του επηρεάζει έντονα εκτός της περιοχής αυτής και την Χερσόνησο της Κασσάνδρας. Κατά την διάρκεια δράσης του Α.Σ. μόνο τρεις Ο.Τ.Α. (Ν.Μουδανιά, Ν.Ποτειδαια, Ν.Πλάγια) είχαν την ευθύνη για την διαχείριση των απορριμμάτων. Στις υπόλοιπες κοινότητες αρμόδιοι είχαν τεθεί ιδιώτες. Ωστόσο, είναι γεγονός ότι ο Α.Σ. ασχολήθηκε μετέπειτα με την σύνταξη διαχειριστικής μελέτης των απορριμμάτων στα όρια της περιοχής δράσης του και πρότεινε την αναβάθμιση του υπάρχοντος συστήματος με την λειτουργία ενός άλλου ενιαίου. Μετά την διάλυση του Α.Σ. οι προτάσεις του περιήλθαν στα

χέρια του δήμου Ν. Μουδανίων για να συνεχίσει τις ενέργειες για την πραγματοποίηση όσων από αυτές θεωρούσε εφικτές.

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί ότι μελέτες για διαχείριση των απορριμμάτων του νομού –και συγκεκριμένα για δημιουργία Χ.Υ.Τ.Α. στο μέλλον- πλην της περιοχής της Κασσάνδρας, διεξήγαγε και η συσταθείσα το 1992 Αναπτυξιακή Εταιρία Χαλκιδικής Α.Ε. (ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ Α.Ε.), βάσει ερωτηματολογίου που συμπληρώθηκε και απεστάλη σε αυτή από τους Ο.Τ.Α. και όπου κρίθηκε απαραίτητο με προσωπική επικοινωνία των μελετητών με τις τοπικές αρχές.

Με την σύσταση των αναγκαστικών συνδέσμων των Ο.Τ.Α., δηλαδή των 9 Συμβουλίων Περιοχής του νομού Χαλκιδικής το 1994 προωθήθηκε ικανοποιητικά η διακοινοτική και διαδημοτική συνεργασία.

Μετά την κατάργηση των Συμβουλίων Περιοχής και την λειτουργία των νέων Ο.Τ.Α. βάσει του νόμου Καποδίστριας, ο ρόλος της διαχείρισης των απορριμμάτων πέρασε αυτόματα στα χέρια των 14 Ο.Τ.Α. του νομού Χαλκιδικής. Οι ίδιοι επομένως - ή μέσω εργολάβων κατόπιν διαγωνισμών που διεξάγονται όπου κρίνεται απαραίτητο, τίθενται φορείς διαχείρισης.

3.1.1 Η δράση των Σ.Π. αναφορικά με την διαχείριση των απορριμμάτων.

Τα Σ.Π., δημιουργήθηκαν κατά γεωγραφική περιοχή μέσα στα διοικητικά όρια του νομού σύμφωνα με Προεδρικά Διατάγματα βάσει των πληθυσμιακών και δημογραφικών, των συγκοινωνιακών, οικονομικών, γεωγραφικών, κοινωνικών και πολιτιστικών συνθηκών που επικρατούσαν.

Ήταν αυτά λοιπόν ως προσφάτως αρμόδια να οργανώνουν να καθοδηγούν και γενικά να συμβάλλουν στην διαχείριση των απορριμμάτων των δήμων και κοινοτήτων στα πλαίσια των.

Συγκεκριμένα παρακάτω βλέπουμε τα απορριμματοφόρα οχήματα που παρέχονταν στους Ο.Τ.Α. από τα Σ.Π.:

Πίνακας 3.1.1.1: Απορριματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Ιερισσού

1. Συμβούλιο Περιοχής Ιερισσού	
Ο.Τ.Α.	Απορριματοφόρα.
Ιερισσός	1*10m ³
Στρατώνι	1*6m ³ , 1*8m ³
Στρατονίκη	
Ολυμπιάδα	1*12m ³
Ουρανούπολη	1*6m ³
Αμμουλιανή	
Γομάτι	
Στάγिरα	
Ν.Ρόδα	1*12m ³

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Όπως βλέπουμε, το Σ.Π. Ιερισσού είχε στην διάθεση του έναν ικανοποιητικό θα λέγαμε αριθμό απορριματοφόρων για την εξυπηρέτηση των αναγκών της περιοχής με συχνά δρομολόγια. Πρόβλημα όμως αντιμετώπιζε όπως ξέρουμε το νησί Αμμουλιανή γιατί δεν ήταν εύκολη η συλλογή των απορριμμάτων από εκεί.

Πίνακας 3.1.1.2: Απορριματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Β. Χαλκιδικής

2. Συμβούλιο Περιοχής Β.Χαλκιδικής	
Ο.Τ.Α.	Απορριματοφόρα.
Μεγ.Παναγία	1*7m ³
Αρναία	
Παλαιοχώρι	
Νεοχώρι	
Στάνη	
Βαρβάρα	
Πυργαδίκια	

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Παρατηρείται εδώ σημαντική έλλειψη απορριμματοφόρων και οι αποστάσεις μεταξύ των οικισμών σε συνδυασμό με το άσχημο ως πρόσφατα οδικό δίκτυο δυσχέραιναν την κατάσταση.

Πίνακας 3.1.1.3: Απορριμματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Σιθωνίας

3. Συμβούλιο Περιοχής Σιθωνίας	
Ο.Τ.Α.	Απορριμματοφόρα.
Ν.Μαρμαράς	1*18m ³
Νικήτη	2*18m ³
Αγ.Νικόλαος	1*14m ³ , 1*16m ³
Σάρτη	2*16m ³
Μεταγκίτσι	
Μεταμόρφωση	1*16m ³
Συκιά	3*16m ³

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Αντίθετα, το Σ.Π. Σιθωνίας είχε στην διάθεση του αρκετά οχήματα ώστε να εξυπηρετείται η περιοχή ικανοποιητικά ακόμη και τους θερινούς μήνες που παρουσιάζεται ιδιαίτερη αύξηση των απορριμμάτων.

Πίνακας 3.1.1.4: Απορριμματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Κεντρ. Χαλκιδικής

4. Συμβούλιο Περιοχής Κεντρ. Χαλκ/κης	
Ο.Τ.Α.	Απορριμματοφόρα.
Πολύγυρος	1*10m ³ , 1*12m ³
Ορμύλια	2*8m ³
Βράσταμα	
Ταξιάρχης	
Παλαιόκαστρο	

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Αυτό το Σ.Π. είχε κάποια απορριμματοφόρα και διενεργούσε ικανοποιητικά την συλλογή των απορριμμάτων. Άλλωστε δεν παρουσιάζονταν υπερβολική ποσότητα απορριμμάτων στην περιοχή.

Πίνακας 3.1.1.5: Απορριμματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Ζερβοχωρίων

5. Συμβούλιο Περιοχής Ζερβοχωρίων	
Ο.Τ.Α.	Απορριμματοφόρα.
Παλαιόχωρα	1*18m ³
Δουμπιά	1*10m ³
Μαραθούσα	1*10m ³
Κρήμνη	
Ριζά	
Σανά	
Γεροπλάτανος	

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Το Σ.Π. Ζερβοχωρίων είχε στην διάθεση του τρία μεγάλα οχήματα προς εξυπηρέτηση των παρουσιαζόμενων αναγκών.

Πίνακας 3.1.1.6: Απορριμματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Καλλικράτειας

6. Συμβούλιο Περιοχής Καλλικράτειας	
Ο.Τ.Α.	Απορριμματοφόρα.
Ν.Καλλικράτεια	1*18m ³ , 2*10m ³ , 1*6 m ³
Ν.Τριγλία	1*16m ³
Λάκκωμα	
Ν.Σίλατα	1*16m ³
Ν.Γωνιά	
Κρήνη	
Πετράλωνα	
Ν.Τένεδος	
Ελαιοχώρια	

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Το Σ.Π. είχε αρκετά και μάλιστα κάποια μεγάλα για την συλλογή και απομάκρυνση των απορριμμάτων οχήματα. Εξυπηρετούνταν έτσι όλοι οι οικισμοί του.

Πίνακας 3.1.1.7: Απορριμματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Ν. Καλαμαριάς

7. Συμβούλιο Περιοχής Νότιας Καλαμαριάς	
Ο.Τ.Α.	Απορριμματοφόρα.
Ν.Μουδανιά	1*16m ³ , 1*13m ³
Σήμαντρα	
Φλογητά	
Διονυσίου	
Πορταριά	
Αγ.Μάμας	
Ν.Πλάγια	1*13m ³
Ν.Ποτεΐδαια	
Όλυνθος	
Αγ.Παντελεήμων	
Ζωγράφου	

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Ο Α.Σ. είχε στην διάθεση του 1*12m³, 1*16m³. Έτσι ήταν δυνατόν να καλύπτονται οι ανάγκες της περιοχής αυτής που οι οικισμοί της έχουν μεγάλες αποστάσεις μεταξύ τους.

Πίνακας 3.1.1.8: Απορριμματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Γαλάτιστας

8. Συμβούλιο Περιοχής Γαλάτιστας	
Ο.Τ.Α.	Απορριμματοφόρα.
Γαλάτιστα	1*8m ³
Γαλαρινός	
Βάβδος	
Αγ.Πρόδρομος	

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Αυτό το Σ.Π. είχε στην διάθεση του μόνο ένα απορριμματοφόρο όχημα και έπρεπε να γίνονται συχνά δρομολόγια.

Πίνακας 3.1.1.9: Απορριμματοφόρα οχήματα του Σ.Π. Κασσάνδρας

9. Συμβούλιο Περιοχής Κασσάνδρας	
Ο.Τ.Α.	Απορριμματοφόρα.
Κασσάνδρεια	1*18m ³ , 1*10m ³
Ν.Φώκαια	1*8m ³
Άφυτος	
Καλλιθέα	
Κρυοπηγή	
Φούρκα	
Καλάνδρα	
Κασσανδρινός	
Χανιώτη	1*18m ³
Πολύχρονο	
Πευκοχώρι	
Αγ.Παρασκευή	
Παλιούρι	
Ν.Σκιώνη	1*10m ³

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Το Σ.Π. Κασσάνδρας είχε κάποια οχήματα στην διάθεση του αλλά οι μεταξύ των οικισμών αποστάσεις ήταν μεγάλες και οι ποσότητες απορριμμάτων ιδιαίτερα αυξημένες κυρίως το καλοκαίρι. Ήταν λοιπόν απαραίτητο να γίνονται πολύ συχνά δρομολόγια.

Όπως βλέπουμε λοιπόν, κατά την διάρκεια που φορείς διαχείρισης των απορριμμάτων στο Νομό ήταν τα Σ.Π., κάποια από αυτά (Σ.Π. Β. Χαλκιδικής, Σ.Π. Γαλάτιστας), δεν είχαν στη διάθεση τους αρκετά απορριμματοφόρα οχήματα ώστε να διενεργείται ικανοποιητικά η συλλογή των απορριμμάτων. Στα υπόλοιπα Σ.Π. δεν παρουσιάζονταν ιδιαίτερο πρόβλημα αναφορικά με τον αριθμό των απορριμματοφόρων παρά τις μεγάλες αποστάσεις που χρειαζόνταν σε κάποιες περιπτώσεις αυτά να διανύουν.

Οι κοινότητες που δεν είχαν δικό τους απορριμματοφόρο, εξυπηρετούνταν από τους γειτονικούς Ο.Τ.Α. με δρομολόγια που εκτελούνταν συνήθως 2 φορές την εβδομάδα. Σε κάποιες κοινότητες

γινόταν κατά καιρούς σύμβαση με ιδιώτες για την διαχείριση των απορριμμάτων τους.

Συμπερασματικά, μπορούμε να θεωρήσουμε τη δράση των Σ.Π. αναφορικά με την διαχείριση των απορριμμάτων εν μέρει πιο προσεγμένη σε σχέση με την κατάσταση που επικρατούσε στο παρελθόν, αφού υπήρξε ενδιαφέρον στην απομάκρυνση των παραγόμενων απορριμμάτων από τους οικισμούς. Όσον αφορά όμως την τελική διάθεση των απορριμμάτων, πρέπει να σχολιάσουμε ότι δεν πραγματοποιήθηκε καμιά αξιόλογη μεταβολή στην υφιστάμενη κατάσταση: χώροι ανεξέλεγκτης απόρριψης των απορριμμάτων στις περισσότερες περιοχές του Νομού.

3.2 Προσωρινή αποθήκευση, συλλογή και μεταφορά των στερεών απορριμμάτων.

3.2.1 Η προσωρινή αποθήκευση των στερεών απορριμμάτων.

Η προσωρινή αποθήκευση των απορριμμάτων των 14 Ο.Τ.Α. του νομού Χαλκιδικής γίνεται σε κάδους των 240 lt που είναι πλαστικοί με καπάκι και τροχούς για να μεταφέρονται εύκολα και σε κάδους των 1100 lt μεταλλικούς από γαλβανιζέ λαμαρίνα με καπάκι επαναφερόμενο και 4 τροχούς. Υπάρχουν επίσης διάσπαρτοι μικροί κάδοι κυρίως σε πάρκα και παιδικές χαρές που δέχονται μικρές ποσότητες σκουπιδιών από επισκέπτες και περαστικούς, καθώς και σταθεροί κάδοι-containers σε διάφορες κοινότητες για την υποδοχή μπαζών σε περιοχές όπου εκτελούνται κατασκευαστικές και κατεδαφιστικές εργασίες. Αυτοί οι χώροι προσωρινής συλλογής ανήκουν ιδιοκτησιακά σε κάθε Ο.Τ.Α. χωριστά.

Όσον αφορά τον ακριβή αριθμό κάδων που υπάρχουν στο νομό, η κατάσταση που επικρατεί και φυσικά η έκταση του χώρου δυσχεραίνει την άντληση στοιχείων που να είναι απολύτως ακριβή. Οι συνενώσεις που έγιναν συνέβαλαν κατά πολύ στο να μη γνωρίζει κάθε νέος δήμος πόσους ακριβώς κάδους έχει στην ιδιοκτησία του, αφού δεν έχει γίνει ακόμη η μεταφορά των αρχείων στις νέες έδρες των Δήμων και επομένως δεν υπάρχουν συγκεντρωτικά στοιχεία. Έτσι, σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα των κάδων για την προσωρινή αποθήκευση των απορριμμάτων, ο σχολιασμός που θα ακολουθήσει αφορά αποκλειστικά και μόνο τους 4 δήμους της κεντρικής Χαλκιδικής : Μουδανιών, Ορμύλιας, Πολυγύρου και Σιθωνίας, όπου έγινε διεξοδική άντληση στοιχείων. Έτσι επιδιώκεται να αποφευχθούν τυχόν λάθη στις εκτιμήσεις.

Μετά από έρευνα στην συγκεκριμένη περιοχή του νομού Χαλκιδικής η κατάσταση έχει ως εξής :

Πίνακας 3.2.1.1: Είδος, αριθμός και χωρητικότητα κάδων Δ. Μουδανιών

1.Δήμος Μουδανιών					
A/A	Ονομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Κάδοι 240 lt	Κάδοι 1100 lt	Σύνολο	Χωρητικότητα κάδων lt
1.	Νέα Μουδανιά	50	111	161	134.100
2.	Αγ.Μάμας	94	10	104	33.560
3.	Αγ.Παντελεήμων	20	5	25	10.300
4.	Διονυσίου	47	23	70	36.580
5.	Ζωγράφου	16	5	21	9.340
6.	Ν.Ποτείδαια	45	53	98	69.100
7.	Πορταριά	34	6	40	14.760
8.	Σήμαντρα	55	10	65	24.200
9.	Φλογητά	36	48	84	61.440
	Σύνολο	397	271	668	393.380

Πηγή: Ιδία έρευνα, στοιχεία Δήμων

Πίνακας 3.2.1.2: Είδος, αριθμός και χωρητικότητα κάδων Δ. Ορμύλιας

2.Δήμος Ορμύλιας					
A/A	Ονομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Κάδοι 240 lt	Κάδοι 1100 lt	Σύνολο	Χωρητικότητα κάδων lt
1.	Ορμύλια	40	60	100	75.000
2.	Μεταμόρφωση	20	30	50	37.800
	Σύνολο	60	90	150	113.400

Πηγή: Ιδία έρευνα, στοιχεία Δήμων

- Στην κοινότητα Ορμύλιας περιλαμβάνονται και οι οικισμοί Ψακούδια και Βατοπέδι.

Πίνακας 3.2.1.3: Είδος, αριθμός και χωρητικότητα κάδων Δ. Πολυγύρου

3.Δήμος Πολυγύρου					
A/A	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Κάδοι 240 lt	Κάδοι 1100 lt	Σύνολο	Χωρητικότητα κάδων lt
1.	Πολύγυρος	350	120	470	216.000
2.	Αγ.Πρόδρομος	45	25	70	38.300
3.	Βράσταμα	50	25	75	39.500
4.	Όλυνθος	60	35	95	52.900
5.	Παλαιόκαστρο	60	30	90	47.400
6.	Σανά	40	20	60	31.600
7.	Ταξιάρχες	55	30	85	46.200
	Σύνολο	660	285	945	471.900

Πηγή: Ιδία έρευνα. στοιχεία Δήμων

- Στο Δήμο Πολυγύρου περιλαμβάνονται και οι οικισμοί Καλύβες και Γερακινή.

Πίνακας 3.2.1.4: Είδος, αριθμός και χωρητικότητα κάδων Δ. Σιθωνίας

4.Δήμος Σιθωνίας					
A/A	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Κάδοι 240 lt	Κάδοι 1100 lt	Σύνολο	Χωρητικότητα κάδων lt
1.	Νικήτη	75	35	110	56.500
2.	Αγ.Νικόλαος	65	20	85	37.600
3.	Μεταγκίτσι	40	15	55	26.100
4.	Ν.Μαρμαράς	70	30	100	49.800
	Σύνολο	250	100	350	170.000

Πηγή: Ιδία έρευνα. στοιχεία Δήμων

Η συνολική χωρητικότητα των κάδων της εξεταζόμενης περιοχής είναι 1.148.680 lt. Φυσικά πρέπει να διευκρινίσουμε ότι δεν έχουμε συμπεριλάβει τον αριθμό και τη χωρητικότητα των μικρών κάδων που βρίσκονται στα πάρκα, τις παιδικές χαρές και τους δημοτικούς χώρους

καθώς και τους όποιους σταθερούς κάδους-containers. Η παράλειψη αυτή οφείλεται στο μικρό αριθμό των κάδων αυτών και συνεπώς στη μικρή χωρητικότητά τους.

Αναφορικά λοιπόν με τους χώρους προσωρινής αποθήκευσης των στερεών απορριμμάτων μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι οι δήμοι της περιοχής έρευνας μας έχουν προμηθευθεί ικανοποιητικό αριθμό κάδων. Μάλιστα καινούριες παραγγελίες είναι στα άμεσα σχέδια τους έτσι ώστε να καλυφθούν τυχόν ελλείψεις που παρουσιάζονται κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες της τουριστικής αιχμής. Πάντως, τους μήνες αυτούς η κατάσταση αντιμετωπίζεται κυρίως με αύξηση της συχνότητας δρομολογίων των απορριματοφόρων οχημάτων. Προβλήματα ωστόσο παρουσιάζονται λόγω των αδέσποτων ζώων που μπαίνουν στους κάδους, σκίζουν τις σακούλες και διασκορπίζουν τα απορρίμματα.

3.2.2 Η Συλλογή των στερεών απορριμμάτων

Όσον αφορά τον τεχνικό εξοπλισμό και τα οχήματα του κάθε νέου Ο.Τ.Α. του νομού Χαλκιδικής (την παρούσα εικόνα δηλαδή) καθώς και τη συχνότητα των δρομολογίων που γίνονται στα διάφορα δημοτικά διαμερίσματα των νέων δήμων παρατηρούμε τα εξής :

- Ο Δήμος Μουδανιών έχει στη διάθεση του :
 - 4 απορριματοφόρα οχήματα τύπου μύλου μεγάλα (>10 m³).
 - 1 απορριματοφόρο όχημα τύπου πρέσας
 - 1 πλυντήριο κάδων.

Πίνακας 3.2.2.1: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Μουδανιών

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές / εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Νέα Μουδανια	5/1	7/1
2.	Αγ.Μάμας	2/1	3/1
3.	Αγ.Παντελεήμων	2/1	3/1
4.	Διονυσίου	2/1	6/1
5.	Ζωγράφου	2/1	3/1
6.	Ν.Ποτειδαία	2/1	6/1
7.	Πορταριά	2/1	3/1
8.	Σήμαντρα	3/1	3/1
9.	Φλογητά	2/1	6/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

- Ο Δήμος Ορμύλιας έχει στη διάθεση του :
 - 1 απορριμματοφόρο όχημα τύπου μύλου μεγάλο ($>10 \text{ m}^3$).
 - 2 απορριμματοφόρα οχήματα τύπου πρέσας.

Πίνακας 3.2.2.2: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Ορμύλιας

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές / εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Ορμύλια	5/1	7/1
2.	Μεταμόρφωση	2/1	5/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

- Ο Δήμος Πολυγύρου έχει στη διάθεση του :
 - 2 απορριμματοφόρα οχήματα τύπου μύλου μικρά ($\leq 10 \text{ m}^3$).
 - 2 σάρωθρα.

Πίνακας 3.2.2.3: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Πολυγύρου

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές / εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Πολύγυρος	5/1	7/1
2.	Αγ.Πρόδρομος	3/1	5/1
3.	Βράσταμα	2/1	3/1
4.	Όλυνθος	2/1	3/1
5.	Παλαιόκαστρο	1/1	2/1
6.	Σανά	1/1	2/1
7.	Ταξιάρχες	2/1	3/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Ιδιώτες, (δυσ εργολάβοι καθαριότητας), έχουν αναλάβει με σύμβαση την αποκομιδή των απορριμμάτων κάποιων περιοχών στα όρια του Δήμου Πολυγύρου που είναι απομακρυσμένες.

- Ο Δήμος Σιθωνίας έχει στη διάθεση του :
 - 2 απορριμματοφόρα οχήματα τύπου μύλου μικρά ($\leq 10 \text{ m}^3$).
 - 2 απορριμματοφόρα οχήματα τύπου μύλου μεγάλα ($> 10 \text{ m}^3$).
 - 3 απορριμματοφόρα οχήματα τύπου πρέσας.

Πίνακας 3.2.2.4: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Σιθωνίας

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές / εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Νικήτη	5/1	6/1
2.	Αγ.Νικόλαος	3/1	7/1
3.	Μεταγκίτσι	4/1	5/1
4.	Ν.Μαρμαράς	5/1	7/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Όπως παρατηρούμε, η εξεταζόμενη περιοχή έχει επάρκεια θα λέγαμε σε απορριμματοφόρα οχήματα καθώς και σε συχνότητα δρομολογίων που αυξάνεται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες που οι ανάγκες είναι μεγαλύτερες. Πρέπει όμως να επισημάνουμε το υπάρχον πρόβλημα σχετικά με το πλύσιμο των κάδων, καθώς μόνο ο δήμος Μουδανίων έχει πλυντήριο κάδων. Οι αιρετοί αναγνώρισαν το πρόβλημα και έδωσαν την υπόσχεση να επιληφθούν επί του θέματος όσο το δυνατόν συντομότερα. Γιατί πραγματικά πρόκειται για μια κατάσταση που πρέπει να αντιμετωπίσουν δραστικά οι νέοι Ο.Τ.Α. ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία πηγών δυσοσμίας και μολύνσεων, ιδίως κατά την θερινή περίοδο που οι πιθανότητες τέτοιων εξελίξεων πληθαίνουν επικίνδυνα.

Θα μπορούσαμε όμως εδώ να επεκταθούμε σε μια πιο αναλυτική αναφορά και στους υπόλοιπους 10 δήμους του νομού Χαλκιδικής. Συγκεκριμένα βλέπουμε ότι:

- Ο Δήμος Ανθεμούντα έχει στην διάθεση του:
 - 2 απορριμματοφόρα οχήματα τύπου μύλου μικρά ($\leq 10 \text{ m}^3$).

Πίνακας 3.2.2.5: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Ανθεμούντα

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές / εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Γαλάτιστα	3/1	3/1
2.	Βάβδος	3/1	3/1
3.	Γαλαρινός	3/1	3/1
4.	Δουμπιά	3/1	3/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

- Ο Δήμος Αρναίας έχει στην διάθεση του:
 - 1 απορριμματοφόρο όχημα τύπου μύλου μικρό ($\leq 10 \text{ m}^3$).
 - 1 απορριμματοφόρο όχημα τύπου πρέσας.

Πίνακας 3.2.2.6: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Αρναίας

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές / εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Αρναία	4/1	5/1
2.	Βαρβέρα	2/1	3/1
3.	Νεοχώρι	2/1	3/1
4.	Παλαιοχώρι	2/1	3/1
5.	Στανός	2/1	3/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

- Ο Δήμος Ζερβοχωρίων έχει στην διάθεση του:
 - 1 απορριμματοφόρο όχημα τύπου μύλου μικρό ($\leq 10 \text{ m}^3$).
 - 1 απορριμματοφόρο όχημα τύπου μύλου μεγάλο ($>10 \text{ m}^3$).

Πίνακας 3.2.2.7: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Ζερβοχωρίων

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές / εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Παλαιόχωρα	2/1	3/1
2.	Γεροπλάτανος	2/1	3/1
3.	Κρήμνη	1/1	2/1
4.	Μαραθούσα	1/1	2/1
5.	Ριζά	1/1	2/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

- Ο Δήμος Καλλικράτειας έχει στην διάθεση του:
 - 2 απορριμματοφόρα οχήματα τύπου μύλου μικρά ($\leq 10 \text{ m}^3$).

Πίνακας 3.2.2.8: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Καλλικράτειας

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές / εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Ν.Καλλικράτεια	2/1	3/1
2.	Λάκκωμα	2/1	3/1
3.	Ν.Γωνιά	2/1	3/1
4.	Ν.Σίλατα	2/1	3/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

- Ο Δήμος Κασσάνδρας έχει στη διάθεση του :
 - 3 απορριμματοφόρα οχήματα τύπου μύλου μικρά ($\leq 10 \text{ m}^3$).
 - 3 απορριμματοφόρα οχήματα τύπου μύλου μεγάλα ($> 10 \text{ m}^3$).
 - 3 απορριμματοφόρα οχήματα τύπου πρέσας.

Πίνακας 3.2.2.9: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Κασσάνδρας

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές / εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Κασσάνδρεια	2/1	7/1
2.	Άφυτος	5/1	7/1
3.	Καλάνδρα	3/1	7/1
4.	Καλλιθέα	3/1	6/1
5.	Κασσανδρινός	3/1	7/1
6.	Κρουπηγή	3/1	6/1
7.	Ν.Φώκαια	3/1	6/1
8.	Φούρκα	3/1	6/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

- Ο Δήμος Παλλήνης έχει στη διάθεση του :
 - 2 απορριματοφόρα οχήματα τύπου μύλου μικρά ($\leq 10 \text{ m}^3$).
 - 1 απορριματοφόρο όχημα τύπου μύλου μεγάλο ($> 10 \text{ m}^3$).
 - 3 απορριματοφόρα οχήματα τύπου πρέσας.

Πίνακας 3.2.2.10: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Παλλήνης

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές / εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Χανιώτη	5/1	7/1
2.	Αγ.Παρασκευή	3/1	6/1
3.	Ν.Σκιώνη	3/1	6/1
4.	Παλιούρι	3/1	6/1
5.	Πευκοχώρι	3/1	7/1
6.	Πολύχρονο	3/1	7/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

- Ο Δήμος Παναγίας έχει στην διάθεση του:
 - 1 απορριμματοφόρο όχημα τύπου πρέσας.

Πίνακας 3.2.2.11: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Παναγίας

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές / εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Μεγ.Παναγία	3/1	4/1
2.	Γομάτι	2/1	3/1
3.	Πυργαδίκια	2/1	3/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

- Ο Δήμος Σταγίρων-Ακάνθου έχει στη διάθεση του :
 - 1 απορριμματοφόρο όχημα τύπου μύλου μικρό ($\leq 10 \text{ m}^3$).
 - 4 απορριμματοφόρα οχήματα τύπου μύλου μεγάλα ($> 10 \text{ m}^3$).
 - 1 απορριμματοφόρο όχημα τύπου πρέσας.

Πίνακας 3.2.2.12: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Σταγίρων-Ακάνθου

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές / εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Ιερισσός	4/1	5/1
2.	Αμμουλιανή	2/1	7/1
3.	Ν.Ρόδα	4/1	4/1
4.	Ολυμπιάδα	3/1	3/1
5.	Ουρανούπολη	3/1	6/1
6.	Στάγυρα	2/1	2/1
7.	Στρατονίκη	2/1	2/1
8.	Στρατώνι	2/1	2/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

- Ο Δήμος Τορώνης έχει στη διάθεση του :
 - 1 απορριμματοφόρο όχημα τύπου μύλου μικρό ($\leq 10 \text{ m}^3$).

- 1 απορριμματοφόρο όχημα τύπου μύλου μεγάλο ($>10 \text{ m}^3$).
- 1 απορριμματοφόρο όχημα τύπου πρέσας.
- 1 απορριμματοφόρο-πλυντήριο κάδων πρέσα ($>10 \text{ m}^3$).

Πίνακας 3.2.2.13: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Τορώνης

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Συκιά	4/1	6/1
2.	Σάρτη	3/1	6/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

- Ο Δήμος Τρίγλιας έχει στη διάθεση του :
 - 1 απορριμματοφόρο όχημα τύπου μύλου μεγάλο ($>10 \text{ m}^3$).
 - 1 απορριμματοφόρο όχημα τύπου πρέσας.
 - 1 σάρωθρο.

Πίνακας 3.2.2.14: Συχνότητα αποκομιδής ανά χρονική περίοδο του Δ. Τρίγλιας

Α/Α	Όνομασία Δημοτικού Διαμερίσματος	Συχνότητα Αποκομιδής (φορές εβδ)	
		Χειμώνας	Καλοκαίρι
1.	Ν.Τρίγλια	3/1	5/1
2.	Ελαιοχώρια	2/1	3/1
3.	Κρήνη	2/1	3/1
4.	Ν.Πλάγια	3/1	5/1
5.	Ν.Τένεδος	2/1	3/1
6.	Πετράλωνα	2/1	3/1

Πηγή: Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Αυτή είναι λοιπόν μια γενική εικόνα που παρουσιάζει ο νομός Χαλκιδικής όσον αφορά τον τεχνικό εξοπλισμό και την συχνότητα δρομολογίων των απορριμματοφόρων οχημάτων.

Πάντως, αν και η εικόνα αυτή είναι αρκετά ικανοποιητική ως το σημείο αυτό, δεδομένου ότι τα δρομολόγια αυξάνονται ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε τόπου στην αντίστοιχη εποχή, χωλαίνει όπως αναφέραμε και πιο πάνω ως προς την δυνατότητα καθαρισμού-πλυσίματος των κάδων συλλογής των απορριμμάτων. Και είναι κάτι στο οποίο πρέπει να στρέψουν την προσοχή τους οι αρμόδιοι αφού τους θερινούς ιδίως μήνες το πρόβλημα γίνεται όλο και πιο έντονο και η υγεία των πολιτών απειλείται καθημερινά.

3.3 Οι εργαζόμενοι στην διαχείριση των στερεών απορριμμάτων.

Στο σημείο όμως αυτό, θα ήταν αναγκαίο να κάνουμε μια προσπάθεια να παρουσιάσουμε το προσωπικό που απασχολείται στις υπηρεσίες καθαριότητας των 4 δήμων της κεντρικής περιοχής που ερευνούμε στο νομό Χαλκιδικής.

Όπως παραπάνω που κάναμε διαχωρισμό σχετικά με την συχνότητα συλλογής των απορριμμάτων κατά τους χειμερινούς και καλοκαιρινούς μήνες, έτσι και εδώ, αναφορικά με τα οργανογράμματα των δήμων Μουδανιών, Ορμύλιας, Πολυγύρου και Σιθωνίας, θα διακρίνουμε το προσωπικό καθαριότητας ανάλογα με την κάθε περίοδο. Αυτό είναι εύλογο μιας και ο κάθε δήμος με την σειρά του, προσλαμβάνει έκτακτο προσωπικό προκειμένου να αντεπεξέλθει καλύτερα στις περιστάσεις. Παρατηρούμε λοιπόν:

Πίνακας 3.3.1: Προσωπικό υπηρεσίας καθαριότητας Δ. Μουδανιών

1. Δήμος Μουδανιών-υπηρεσία καθαριότητας.			
Ειδικότητα προσωπικού	Μόνιμο	Έκτακτο	Σύνολο
Οδηγοί	5	2	7
Εργάτες καθαριότητας	10	4	14
Σύνολα	15	6	21

Πηγή: Ίδια έρευνα. στοιχεία Δήμων

Πίνακας 3.3.2: Προσωπικό υπηρεσίας καθαριότητας Δ. Ορμύλιας

2. Δήμος Ορμύλιας-υπηρεσία καθαριότητας.			
Ειδικότητα προσωπικού	Μόνιμο	Έκτακτο	Σύνολο
Οδηγοί	2	2	4
Εργάτες καθαριότητας	6	4	10
Σύνολα	8	6	14

Πηγή: Ιδία έρευνα, στοιχεία Δήμων

Πίνακας 3.3.3: Προσωπικό υπηρεσίας καθαριότητας Δ. Πολυγύρου

3. Δήμος Πολυγύρου-υπηρεσία καθαριότητας.			
Ειδικότητα προσωπικού	Μόνιμο	Έκτακτο	Σύνολο
Οδηγοί	2	2	4
Εργάτες καθαριότητας	8	6	14
Σύνολα	10	8	18

Πηγή: Ιδία έρευνα, στοιχεία Δήμων

Πίνακας 3.3.4: Προσωπικό υπηρεσίας καθαριότητας Δ. Σιθωνίας

4. Δήμος Σιθωνίας-υπηρεσία καθαριότητας.			
Ειδικότητα προσωπικού	Μόνιμο	Έκτακτο	Σύνολο
Οδηγοί	5	2	7
Εργάτες καθαριότητας	7	14	21
Σύνολα	12	16	28

Πηγή: Ιδία έρευνα, στοιχεία Δήμων

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημάνουμε ότι ο δήμος Πολυγύρου μισθώνει επιπλέον 2 εργολάβους καθαριότητας για την διαχείριση των απορριμμάτων κάποιων οικισμών στα διοικητικά του όρια.

Επίσης οφείλουμε να παρατηρήσουμε ότι είναι ο μόνος δήμος στον οποίο βρέθηκε Φ.Ε.Κ. υπ' αριθμ. 34042/96 στο οποίο καθορίζεται ότι οι Υπουργοί Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων αποφάσισαν στους μόνιμους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. που απασχολούνται με εργασίες σε χώρους καθαριότητας κ.λ.π. να παρέχονται το Χειμώνα και το Καλοκαίρι κατάλληλος ρουχισμός και εξοπλισμός για την εκτέλεση των εργασιών τους, καθώς και να υποβάλλονται υποχρεωτικά (σε αυτούς που

καταβάλλεται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας) μία φορά το χρόνο σε ιατρικές εξετάσεις.

Στον δήμο Πολυγύρου λοιπόν, τηρούνται σαφώς οι διατάξεις αναφορικά με τον ρουχισμό και τον απαραίτητο εξοπλισμό. Δυστυχώς όμως αμελήθηκε μέχρι τώρα η διάταξη περί ιατρικών εξετάσεων η οποία όμως, σύμφωνα με υποσχέσεις των αρμοδίων θα αρχίσει να τηρείται στο εξής.

Στους άλλους τρεις δήμους της περιοχής έρευνας μας, επίσης δίνονται στους εργαζομένους στον τομέα καθαριότητας κάποιος εξοπλισμός και ο κατάλληλος ρουχισμός που κρίνουν απαραίτητο οι εκάστοτε υπεύθυνοι. Οι ιατρικές εξετάσεις δεν γίνονται.

Ωστόσο, συνήθως παρατηρείται να μην γίνεται πάντα κατάλληλη χρήση από τους οδηγούς και τους εργάτες καθαριότητας των παρεχόμενων σε αυτούς ρούχων και εξοπλισμού.

3.4 Η τελική διάθεση των στερεών απορριμμάτων στη Χαλκιδική.

Η κατάσταση που επικρατεί στην κεντρική περιοχή που ερευνούμε του νομού Χαλκιδικής, αλλά και γενικά στο νομό στο σύνολο του, ελάχιστα διαφέρει από το γενικό μοντέλο που επικρατεί σε όλες σχεδόν τις Ελληνικές Περιφέρειες. Και αν παραδεχθούμε κάποια σχετική μέριμνα στον τομέα της διαχείρισης των απορριμμάτων, αυτή εξαντλείται θα λέγαμε στην απομάκρυνση των απορριμμάτων που παράγονται από τους οικισμούς.

Όσον αφορά την τελική διάθεση των απορριμμάτων δυστυχώς στην πλειοψηφία τους γίνεται με τελείως ακατάλληλο τρόπο σε χώρους που στερούνται παντελώς υποδομής, ενώ σπάνια γίνεται επιχωμάτωση και σε αρκετές περιπτώσεις χρησιμοποιείται και η καύση των σκουπιδιών (ελεύθερη ή όχι) μεταφέροντας έτσι το πρόβλημα και στην ατμόσφαιρα.

Όλοι σχεδόν οι σκουπιδότοποι βρίσκονται μέσα ή κοντά σε δασικές ή καλλιεργούμενες εκτάσεις, ρεματιές και μάλιστα πλην ελαχίστων εξαιρέσεων λειτουργούν χωρίς τις αναγκαίες κατά νόμο αδειοδοτήσεις αφού υπήρχαν και προ της ισχύος του νόμου 998/1979, οπότε και καθιερώθηκε η χορήγηση άδειας της δασικής υπηρεσίας για την ίδρυση και λειτουργία χωματερών ειδικότερα σε δάση και δασικές εκτάσεις.

Ας δούμε όμως αναλυτικά τι συμβαίνει με την τελική διάθεση των απορριμμάτων στην εξεταζόμενη περιοχή και κατόπιν στις υπόλοιπες περιοχές του νομού Χαλκιδικής.

❖ Δήμος Μουδανιών.

Ο δήμος Μουδανιών στα διοικητικά του όρια έχει 9 χώρους ανεξέλεγκτης απόρριψης των απορριμμάτων από τους οποίους οι 4 τείνουν να καταργηθούν, ενώ εξακολουθούν να λειτουργούν αυτοί που βρίσκονται:

- ένας βορειοανατολικά των Ν.Μουδανιών,
- ένας νότια της Ποτειδαιας,
- ένας νότια του Αγ.Μάμα,
- ένας βορειοανατολικά των Σημάντρων και
- ένας βόρεια των Φλογητων.

Η διαχείριση παλαιότερα άνηκε στο Σ.Π. ενώ τώρα την ευθύνη φέρει ο νέος δήμος.

Οι χώροι αυτοί διάθεσης των απορριμμάτων δεν είχαν ελεγχθεί πριν επιλεγούν για την αποδοχή των σκουπιδιών ούτε ως προς τα πετρώματα και την διαπερατότητα τους, ούτε για το αν υπάρχουν υπόγεια νερά. Οι περιοχές αυτές αν και δεν είναι ορατές οδικώς από τους ταξιδιώτες, σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως στα Φλογητά (φωτογραφία 1), που βρίσκεται σε ρέμα 400 μέτρα από τον οικισμό, είναι σίγουρα ακατάλληλες.

Φωτογραφία 1

Μόνο οι χώροι διάθεσης των Ν.Μουδανιών (φωτογραφίες 2, 3) και της Ποτειδαιας (φωτογραφία 4,5), έχουν περίφραξη αλλά επίσης

παρατηρούνται διασκορπισμένα απορρίμματα και εκτός των, πιθανόν παρασυρόμενα από ανέμους.

Φωτογραφία 2

Φωτογραφία 3

Φωτογραφία 4

Φωτογραφία 5

Οι χώροι αυτοί έχουν μεγάλα σε βάθος ανοίγματα με μηχάνημα όπου ρίχνονται τα απορρίμματα και όταν μαζευτούνε αρκετά καίγονται και κατόπιν επιχωματώνονται.

Είναι γεγονός ότι δημιουργείται σοβαρό περιβαλλοντικό πρόβλημα λόγω έλλειψης κατάλληλης υποδομής στις περιοχές αυτές, μόλυνση εδάφους και υδάτων που μεταφέρουν τα μικρόβια σε μεγάλες αποστάσεις και πιθανότατα σε καλλιεργούμενες περιοχές δυσχεραίνοντας την κατάσταση.

Από την άλλη μεριά, είναι πάντα ορατός ο κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς ιδίως κατά τους θερινούς μήνες λόγω αυτανάφλεξης των απορριμμάτων. Τα ίδια ισχύουν και για τους χώρους διάθεσης των οικισμών του Αγίου Μάμα (φωτογραφία 6) και των Σημάντρων (φωτογραφία 7).

Φωτογραφία 6

Φωτογραφία 7

Οι χώροι διάθεσης που υπάρχουν στο δήμο Μουδανιών επιπλέον θεωρούνται μη ασφαλείς αφού δεν διαθέτουν ζώνες επαρκούς πλάτους και υδροστόμιο κοντά καθώς και λόγω γειτνίασης με σιτοκαλαμιές και δέντρα που συμβάλουν στην γρήγορη ανάπτυξη πυρκαγιών που προκαλούνται από τα σκουπίδια.

Τέλος, να μην παραλείψουμε να αναφέρουμε ότι καμιά προσπάθεια αποκατάστασης δεν γίνεται για τους σκουπιδότοπους που δεν χρησιμοποιούνται πλέον από το δήμο. Ωστόσο συχνά οι κάτοικοι απορρίπτουν μόνοι τους εκεί πράγματα που δεν χρειάζονται άλλο.

❖ Δήμος Ορμύλιας.

Ο δήμος Ορμύλιας έχει τρεις χώρους ανεξέλεγκτης απόρριψης των απορριμμάτων από τους οποίους λειτουργούν πλέον οι δύο. Αυτοί βρίσκονται:

- ένας δυτικά της Ορμύλιας και
- ένας βόρεια της Μεταμόρφωσης.

Ο χώρος διάθεσης που δεν χρησιμοποιείται πλέον από τον δήμο (φωτογραφία 8, 9), βρίσκεται πάνω σε λόφο και δεν έχει περίφραξη. Τα σκουπίδια που είναι πεταμένα εκεί από παλιότερα ή νέα που αφήνουν μόνοι τους οι κάτοικοι εκεί (κυρίως παλιές ηλεκτρικές συσκευές και μπάζα), φτάνουν ως τον αγροτικό δρόμο που περνάει δίπλα από ελαιώνες. Εκεί δίπλα υπάρχει και ένας προωθητής χωμάτων (μπουλτόζα) για να σπρώχνει τα σκουπίδια μέσα σε ένα χώρο ανοιγμένο μέσα στο λόφο.

Φωτογραφία 8

Φωτογραφία 9

Ο άλλος χώρος απόρριψης (φωτογραφίες 10, 11), βρίσκεται πιο μακριά από την πρώην κοινότητα Ορμύλιας σε περιοχή παλιού μεταλλείου, επίσης πάνω σε λόφο. Εκεί μέσα σε ένα χώρο ανοιγμένο στο βουνό, χωρίς να φέρει γύρω περίφραξη, ρίχνονται τα απορρίμματα και κατά καιρούς καίγονται και επιχωματώνονται.

Εκτός του χώρου αυτού υπάρχουν κάποια διάσπαρτα απορρίμματα λόγω των ανέμων που τα παρασύρουν μιας και δεν υπάρχει περίφραξη για να τα συγκρατήσει.

Δεν συντελείται αισθητική ρύπανση για τους ταξιδιώτες αλλά μιας και δεν έχει προηγηθεί απολύτως κανένας έλεγχος σύστασης πετρωμάτων και ύπαρξης υπογείων υδάτων, είναι γεγονός ότι προκαλείται γενικότερη ρύπανση του περιβάλλοντος και ρύπανση της ατμόσφαιρας.

Φωτογραφία 10

Φωτογραφία 11

Ο τρίτος χώρος διάθεσης του δήμου (φωτογραφίες 12, 13), βρίσκεται κοντά στην Μεταμόρφωση πάνω σε ένα λόφο δίπλα σε χωράφια με ελιές. Δεν έγινε καμιά μελέτη για την επιλογή της περιοχής ως κατάλληλη για την διάθεση των απορριμμάτων. Ούτε εδώ υπάρχει περίφραξη και επομένως διάσπαρτα σκουπίδια βρίσκονται παντού ολόγυρα. Ο χώρος δεν είναι ορατός από το δρόμο. Τα απορρίμματα συνήθως αυτοαναφλέγονται.

Φωτογραφία 12

Φωτογραφία 13

Επίσης, πρέπει να αναφέρουμε ότι οι χώροι διάθεσης του δήμου δεν διαθέτουν ζώνες επαρκούς πλάτους και υδροστόμιο κοντά και θεωρούνται από την δασική υπηρεσία μη ασφαλείς και επικίνδυνοι λόγω γειτνίασης με δασικές εκτάσεις.

Επιπλέον, είναι γεγονός ότι ορισμένοι κάτοικοι του δήμου πετούν μόνοι τους σκουπίδια και σε κάποια μέρη κοντά στον ποταμό Χαβρία που ήδη είναι επιβαρυνμένο από τα αστικά και βιομηχανικά λύματα της περιοχής, με αποτέλεσμα την εκτεταμένη ρύπανση του και την πρόκληση ρύπανσης της κοιλάδας και πιθανόν της θάλασσας. Είναι και εδώ ολοφάνερη η έλλειψη ενός οργανωμένου Χ.Υ.Τ.Α.

❖ Δήμος Πολυγύρου.

Στον δήμο Πολυγύρου υπάρχουν 4 χώροι ανεξέλεγκτης απόρριψης των παραγόμενων απορριμμάτων από τους οποίους οι 2 (στα χωριά Βράσταμα και Ταξιάρχη) τείνουν να καταργηθούν αφού τα απορρίμματα μεταφέρονται και ρίχνονται στον σκουπιδότοπο του Πολυγύρου. Όποτε μπορούμε να αναφέρουμε ότι οι χώροι διάθεσης που λειτουργούν πλέον είναι:

- ένας νότια του Πολυγύρου (3 χλμ. από την πόλη) και

- ένας ανατολικά της Ολύθνου.

Ο σκουπιδότοπος που βρίσκεται κοντά στον Πολύγυρο (φωτογραφίες 14, 15), δεν είναι ορατός από την εθνική οδό και βρίσκεται πάνω σε βουνό. Έχει φράχτη αλλά βλέπουμε σκουπίδια διάσπαρτα και απ' έξω.

Η περιοχή είναι γεμάτη από επίπεδα που έχουν δημιουργηθεί με μηχάνημα έτσι ώστε να αποθέτονται τα απορρίμματα και να καίγονται. Είναι αναμφίβολα προφανής και εδώ η ατμοσφαιρική ρύπανση που προκαλείται. Κοντά στον χώρο αυτό υπάρχει δασική έκταση.

Φωτογραφία 14

Φωτογραφία 15

Ο χώρος διάθεσης στην περιοχή της Ολύνθου (φωτογραφίες 16, 17), είναι δίπλα σε ρέμα που έχει πια στερέψει. Δεν είναι ορατός από την περιφερειακή οδό. Εδώ δεν υπάρχει περίφραξη και βρίσκουμε σκουπίδια στις άκρες του δρόμου πριν φτάσουμε στον σκουπιδότοπο. Κοντά υπάρχουν δέντρα και ξερόχορτα και πιο εκεί στάνες με ζώα.

Φωτογραφία 16

Φωτογραφία 17

Οι χώροι που δέχονται τα απορρίμματα του δήμου επιλέχθηκαν χωρίς να γίνει προηγουμένως μελέτη υπεδάφους και υπογείων υδάτων. Ωστόσο, μελέτες που έγιναν αργότερα στην προσπάθεια επιλογής κατάλληλης τοποθεσίας για την κατασκευή Χ.Υ.Τ.Α. έδειξαν ότι μια μεγάλη έκταση δίπλα στον υπάρχων σκουπιδότοπο στον Πολύγυρο, πληρεί τις προϋποθέσεις για αποδοχή των απορριμμάτων.

Παρατηρήθηκε όμως μόλυνση του περιβάλλοντος στην περιοχή, αφού οι στραγγίσεις από τις μέχρι πρόσφατα λειτουργούσες χωματερές μόλυναν τον Ολύνθιο ποταμό, την πεδιάδα και τελικά πιθανών και την θάλασσα.

Ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες υπάρχει κίνδυνος πυρκαγιών. Ο χώρος διάθεσης του Πολυγύρου διαθέτει ζώνες αλλά όχι υδροστόμιο αρκετά κοντά. Στους υπόλοιπους γίνεται αυθαίρετη απόθεση σκουπιδιών (ακόμη και από κατοίκους στους μη λειτουργούντες πια) και για λόγους προληπτικούς θα έπρεπε να ανοιχτούν περιμετρικά ζώνες τουλάχιστον 15 μέτρων για την αντιμετώπιση πιθανών πυρκαγιών από αυτανάφλεξη των απορριμμάτων. Τέλος, επισημαίνουμε το γεγονός ότι δεν υπάρχει δραστηριοποίηση των αρμόδιων φορέων μέχρι τώρα όσον αφορά την απορρύπανση των διαφόρων περιοχών.

❖ Δήμος Σιθωνίας.

Στον δήμο Σιθωνίας υπάρχουν 4 χώροι ανεξέλεγκτης απόρριψης των απορριμμάτων. Βρίσκονται:

- Ένας βόρεια της Νικήτης,
- Ένας νότια του Αγ.Νικολάου,
- Ένας βόρεια του Ν.Μαρμαρά και
- Ένας δυτικά του Μεταγκιτσίου.

Παλαιότερα η διαχείριση άνηκε εν μέρει στο Σ.Π. αλλά τώρα πλέον αποτελεί αρμοδιότητα αποκλειστικά του δήμου.

Φυσικά, πρέπει να αναφέρουμε ότι και σε αυτό δήμο δεν προηγήθηκε καμιά μελέτη για την σωστή χωροθέτηση των χωματερών αυτών, παρά μόνη μέριμνα αποτέλεσε η απομάκρυνση τους από το οπτικό πεδίο των ταξιδιωτών ώστε να μην είναι αντιαισθητικό.

Ο σκουπιδότοπος της Νικήτης (φωτογραφίες 18, 19), είναι σε λόφο κοντά σε βιομηχανία τσιμεντοποιίας. Έχει περίφραξη και τα απορρίμματα ρίχνονται μέσα σε ανοιγμένους τεχνητά χώρους όπου τα καίνε και κατόπιν ρίχνουνε χώμα. Γύρω υπάρχουν ξερόχορτα και ελάχιστα δέντρα.

Φωτογραφία 18

Φωτογραφία 19

Ο χώρος διάθεσης του Αγ.Νικολάου (φωτογραφίες 20, 21), είναι επίσης πάνω σε λόφο κοντά σε αυτόν της Νικήτης και φέρει περίφραξη. Τα σκουπίδια ρίχνονται μέσα σε ανοίγματα όπου καίγονται και επιχωματώνονται. Δίπλα υπάρχουν πολλά ξερόχορτα και καμμένα πλέον δέντρα, αφού περίσου το καλοκαίρι προκλήθηκε πυρκαγιά από τα σκουπίδια και κινδύνεψε να καεί η κοινότητα και προκλήθηκαν πολλές ζημιές σε δασικές και καλλιεργούμενες εκτάσεις.

Στις κοινότητες αυτές αν και οι χώροι διάθεσης φέρουν περιμετρικά ζώνες 15 μέτρων και περιφράξεις ικανοποιητικού ύψους, δεν έχουν κοντά υδροστόμιο για την επέμβαση σε περίπτωση πυρκαγιάς.

Φωτογραφία 20

Φωτογραφία 21

Ο σκουπιδότοπος του Μεταγκιτσίου (φωτογραφία 22), έχει επαρκούς πλάτους ζώνες αλλά δεν έχει ούτε περίφραξη ούτε υδροστόμιο. Είναι

ολοφάνερο το πρόβλημα που υπάρχει και εδώ, αφού τα διασκορπισμένα απορρίμματα σε συνδυασμό με τα χόρτα που υπάρχουν τριγύρω αποτελούν άκρως επικίνδυνο συνδυασμό.

Φωτογραφία 22

Ο χώρος διάθεσης του Ν.Μαρμαρά (φωτογραφίες 23, 24), κοντά στην περιοχή Παρθενώνα είναι πάνω σε βουνό και όχι ορατός από τον δρόμο. Έχει περίφραξη αλλά μη επαρκή και είναι δύσκολος σε πρόσβαση λόγω της μακρινής απόστασης του από την κοινότητα, σε μια περιοχή πολύ όμορφη που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί τουριστικά. Ο χώρος κατέχει μεγάλη έκταση και γειτνιάζει με δασικές εκτάσεις. Εκεί υπάρχει και ένας προωθητής χωμάτων για την συγκέντρωση των σκουπιδιών σε κάποια τεχνητά ανοίγματα στο έδαφος.

Η μόλυνση της περιοχής είναι μεγάλη, όχι μόνο από τις στραγγίσεις των απορριμμάτων αλλά και από την ρίψη των λυμάτων σε εγκατάσταση βιολογικού καθαρισμού εκεί κοντά, που δεν έχει τεθεί ακόμα σε λειτουργία. Η δασική υπηρεσία βρίσκει άκρως επικίνδυνο τον υπάρχων σκουπιδότοπο μιας και εκτός άλλων δεν διαθέτει ούτε ζώνες επαρκούς πλάτους ούτε υδροστόμιο κοντά.

Φωτογραφία 23

Φωτογραφία 24

Πρέπει να επισημάνουμε εδώ ότι εκτελείται έργο για την διαμόρφωση του σκουπιδότοπου προϋπολογισμού 17.000.000, από την κοινότητα του

Ν.Μαρμαρά. Τέλος, αναφέρουμε ότι είχε διενεργηθεί στο παρελθόν (1983) μελέτη για την δημιουργία Χ.Υ.Τ.Α. σε περιοχή κοντά στα όρια του Αγ.Νικολάου που όμως δεν πραγματοποιήθηκε γιατί δεν ήταν ομόφωνα αποδεκτή η προτεινόμενη περιοχή.

Φυσικά, είναι ολοφάνερο πως και στο δήμο Σιθωνίας προκαλείται ρύπανση του περιβάλλοντος σε μεγάλο βαθμό, ρύπανση της ατμόσφαιρας και επίσης καταστροφή του όμορφου τοπίου.

Βλέπουμε λοιπόν, ότι η εξεταζόμενη περιοχή του νομού Χαλκιδικής παρουσιάζει ποικίλα προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος: Τόσο από αισθητικής απόψεως (ίσως όχι για τον απλό ταξιδιώτη αλλά με την προοπτική αξιοποίησης του φυσικού τοπίου), όσο και ουσιαστικότερης σημασίας αφού οι χώροι τελικής διάθεσης των παραγόμενων απορριμμάτων 20 συνολικά στον αριθμό (εν λειτουργία και μη), δεν έχουν ελεγχθεί ως προς το υπέδαφος για την σύσταση των πετρωμάτων ή την ύπαρξη υδροφόρου ορίζοντα. Μεγαλύτερη δε έλλειψη αποτελεί η απουσία στην περιοχή αυτή κάποιου οργανωμένου Χ.Υ.Τ.Α.. Επίσης αρκετοί από τους χώρους απόρριψης είναι κοντά σε ρεματιές και υπόγεια νερά κατά πάσα πιθανότητα που μολύνονται από τις στραγγίσεις και μεταφέρουν τα μικρόβια μολύνοντας το έδαφος δασικών και καλλιεργήσιμων εκτάσεων και τελικά τα σημεία της θάλασσας όπου εκβάλλουν τα ποτάμια. Εκτός αυτού, είναι έντονο το πρόβλημα της δυσοσμίας και των μυγών στις περιοχές αυτές ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες. Απ' την άλλη μεριά, οι κίνδυνοι πυρκαγιών είναι μεγάλοι και το αντίτιμο σκληρό γιατί η εξεταζόμενη περιοχή καθώς και όλη η Χαλκιδική είναι γεμάτη από γραφικά τοπία, καταπράσινες κοιλάδες και βουνά.

Ας συνεχίσουμε όμως παρουσιάζοντας συνοπτικά και τους χώρους τελικής διάθεσης των άλλων 10 νέων Ο.Τ.Α. του νομού Χαλκιδικής:

- Ο δήμος Σταγίρων-Ακάνθου έχει 8 χώρους ανεξέλεγκτης απόρριψης των παραγόμενων απορριμμάτων από τους οποίους οι 3 τείνουν να καταργηθούν στα πλαίσια της προσπάθειας περιορισμού του αριθμού των χώρων ανεξέλεγκτης απόρριψης απορριμμάτων. Το νησί Αμμουλιανή συγκεκριμένα που εντάσσεται στο δήμο αυτό, αντιμετωπίζει έντονο πρόβλημα σκουπιδιών το οποίο γίνεται οξύτερο τους καλοκαιρινούς μήνες. Οι χώροι διάθεσης της Ιερισσού, του Στρατωνίου και των Ν.Ρόδων δεν έχουν ζώνες επαρκούς πλάτους, περίφραξη και υδροστόμιο. Αυτοί της Στρατονίκης και της Ουρανουπόλης έχουν περίφραξη και ζώνες 10-15 μέτρων. Δεν έχουν ωστόσο υδροστόμιο κοντά και θεωρούνται μη ασφαλείς λόγω ύπαρξης σκουπιδιών και εκτός των ζωνών.

- Ο δήμος Ανθεμούντα έχει 4 χώρους ανεξέλεγκτης απόρριψης των απορριμμάτων από τους οποίους οι 2 τείνουν να καταργηθούν. Κυρίως χρησιμοποιούνται αυτός βορειοδυτικά της Γαλάτιστας και αυτός νότια των Δουμπιών. Η διαχείριση που είναι τώρα αρμοδιότητα του δήμου διενεργούνταν στο παρελθόν εν μέρει από το Σ.Π.. Οι δύο πρώην κοινότητες δεν διαθέτουν στους σκουπιδότοπους ζώνες επαρκούς πλάτους, περίφραξη και υδροστόμιο. Αυτός της Γαλάτιστας θεωρείται σχετικά ασφαλής αφού βρίσκεται σε λεκάνη απο νταμάρι παλιού μεταλλείου ενώ ο άλλος όχι. Η διαχείριση των απορριμμάτων δυσχεραίνει για τις κοινότητες αυτές λόγω του ότι είναι απομονωμένες και με κακή οδική σύνδεση.
- Ο δήμος Αρναίας έχει συνολικά 5 χώρους ανεξέλεγκτης απόρριψης των σκουπιδιών. Και εδώ οι δύο κοινότητες είναι απομονωμένες από το κεντρικό οδικό δίκτυο με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη η συλλογή και μεταφορά των απορριμμάτων. Ο χώρος διάθεσης του Παλαιοχωρίου δεν έχει ζώνες επαρκούς πλάτους, περίφραξη και υδροστόμιο. Αυτός του Νεοχωρίου απαιτεί συμπλήρωση της περιμετρικής ζώνης στο βορειοδυτικό τμήμα. Υπάρχει περίφραξη αλλά υπάρχουν σκουπίδια και έξω από αυτή και λείπει υδροστόμιο. Της Αρναίας απαιτεί διεύρυνση της ζώνης στα νοτιοδυτικά λόγω γειτνίασης με δάσος και δεν έχει περίφραξη και υδροστόμιο. Αυτός του Στανού δεν τηρεί κανένα μέτρο προστασίας και δεν θεωρείται ασφαλής από την δασική υπηρεσία. Τέλος, ο σκουπιδότοπος της Βαρβάρας διαθέτει περίφραξη και υδροστόμιο.
- Ο δήμος Ζερβοχωρίων έχει 5 χώρους ανεξέλεγκτης απόρριψης των παραγόμενων απορριμμάτων, από τους οποίους οι 2 δεν λειτουργούν πια. Επισημαίνονται εδώ σημαντικά προβλήματα οδικού δικτύου και επομένως μεγάλη δυσχέρεια πρόσβασης και άρα σωστής συλλογής και μεταφοράς των σκουπιδιών. Επίσης δεν διαθέτουν ζώνες, περίφραξη και υδροστόμιο. Θεωρούνται μη ασφαλείς από την δασική υπηρεσία λόγω γειτνίασης με ξερά χόρτα. Πρόθεση της Δημοτικής Αρχής είναι η κατάργηση όλων με σκοπό κοινός σκουπιδότοπος του δήμου να διαμορφωθεί αυτός της Μαραθούσας.
- Ο δήμος Παναγίας έχει 3 χώρους ανεξέλεγκτης απόρριψης των απορριμμάτων. Δεν διαθέτουν ζώνες επαρκούς πλάτους, περίφραξη

και υδροστόμιο κοντά. Θεωρούνται οπότε μη ασφαλείς μιας και βρίσκονται κοντά σε δασική έκταση.

- Ο δήμος Τρίγλιας έχει 2 χώρους ημιελεγχόμενης διάθεσης των απορριμμάτων όπως υποστηρίζεται (ανεξέλεγκτης όμως ουσιαστικά), χωρίς δυνατότητα επέκτασης των. Ο ένας τοποθετείται βόρεια της Τρίγλιας και ο άλλος βόρεια των Ν.Πλάγιων. Εκεί τα απορρίμματα καίγονται και κατόπιν επιχωματώνονται. Ωστόσο δεν διαθέτουν περίφραξη, επαρκείς ζώνες και υδροστόμιο κοντά, οπότε θεωρούνται μη ασφαλείς λόγω και της γειτνίασης τους με σιτοκαλαμιές. Οι υπόλοιπες κοινότητες αποθέτουν τα απορρίμματα τους στον χώρο ελεγχόμενης απόρριψης στην περιοχή Ταγκαράδες Θεσσαλονίκης.
- Ο δήμος Καλλικράτειας διαθέτει τα απορρίμματα που παράγονται στα διοικητικά του όρια στον ελεγχόμενο χώρο διάθεσης που βρίσκεται στους Ταγκαράδες Θεσσαλονίκης. Την διαχείριση στο παρελθόν διενεργούσε το Σ.Π.
- Ο δήμος Τορώνης έχει 2 χώρους ανεξέλεγκτης απόρριψης των σκουπιδιών, έναν βόρεια της Συκιάς και ένα βορειοδυτικά της Σάρτης. Παρουσιάζεται πρόβλημα την καλοκαιρινή περίοδο αφού ο πληθυσμός τουλάχιστον δεκαπλασιάζεται. Δεν υπάρχουν ζώνες επαρκούς πλάτους, περίφραξη και υδροστόμιο και δεν θεωρούνται ασφαλείς γιατί βρίσκονται κοντά σε δασική έκτασή.
- Ο δήμος Παλλήνης έχει πλέον την διαχείριση των απορριμμάτων, αρμοδιότητα που παλιότερα άνηκε στο Σ.Π. Τα απορρίμματα συλλέγονται, μεταφέρονται και ρίχνονται στην περιοχή Παλαιοκάστρου Κασσανδρείας στα διοικητικά όρια του δήμου Κασσάνδρας στον μοναδικό υπάρχοντα Χ.Υ.Τ.Α. σε όλη την Χαλκιδική.
- Ο δήμος Κασσάνδρας όπως προαναφέραμε, έχει στην περιοχή Παλαιοκάστρου τον μοναδικό Χ.Υ.Τ.Α. του νομού που εξυπηρετεί τους οικισμούς του και αυτούς του δήμου Παλλήνης. Παλιά η

διαχείριση ανήκε στο Σ.Π. Μόνο η κοινότητα Αφύτου έριχνε μέχρι πρόσφατα τα σκουπίδια -τη διαχείριση των οποίων διενεργούσε η ίδια- σε χώρο ανεξέλεγκτης απόρριψης. Τα δημοτικά διαμερίσματα που εξυπηρετούνται από τον Χ.Υ.Τ.Α. είναι 14 και το υπόλοιπο του χρόνου ζωής του υπολογίζεται σε 5 έτη. Ωστόσο δεν ολοκληρώθηκε ακόμα η κατασκευή του (στο σύνολο του χώρου που προορίζονταν να δεχθεί τα απορρίμματα) ούτε και του υδροδοτικού πυροσβεστικού δικτύου. Οι ζώνες που διαχωρίζουν το Χ.Υ.Τ.Α. από την δασική έκταση δεν θεωρούνται ασφαλείς αφού δεν διαθέτουν επαρκές πλάτος. Επίσης, η περίφραξη του χώρου δεν έχει ολοκληρωθεί. Πάντως θεωρείται ασφαλής από την δασική υπηρεσία με την έννοια της φύλαξης.

Εδώ όμως πρέπει να μείνουμε λίγο και να κάνουμε μια πιο διεξοδική ανάλυση του Χ.Υ.Τ.Α. αφού είναι ο μοναδικός στο νομό και παρουσιάζει ενδιαφέρον.

Ξεκινώντας μια γενική περιγραφή, μπορούμε να αναφέρουμε ότι ο Χ.Υ.Τ.Α. Κασσάνδρας βρίσκεται νοτιοανατολικά του οικισμού Κασσάνδρειας σε οδική απόσταση 5,1 χλμ. από αυτόν. Ο υφιστάμενος χώρος λειτουργεί ως οργανωμένος Χ.Υ.Τ.Α. από τον Ιούνιο του 1993. Η συνολική του έκταση είναι περίπου 30 στρέμματα. Μέχρι στιγμής έχει πληρωθεί με απορρίμματα λεκάνη έκτασης περίπου 10 στρεμμάτων.

Η επιλογή του χώρου αυτού για κατασκευή του Χ.Υ.Τ.Α. έγινε μετά από μελέτες για την διαπερατότητα και σύσταση των πετρωμάτων και για την ύπαρξη υπογείων υδάτων. Οι μελέτες αυτές έδειξαν με το τέλος τους την καταλληλότητα της περιοχής αυτής αφού δεν υφίσταται καμιά περίπτωση ρύπανσης του υδροφόρου ορίζοντα ή πηγών υδροληψίας και επιφανειακών νερών. Επίσης στον γειτνιάζοντα χώρο γύρω από τον Χ.Υ.Τ.Α. δεν υπάρχει κανένα είδος χλωρίδας ή πανίδας που να τελεί υπό καθεστώς προστασίας (ο βιότοπος της Φώκαιας απέχει 25 χλμ. από τον Χ.Υ.Τ.Α.). Τέλος, δεν παρουσιάζεται καμιά αξιόλογη ανθρωπογενής δραστηριότητα εκτός από τους αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής όπου ο κοντινότερος απέχει 13 χλμ. και ο πιο απομακρυσμένος 20 χλμ.

Ο πληθυσμός των δήμων που εξυπηρετούνται από τον Χ.Υ.Τ.Α. ανέρχεται σε 14.080 μόνιμους κατοίκους (σύμφωνα με εκτιμήσεις το 1993) και πολλούς περισσότερους σε περίοδο τουριστικής αιχμής, όπως φαίνεται και από τον πιο κάτω πίνακα.

Πίνακος 3.Α : Πληθυσμιακά χαρακτηριστικά των Ο.Τ.Α. που εξυπηρετούνται από τον Χ.Υ.Τ.Α.

Ο.Τ.Α.	Μόνιμος πληθυσμός	Πληθυσμός αιχμής
Δ. Κασσάνδρας		
Ν.Φώκεια	2.500	10.000
Άφυτος	830	10.030
Καλλιθέα	460	17.960
Κρυοπηγή	450	4.950
Καλάνδρα	640	3.040
Κασσανδρινός	350	2.950
Κασσάνδρα	2.900	10.000
Φούρκα	2.000	12.000
Δ. Παλλήνης		
Πολύχρονο	850	14.950
Χανιώτη	520	23.020
Πευκοχώρι	850	25.020
Παλιούρι	500	6.000
Αγ.Παρασκευή	430	2.030
Ν.Σκιώνη	800	2.500
Σύνολο	14.080	144.480

Πηγή: Μελέτη της Ν.Α. Χαλκιδικής

Παρατηρείται λοιπόν έντονη αύξηση του πληθυσμού στις τουριστικές περιοχές (Πευκοχώρι, Χανιώτη και Καλλιθέα) των Δήμων τους μήνες αιχμής (Ιούλιος – Αύγουστος).

Οι ποσότητες των απορριμμάτων που παράγονται εκτιμούνται βάσει χρήσης συντελεστών και ποσοτικών στοιχείων όπου είναι διαθέσιμα. Οι συντελεστές έχουν ως εξής:

Πίνακος 3.Β: Συντελεστές παραγωγής απορριμμάτων.

Πληθυσμός	Συντελεστές (κιλά/κάτοικο&ημέρα)
< 1.000 κατοίκους	0.7
1.000 <= κάτοικοι <= 2.000	0.8
> 2.000 κάτοικοι	0.9
τουρίστες	1.2

Πηγή: Μελέτη της Ν.Α. Χαλκιδικής

Λόγω διαφορών στην πληθυσμιακή φόρτιση ανά χρονική περίοδο διακρίνονται τρεις περιόδους:

- Η πρώτη περίοδος (6 μήνες) αναφέρεται στους μήνες Νοέμβριο-Απρίλιο (σταθερός αριθμός κατοίκων).
- Η δεύτερη αφορά τους μήνες Μάιο-Ιούνιο και Σεπτέμβριο-Οκτώβριο (που η τουριστική κίνηση είναι αρκετά αυξημένη, πληρότητα 50%).
- Η τρίτη αφορά τους μήνες αιχμής Ιούλιο και Αύγουστο με τη μέγιστη τουριστική φόρτιση.

Πίνακας 3.Γ: Παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων των Ο.Τ.Α. που εξυπηρετούνται από τον Χ.Υ.Τ.Α.

Ο.Τ.Α.	(Κg / ημέρα)			(Κg / εβδομάδα)		
	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
Κασσάνδρεια	2.610	6.870	11.130	18.270	48.090	77.910
Ν.Φώκαια	2.250	6.750	11.250	15.750	47.250	78.750
Άουτος	581	6.267	11.787	4.067	43.869	82.509
Καλλιθέα	322	10.914	21.414	2.254	76.398	149.898
Κρυσπηγή	315	3.105	5.805	2.205	21.735	40.635
Φούρκα	1.800	7.800	13.800	12.600	54.600	96.600
Καλάνδρα	448	2.016	3.456	3.136	14.112	24.192
Κασσανδρινός	245	1.875	3.435	1.715	13.125	24.045
Χανιώτη	364	13.968	27.468	2.548	97.776	192.276
Πολύχρονο	595	9.225	17.685	4.165	64.575	123.795
Πευκοχώρι	595	15.267	29.769	4.165	106.869	208.383
Αγ.Παρασκευή	301	1.347	2.307	2.107	9.429	16.149
Παλιούρι	350	3.750	7.050	2.450	26.250	49.350
Ν.Σκιάνη	560	1.740	2.760	3.920	12.180	19.320
Σύνολο	11.336	90.894	169.116	79.352	636.258	1.183.812

Πηγή: Μελέτη της Ν.Α. Χαλκιδικής

Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται τα μεγέθη των απορριμμάτων του Χ.Υ.Τ.Α. ανά χρονική περίοδο.

Πίνακας 3.Δ: Σύνολο απορριμμάτων που οδηγούνται στον Χ.Υ.Τ.Α.

Κιλά / ημέρα			Κιλά / εβδομάδα		
6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες	6 μήνες	4 μήνες	2 μήνες
11.336	90.894	169.116	79.352	636.258	1.183.812

Πηγή: Μελέτη της Ν.Α. Χαλκιδικής

Η ετήσια ποσότητα απορριμμάτων που οδηγείται στο Χ.Υ.Τ.Α. είναι λοιπόν περίπου 24.000 τόνοι.

Η δε σύνθεση των απορριμμάτων που οδηγούνται στο Χ.Υ.Τ.Α. εκτιμάται ότι είναι κυρίως οργανικά και ακολουθούν το χαρτί, τα πλαστικά, τα μέταλλα και το γυαλί.

Μέχρι στιγμής έχουν εκτελεστεί τα εξής έργα:⁵

- Διάστρωση του πυθμένα με άργιλο και ασφαλτόπανο εκτός του νοτιοδυτικού τμήματος του χώρου.
- Περίφραξη του χώρου περί τα 600 μ. μήκος.
- Κατασκευή φυλακίου εμβαδού 18 τ.μ..
- Διάστρωση αμμοχάλικου και θραυστού 3Α για την κατασκευή περιμετρικού δρόμου μήκους 2.000μ. και πλάτους 7μ..
- Μικρή δεξαμενή συλλογής στραγγισμάτων.
- Αγωγός απαέρωσης βιοαερίου στην υφιστάμενη λεκάνη διάθεσης απορριμμάτων.

Παρατηρείται ότι:

Τα όρια της στεγανοποιητικής στρώσης έχουν υπερκαλυφθεί με απορρίμματα ενώ το δίκτυο συλλογής στραγγισμάτων δεν λειτουργεί με αποτέλεσμα να συλλέγονται αυτά και να πηγαίνουν στον βιολογικό καθαρισμό. Υπάρχει άμεση ανάγκη επέκτασης του χώρου απόθεσης των απορριμμάτων προς το νοτιοδυτικό τμήμα του χώρου τουλάχιστον στην έκταση των 20 στρεμμάτων.

Προκειμένου να διαμορφωθεί και να λειτουργήσει σωστά και ορθολογικά ο χώρος αυτός επιβάλλεται η κατασκευή των έργων που ακολουθούν:

- Στεγανοποίησης (άργιλος, μεμβράνη HDPE, GCL, γεώφασμα PP).
- Έργων συλλογής και διαχείρισης των στραγγισμάτων (μέχρι στιγμής συλλέγονται και περνούν από βιολογικό καθαρισμό).
- Έργων διαχείρισης βιοαερίου.
- Έργων παρακολούθησης της νέας λεκάνης διάθεσης των απορριμμάτων.
- Την κατασκευή όλων των απαιτούμενων έργων υποδομής (γεφυροπλάστιγγα, οικίσκος εισόδου, στέγαστρο, πύλη, κ.λ.π.).
- Την εξασφάλιση των απαιτούμενων αδρανών υλικών για την επικάλυψη των απορριμμάτων στη νέα λεκάνη διάθεσης.
- Την μερική εξυγίανση του μέρους του Χ.Υ.Τ.Α. που έχει υπερκαλυφθεί από απορρίμματα χωρίς να είναι στεγανοποιημένος.
- Την κατασκευή έργων παρακολούθησης της πρώτης φάσης του Χ.Υ.Τ.Α.
- Σχεδιασμός αποκατάστασης του χώρου.

⁵ Βλέπε σχετικούς χάρτες στο Παράρτημα.

Όπως παρατηρούμε η κατάσταση έχει ως εξής:

Το έργο ολοκληρώθηκε στο 1/3 (10 από τα 30 στρέμματα) της επιλεχθείσας περιοχής για την αποδοχή των απορριμμάτων (φωτογραφίες 24, 25).

Φωτογραφία 24

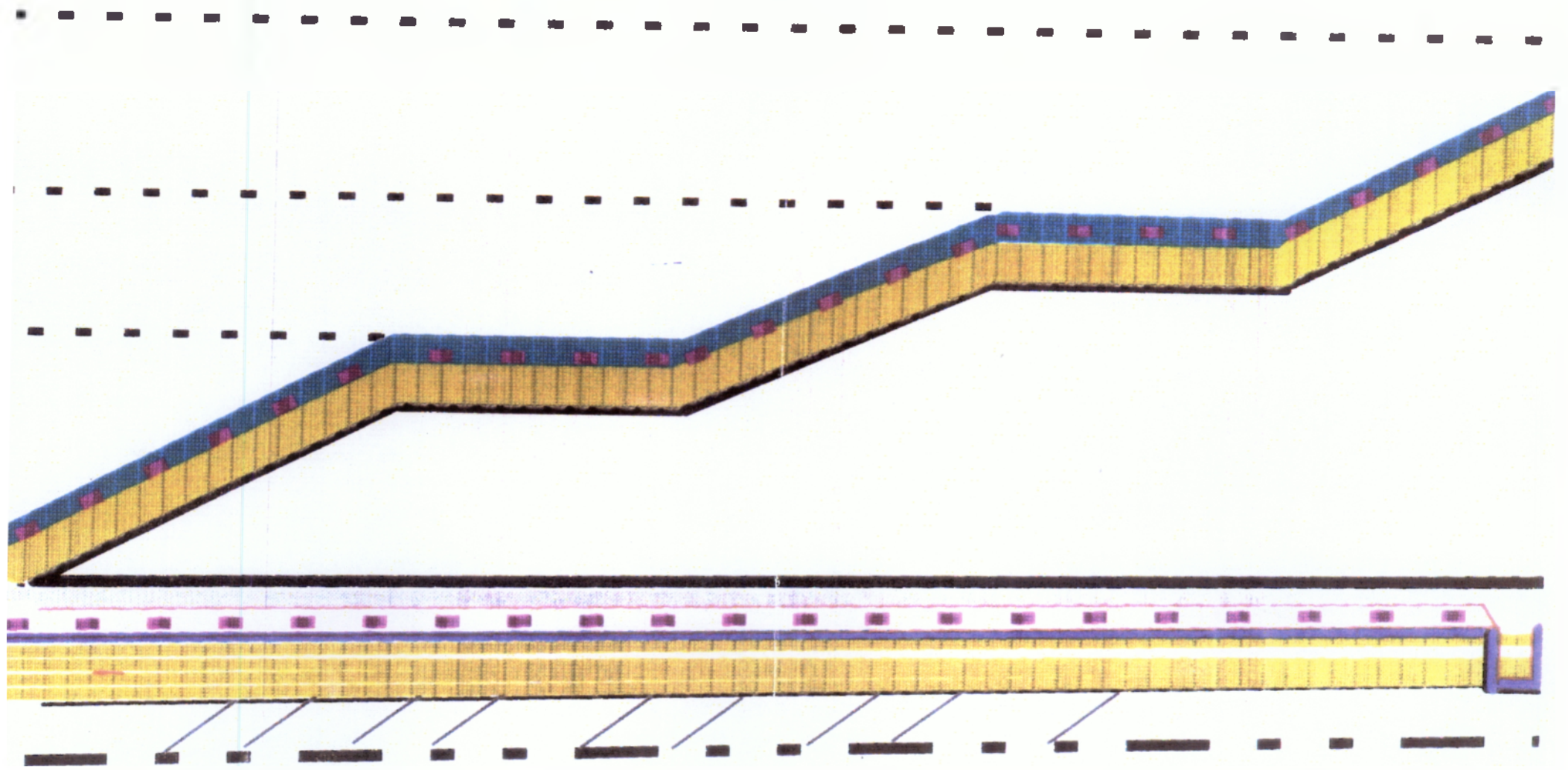
Φωτογραφία 25

ΑΓΩΓΟΣ
ΣΤΡΑΓΓΙΣΜΑΤΩΝ

ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ Β' ΦΑΣΗΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΧΑΛΙΚΙ 30 ΕΚ

ΑΡΓΙΛΟΣ 0,6 Μ

ΣΤΕΙΛΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΠΥΘΜΕΝΑ

ΑΡΓΙΛΟΣ

ΜΕΜΒΡΑΝΗ

ΓΕΩΥΦΑΣΜΑ

ΑΓΩΓΟΣ
ΣΤΡΑΓΓΙΣΜΑΤΩΝ

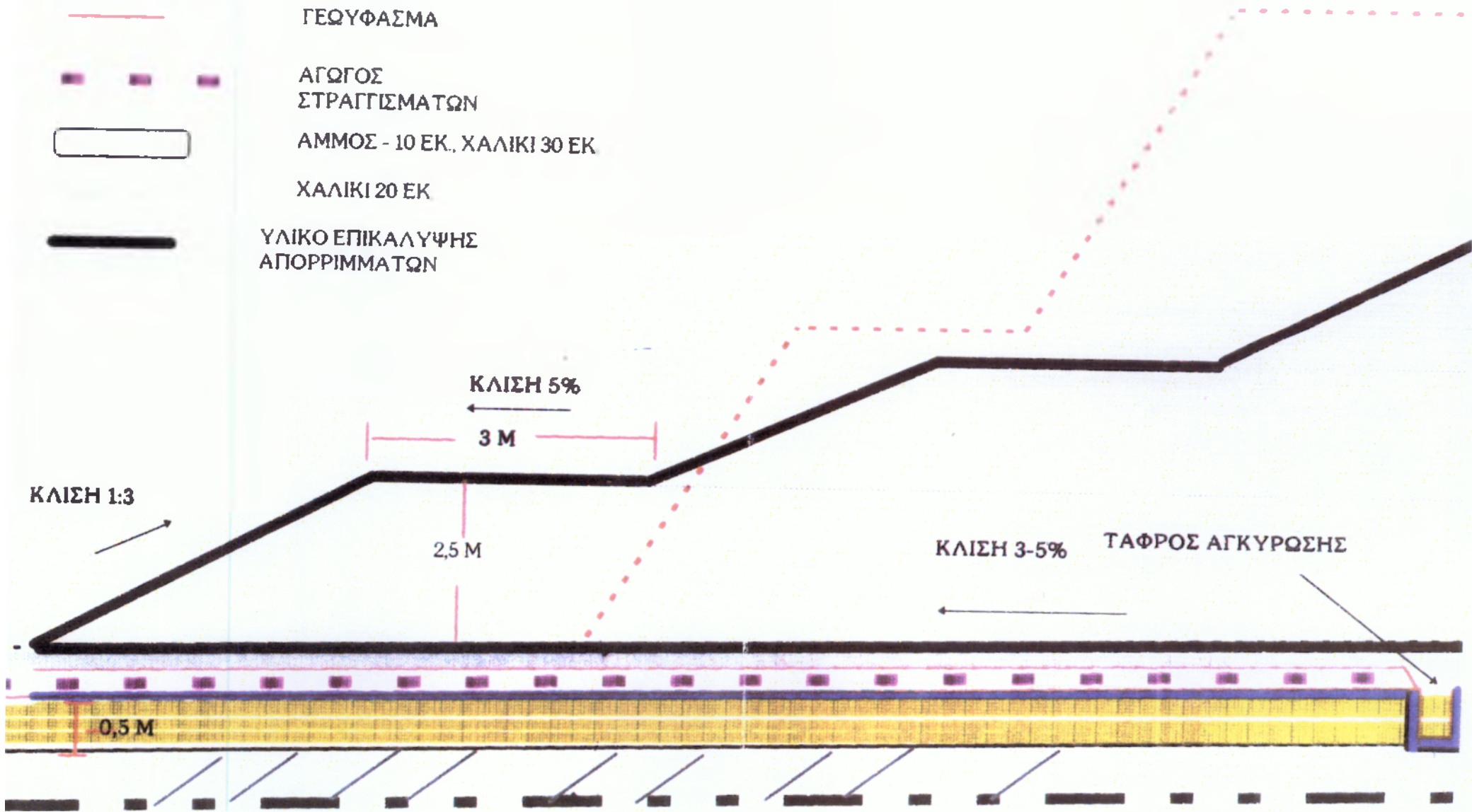
ΑΜΜΟΣ - 10 ΕΚ., ΧΑΛΙΚΙ 30 ΕΚ.

ΧΑΛΙΚΙ 20 ΕΚ.

ΥΛΙΚΟ ΕΠΙΚΑΛΥΨΗΣ
ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

ΚΛΙΣΗ 5%

3 M

ΚΛΙΣΗ 1:3

2,5 M

ΚΛΙΣΗ 3-5%

ΤΑΦΡΟΣ ΑΓΚΥΡΩΣΗΣ

0,5 M

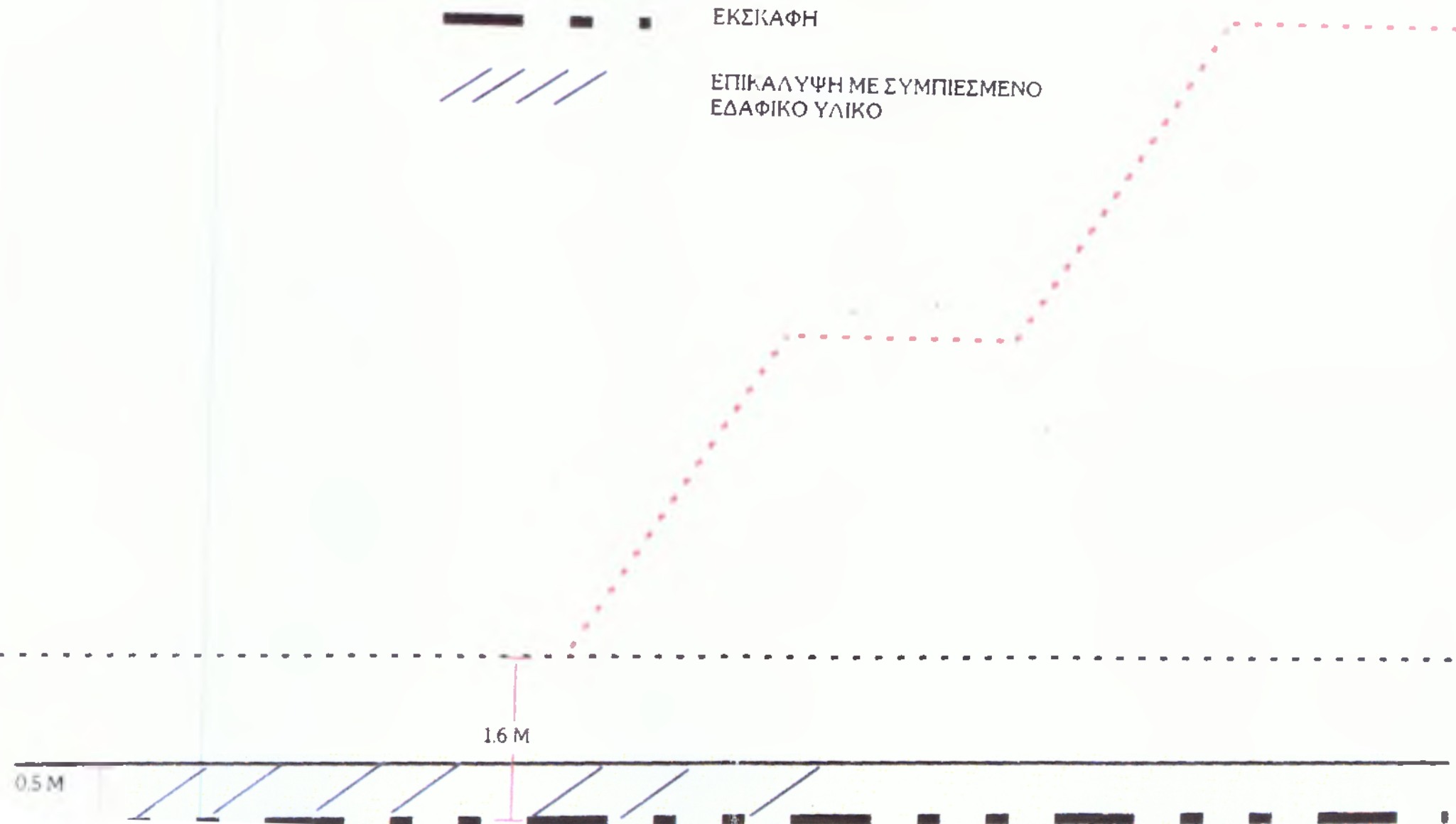
ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ - ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΠΥΘΜΕΝΑ

ΕΚΣΚΑΦΗ

ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΜΕ ΣΥΜΠΙΕΣΜΕΝΟ
ΕΔΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1.6 M

0.5 M

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

ΕΡΓΟ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ

Οι εργασίες για την στεγανοποίηση έγιναν σε αυτό το τμήμα κανονικά και ο χώρος σταδιακά δέχθηκε τα απορρίμματα από την αρχή της λειτουργίας του ως τώρα. Δεν μπορούν πια άλλες ποσότητες απορριμμάτων μπορούν να διατεθούν σωστά σε αυτό το χώρο αφού επήλθε η πλήρωση του. Το πρόβλημα που παρουσιάστηκε με το δίκτυο στραγγισμάτων αντιμετωπίστηκε με την συλλογή και διάθεση των στο βιολογικό καθαρισμό.

Τώρα θα υλοποιηθεί σχέδιο εξυγίανσης εκείνου του μέρους της ήδη πληρωθείσας λεκάνης στο οποίο τα απορρίμματα δεν εδράζονται επί της στεγανοποιητικής στρώσης. Θα εκτελεστεί άρση των απορριμμάτων που έχουν υπερκαλύψει το τμήμα της α' φάσης (10 στρ.) που είναι διαστρωμένο με ασφαλτόπανο. Θα διαστρωθεί έτσι με μεμβράνη η λεκάνη της β' φάσης (20 στρ.) και θα γίνουν οι εργασίες συγκόλλησης των δύο στεγανοτικών μέσων με πλάτος επαφής τουλάχιστον 1 μέτρο. Μετά θα εκτελεστεί επαναφορά των απορριμμάτων στην εξυγιανθείσα έκταση ώστε να ακολουθήσει κανονική διάστρωση και συμπίεση των σκουπιδιών. Επίσης, θα κατασκευαστεί περιμετρική τάφρος σε συνδυασμό με τεχνικό έργο με το οποίο τα όμβρια θα οδηγούνται εκτός του χώρου απόθεσης. Φυσικά θα γίνουν εργασίες αποκατάστασης της ήδη πληρωθείσας λεκάνης.

Τελειώνοντας εδώ, να αναφέρουμε ότι η πρώτη φάση του έργου έγινε με σύμβαση ύψους 480.000.000 δρχ. Και τώρα διενεργείται διαγωνισμός για την σύναψη σύμβασης για την ολοκλήρωση του έργου με την εκτέλεση της δεύτερης φάσης του.

Αυτή είναι λοιπόν η εικόνα που παρουσιάζεται αναφορικά με την διαχείριση των στερεών απορριμμάτων στο νομό Χαλκιδικής. Χώροι ανεξέλεγκτης απόρριψης κατά κύριο λόγο, που παρά τις προσπάθειες ελαχιστοποίησης τους με την συγκέντρωση των απορριμμάτων σε λιγότερους και κεντρικούς χώρους διάθεσης του κάθε δήμου, καμιά ενέργεια δεν έχει πραγματοποιηθεί ή τουλάχιστον σχεδιαστεί για εξυγίανση των ήδη εγκαταλελειμμένων χώρων απόρριψης.

Επιπλέον, οι χώροι αυτοί έχουν επιλεγεί χωρίς καμιά στοιχειώδη μελέτη για την καταλληλότητά τους, με αποτέλεσμα πιθανότατα την μόλυνση του περιβάλλοντος (γης και υδάτων) σε μεγάλο βαθμό. Διενεργείται καύση των απορριμμάτων ηθελήμενα ή λόγω αυτανάφλεξης και συμβάλλει στην ρύπανση του ατμοσφαιρικού αέρα. Ακόμη, ελάχιστοι χώροι τηρούν κανόνες προστασίας των γύρω περιοχών από πιθανές πυρκαγιές σύμφωνα με στοιχεία της δασικής υπηρεσίας.

Το μόνο θετικό στοιχείο στην τελική διάθεση στο νομό θα μπορούσαμε να υποστηρίξουμε ότι αποτελεί ο Χ.Υ.Τ.Α. Κασσάνδρας αν όμως είχε

λειτουργήσει σωστά και ορθολογικά, πράγμα που δεν έγινε. Ελπίζουμε να επιτευχθεί όσο είναι δυνατόν εξυγίανση του χώρου αυτού και συνέχεια των εργασιών για την ολοκλήρωση και κανονική λειτουργία του Χ.Υ.Τ.Α..

3.5 Ανακύκλωση

Αναφορικά με την ανακύκλωση μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι αυτή είναι ανύπαρκτη στο νομό Χαλκιδικής. Σε κανέναν απολύτως από τους νέους Ο.Τ.Α. δεν λειτουργεί κάποιο πρόγραμμα για ανακύκλωση.

Είναι αλήθεια ότι στο παρελθόν είχαν σημειωθεί κάποιες τέτοιες κινήσεις σε διάφορους δήμους (Πολύγυρος, Ν. Μουδανιά για παράδειγμα) που ξεκίνησαν με πρωτοβουλία τοπικών συλλόγων. Αγοράστηκαν τότε κάδοι για την συλλογή χαρτιού και αλουμινίου και τοποθετήθηκαν σε κοινόχρηστους χώρους, πλατείες, πάρκα και έξω από δημόσιες υπηρεσίες. Δυστυχώς όμως η προσπάθεια σταμάτησε εκεί γιατί δεν υπήρχε κάποιο ολοκληρωμένο σχέδιο. Δεν υπήρχαν και οι κατάλληλες οικονομικές συνθήκες που θα βοηθούσαν να μαζεύονται κάποιες ποσότητες και να μεταφέρονται στην Θεσσαλονίκη για ανακύκλωση όπως ήταν το αρχικό σκεπτικό.

Έτσι τώρα έχουν απομείνει οι κάδοι αυτοί τοποθετημένοι στους διάφορους χώρους και τα απορρίμματα που μαζεύονται εκεί συλλέγονται και ρίχνονται στους χώρους τελικής διάθεσης μαζί με τα άλλα απορρίμματα. Μελλοντικά ίσως λειτουργήσουν προγράμματα ανακύκλωσης σε κάποιους δήμους σύμφωνα με εκτιμήσεις των αιρετών στο νομό Χαλκιδικής.

3.6 Ειδικά απορρίμματα.

Στο νομό Χαλκιδικής, αναφορικά με την διαχείριση των παραγόμενων ειδικών απορριμμάτων η κατάσταση έχει ως εξής:

Είναι αρχικά αναγκαίο να αναφέρουμε ότι στην ευρύτερη περιοχή της κεντρικής Χαλκιδικής είναι αρκετά αναπτυγμένες πλην άλλων και οι θερμοκηπιακές καλλιέργειες. Μεγάλες ποσότητες λοιπόν παλιών νάιλον που σκέπαζαν τις κατασκευές αντικαθίστανται κάθε τόσο όταν έχουν φθαρεί, με αποτέλεσμα να μαζεύονται πολλά απορρίμματα τέτοιας φύσης κάποιες φορές το χρόνο. Τα νάιλον αυτά συνήθως διαχειρίζονται οι ίδιοι οι αγρότες-κάτοχοι τους. Έτσι τα μαζεύουν και τα καίνε με αποτέλεσμα να ρυπαίνεται η ατμόσφαιρα, ή πετιούνται μαζί με τα άλλα απορρίμματα στους υφιστάμενους χώρους τελικής διάθεσης.

Επίσης, πρέπει να παρατηρήσουμε ότι στην περιοχή αυτή του νομού είναι αρκετά αναπτυγμένη η γεωργική βιομηχανία (συνεταιρισμοί, εργοστάσια επεξεργασίας και συσκευασίας ελαιοκάρπων, ελαιοτριβεία κ.τ.λ.).

Εκτός αυτού δεν θα έπρεπε να παραλείψουμε την λειτουργία Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου στο δήμο Πολυγύρου, Κέντρων Υγείας σε πολλούς δήμους (Μουδανιών, Σιθωνίας, Αρναίας Παναγίας κ.τ.λ.), αγροτικών ιατρείων σε άλλους δήμους καθώς και ιδιωτικών ιατρείων και οδοντιατρείων σε όλο το νομό. Όσον αφορά τα μολυσματικά και νοσοκομειακά απορρίμματα, πρέπει να επισημάνουμε ότι υπάρχει κλίβανος στο χώρο του νοσοκομείου όπου καίγονται τα παραγόμενα σε αυτό ειδικά απορρίμματα. Όμως η διαχείριση των υπολοίπων ειδικών απορριμμάτων είναι μηδαμινή μιας και αυτά συλλέγονται και διατίθενται στις χωματερές χωρίς καμιά περαιτέρω επεξεργασία.

Δεν έχει γίνει καμιά ενέργεια και δεν έχει καν κατανοηθεί ως πρόβλημα από τους αρμόδιους το γεγονός ότι ειδικά απορρίμματα που θα έπρεπε να τυγχάνουν ειδικής μέριμνας και τελικής διάθεσης για το καλό του περιβάλλοντος και των κατοίκων, διαχειρίζονται ελλιπώς όπως ακριβώς και τα άλλα στερεά απορρίμματα στο μεγαλύτερο μέρος του νομού.

Ίσως τελικά να είναι αναγκαία η χορήγηση κονδυλίων από την κεντρική διοίκηση και να δοθούν τα κατάλληλα εναύσματα για να ξεκινήσει κάτι τόσο απαραίτητο και ουσιαστικό για τους Ο.Τ.Α. όπως είναι η σωστή διαχείριση των ειδικών απορριμμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.

Η διαχείριση των παραγόμενων απορριμμάτων είναι σύμφωνα με το νόμο αποκλειστική αρμοδιότητα των Ο.Τ.Α. Είναι αυτοί που έχουν τη δυνατότητα να γνωρίζουν τις ιδιομορφίες και τα προβλήματα που απασχολούν κάθε περιοχή στα διοικητικά όρια τους και επομένως αυτοί πρέπει να είναι υπεύθυνοι για την σωστή διαχείριση (συλλογή, μεταφορά και τελική διάθεση) τους.

Προκειμένου λοιπόν οι Ο.Τ.Α. να αντεπεξέλθουν στο έργο τους χρειάζονται πόρους έτσι ώστε να μπορούν να καλύψουν τα έξοδα της διαχείρισης. Είναι γεγονός ότι τα έσοδα προέρχονται από τα Ανταποδοτικά Τέλη. Όπως όλοι ξέρουμε, τα χρήματα αυτά έχει αναλάβει να συλλέγει από τους πολίτες η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.) αφού μέσα στον εκάστοτε προς πληρωμή λογαριασμό εμπεριέχεται ένα ποσό για δημοτικά τέλη που αναλογούν στα τετραγωνικά μέτρα των ακινήτων που ανήκουν στην ιδιοκτησία κάθε κάτοικου (συνυπολογιζόμενης φυσικά της παλαιότητας κάθε ακινήτου και της περιοχής που βρίσκεται αυτό). Μετά, τα χρήματα αυτά αποδίδονται στους Ο.Τ.Α. αφού παρακρατηθεί ένα 5% από την Κεντρική Διοίκηση για εισφορά των Ο.Τ.Α.

(Εδώ πρέπει να επισημάνουμε ότι το 1996 βρισκόταν σε επεξεργασία για να συζητηθεί η χρηματοδότηση της διαχείρισης των απορριμμάτων του νομού Χαλκιδικής από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον χωρίς να καθορίζεται το ποσό των εκατομμυρίων. Από το ΕΤΕΡΠΣ χρηματοδοτήθηκε με 140.000.000 δρχ. ο καθαρισμός των ακτών της Χαλκιδικής.)

Τα ποσά που διατέθηκαν για το έτος 1999 για την διαχείριση των στερεών απορριμμάτων από τους δήμους της εξεταζόμενης περιοχής του νομού Χαλκιδικής σύμφωνα με τα στοιχεία, παρουσιάζονται κατά πολύ αυξημένα σε σχέση με παλιότερες οικονομικές περιόδους. Φυσικά ευνόητη είναι η αιτιολογία του φαινομένου αυτού μιας και με τις συνενώσεις των δήμων σύμφωνα με το νόμο Καποδίστριας δόθηκε ιδιαίτερη σημασία και έγιναν πολλές ενέργειες αναφορικά με τον μηχανολογικό και λοιπό εξοπλισμό, (προμήθεια κάποιων απορριμματοφόρων οχημάτων και κάδων καθώς και συντήρηση των

παλαιών) και το προσωπικό των υπηρεσιών καθαριότητας, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται με σχετική επάρκεια και συνέπεια η ομαλή λειτουργία τους. Άλλωστε, πλέον ο κάθε δήμος περικλείει στα όρια του πολλούς οικισμούς και διενεργεί την διαχείριση των απορριμμάτων όλων των περιοχών του.

Αναλυτικότερα για το έτος 1999 διατέθηκαν για την διαχείριση των στερεών απορριμμάτων από τους δήμους Μουδανιών, Ορμύλιας, Πολυγύρου και Σιθωνίας τα εξής ποσά:

♦ *Δήμος Μουδανιών:*

Πίνακας 4.1: Δαπάνες καθαριότητας του Δ. Μουδανιών

Ενέργεια	Ποσό
Μισθοδοσία (τακτικού & έκτακτου προσωπικού)	78.000.000
Μισθώματα συνεργείων καθαριότητας	2.500.000
Συντήρηση μηχανολογικού εξοπλισμού	9.500.000
Συντήρηση κάδων	1.500.000
Καύσιμα	15.500.000
Προμήθεια εξοπλισμού	4.500.000
Λοιπές δαπάνες	1.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	112.500.000

Πηγή: Ιδία έρευνα, στοιχεία Δήμου

♦ *Δήμος Ορμύλιας:*

Πίνακας 4.2: Δαπάνες καθαριότητας του Δ. Ορμύλιας

Ενέργεια	Ποσό
Μισθοδοσία (τακτικού & έκτακτου προσωπικού)	40.000.000
Μισθώματα συνεργείων καθαριότητας	0
Συντήρηση μηχανολογικού εξοπλισμού	2.000.000
Συντήρηση κάδων	500.000
Καύσιμα	6.000.000
Προμήθεια εξοπλισμού	3.000.000
Λοιπές δαπάνες	1.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	52.500.000

Πηγή: Ιδία έρευνα, στοιχεία Δήμου

♦ Δήμος Πολυγύρου.

Πίνακας 4.3: Δαπάνες καθαριότητας του Δ. Πολυγύρου

Ενέργεια	Ποσό
Μισθοδοσία (τακτικού & έκτακτου προσωπικού)	78.500.000
Μισθώματα συνεργείων καθαριότητας	10.500.000
Συντήρηση μηχανολογικού εξοπλισμού	12.000.000
Συντήρηση κάδων	3.000.000
Καύσιμα	14.500.000
Προμήθεια εξοπλισμού	15.700.000
Λοιπές δαπάνες	2.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	136.200.000

Πηγή: Ιδία έρευνα, στοιχεία Δήμου

♦ Δήμος Σιθωνίας.

Πίνακας 4.4: Δαπάνες καθαριότητας του Δ. Σιθωνίας

Ενέργεια	Ποσό
Μισθοδοσία (τακτικού & έκτακτου προσωπικού)	60.000.000
Μισθώματα συνεργείων καθαριότητας	0
Συντήρηση μηχανολογικού εξοπλισμού	3.000.000
Συντήρηση κάδων	1.000.000
Καύσιμα	9.000.000
Προμήθεια εξοπλισμού	15.000.000
Λοιπές δαπάνες	1.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	89.000.000

Πηγή: Ιδία έρευνα, στοιχεία Δήμου

Από τα παραπάνω στοιχεία συμπεραίνουμε ότι δείχνεται από τους νέους Δήμους αρκετή σημασία στην διασφάλιση ικανοποιητικών όρων (επαρκής αριθμός μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και προσωπικού καθαριότητας), για την διαχείριση των παραγόμενων απορριμμάτων. Τα ποσά της μισθοδοσίας δικαιολογούνται από το προσωπικό των υπηρεσιών καθαριότητας του κάθε Δήμου. Επίσης παρατηρούμε μεγάλα χρηματικά ποσά για την εξασφάλιση καυσίμων για την πραγματοποίηση των δρομολογίων, κάτι που είναι συνέπεια του αριθμού των απορριμματοφόρων οχημάτων του κάθε Δήμου, των αποστάσεων μεταξύ των διαφόρων οικισμών καθώς και της συχνότητας αποκομιδής των σκουπιδιών. Τέλος σημαντικά ποσά αναλώνονται για την προμήθεια εξοπλισμού ώστε να ικανοποιούνται μελλοντικά οι παρουσιαζόμενες ανάγκες. Κοινή πάντως διαπίστωση όλων είναι ότι τα ποσά που προβλέπονται για την διαχείριση των απορριμμάτων θα συνεχίσουν να αυξάνονται με επίσης έντονους ρυθμούς και για τα επόμενα έτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ.

Η διαχείριση των στερεών απορριμμάτων που πραγματοποιείται στο νομό Χαλκιδικής μας επιτρέπει να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα και να εντοπίσουμε κάποια προβλήματα.

Όσον αφορά την συλλογή και μεταφορά των απορριμμάτων, η κατάσταση θα λέγαμε ότι βρίσκεται σε καλό δρόμο. Υπάρχει σχεδόν επάρκεια στον αριθμό των κάδων, τον αριθμό των απορριματοφόρων και την συχνότητα συλλογής των παραγόμενων σκουπιδιών. Τυχόν εποχιακές ελλείψεις κάδων αναμένεται να καλυφθούν σύντομα από τις νέες παραγγελίες των δήμων. Τονίζεται ωστόσο η επιτακτική ανάγκη απόκτησης πλυντηρίου των κάδων στους περισσότερους δήμους γιατί ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες τα υγρά από τα απορρίμματα που μένουν στους κάδους αποτελούν εστίες μόλυνσεων και δυσοσμίας. Σε αρκετές περιοχές παρουσιάζεται πρόβλημα γιατί είναι φορές που αδέσποτα ζώα ψάχνουν μέσα στους κάδους σχίζουν τις σακούλες και διασκορπίζουν τα απορρίμματα στους γύρω χώρους. Παρατηρείται λοιπόν, ιδίως τους θερινούς μήνες έντονο πρόβλημα μυγών σε χώρους που έχουν τοποθετηθεί οι κάδοι. Επίσης να επισημάνουμε το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν κάποιες περιοχές που είναι απομακρυσμένες και με άσχημο οδικό δίκτυο με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η συλλογή και μεταφορά των απορριμμάτων. Τέλος, να αναφέρουμε εδώ το γεγονός της αμέλειας κάποιων εργαζομένων στις υπηρεσίες καθαριότητας αναφορικά με την τήρηση κανόνων υγιεινής όπως είναι και η χρήση του απαραίτητου εξοπλισμού (στολές, γάντια, μάσκες κ.τ.λ.), είτε με δική τους υπαιτιότητα είτε λόγω ανεπάρκειας του εξοπλισμού αυτού στον εκάστοτε δήμο.

Σχετικά με την τελική διάθεση των απορριμμάτων, όπως είδαμε και πιο πάνω η κατάσταση είναι ιδιαίτερα δυσάρεστη. Στο σύνολο των 14 δήμων στα διοικητικά όρια του νομού Χαλκιδικής λειτουργούσαν μέχρι πρόσφατα 50 χώροι απόρριψης των απορριμμάτων, ενώ πλέον λειτουργούν 37 εκ των οποίων μόνο οι 2 είναι ημιελεγχόμενοι. Και εδώ με τον όρο αυτό δεν εννοείται η πραγματική του σημασία ότι δηλαδή υπάρχει άδεια και μελέτη για την καταλληλότητα του χώρου αλλά ότι

επιτελείται καύση των συμπιεζόμενων απορριμμάτων και κατόπιν επιχωμάτωση τους. Οπότε όχι αδικώς θα χαρακτηρίζαμε και τους 37 αυτούς χώρους ως ανεξέλεγκτης απόρριψης. Μόνο 1 Χ.Υ.Τ.Α. υπάρχει στο νομό, αυτός στο δήμο Κασσάνδρας ο οποίος έχει ανάγκη εξυγίανσης σε ένα μέρος του πριν την εφαρμογή των εργασιών επέκτασης του για επάρκεια χρήσης τα επόμενα 5 έτη. Στους χώρους λοιπόν ανεξέλεγκτης απόρριψης, δεν προηγήθηκε κανένας έλεγχος πετρωμάτων-υπεδάφους για διαπερατότητα και ύπαρξης υπογείων υδάτων. Αν και οι περισσότεροι από αυτούς δεν είναι ορατοί από τους επισκέπτες, ωστόσο είναι τοποθετημένοι κοντά στους οικισμούς, δίπλα σε ρεματιές και τα στραγγίδια από τα σκουπίδια προκαλούν μόλυνση των υδάτων και πιθανόν της θάλασσας τελικά καθώς και του εδάφους όπου υπάρχουν καλλιέργειες. Επίσης, λόγω της γειννίασης των σκουπιδότοπων με δασικές εκτάσεις και αφού λείπει η τήρηση στοιχειωδών κανόνων προστασίας, είναι πάντα επικείμενος ο κίνδυνος των πυρκαγιών. Ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες, έχουν παρατηρηθεί πολλές φορές καταστροφές περιοχών γύρω από χωματερές λόγω αυτανάφλεξης των απορριμμάτων ή εξαιτίας επέκτασης της φωτιάς πριν προλάβουν οι αρμόδιοι να επιχωματώσουν τα σκουπίδια. Φυσικά είναι εύλογο ότι ρυπαίνεται και η ατμόσφαιρα. Τέλος, είναι γεγονός ότι πολλές φορές οι πολίτες πετούν ανεξέλεγκτα σε διάφορους επίσης ακατάλληλους χώρους ογκώδη αντικείμενα όπως παλιές ηλεκτρικές συσκευές ή έπιπλα και άλλα σκουπίδια προκαλώντας περαιτέρω ρύπανση του περιβάλλοντος. Είναι δεδομένη ωστόσο μια τάση να καταργηθούν πολλοί χώροι και η απόθεση των απορριμμάτων να γίνεται πλέον σε χώρους των νέων δήμων του νομού συγκεντρωτικά, χωρίς όμως ορατές προσπάθειες απορρύπανσης ή μέριμνα εξυγίανσης των εγκαταλελειμμένων αυτών χώρων τουλάχιστον ως τώρα.

Όσον αφορά την ανακύκλωση προς το παρόν δεν λειτουργεί κανένα πρόγραμμα αν και θα υπήρχαν σημαντικές δυνατότητες αν προηγούνταν οργανωμένο σχέδιο δράσης.

Αναφορικά με τη διαχείριση των ειδικών απορριμμάτων, αν και είναι αναγκαία σε κάποιες περιοχές με αυξημένο ποσοστό ειδικών απορριμμάτων, δεν έχει επιδειχθεί ιδιαίτερη προσοχή και ενδιαφέρον. Μόνο το γενικό νομαρχιακό νοσοκομείο διενεργεί με πρωτοβουλία του τη διαχείριση των μολυσματικών απορριμμάτων του.

Για την υγιεινή των υπαλλήλων καθαριότητας, επισημαίνουμε ότι οι περισσότεροι δήμοι δεν έχουν εγκαταστάσεις για την υγιεινή τους με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν οι ίδιοι και οι οικογένειες τους από διάφορα μικρόβια. Επίσης, δεν γίνονταν - μέχρι πρόσφατα τουλάχιστον - οι αναγκαίες ιατρικές εξετάσεις σε αυτούς. Οποιαδήποτε λοιπόν μέριμνα

των Δήμων αναφορικά με την υγιεινή τους, έγκειται στην παροχή στολών και γαντιών για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Από τα οικονομικά στοιχεία, τέλος, που έχουμε στη διάθεση μας διακρίνουμε μια σημαντική αύξηση εξόδων για τη διαχείριση των απορριμμάτων. Υπάρχει έντονη κινητικότητα αναφορικά με την επάρκεια προσωπικού καθαριότητας καθώς και την αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού και κάδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ.

Στον τομέα της διαχείρισης των στερεών απορριμμάτων τα πράγματα έχουν όπως παρουσιάσαμε πιο πάνω. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι και θεωρητικά υπήρξε ακινησία αναφορικά με την δραστηριοποίηση και σχεδιασμό προϋποθέσεων για μια πιο καλή διαχείριση. Αντιθέτως καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια από τους εκάστοτε αναπτυξιακούς συνδέσμους και εταιρίες του νομού εδώ και αρκετά χρόνια, όταν ακόμα λειτουργούσαν τα Συμβούλια Περιοχής. Έγιναν δηλαδή μια σειρά μελέτες και προτάσεις και από τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο Νότιας Καλαμαριάς – του οποίου η δράση, σημειωτέον, έχει πια πάψει – και από την Αναπτυξιακή Εταιρία Χαλκιδικής, έτσι ώστε να πραγματοποιηθεί ορθολογικότερη διαχείριση των απορριμμάτων προς όφελος του περιβάλλοντος και των πολιτών. Δυστυχώς οι προτάσεις αυτές, όσο καλές και να ήταν και σε κάποιες περιπτώσεις, παρ' όλο που εγκρίθηκαν και έφτασαν στα πρόθυρα της υλοποίησης, λόγω διάφορων κομματικό-πολιτικών παιχνιδιών εξουσίας, σταμάτησαν εκεί.

Ας δούμε όμως πιο διεξοδικά κάποιες από τις προτάσεις αυτές :

□ Το 1992 έγινε μια μελέτη διαχείρισης των απορριμμάτων από τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο Νότιας Καλαμαριάς, από ειδικούς χωροταξίας, χημικούς και οικονομολόγους. Η μελέτη αυτή πρότεινε την αναβάθμιση της διαχείρισης με τη λειτουργία ενιαίου συστήματος με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά :

- Λειτουργία ενιαίου Χ.Υ.Τ.Α. που επιλέγεται ως η πλέον κατάλληλη για τον Σύνδεσμο.
- Εκσυγχρονισμό του συστήματος συλλογής-μεταφοράς.
- Ενιαία οργάνωση του συστήματος διαχείρισης υπό τον Α.Σ. με τη δημιουργία ενιαίων ζωνών αποκομιδής.

Για την εξυπηρέτηση των αυξανόμενων αναγκών της επόμενης 20ετίας απαιτούνταν, εφόσον τηρούνταν οι σύγχρονοι κανόνες της Υγειονομικής Μηχανικής, χώρος επιφάνειας 40-50 στρ..

Στη μελέτη παρουσιάζονταν οι προδιαγραφές κατασκευής, οργάνωσης και λειτουργίας του Χ.Υ.Τ.Α. μετά την επιλογή του χώρου βάσει κριτηρίων. προτεινόνταν ζώνες αποκομιδής και υπολογίζονταν

τα επιμέρους δρομολόγια σύλλογής και η συχνότητα τους για κάθε περίοδο του έτους. Το υπολογιζόμενο κόστος για την υλοποίηση της πρότασης ανερχόταν σε 300.000.000 δρχ. περίπου και προτεινόταν η ένταξη των επενδύσεων αυτών σε συγχρηματοδοτούμενα αναπτυξιακά προγράμματα (Ε.Α.Π.Τ.Α., ENVIREG κτλ.) και η αξιοποίηση του υφιστάμενου εξοπλισμού. Ο επιμερισμός των δαπανών ανά Ο.Τ.Α. θα γινόταν σύμφωνα με τις παραγόμενες ποσότητες στα πλαίσια της αρχής της ανταποδοτικότητας. Επίσης εκτιμούσαν ότι, υπό κανονικές συνθήκες, το σύστημα θα μπορούσε να λειτουργεί σε πλήρη ανάπτυξη σε 18 μήνες από την έγκριση του. Για να υπολογίσουν την παραγόμενη ποσότητα απορριμμάτων και τον απαιτούμενο όγκο του χώρου ταφής, ώστε να καλύπτονται ανάγκες για περίοδο πρόβλεψης 20 ετών, ελάμβανε υπόψη την εξέλιξη του μόνιμου και εποχιακού πληθυσμού της περιοχής. Παρατηρούμε ότι ο Δήμος Ν. Μουδανιών παρουσίαζε συνεχή και σταθερή πληθυσμιακή αύξηση σε όλο το διάστημα 71-91.

Πίνακας 6.1: Εξέλιξη μόνιμου πληθυσμού και ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης του στο Δ. Μουδανιών το διάστημα '71-'91

Εξέλιξη μόνιμου πληθυσμού			Ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης	
1971	1981	1991	71-81	81-91
10.582	12.880	16.076	+1,10	+1,11

Πηγή : Ε.Σ.Υ.Ε.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις συμπεραίναν ότι η εξέλιξη του εποχιακού πληθυσμού ιδιόκτητων παραθεριστικών κατοικιών στον Α.Σ. ήταν :

Πίνακας 6.2: Εξέλιξη πληθυσμού ιδιόκτητων παραθεριστικών κατοικιών του Α.Σ. Νότιας Καλαμαριάς

ΕΤΟΣ	1993	1995	1997	1999	2001
Οικίες	8.341	10.064	10.114	10.165	10.216
Άτομα	29.195	35.224	35.400	35.557	35.756
ΕΤΟΣ	2003	2005	2007	2009	2011
Οικίες	10.246	10.277	10.308	10.340	10.370
Άτομα	35.861	35.970	36.078	36.190	36.296

Πηγή : Ε.Σ.Υ.Ε.

Επίσης, βάσει εκτιμήσεων της Ε.Σ.Υ.Ε. αναμένονταν αύξηση των διανυκτερεύσεων κατά 4,3% το διάστημα 1991-2001 και 2,5% για το 2001-2011.

Με αυτά τα στοιχεία έγινε υπολογισμός της παραγωγής απορριμμάτων ανά κάτοικο και ημέρα. Σημειώνουμε ότι είχαν υπολογίσει για τους αγροτικούς πληθυσμούς ποσότητα 0,6 κιλά, για τους ημιαστικούς 0,8 και για τους αστικούς 1 κιλό. Έτσι οι αναμενόμενες ποσότητες απορριμμάτων για την περίοδο 1992-2011 σε τόνους ήταν:

Πίνακας 6.3: Αναμενόμενες ποσότητες σ.α. του Α.Σ. Νότιας Καλαμαριάς την περίοδο 1992-2011 (σε τόνους)

Έτος	1992	1993	1994	1995	1996
Ποσ/τα.	5.450	5.490	5.530	5.820	5.900
Έτος	1997	1998	1999	2000	2001
Ποσ/τα.	5.970	5.990	6.010	6.100	6.200

Έτος	2002	2003	2004	2005	2006
Ποσ/τα.	6.260	6.320	6.380	6.430	6.490
Έτος	2007	2008	2009	2010	2011
Ποσ/τα.	6.550	6.610	6.670	6.740	6.800

Πηγή : Μελέτη Α.Σ. Νότιας Καλαμαριάς⁶

Σύμφωνα λοιπόν με τα στοιχεία του Α.Σ. θεωρήθηκε ως απαιτούμενος όγκος του Χ.Υ.Τ.Α. 227.000 τ.μ. έτσι ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες για την επόμενη 20ετία.

Τα βασικότερα στοιχεία του συστήματος καθορίζονταν ως:

- ✓ Ο απαιτούμενος-ποσοτικά και ποιοτικά- εξοπλισμός για την προσωρινή αποθήκευση, μεταφορά και διάθεση των απορριμμάτων.
- ✓ Το απαιτούμενο προσωπικό για την εκτέλεση των εργασιών.
- ✓ Οι μέθοδοι οργάνωσης και διοίκησης των εργασιών που περιλάμβαναν:
 - Τα δρομολόγια συλλογής-μεταφοράς.

⁶ Σε έρευνα που έκανε μετέπειτα η ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ.Α.Ε. το 1996 βρήκε ότι οι παραγόμενες ποσότητες των απορριμμάτων ήταν διπλάσιες σχεδόν από αυτές της μελέτης του Α.Σ. Νότιας Καλαμαριάς.

- Την μέθοδο και την οργάνωση των εγκαταστάσεων διάθεσης.
- Την διοίκηση, κοστολόγηση και χρηματοδότηση του συστήματος.
- Το πρόγραμμα ενεργειών της σταδιακής υλοποίησης του συστήματος.

Επιλεγόταν η μέθοδος της υγειονομικής ταφής σε ενιαίο χώρο. Στο μεταβατικό στάδιο ως την επιλογή και οργάνωση του Χ.Υ.Τ.Α. προτεινόταν η ταφή των απορριμμάτων στους υφιστάμενους χώρους με ταυτόχρονη λήψη άμεσων μέτρων βελτίωσης των συνθηκών ταφής. Μετά την έναρξη λειτουργίας του Χ.Υ.Τ.Α. οι υφιστάμενοι χώροι θα έπαιναν να λειτουργούν και θα επέρχετο η αποκατάσταση του τοπίου.

Ως έργα για την οργάνωση αρχικά του Χ.Υ.Τ.Α. προβλέπονταν τα εξής:

- * Δρόμος πρόσβασης.
- * Περιφερειακός δρόμος μέσα στο χώρο.
- * Περιφραγή και περιφερειακή τάφος.
- * Είσοδος με γεφυροπλάστιγγα για την ζύγιση των οχημάτων.
- * Υπόστεγο για το μηχάνημα διάστρωσης.
- * Στεγανοποίηση του πυθμένα απόθεσης.
- * Σύστημα συλλογής και δεξαμενή στραγγισμάτων.
- * Γραφείο και αποθήκη εργαλείων.
- * Ηλεκτρική και υδραυλική εγκατάσταση.

Για μηχανικό εξοπλισμό θα είχαν ένα ελαστιχοφόρο φορτωτή με σκαπτικό βραχίονα και μια αντλία στραγγισμάτων. Το δε υπολογιζόμενο ελάχιστο απαιτούμενο προσωπικό με πλήρη απασχόληση στο Χ.Υ.Τ.Α. θα ήταν ο χειριστής του φορτωτή και ο βοηθός χειριστού.

Τέλος, η σταδιακή έναρξη λειτουργίας του ενιαίου συστήματος προτεινόταν ως ακολούθως:

1^ο Στάδιο:

Συλλογή-μεταφορά των απορριμμάτων των Ο.Τ.Α. χωρίς ιδιόκτητο εξοπλισμό από τον Α.Σ.

⇔ Ενέργειες:

- Συλλογή-μεταφορά και διάθεση στους υφιστάμενους χώρους.
- Απαγόρευση της καύσης και περιοδική επιχωμάτωση των απορριμμάτων και έργα άμεσης ανακούφισης των χώρων διάθεσης.
- Έναρξη άμεση με κάλυψη των λειτουργικών εξόδων σε ανταποδοτική βάση από τους εξυπηρετούμενους Ο.Τ.Α.

2^ο Στάδιο:

Προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία κάδων συλλογής και οχήματος πλύσης κάδων.

Έναρξη άμεση, χρόνος υλοποίησης 8 μήνες, προϋπολογισμός δαπάνης 49.1 εκ.δρχ., χρηματοδότηση μέσω Π.Δ.Ε., Ε.Α.Π.Τ.Α. ή ENVIREG.

3^ο Στάδιο:

Υλοποίηση ενιαίου Χ.Υ.Τ.Α.

⇒ Ενέργειες:

- Διερεύνηση και αξιολόγηση εναλλακτικών χώρων, επιλογή του καταλληλότερου από τα Δ.Σ. του Α.Σ. και των Ο.Τ.Α. και έγκριση από τη Ν.Ε. όπως προβλέπει η Υ.Α. 444/85.
- Εκπόνηση γεωλογικής – υδρογεωλογικής μελέτης και μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων στον επιλεγέντα χώρο.
- Έγκριση καταλληλότητας και περιβαλλοντικών όρων.
- Απόκτηση του χώρου, μελέτες και έργα διαμόρφωσης και προμήθεια εξοπλισμού.

Έναρξη άμεση, χρόνος υλοποίησης συνολικά 18 μήνες, προϋπολογισμός δαπάνης 132,7 εκ.δρχ. και χρηματοδότηση μέσω Π.Δ.Ε., Ε.Α.Π.Τ.Α. ή ENVIREG.

4^ο Στάδιο:

Ενιαία οργάνωση συλλογής-διάθεσης των απορριμμάτων.

⇒ Ενέργειες:

- Μεταφορά υφιστάμενου εξοπλισμού από Ο.Τ.Α. σε Α.Σ.(ως ο φορέας υλοποίησης) με πιθανή συμπλήρωση (προσωπικού και τελών απορριμμάτευσης).
- Διακοπή λειτουργίας και αποκατάσταση υφιστάμενων χώρων διάθεσης.

Έναρξη υλοποίησης με την έναρξη λειτουργίας του ενιαίου Χ.Υ.Τ.Α.

Αυτή ήταν η πρόταση-μελέτη του Α.Σ. Νότιας Καλαμαριάς που όμως δεν έγινε πραγματικότητα ποτέ λόγω ασυμφωνιών και δυσχερειών που εμφανίστηκαν με τελικά την διάλυση του Α.Σ.

Ας δούμε όμως τώρα κάποιες μελέτες της Αναπτυξιακής Εταιρίας Χαλκιδικής (ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.) του 1996.

- Μια πρόταση της ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. για την περίπτωση του νομού Χαλκιδικής, ήταν η χρήση απλών κινητών σταθμών μεταφόρτωσης⁷ ώστε να επιτυγχάνεται οικονομικότερα η μεταφορά των απορριμμάτων σε μακρινές αποστάσεις. Αυτοί οι σταθμοί παρουσιάζουν μεγάλη ευελιξία και για την χρήση τους απαιτείται μόνο υψομετρική διαφορά (π.χ. η ύπαρξη μιας ράμπας) μεταξύ των

⁷ Βλέπε σχήματα 1 και 2 στο Παράρτημα.

απορριματοφόρων που αδειάζουν και των containers-υποδοχέων στους οποίους καταλήγουν τα απορρίμματα.

- Μια μελέτη για την δημιουργία Χ.Υ.Τ.Α. στο νομό Χαλκιδικής. Οι τοπικοί φορείς υπέδειξαν 4 θέσεις, αφού η βέλτιστη λύση της δημιουργίας ενός μόνο Χ.Υ.Τ.Α. για όλο το νομό είναι αδύνατη λόγω μεγάλων αποστάσεων μεταξύ των περιοχών με μεγάλη ημερήσια παραγωγή απορριμμάτων και ιδιαίτερα αυξημένο κόστος μεταφοράς. Έτσι, σύμφωνα με τις έρευνες τους:
 - Η θέση 1 (Χ.Υ.Τ.Α. Πολυγύρου.), βρισκόταν σε απόσταση περίπου 3 χλμ. από το δήμο Πολυγύρου κοντά στους μεγαλύτερους δήμους των 5 Σ.Π. (Πολύγυρος, Ν. Μουδανιά, Ορμύλια) και είχε δυνατότητα να καλύψει τόσο το δήμο Ν.Καλλικράτειας όσο και τις ορεινές περιοχές όπου οι συνθήκες μεταφοράς των απορριμμάτων ήταν ιδιαίτερα δυσχερείς. Ο χώρος αυτός εξετάστηκε για δύο εναλλακτικές περιπτώσεις:
 - α) να εξυπηρετεί τα 5 Σ.Π. (Κεντρικής Χαλκιδικής, Γαλάτιστας, Καλλικράτειας, Νότιας Καλαμαριάς, Ζερβοχωριών)
 - β) να εξυπηρετεί και τα 8 Σ.Π.
 - Σημείωση : το 9ο Σ.Π. είναι της Κασσάνδρας και διέθετε ήδη Χ.Υ.Τ.Α. την εποχή της μελέτης
 - Η θέση 2 (Χ.Υ.Τ.Α. Πλανά) βρισκόταν κοντά στον οικισμό Αγ.Ιωάννη Προδρόμου και ανήκε στο Σ.Π. Κεντρικής Χαλκιδικής. Ο χώρος εξετάστηκε εναλλακτικά με δυνατότητα εξυπηρέτησης :
 - α) των 3 Σ.Π. (Βόρειας Χαλκιδικής, Ιερισσού, Σιθωνίας)
 - β) μόνο του Σ.Π. Βόρειας Χαλκιδικής
 - γ) των Σ.Π. Βόρειας Χαλκιδικής και Σιθωνίας
 - δ) των Σ.Π. Βόρειας Χαλκιδικής και Ιερισσού.
 - Η θέση 3 (Χ.Υ.Τ.Α. Βραχωτό) βρισκόταν μεταξύ των κοινοτήτων Μεταγκιτσίου και Μεταμόρφωσης και ανήκε στο Σ.Π. Σιθωνίας. Ο χώρος εξετάστηκε εναλλακτικά με δυνατότητα εξυπηρέτησης :
 - α) των 3 Σ.Π. (Βόρειας Χαλκιδικής, Ιερισσού, Σιθωνίας)
 - β) μόνο του Σ.Π. Σιθωνίας
 - γ) των Σ.Π. Βόρειας Χαλκιδικής και Σιθωνίας
 - δ) των Σ.Π. Σιθωνίας και Ιερισσού.

- Η θέση 4 (Χ.Υ.Τ.Α. Ιερισσού) βρισκόταν μεταξύ του Δήμου Ιερισσού και της Κοινότητας Γοματίου σε απόσταση περίπου 11 χλμ. από τον πρώτο και ανήκε στο Σ.Π. Ιερισσού. Προβλεπόταν να εξυπηρετεί μελλοντικά και την περιοχή του Αγίου Όρους. Ο χώρος εξετάστηκε εναλλακτικά με δυνατότητα εξυπηρέτησης :
 - α) των 3 Σ.Π. (Βόρειας Χαλκιδικής, Ιερισσού, Σιθωνίας)
 - β) μόνο του Σ.Π. Ιερισσού
 - γ) των Σ.Π. Βόρειας Χαλκιδικής και Ιερισσού
 - δ) των Σ.Π. Σιθωνίας και Ιερισσού.

Εξετάστηκαν οι χιλιομετρικές αποστάσεις προσέγγισης προς τους προτεινόμενους Χ.Υ.Τ.Α. καθώς και οι υπάρχουσες εναλλακτικές λύσεις ως προς την βελτιστοποίηση τους. Επίσης υπολογίστηκε το συνολικό κόστος διαχείρισης των απορριμμάτων για κάθε Σ.Π. σε 13.000 – 21.500 δρχ/τόνο. Επίσης, στην μελέτη αυτή επισημαίνεται ότι λόγω του ότι είναι περιβαλλοντικά συμφέρουσα η δημιουργία όσο το δυνατόν λιγότερων Χ.Υ.Τ.Α., σε περίπτωση επιλογής λύσης που θα προέβλεπε τη δημιουργία 2 Χ.Υ.Τ.Α. για όλο το νομό (πλην της Κασσάνδρας) και για απευθείας μεταφορά των απορριμμάτων κατέληξαν στην επιλογή δημιουργίας του Χ.Υ.Τ.Α. Πολυγύρου, που θα εξυπηρετούσε το κεντρικό και δυτικό τμήμα του νομού (5 Σ.Π.), και του Χ.Υ.Τ.Α. Πλανά, που θα εξυπηρετούσε τα υπόλοιπα 3 Σ.Π., μιας και ήταν η βέλτιστη λύση σε επίπεδο νομού.

Από αυτή την μελέτη τελικά εγκρίθηκε η δημιουργία Χ.Υ.Τ.Α. στην περιοχή του Πολυγύρου από τα 5 Σ.Π. ((Κεντρικής Χαλκιδικής, Γαλάτιστας, Καλλικράτειας, Νότιας Καλαμαριάς, Ζερβοχωρίων). Ο προτεινόμενος χώρος όπως προαναφέραμε αποτελούνταν και από ένα μέρος του χώρου που χρησιμοποιείτο μέχρι σήμερα για την ελεύθερη απόρριψη των απορριμμάτων του δήμου Πολυγύρου.

Εκτιμούσαν ότι στον εν λόγω χώρο θα διατίθεντο τα αστικά απορρίμματα και τα ομοιάζοντα προς αυτά, παραγωγής ετησίως 36.000 περίπου τόνων/έτος. Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός των 5 Σ.Π. υπολογιζόταν σε 121.523 κατοίκους ετησίως και η εκτιμώμενη διάρκεια ζωής του έργου όχι μικρότερη των 18 ετών. Ο προτεινόμενος χώρος βρισκόταν σε υψόμετρο 380-400 μ. από την επιφάνεια της θάλασσας και η έκταση που θα καταλάμβανε συνολικά υπολογιζόταν για 170 περίπου στρ.

Η εν λόγω κατασκευή θα λειτουργούσε σύμφωνα με τις αρχές της υγειονομικής ταφής που περιλαμβάνει συστηματική διάστρωση, συμπίεση και επικάλυψη των απορριμμάτων. Όταν ο χώρος διάθεσης θα έφτανε στην τελική του χωρητικότητα θα ακολουθούσε τελική κάλυψη και αποκατάσταση του τοπίου.

Φυσικά, η επιλογή αυτού του χώρου έγινε αφού κρίθηκε ως ο πλέον κατάλληλος μιας και δεν αναπτύσσεται καμιά δραστηριότητα κτηνοτροφική ή γεωργική εκεί γύρω, δεν υπάρχει απολύτως καμιά οπτική επαφή με οικισμούς ή περιοχές που αναπτύσσονται τυχόν άλλες δραστηριότητες. Ακόμη, δεν είναι αρδευόμενη ή αρδεύσιμη και δεν υπάρχει περιμετρικά στην γύρω περιοχή καμιά γεώτρηση. Επιπλέον, δεν χει χαρακτηριστεί ο χώρος προστατευόμενος λόγω πολιτιστικής κληρονομιάς ή λόγω τοπίου ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ούτε ως βιότοπος ή εξαιτίας φυσικών πόρων.

Από εκεί επιτελέστηκε η έκβαση σημαντικών συμπερασμάτων που δικαιολογούν την ανυπαρξία πιθανοτήτων δημιουργίας σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον από το υπό εκτέλεση έργο, αφού θα γινόταν όλες οι απαραίτητες ενέργειες στεγανοποίησης, υγειονομικής ταφής και αποκατάστασης του φυσικού τοπίου με το πέρας των εργασιών.

Όλα ήταν έτοιμα για την έναρξη των εργασιών αλλά σταμάτησαν την τελευταία στιγμή λόγω κομματικοπολιτικών παιχνιδιών εξουσίας, σύμφωνα με τα λεγόμενα πολλών υπαλλήλων της Ν.Α. Χαλκιδικής.

- Υπήρξε επίσης μια μελέτη-πρόταση της ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε. για διαλογή στην πηγή των υλικών χαρτί και αλουμίνιο. Σύμφωνα με στοιχεία που είχαν στη διάθεση τους και διάφορες εκτιμήσεις λαμβάνανε ως δεδομένο ότι στα παραγόμενα απορρίμματα του νομού το ποσοστό συμμετοχής χαρτιού ήταν 20% και του αλουμινίου αντίστοιχα 1.5%. Επίσης, κατόπιν της ανάλογης ενημέρωσης που θα παρεχόταν στους πολίτες μικρής και μεγάλης ηλικίας (μέσω προγραμμάτων, διαφημιστικών καμπανιών, σχολικής διαπαιδαγώγησης κ.α.), υπολογιζόταν ποσοστό συμμετοχής των κατοίκων στην προσπάθεια αυτή 20% για το χαρτί και 25% για το αλουμίνιο (στοιχείο που δίνεται από την Ελληνική Ένωση Αλουμινίου.). Αυτή η μελέτη λοιπόν, πρότεινε την εφαρμογή του προγράμματος διαλογή στην πηγή για το χαρτί και το αλουμίνιο στα σχολεία και σε επιλεγμένα σημεία των μεγαλύτερων Ο.Τ.Α. Φυσικά εκτιμούσαν ότι ανάλογα με την πρόοδο που θα σημείωνε το πρόγραμμα και με την συμμετοχή των κατοίκων, (αν ήταν εφικτή η εφαρμογή της μεθόδου συλλογής πόρτα-πόρτα), θα μπορούσε αργότερα το πρόγραμμα να επεκταθεί κανονικά και στους υπόλοιπους Ο.Τ.Α. Επίσης, προτεινόταν να δημιουργηθεί ένας ή δύο κοινοί φορείς σε επίπεδο νομού οι οποίοι θα είχαν όλη την ευθύνη του προγράμματος.

Α. Οι ετήσιες ποσότητες χαρτιού που αναμενόταν να συλλεχθούν ανά Ο.Τ.Α. και ο απαιτούμενος αριθμός των κάδων 770 lt., για εβδομαδιαία συλλογή έχουν ως κάτωθι:

1.Δ. Ανθεμούντα.

Πίνακας 6.Α.1: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Ανθεμούντα

Ο.Τ.Α.	Ανακτώμενο χαρτί (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)
Γαλάτιστα	21.081	5
Γαλαρινός	1.579	1
Βάβδος	4.730	1
Δουμπιά	3.840	1
Μερικό Σύνολο	31.230	8

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

2.Δ. Αρναίας.

Πίνακας 6.Α.2: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Αρναίας

Ο.Τ.Α.	Ανακτώμενο χαρτί (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)
Αρναία	17.379	4
Παλαιοχώρι	11.294	2
Νεοχώρι	5.177	1
Στανός	4.990	1
Βαρβάρα	5.217	1
Μερικό Σύνολο	44.057	9

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

3.Δ. Ζερβοχωρίων.

Πίνακας 6.Α.3: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Ζερβοχωρίων

Ο.Τ.Α.	Ανακτώμενο χαρτί (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)
Παλαιόχωρα	5.056	1
Γεροπλάτανος	2.540	1
Κρήμνη	3.357	1
Μαραθούσα	3.828	1
Ριζά	3.127	1
Μερικό Σύνολο	17.908	5

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

4.Δ. Καλλικράτειας.

Πίνακας 6.Α.4: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Καλλικράτειας

Ο.Τ.Α.	Ανακτώμενο χαρτί (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)
Καλλικράτεια	257.833	167
Ν.Σίλατα	45.380	32
Ν.Γωνιά	4.826	1
Λάκκωμα	9.787	2
Μερικό Σύνολο	317.826	202

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

5.Δ. Μουδανιών.

Πίνακας 6.Α.5: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Μουδανιών

Ο.Τ.Α.	Ανακτώμενο χαρτί (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)
Ν.Μουδανιά	51.828	34
Φλόγητά	69.540	48
Διονυσίου	49.181	34
Ζωγράφου	2.613	1
Αγ.Παντελεήμων	2.746	1
Αγ.Μάμας	26.518	16
Σήμαντρα	13.686	3
Πορταριά	8.758	2
Ν.Ποτεΐδαια	47.584	34
Μερικό Σύνολο	272.454	173

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

6.Δ. Ορμύλιας.

Πίνακας 6.Α.6: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Ορμύλιας

Ο.Τ.Α.	Ανακτώμενο χαρτί (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)
Ορμύλια	50.808	24
Μεταμόρφωση	15.099	10
Μερικό Σύνολο	65.907	34

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

7.Δ. Παναγίας.

Πίνακας 6.Α.7: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Παναγίας

Ο.Τ.Α.	Ανακτώμενο χαρτί (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)
Μεγ.Παναγία	20.373	4
Γομάτι	3.863	1
Πυργαδίκια	4.377	2
Μερικό Σύνολο	28.613	7

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

8.Δ. Πολυγύρου.

Πίνακας 6.Α.8: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Πολυγύρου

Ο.Τ.Α.	Ανακτώμενο χαρτί (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)
Πολύγυρος	68.775	29
Όλυνθος	7.605	2
Βράσταμα	8.668	2
Ταξιάρχης	7.790	2
Παλαιόκαστρο	1.385	1
Αγ.Πρόδρομος	2.752	1
Σανά	2.697	1
Μερικό Σύνολο	99.672	38

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

9.Δ. Σιθωνίας.

Πίνακας 6.Α.9: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Σιθωνίας

Ο.Τ.Α.	Ανακτώμενο χαρτί (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)
Νικήτη	49.046	27
Αγ.Νικόλαος	58.340	34
Μεταγκίτσι	4.827	1
Ν.Μαρμαράς	87.004	52
Μερικό Σύνολο	199.217	114

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

10.Δ. Σταγίρων – Ακάνθου.

Πίνακας 6.Α.10: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Σταγίρων-Ακάνθου

Ο.Τ.Α.	Ανακτώμενο χαρτί (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)
Ιερισσός	26.147	7
Ολυμπιάδα	8.465	4
Στάγισρα	2.806	1
Στρατονική	5.655	1
Στρατώνι	10.193	4
Ν.Ρόδα	8.587	4
Ουρανούπολη	9.047	4
Αμμουλιανή	10.136	5
Μερικό Σύνολο	81.036	30

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

11.Δ. Τορώνης.

Πίνακας 6.Α.11: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Τορώνης

Ο.Τ.Α.	Ανακτώμενο χαρτί (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)
Συκιά	60.259	38
Σάρτη	57.608	32
Μερικό Σύνολο	117.867	70

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

12.Δ. Τρίγλιας.

Πίνακας 6.Α.12: Αναμενόμενες ετήσιες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Τρίγλιας

Ο.Τ.Α.	Ανακτώμενο χαρτί (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)
Ν.Τρίγλια	20.661	4
Κρήνη	3.472	1
Πετράλωνα	2.280	1
Ελαιοχώρια	1.657	1
Ν.Τένεδος	2.226	1
Ν.Πλάγια	50.085	35
Μερικό Σύνολο	80.381	43

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ.⁸ Α.Ε.

Παρατηρούμε ότι μεγάλες ποσότητες χαρτιού αναμένονταν να συγκεντρώνονται στους οικισμούς που είναι έδρες των Δήμων όπου υπάρχουν περισσότερες δημόσιες υπηρεσίες καθώς και σε περιοχές με τουριστική ανάπτυξη.

⁸ Στην μελέτη-έρευνα δεν συμπεριλήφθηκαν οι Δήμοι Κασσάνδρας και Παλλήνης.

Β. Αντίστοιχα, οι ποσότητες αλουμινίου και ο απαιτούμενος αριθμός κάδων 770 lt για μηνιαία και 15ήμερη συλλογή έχουν ως παρακάτω:

1.Δ. Ανθεμούντα.

Πίνακας 6.Β.1: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Ανθεμούντα

Ο.Τ.Α.	Αν/νο αλουμίνιο (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)	
		Μηνιαία συλλογή	15ήμερη συλλογή
Γαλάτιστα	3.294	12	6
Γαλαρινός	247	1	0
Βάβδος	739	3	1
Δουμπιά	600	2	1
Μερικό Σύνολο	4.880	18	8

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

2.Δ. Αρναίας.

Πίνακας 6.Β.2: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Αρναίας

Ο.Τ.Α.	Αν/νο αλουμίνιο (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)	
		Μηνιαία συλλογή	15ήμερη συλλογή
Αρναία	2.379	10	5
Παλαιοχώρι	1.765	6	3
Νεοχώρι	809	3	1
Στανός	780	3	1
Βαρβάρα	815	4	2
Μερικό Σύνολο	6.885	26	12

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

3.Δ. Ζερβοχωρίων.

Πίνακας 6.Β.3: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Ζερβοχωρίων

Ο.Τ.Α.	Αν/νο αλουμίνιο (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)	
		Μηνιαία συλλογή	15ήμερη συλλογή
Παλαιόχωρα	790	3	1
Γεροπλάτανος	397	1	1
Κρήμνη	524	2	1
Μαραθούσα	598	2	1
Ριζά	489	2	1
Μερικό Σύνολο	2.798	10	5

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

4.Δ.Καλλικράτειας.

Πίνακας 6.Β.4: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Καλλικράτειας

Ο.Τ.Α.	Αν/νο αλουμίνιο (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)	
		Μηνιαία συλλογή	15ήμερη συλλογή
Καλλικράτεια	40.286	435	218
Ν.Σύλατα	7.091	83	41
Ν.Γωνιά	754	3	1
Λάκκωμα	1.529	6	3
Μερικό Σύνολο	49.660	527	263

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

5.Δ. Μουδανιών.

Πίνακας 6.Β.5: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Μουδανιών

Ο.Τ.Α.	Αν/νο αλουμίνιο (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)	
		Μηνιαία συλλογή	15ήμερη συλλογή
Ν.Μουδανιά	8.098	90	45
Φλογητά	10.866	125	63
Διονυσίου	7.685	89	44
Ζωγράφου	408	1	1
Αγ.Παντελεήμων	429	2	1
Αγ.Μάμας	4.143	41	21
Σήμαντρα	2.138	8	4
Πορταριά	1.368	5	2
Ν.Ποτεΐδαια	7.435	88	44
Μερικό Σύνολο	42.570	449	225

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

6.Δ. Ορμύλιας.

Πίνακας 6.Β.6: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Ορμύλιας

Ο.Τ.Α.	Αν/νο αλουμίνιο (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)	
		Μηνιαία συλλογή	15ήμερη συλλογή
Ορμύλια	7.939	64	32
Μεταμόρφωση	2.359	26	13
Μερικό Σύνολο	10.298	90	45

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

7.Δ. Παναγίας.

Πίνακας 6.Β.7: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Παναγίας

Ο.Τ.Α.	Αν/νο αλουμίνιο (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)	
		Μηνιαία συλλογή	15ήμερη συλλογή
Μεγ.Παναγία	3.183	11	6
Γομάτι	604	3	1
Πυργαδίκια	684	4	2
Μερικό Σύνολο	4.471	18	9

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

8.Δ. Πολυγύρου.

Πίνακας 6.Β.8: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Πολυγύρου

Ο.Τ.Α.	Αν/νο αλουμίνιο (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)	
		Μηνιαία συλλογή	15ήμερη συλλογή
Πολύγυρος	10.746	74	37
Όλωνθος	1.188	4	2
Βράσταμα	1.354	5	2
Ταξιάρχης	1.217	4	2
Παλαιόκαστρο	216	1	0
Αγ.Πρόδρομος	430	2	1
Σανά	421	2	1
Μερικό Σύνολο	15.572	92	45

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

9.Δ. Σιθωνίας.

Πίνακας 6.Β.9: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Σιθωνίας

Ο.Τ.Α.	Αν/νο αλουμίνιο (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)	
		Μηνιαία συλλογή	15ήμερη συλλογή
Νικήτη	7.663	70	35
Αγ.Νικόλαος	9.116	88	44
Μεταγκίτσι	754	3	2
Ν.Μαρμαράς	13.594	135	68
Μερικό Σύνολο	31.127	296	149

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

10.Δ. Σταγίρων – Ακάνθου.

Πίνακας 6.Β.10: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Σταγίρων-Ακάνθου

Ο.Τ.Α.	Αν/νο αλουμίνιο (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)	
		Μηνιαία συλλογή	15ήμερη συλλογή
Ιερισσός	4.085	19	9
Ολυμπιάδα	1.323	10	5
Στάγισρα	438	2	1
Στρατονική	884	3	2
Στρατώνι	1.593	6	3
Ν.Ρόδα	1.342	6	3
Ουρανούπολη	1.414	11	5
Αμμουλιανή	1.584	14	7
Μερικό Σύνολο	12.663	71	35

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

11.Δ.Τορώνης.

Πίνακας 6.Β.11: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Τορώνης

Ο.Τ.Α.	Αν/νο αλουμίνιο (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)	
		Μηνιαία συλλογή	15ήμερη συλλογή
Συκιά	9.415	100	50
Σάρτη	9.001	83	42
Μερικό Σύνολο	18.416	183	92

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

12.Δ. Τρίγλιας.

Πίνακας 6.Β.12: Αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και απαιτούμενοι κάδοι στο Δ. Τρίγλιας

Ο.Τ.Α.	Αν/νο αλουμίνιο (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)	
		Μηνιαία συλλογή	15ήμερη συλλογή
Ν.Τρίγλια	3.228	12	6
Κρήνη	542	2	1
Πετράλωνα	356	1	1
Ελαιοχώρια	259	1	0
Ν.Γένεδος	348	1	1
Ν.Πλάγια	7.826	92	46
Μερικό Σύνολο	12.559	109	55

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ.⁹ Α.Ε.

Ομοίως και για το αλουμίνιο οι μεγαλύτερες ποσότητες αναμένεται να ανακτώνται από τις έδρες των Δήμων και τους οικισμούς με αυξημένη τουριστική κίνηση.

⁹ Στην μελέτη-έρευνα δεν συμπεριλήφθηκαν οι Δήμοι Κασσάνδρας και Παλλήνης.

Και τα εκτιμώμενα συνολικά ποσά ήταν:

⇒ Για το χαρτί :

Πίνακας 6.Α.13: Συνολικές αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος χαρτιού και σύνολο απαιτούμενων κάδων

12 Ο.Τ.Α.	Ανακτώμενο χαρτί (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)
Γενικό Σύνολο	1.356.168	733

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

⇒ Για το αλουμίνιο :

Πίνακας 6.Β.13: Συνολικές αναμενόμενες ποσότητες ανακτηθέντος αλουμινίου και σύνολο απαιτούμενων κάδων

12 Ο.Τ.Α.	Αν/νο αλουμίνιο (Kg/έτος)	Απαιτούμενοι κάδοι (770 lt)	
		Μηνιαία συλλογή	15ήμερη συλλογή
Γενικό Σύνολο	211.899	1.889	943

Πηγή : Μελέτη ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.

Επίσης, στη μελέτη αυτή προτεινόταν η αγορά δύο ή τριών μικρών απορριμματοφόρων οχημάτων τύπου πρέσας (4,5 τόνων), που θα εξυπηρετούσαν ολόκληρο το νομό. Ακόμη, επισημαινόταν η ανάγκη ύπαρξης ειδικού χώρου αποθήκευσης των συλλεχθέντων υλικών στον οποίο θα βρισκόταν πρέσα κατάλληλη για την συμπίεση των αλουμινένιων κουτιών που θα μαζεύανε. Οι απαιτούμενες δαπάνες για την χρηματοδότηση των προτεινόμενων αυτών προγραμμάτων θα ανερχόταν σύμφωνα με εκτιμήσεις σε 4.130.000 δρχ.

Η πρόταση αυτή της ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ.Α.Ε. επίσης δεν έτυχε πραγματοποίησης. Η μόνη λογική εξήγηση που θα μπορούσε να δοθεί εδώ είναι ότι από αδράνεια - πιθανόν εξαιτίας άλλων προβλημάτων που απαιτούσαν πιο άμεσα επίλυση – ή λόγω ασυμφωνιών, δεν δόθηκε η

απαιτούμενη προσοχή και δεν έγιναν οι κατάλληλες ενέργειες για πραγμάτωση του σχεδίου.

Στο σημείο αυτό όμως, πρέπει να αναφερθούμε σε κάποιες περιπτώσεις εθελοντικής δράσης. Συγκεκριμένα η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (Ε.Ε.Π.Φ.), ανέλαβε την λειτουργία δυο προγραμμάτων ως Εθνικός χειριστής τους, που στοχεύουν στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση του κοινού. Το πρόγραμμα «Γαλάζιες Σημαίες της Ευρώπης» που συντονίζεται από το Ίδρυμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης - Foundation for Environmental Education in Europe (F.E.E.E.), με ευρωπαϊκό συντονιστή την μη κυβερνητική οργάνωση της Δανίας οργανώθηκε για πρώτη φορά το 1987. Σκοπός του ήταν να αναγνωρίσει τις καθαρές ακτές και μαρίνες με καλή οργάνωση που προωθούσαν ταυτόχρονα και την προστασία του περιβάλλοντος. Φροντίζει για ενέργειες όπως η αναδάσωση και η ανακύκλωση και η τήρηση κωδικών συμπεριφοράς για το περιβάλλον όπως η απαγόρευση απόρριψης απορριμμάτων στις θάλασσες και στις ακτές παρά μόνο σε ειδικές εγκαταστάσεις καθώς και εγκαταστάσεις αποδοχής υλικών για ανακύκλωση. Για την διευκόλυνση των εργασιών της Εταιρίας στα πλαίσια του προγράμματος αυτού, συμπληρώνονται αιτήσεις υποψηφιότητας από τους Ο.Τ.Α. και συνδράμουν και εθελοντικές ομάδες (σχολεία, παιδιά, κάτοικοι κ.λ.π.).¹⁰

Στο νομό Χαλκιδικής, οι ακτές που βραβεύτηκαν το 1999 ήταν:

1. Στο Δήμο Ορμυλίας:
 - Ψακούδια
 - Μεταμόρφωση
2. Στο Δήμο Πολυγύρου:
 - Γερακινή
3. Στο Δήμο Σιθωνίας:
 - Ελαιών
 - Κουτλουμούσι / κάμπινγκ Λακάρια
 - Πόρτο Καρράς 1, 2
 - Μαρμαράς Α, Β, C
 - Νικήτη 2
 - Ελιά 1
 - Μακριά Λαγγάδα
4. Στο Δήμο Παλλήνης:
 - Χανιώτη 3
5. Στο Δήμο Σταγίρων-Ακάνθου:
 - Ολυμπιάδα
 - Αγ. Παύλος

¹⁰ Βλέπε κριτήρια του προγράμματος στο Παραρτήμα.

- Ουρανούπολη 1, 2
- 6. Στο Δήμο Κασσάνδρας:
 - Σάνη 1, 2, 3
 - Κρυοπηγή 1/ΕΟΤ, 2, 3/Πηγαδάκια. 4
 - Αγ. Ιωάννης / Φούρκα
 - Ποσειδί 1/ΕΟΤ, 2
 - Ελάνη / Σίβηρη

Από την άλλη, εξίσου αναφορικά με το περιβάλλον, η Ε.Ε.Π.Φ. οργανώνει και συντονίζει το Πρόγραμμα «Φύση χωρίς Σκουπίδια» που στηρίζεται στην συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και απευθύνεται σε όλους τους Ο.Τ.Α. με σκοπό την ευαισθητοποίηση του κοινού, την πληροφόρηση και ενημέρωση των κατοίκων και των επισκεπτών των περιοχών, προκειμένου να διαχειριστούν τα απορρίμματα σωστά για την καλύτερη προστασία του περιβάλλοντος. Η εκστρατεία αυτή συντελεί στην δημιουργία εθελοντικών ομάδων με ενεργή συνεργασία νέων και ενηλίκων σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα για να συντελεστεί αλλαγή της στάσης και συμπεριφοράς του κοινού ως προς το περιβάλλον. Έργο της κάθε ομάδας είναι να εντοπίσει και να υιοθετήσει ένα χώρο του Δήμου του που είναι γεμάτος με απορρίμματα και να τον γνωστοποιήσει στους τοπικούς φορείς και στην Ε.Ε.Π.Φ.¹¹ Να φωτογραφήσει τον χώρο και να καταγράψει τα είδη των απορριμμάτων που βρίσκονται εκεί, καθώς και να φωτογραφίσει τον χώρο μετά την αποκομιδή των. Η ομάδα δηλαδή, πρέπει να ελέγχει το χώρο, να συμβουλευεται ειδικούς και με την συνεργασία του Ο.Τ.Α. και τοπικών συλλόγων να φροντίζει για την διαμόρφωση του χώρου.

Στο νομό Χαλκιδικής, υπήρξε αρχικά ανταπόκριση από την περιοχή της Κρυοπηγής στο Δήμο Κασσάνδρας όπου η εθελοντική ομάδα συνεργάστηκε με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και με Ιδιωτική πρωτοβουλία. Ωστόσο δεν αναφέρονται σημαντικές περαιτέρω ενέργειες και γενικά όπως σχολιάζει η υπεύθυνη του προγράμματος, «δεν σημειώθηκε ιδιαίτερη ανταπόκριση στο πρόγραμμα από τον νομό Χαλκιδικής».

Όπως βλέπουμε λοιπόν, παρά τις προσπάθειες (μελέτες – προτάσεις) που έγιναν από τους δήμους και τις εταιρίες του νομού αναφορικά με την διαχείριση των στερεών απορριμμάτων, δεν υπήρξε δραστηριοποίηση σε βαθμό πραγματοποίησης των προτεινόμενων λύσεων όλα αυτά τα χρόνια και αναφορικά με την εθελοντική δράση των κατοίκων του νομού δεν σημειώθηκαν αξιόλογες δράσεις.

¹¹ Βλέπε σχετικό ερωτηματολόγιο στο Παράρτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ.

Παρά τις μελέτες-προτάσεις που έγιναν από το 1992 και μετά, (χωρίς να αποκλείεται η ύπαρξη μεμονωμένων προτάσεων από κάθε Δήμο και από παλιότερα), η σημερινή κατάσταση καθώς παρουσιάσαμε στα παραπάνω κεφάλαια, δείχνει μια αδράνεια αναφορικά με τον τομέα της διαχείρισης των απορριμμάτων από την πλευρά των εκάστοτε υπεύθυνων φορέων.

Δεν είναι δυνατόν να γνωρίζουμε με ακρίβεια τι μεσολάβησε και καμιά από τις προτάσεις αυτές δεν υλοποιήθηκε. Υπήρξε αδυναμία των ίδιων προτάσεων-μελετών; Ήταν τα άλλα προβλήματα που απασχόλησαν περισσότερο τις τοπικές διοικήσεις; Ήταν η αλλαγή των φορέων που δυσκόλεψε την κατάσταση ή διάφορα πολιτικά παιχνίδια; Μήπως ήταν οι οικονομικές δυσχέρειες ή τυχόν έλλειψη κατάλληλα εξειδικευμένου προσωπικού; Μπορεί και όλα αυτά μαζί. Το ζητούμενο όμως αυτή τη στιγμή είναι να βρεθεί μια λύση τώρα, να δρομολογηθούν κάποιες ενέργειες, να υλοποιηθούν κάποιες σκέψεις αφού έχουν πλέον καθοριστεί τα διοικητικά όρια κάθε περιοχής έτσι ώστε να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα : Η σωστή διαχείριση των στερεών απορριμμάτων στο νομό Χαλκιδικής.

Πρέπει να σταθούμε λίγο εδώ για να παρουσιάσουμε συνοπτικά μια μελέτη της Εταιρίας Περιβαλλοντολογικών Μελετών (Ε.Π.Ε.Μ. Ε.Π.Ε.) που διενεργήθηκε κατόπιν αναθέσεως από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για την διαχείριση των στερεών απορριμμάτων του νομού Χαλκιδικής.

Αρχικά, για την επιλογή κατάλληλης μεθόδου διάθεσης στο νομό επιλέχθηκαν τα εξής κριτήρια αξιολόγησης:

- Κοινωνικά (εφαρμογή με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, κοινωνική αποδοχή).
- Περιβαλλοντικά (εκπομπές με επιπτώσεις στη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, απαιτήσεις γης, αισθητική όχληση, ηχορύπανση, ανάκτηση υλικών, επιπτώσεις μακροκλίμακας).
- Οικονομικά (κόστος επένδυσης – εκμετάλλευσης - χρηματοδότησης, κόστος λειτουργίας, συμβατότητα με κοινωνικοοικονομικές τάσεις).
- Τεχνικά (προσαρμοστικότητα-ευελιξία, λειτουργικότητα, αξιοπιστία).

Ως πιο ορθολογική κρίνεται η μέθοδος της υγειονομικής ταφής.

Επίσης, στο νομό το σύνολο των υλικών συσκευασίας φτάνει τους 33.199 τόνους /έτος. Συνεπώς, επισημαίνεται η ανάγκη ανάκτησης των υλικών συσκευασίας (βάσει κατευθύνσεων της Ελληνικής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας).

Πίνακας 7.1: Συνολικό ποσό υλικών συσκευασίας του Ν. Χαλκιδικής

Υλικό	Τόν./έτος.
Χαρτί	17.703
Μέταλλα	3.989
Γυαλί	3.983
Πλαστικό	7.524
Σύνολο	33.199

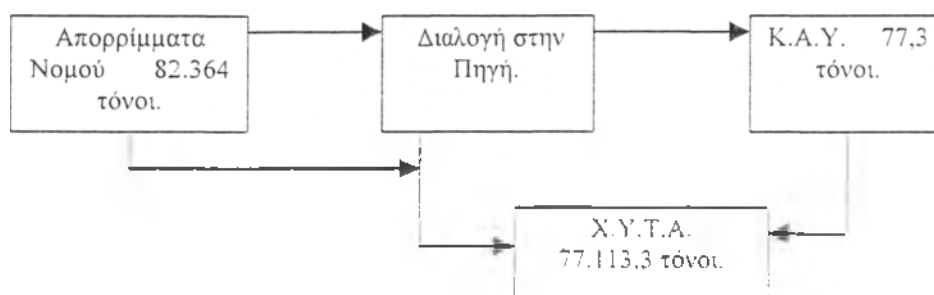
Πηγή: Μελέτη Ε.ΠΕ.Μ.

Κρίνεται αναγκαία λοιπόν η στροφή προς την αναζήτηση μορφών ανακύκλωσης, όχι μόνο για να προστατευθεί το περιβάλλον αλλά και για να παρουσιάσει ο νομός ένα ενεργητικό προφίλ όσον αφορά την εναρμόνιση τόσο με την Ευρωπαϊκή όσο και με την Ελληνική νομοθεσία αφού η χώρα μας έχει δεσμευτεί με την Κ.Υ.Α. 114218 (17/11/97) στην ανάκτηση του 25% των απορριμμάτων συσκευασίας μέχρι το 2005 και του 50% ως το 2010. Επίσης, είναι αναγκαίο να γίνεται και επεξεργασία του οργανικού κλάσματος των απορριμμάτων.

Τα εναλλακτικά σενάρια που εξετάστηκαν για το σύνολο του νομού Χαλκιδικής είναι τα ακόλουθα:

⇒ Σενάριο 1. Θα περιλαμβάνει:

- ✓ Χ.Υ.Τ.Α..
- ✓ Κέντρο Ανακύκλωσης Υλικών (Κ.Α.Υ.) όπου θα οδηγούνται τα προϊόντα της διαλογής στην πηγή και κατόπιν θα μπορούν να διατεθούν στην αγορά.
- ✓ Πρόγραμμα διαλογής στην πηγή (Δ.Π.) τόσο στα αστικά κέντρα σε όλη τη διάρκεια του έτους όσο και στα τουριστικά κέντρα κατά την τουριστική περίοδο.

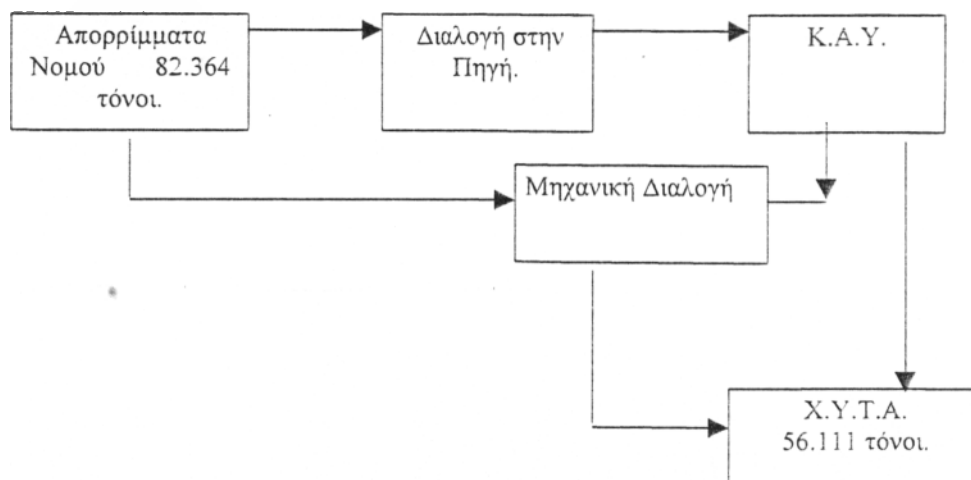

Όπου προϊόντα της Κ.Α.Υ. έχουμε

ΠΡΟΙΟΝΤΑ	
ΧΑΡΤΙ	2.800,38 τόνοι
ΜΕΤΑΛΛΑ	630,08 τόνοι
ΓΥΑΛΙ	563,08 τόνοι
ΠΛΑΣΤΙΚΟ	1.190,16 τόνοι
ΣΥΝΟΛΟ	5.250,71 τόνοι.

⇒ Σενάριο 2. Θα περιλαμβάνει:

- ✓ Χ.Υ.Τ.Α..
- ✓ Μονάδα μηχανικής διαλογής για τον διαχωρισμό του οργανικού κλάσματος των οικιακών απορριμμάτων και των ανακυκλώσιμων υλικών.
- ✓ Κέντρο Ανακύκλωσης Υλικών (Κ.Α.Υ.) όπου θα οδηγούνται τα προϊόντα της διαλογής στην πηγή και κατόπιν θα μπορούν να διατεθούν στην αγορά.
- ✓ Πρόγραμμα διαλογής στην πηγή (Δ.Π.) τόσο στα αστικά κέντρα σε όλη τη διάρκεια του έτους όσο και στα τουριστικά κέντρα κατά την τουριστική περίοδο.

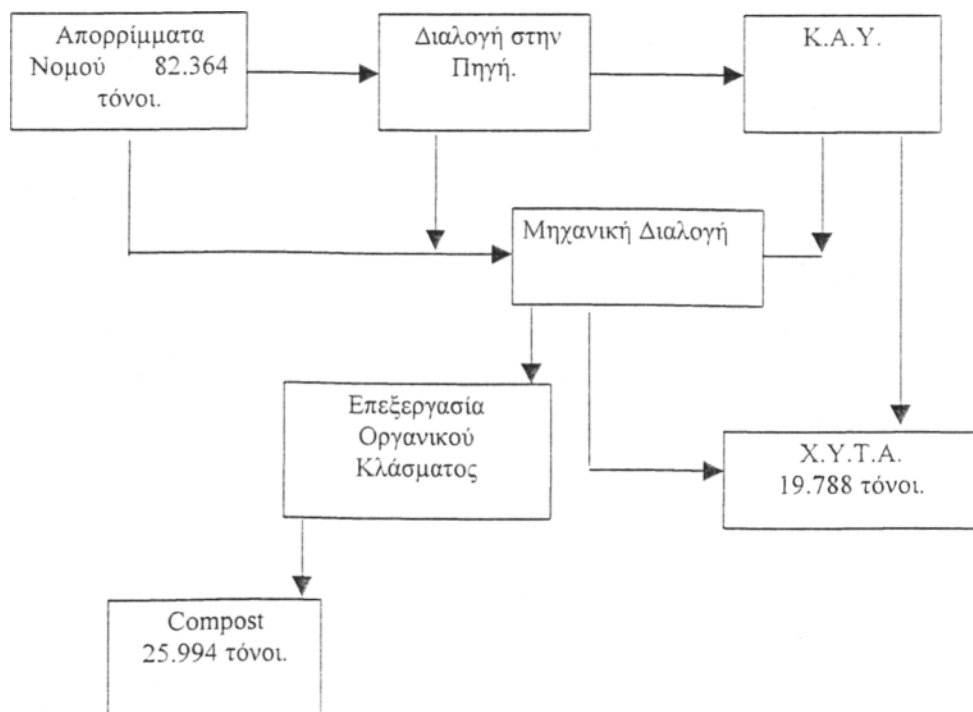

Όπου προϊόντα της Κ.Α.Υ. έχουμε

ΠΡΟΙΟΝΤΑ	
ΧΑΡΤΙ	14.001,88 τόνοι
ΜΕΤΑΛΛΑ	3.150,42 τόνοι
ΓΥΑΛΙ	3.150,42 τόνοι
ΠΛΑΣΤΙΚΟ	5.950,8 τόνοι
ΣΥΝΟΛΟ	26.253,53 τόνοι.

⇒ Σενάριο 3. Θα περιλαμβάνει:

- ✓ Χ.Υ.Τ.Α..
- ✓ Μονάδα μηχανικής διαλογής για τον διαχωρισμό των ανακυκλώσιμων υλικών.
- ✓ Μονάδα αερόβιας επεξεργασίας του οργανικού κλάσματος των απορριμμάτων, των λασπών από τις μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και μέρους των γεωργικών στερεών αποβλήτων που θα συλλέγονται και μέρος του χαρτιού των οικιακών απορριμμάτων (που προκύπτει από τη μηχανική διαλογή). Αυτά θα οδηγούνται σε αερόβια επεξεργασία με τελικό προϊόν εδαφοβελτιωτικό υψηλής ποιότητας.
- ✓ Κέντρο Ανακύκλωσης Υλικών.
- ✓ Πρόγραμμα διαλογής στην πηγή.

Όπου προϊόντα της Κ.Α.Υ. έχουμε

ΠΡΟΙΟΝΤΑ	
ΧΑΡΤΙ	14.001,88 τόνοι
ΜΕΤΑΛΛΑ	3.150,42 τόνοι
ΓΥΑΛΙ	3.150,42 τόνοι
ΠΛΑΣΤΙΚΟ	5.950,8 τόνοι
ΣΥΝΟΛΟ	26.253,53 τόνοι.
ΛΑΣΠΕΣ-ΓΕΩΡΓΙΚΑ	7.000 τ.

Μετά από ανάλυση και αξιολόγηση των σεναρίων από την ομάδα των μελετητών έφτασαν στα κάτωθι συμπεράσματα:

- Το σενάριο 3, κατατάσσεται πρώτο γιατί έχει σημαντικά πλεονεκτήματα έναντι των άλλων τόσο αναφορικά με τις περιβαλλοντικές παραμέτρους όσο και με τις κοινωνικές. Όσον αφορά δε το λειτουργικό του κόστος, το ύψος του είναι συγκριτικά μικρό σε σχέση με τα οφέλη που προσφέρει. Επίσης, είναι πλήρως εναρμονισμένο με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και προωθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό την ανάκτηση υλικών από τα απορρίμματα. Η εφαρμογή παρόμοιων σχεδίων διαχείρισης έχει δείξει ότι η κοινωνική του αποδοχή είναι αρκετά μεγαλύτερη από ότι η χωροθέτηση απλώς ενός Χ.Υ.Τ.Α.
- Στο σενάριο 3, παράγεται υψηλής ποιότητας εδαφοβελτιωτικό, με αποτέλεσμα να μπορεί αυτό να διατεθεί και να πουληθεί εύκολα στην αγορά που ήδη υπάρχει στο νομό σε αντίθεση με τα άλλα σενάρια όπου δεν προβλέπεται. Κατά συνέπεια, το σενάριο 3 ενδέχεται να εμφανίζει σημαντικά έσοδα από την πώληση προϊόντων με αποτέλεσμα την μείωση του λειτουργικού κόστους.
- Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την υλοποίηση του σεναρίου 3 είναι ελάχιστες από όλες τις απόψεις. Οι απαιτήσεις γης είναι σχετικά μικρές αφού μειώνεται δραστικά ο όγκος των απορριμμάτων που οδηγούνται σε Χ.Υ.Τ.Α. και δεν υπάρχουν αξιόλογα στερεά και υγρά απόβλητα.
- Το σενάριο 2 κατατάσσεται δεύτερο βάσει της αξιολόγησης που έγινε λόγω του ότι δεν προβλέπει την παραγωγή εδαφοβελτιωτικού και περιορίζεται στα στενά πλαίσια διαχείρισης στερεών αποβλήτων που πλέον δεν εφαρμόζεται σε καμιά χώρα της Ε.Ε..
- Το σενάριο 1 κατατάσσεται τελευταίο γιατί υστερεί σημαντικά στα κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια. Εξ'άλλου το χαμηλό επενδυτικό και λειτουργικό κόστος οφείλεται στο ότι δεν παρέχεται καμιά σημαντική επεξεργασία των απορριμμάτων ούτε σοβαρή ανάκτηση υλικών ή ενέργειας.

Οπότε το σενάριο 3 θεωρείται ως το πλέον κατάλληλο για το νομό Χαλκιδικής και το σενάριο 2 αποτελεί την δεύτερη κατά σειρά εναλλακτική λύση.

Κατόπιν, οι μελετητές βασιζόμενοι στην γενική ιδέα που διαμόρφωσαν για το νομό, αλλά και λαμβάνοντας σαν κύρια παράμετρο τους χώρους που είχαν προταθεί διαμόρφωσαν τρία διαχειριστικά σενάρια με διαφορετικές ενότητες για το κάθε ένα όπου σε κάθε μια θα λάβει χώρα ενιαία διαχείριση (συλλογή, μεταφορά, ανακύκλωση, ανάκτηση υλικών, επεξεργασία και διάθεση) των απορριμμάτων. Έτσι, οι 14 Ο.Τ.Α. του νομού χωρίστηκαν σε κάθε σενάριο ως εξής:

♦ Σενάριο 1^ο.

Περιλαμβάνει διαχωρισμό σε 4 ενότητες:

- 1α. Δήμοι Κασσάνδρας και Παλλήνης. (ο Χ.Υ.Τ.Α. που ήδη υπάρχει).
- 1β. Δήμοι Καλλικράτειας, Τρίγλιας, Μουδανιών και Ανθεμούντα.
- 1γ. Δήμοι Ορμύλιας, Σιθωνίας και Τορώνης.
- 1δ. Δήμοι Ζερβοχωρίων, Αρναίας, Παναγίας, Σταγίρων-Ακάνθου και Πολυγύρου.

♦ Σενάριο 2^ο.

Περιλαμβάνει διαχωρισμό σε 3 ενότητες:

- 2α. Δήμοι Κασσάνδρας και Παλλήνης.
- 2β. Δήμοι Καλλικράτειας, Τρίγλιας, Μουδανιών, Ανθεμούντα, Πολυγύρου και Ζερβοχωρίων.
- 2γ. Δήμοι Ορμύλιας, Σιθωνίας, Τορώνης, Αρναίας, Παναγίας και Σταγίρων-Ακάνθου.

♦ Σενάριο 3^ο.

Περιλαμβάνει διαχωρισμό σε 5 ενότητες:

- 3α. Δήμοι Κασσάνδρας και Παλλήνης.
- 3β. Δήμοι Καλλικράτειας, Τρίγλιας, Μουδανιών και Ανθεμούντα.
- 3γ. Δήμοι Πολυγύρου και Ζερβοχωρίων.
- 3δ. Δήμοι Αρναίας, Παναγίας και Σταγίρων-Ακάνθου.
- 3ε. Δήμοι Ορμύλιας, Σιθωνίας και Τορώνης.

Πίνακας 7.2: Συγκεντρωτικά μεγέθη των σεναρίων

Ενότητα	Απορ/τα (tn./έτος)	Οργανικό (tn./έτος)	Ανακ/μα (tn./έτος)	Κ.Α.Υ.	compost	Μ.Δ.
1α.	23.096	9.619	1.755	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
1β.	31.378	13.069	2.385	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
1γ.	14.707	6.125	1.118	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
1δ.	13.183	5.491	1.002	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
2α.	23.096	9.619	1.755	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
2β.	37.535	15.633	2.853	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2γ.	21.733	9.052	1.652	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
3α.	23.096	9.619	1.755	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
3β.	31.378	13.069	2.385	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3γ.	6.157	2.564	468	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
3δ.	7.026	2.926	534	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
3ε.	14.707	6.125	1.118	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

Πηγή: Μελέτη Ε.ΠΕ.Μ.

Στον παραπάνω πίνακα όπως είδαμε παρουσιάζονται συγκεντρωτικά μεγέθη όπως το σύνολο των απορριμμάτων, το οργανικό κλάσμα, η μέγιστη ποσότητα των ανακυκλώσιμων και αν μπορεί να υιοθετηθεί κάποια από τις προτεινόμενες επεξεργασίες ή όχι.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι σε καμιά διαχειριστική ενότητα δεν μπορεί να υπάρξει Κ.Α.Υ. με βιώσιμο τρόπο και μόνο στις (1β, 2β, 3β) είναι βιώσιμος ο συνδυασμός αερόβιας επεξεργασίας οργανικού και μηχανικής διαλογής. Ωστόσο, αν σε κάποια από αυτές τις ενότητες εγκατασταθεί μονάδα μηχανικής διαλογής- όπως και προτείνεται γίνεται βιώσιμο και το Κ.Α.Υ. διότι οι ανακτώμενες ποσότητες είναι ικανές να το συντηρήσουν.

Το σύνολο του νομού παράγει σύμφωνα με την μελέτη 82.364 τόνους απορρίμματα/έτος.

Σε όλα τα σενάρια όπως είδαμε παραπάνω η 1η ενότητα εξυπηρετείται ήδη από τον Χ.Υ.Τ.Α. Κασσάνδρας. Αναλυτικότερα όμως τώρα ας παραθέσουμε τους πιθανούς Χ.Υ.Τ.Α. για κάθε σενάριο.

- ◆ Στο σενάριο 1 έχουμε:
- ✓ Η 2η ενότητα θα εξυπηρετηθεί από τον χώρο που έχει προταθεί στο δήμο Τρίγλιας ή εναλλακτικά από τον προτεινόμενο χώρο στο δήμο Ανθεμούντα. Η αναμενόμενη ποσότητα απορριμμάτων που θα δέχεται ο χώρος ετησίως είναι της τάξης των 30.000 τόνων και η έκταση που θα πρέπει να καταλαμβάνει είναι 70.000 τ.μ.
- ✓ Η 3η ενότητα θα εξυπηρετηθεί από τον χώρο που έχει προταθεί στο δήμο Σιθωνίας. Η αναμενόμενη ποσότητα απορριμμάτων που θα δέχεται ο χώρος ετησίως υπολογίζεται σε 14.000 τόνους. Η έκταση που θα πρέπει να καταλαμβάνει είναι 35.000 τ.μ.
- ✓ Η 4η ενότητα προτάθηκε ενδεικτικά να χρησιμοποιεί ένα χώρο στην περιοχή του δήμου Πολυγύρου με αναμενόμενη ποσότητα απορριμμάτων 13.000 τόνους και έκτασης 30.000 τ.μ.

Για το διαχειριστικό αυτό σενάριο υπολογίσθηκαν οι απαιτούμενοι Σταθμοί Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (Σ.Μ.Α.) προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν τα δρομολόγια των απορριματοφόρων. Έτσι, χωροθετήθηκαν 3 Σ.Μ.Α.:

- Σάρτης με δυναμικότητα 37,65 tn./day για Σάρτη και Συκιά.
 - Ιερισσού με δυναμικότητα 14,12 tn./day για Ιερισσό, Ν.Ρόδα, Ουρανούπολη και Αμμουλιανή.
 - Παλαιοχωρίου με δυναμικότητα 6,57 tn./day για Ολυμπιάδα, Στρατώνι, Στρατονίκη, Στάγαιρα, Βαρβάρα, Νεοχώρι και Παλαιοχώρι.
- Στο σενάριο αυτό, η μονάδα μηχανικής διαλογής και αερόβιας επεξεργασίας θα χωροθετηθεί μαζί με το Κ.Α.Υ. στη 2η ενότητα.

- ◆ Στο σενάριο 2 έχουμε:
- ✓ Η 2η ενότητα θα εξυπηρετηθεί από τον χώρο που έχει προταθεί στο δήμο Τρίγλιας ή εναλλακτικά από τον προτεινόμενο χώρο στο δήμο Ανθεμούντα. Η αναμενόμενη ποσότητα απορριμμάτων που θα δέχεται ο χώρος ετησίως είναι της τάξης των 38.000 τόνων και η έκταση που θα πρέπει να καταλαμβάνει είναι 80.000 τ.μ.
- ✓ Η 3η ενότητα θα εξυπηρετηθεί από τον χώρο που έχει προταθεί στο δήμο Σιθωνίας. Η αναμενόμενη ποσότητα απορριμμάτων που θα δέχεται ο χώρος ετησίως υπολογίζεται σε 25.000 τόνους. Η έκταση που θα πρέπει να καταλαμβάνει είναι 50.000 τ.μ.

Εδώ, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν τα δρομολόγια των απορριμματοφόρων χωροθετήθηκαν 5 Σ.Μ.Α.:

- Γεροπλάτανος με δυναμικότητα 2,56 tn./day για Μαραθούσα, Κρήμνη, Ριζά, Παλαιόχωρα, Σανά, Δουμπιά και Γεροπλάτανο.
- Παλαιοκάστρο με δυναμικότητα 22,68 tn./day για Ταξιάρχη Πολύγυρο, Βράσταμα και Παλαιοκάστρο.
- Σάρτη με δυναμικότητα 37,65 tn./day για Σάρτη και Συκιά.
- Ιερισσού με δυναμικότητα 14,12 tn./day για Ιερισσό, Ν.Ρόδα, Ουρανούπολη και Αμμουλιανή.
- Παλαιοχωρίου με δυναμικότητα 6,57 tn./day για Ολυμπιάδα, Στρατώνι, Στρατονίκη, Στάγιρα, Βαρβάρα, Νεοχώρι και Παλαιοχώρι.

Εδώ η μονάδα μηχανικής διαλογής και αερόβιας επεξεργασίας θα χωροθετηθεί μαζί με το Κ.Α.Υ. στη 2η ενότητα.

Στο σενάριο 3 έχουμε:

- ✓ Η 2η ενότητα θα εξυπηρετηθεί από τον χώρο που έχει προταθεί στο δήμο Τρίγλιας ή εναλλακτικά από τον προτεινόμενο χώρο στο δήμο Ανθεμούντα. Η αναμενόμενη ποσότητα απορριμμάτων που θα δέχεται ο χώρος ετησίως είναι της τάξης των 30.000 τόνων και η έκταση που θα πρέπει να καταλαμβάνει είναι 70.000 τ.μ.
- ✓ Η 3η ενότητα προτάθηκε ενδεικτικά να χρησιμοποιεί ένα χώρο στην περιοχή του δήμου Πολυγύρου με αναμενόμενη ποσότητα απορριμμάτων 18.000 τόνους και έκτασης 15.000 τ.μ.
- ✓ Η 4η ενότητα θα πρέπει να ερευνηθεί για την εύρεση κατάλληλου χώρου. Η αναμενόμενη ποσότητα απορριμμάτων που θα δέχεται ο χώρος ανέρχεται σε 15.000 τόνων και η έκταση του πρέπει να είναι 20.000 τ.μ.
- ✓ Η 5η ενότητα θα εξυπηρετηθεί από τον χώρο που έχει προταθεί στο δήμο Σιθωνίας. Η αναμενόμενη ποσότητα απορριμμάτων που θα δέχεται ο χώρος ετησίως υπολογίζεται σε 25.000 τόνους. Η έκταση που θα πρέπει να καταλαμβάνει είναι 50.000 τ.μ.

Εδώ, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν τα δρομολόγια των απορριμματοφόρων χωροθετήθηκε 1 Σ.Μ.Α.:

- Σάρτης με δυναμικότητα 37,65 tn./day για Σάρτη και Συκιά.
Στο σενάριο αυτό, η μονάδα μηχανικής διαλογής και αερόβιας επεξεργασίας θα χωροθετηθεί μαζί με το Κ.Α.Υ. στη 2η ενότητα.

Όσον αφορά το κόστος επένδυσης των Χ.Υ.Τ.Α. ανά σενάριο παρατηρούμε τα εξής:

Πίνακας 7.3: Οικονομικά στοιχεία των σεναρίων

A/A	Δυναμικότητα (τον./έτος)	Υψος επένδυσης (εκ.δρχ.)	Κόστος (δρχ./τον./ έτος δυν.)	Συνολικό Κόστος (δρχ./τόνο)
Σενάριο 1				53.393
Ενότητα 2	31.378	1.448,22	46.154	
Ενότητα 3	14.707	905,05	61.538	
Ενότητα 4	13.183	811,26	61.538,46	
	Σύνολο	3.164,53		
Σενάριο2				46.154
Ενότητα 2	37.535	1.732,38	46.154	
Ενότητα 3	21.733	1.003,06	46.154	
	Σύνολο	2.735,44		
Σενάριο 3				55.104
Ενότητα 2	31.378	1.448,22	46.154	
Ενότητα 3	6.157	426,25	69.231	
Ενότητα 4	7.026	486,42	69.231	
Ενότητα 5	14.707	905,05	61.538	
	Σύνολο	3.265,94		

Πηγή: Μελέτη Ε.ΠΕ.Μ.

Είναι προφανής η υπεροχή του Σεναρίου 2, που επιτυγχάνει εξοικονόμηση περίπου 400 εκ.δρχ. σε σχέση με το αμέσως επόμενο.

Όπως φαίνεται, το μεγαλύτερο κόστος σε δρχ./τόνο παρουσιάζεται στον Χ.Υ.Τ.Α. με την μικρότερη δυναμικότητα. Αυτό σημαίνει ότι όσο μικρότερη είναι η ετήσια δυναμικότητα του Χ.Υ.Τ.Α. τόσο αυξάνεται το κόστος επένδυσης του ανά τόνο.

Επίσης παρατηρείται ότι το λειτουργικό κόστος του Σεναρίου 2 είναι σαφώς κατά πολύ μικρότερο αφού :

Σενάριο 1 : 5.631 δρχ/τόνο.

Σενάριο 2 : 4.877 δρχ/τόνο.

Σενάριο 3 : 5.862 δρχ/τόνο.

Συνοψίζοντας όσα προαναφέρθηκαν και βάσει των αποτελεσμάτων των ερευνών παρατηρούμε τα αποτελέσματα της σύγκρισης των σεναρίων (με τρία + παριστάτε το καλύτερο και με ένα + το χειρότερο σενάριο ανά κριτήριο).

Πίνακας 7.4: Αποτελέσματα της σύγκρισης των σεναρίων

Κριτήρια	Σενάριο1	Σενάριο2	Σενάριο3
Πληθυσμιακά κριτήρια	++	+++	-
Κόστος επένδυσης σε Χ.Υ.Τ.Α.	+	+++	+
Λειτουργικό κόστος Χ.Υ.Τ.Α.	+	+++	+
Κόστος επ/σης μον.επεξεργασίας	+++	++	+++
Λειτ/κο κόστος μον.επεξεργασίας	+	+	+
Κόστος επένδυσης Σ.Μ.Α.	++	+	+++
Λειτουργικό κόστος Χ.Υ.Τ.Α.	++	+	+++
Κόστος κίνησης	++	+	+++
Οφέλη από Σ.Μ.Α.	++	+++	+
Συνολικό λειτ/κο κόστος	++	++	+++
Ανάγκες σε γη	++	+++	+
Ανάκτηση υλικών-οργανικού	++	+++	++
Αύξηση διάρκειας ζωής Χ.Υ.Τ.Α.	++	+++	++
Καλή λειτουργία εγκαταστάσεων	++	+++	+
Διοικητικά κριτήρια	++	+++	+

Πηγή: Μελέτη Ε.ΠΕ.Μ.

Όπως βλέπουμε, το Σενάριο 2 υπερτερεί έναντι των άλλων χωρίς βέβαια να αγνοήσουμε ότι και το Σενάριο 1 εξασφαλίζει σημαντικά πλεονεκτήματα και ένα καλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας και οικονομικής βιωσιμότητας. Σύμφωνα με τους μελετητές, το Σενάριο 3 θα έπρεπε να αποκλειστεί διότι συντηρεί τον κατακερματισμό στη διαχείριση απορριμμάτων, δεν εξασφαλίζει οικονομική βιωσιμότητα και ασφάλεια στη λειτουργία πολλών Χ.Υ.Τ.Α. που απαιτεί και σίγουρα θα έχει το μεγαλύτερο συνολικά λειτουργικό κόστος.

Πάντως, είναι φανερό ότι σε κάθε περίπτωση η χρήση Σταθμών Μεταφόρτωσης, άλλοτε περισσότερων και άλλοτε πιο λίγων, είναι απαραίτητη. Οι μελετητές παρουσιάζουν ως μια καλή λύση ένα ημιρυμουλκούμενο όχημα με ενσωματωμένο συμπιεστή που αποτελείται από το πλαίσιο με δύο ή τρεις συζυγείς άξονες και την κιβωτάμαξα απορριμμάτων που είναι ενιαίο σύνολο με το συγκρότημα συμπίεσης.

Επίσης, μια άλλη λύση αφορά αυτοσυμπιεζόμενο με πρέσα κλειστό container και μεταφορά των απορριμμάτων με ειδικό όχημα. Προτείνεται λοιπόν η χρήση κινητών Σ.Μ.Α. δύο μεγεθών (ωφέλιμου φορτίου 9 και 20 τόνων αντίστοιχα) στο νομό Χαλκιδικής.

Τα προγράμματα ανακύκλωσης που προτείνονται για το νομό, θα βασίζονται στο χωρισμό δύο ρευμάτων αρχικά ενώ στην συνέχεια θα προστεθούν και τα υπόλοιπα υλικά-στόχοι.

⇒ 1η φάση:

Χαρτί και κουτιά αλουμινίου θα συλλέγονται σε διαφορετικούς κάδους και θα οδηγούνται στο χώρο αποθήκευσης που θα δημιουργηθεί.

⇒ 2η φάση:

Τα υπόλοιπα /ανάμεικτα υλικά (κουτιά σιδήρου, είδη πλαστικού και γυαλιού) θα συλλέγονται σε ειδικό κάδο όλα μαζί και θα διαχωρίζονται αργότερα στο Κέντρο Ανάκτησης Υλικών (Κ.Α.Υ.).

Για το σύνολο του νομού λοιπόν, προτείνεται να τεθούν σε εφαρμογή τα προγράμματα ανακύκλωσης χαρτιού και αλουμινίου στις παρακάτω περιοχές:

Πίνακας 7.5: Δήμοι όπου θα εφαρμοστεί πρόγραμμα ανακύκλωσης χαρτιού και αλουμινίου

Ο.Τ.Α.:	Ν.Καλλικράτεια	Πολύγυρο	Μεταγκίτσι
Ν.Πλάγια	Πολύγυρος	Χανιώτη	Μεταμόρφωση
Αγ.Μάμας	Ν.Φώκαια	Πευκοχώρι	Ορμύλια
Διονυσίου	Άφυτος	Παλιούρι	Πυργαδίκια
Ν.Ποτειδάια	Καλλιθέα	Αγ.Παρασκευή	Ιερισσός
Σήμαντρα	Κρυοπηγή	Ν.Σκιώνη	Ν.Ρόδα
Φλογητά	Καλάνδρα	Σάρτη	Στρατώνι
Ν.Μουδανιά	Κασσανδρινό	Ν.Μαρμαράς	Ουρανούπολη
Λάκκωμα	Δ.Κασσάνδρας	Νικήτη	Ολυμπιάδα
Ν.Σίλατα	Φούρκα	Αγ.Νικόλαος	Αμμουλιανή

Πηγή: Μελέτη Ε.ΠΕ.Μ.

Οι κάδοι θα είναι μεταλλικοί 1100lt. Θα απαιτηθεί ένας αποθηκευτικός χώρος και μια πρέσα για την συμπίεση των συλλεγομένων υλικών. Επίσης, 3 κλειστά φορτηγά με θέσεις για ένα ή πολλούς κάδους αποθήκευσης υλικών. Το συνολικό κόστος υπολογίζεται σε 267.500.000 δρχ.

Τέλος προτείνεται για αργότερα η εγκατάσταση αερόβιας μονάδας επεξεργασίας του οργανικού κλάσματος των απορριμμάτων.

Αφού ολοκληρώθηκε η μελέτη της Ε.ΠΕ.Μ. απεστάλη σε όλους τους ενδιαφερόμενους δήμους του νομού (πλην των δήμων Κασσάνδρας και Παλλήνης που έχουν ήδη Χ.Υ.Τ.Α.). Μετά από ενάμισι περίπου μήνα-αφού προηγήθηκαν φυσικά ατύπως μεταξύ των διαφόρων δήμων συζητήσεις για συνεργασία και σχεδιασμοί-συγκαλέστηκε συνάντηση για ενημέρωση στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση του νομού. Εκεί, οι μελετητές παρουσίασαν συνοπτικά τις προτεινόμενες περιπτώσεις και τα αποτελέσματα των ερευνών τους και κατόπιν κλήθηκαν οι Δήμαρχοι από τον Νομάρχη να εκφράσουν την προτίμησή τους για κάποιο από τα προτεινόμενα σενάρια. Και οι δώδεκα φάνηκε να συμφωνούν για την υλοποίηση του σεναρίου 3 που δρομολογεί την δημιουργία και λειτουργία 4 επιπλέον Χ.Υ.Τ.Α. στο νομό γιατί υπήρχαν ασυμφωνίες μεταξύ των αιρετών που καθιστούσαν ανέφικτη την υλοποίηση του προτεινόμενου σεναρίου 2 από την εταιρία ως πιο ιδανικό.

Αναμένεται λοιπόν, μετά από τις απαραίτητες διαδικασίες (ψήφιση-έγκριση, εύρεση χώρων, μελέτη προέγκρισης χωροθέτησης, μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τεύχη δημοπράτησης) η κατασκευή των επιλεγθέντων Χ.Υ.Τ.Α. σε 2 χρόνια και η δημιουργία των εργοστασίων ανακύκλωσης (1 στον αριθμό) σε 4 χρόνια από τώρα.

Σταδιακά θα διενεργηθεί εξυγίανση των χώρων ανεξέλεγκτης απόρριψης ώστε να επέλθει η αποκατάστασή τους. Πρέπει αρχικά να συντελεστεί καθαρισμός των διασκορπισμένων ασταθών υλικών χειρωνακτικά και κατόπιν καθαρισμός των παλαιών στρωμάτων απορριμμάτων με μηχανήματα και χειρωνακτικά. Αν ο χώρος ήταν κοντά σε ρυάκι, απαιτείται ο καθαρισμός του διότι θα έχει μολυνθεί. Μετά ενδείκνυται να ακολουθήσει η διαμόρφωση του χώρου για επαναχρησιμοποίηση. Αυτό απαιτεί τη διαμόρφωση της επιφάνειας ανάλογα με το τοπίο, διαμόρφωση του προφίλ του εδάφους, ανασκευή του υπεδάφους και επίστρωση στρώματος καλλιεργήσιμου εδάφους. Κατόπιν μπορούν να γίνουν τεχνικά έργα ανάλογα με τις υπάρχουσες ανάγκες (π.χ. δρόμος) ή να εκτελεστεί δεντροφύτευση του χώρου αυτού.

Μετέπειτα θα αρχίσουν και οι προσπάθειες εγκατάστασης αερόβιας μονάδας επεξεργασίας οργανικού κλάσματος. Τα επικίνδυνα απορρίμματα θα συλλέγονται και θα πηγαίνουν σε καυστήρα στη Θεσσαλονίκη. Τέλος, προβλέπεται να δημιουργηθούν κυρίως διαδημοτικές επιχειρήσεις που θα αποτελέσουν τους φορείς διαχείρισης των έργων.

Έτσι με αυτές τις ενέργειες αναμένεται:

- ✓ Σωστή διαχείριση των στερεών απορριμμάτων.
- ✓ Μείωση του όγκου των προς διάθεση απορριμμάτων.
- ✓ Μείωση των κινδύνων.

- ✓ Μείωση των εκπομπών ρύπων κατά την συλλογή-μεταφορά.
- ✓ Ανάκτηση υλικών συσκευασίας.
- ✓ Συμβατότητα με νομοθετικό πλαίσιο.
- ✓ Παραγωγή χρήσιμων προϊόντων.

Ας μη χαρακτηριστούμε όμως απαισιόδοξοι αν εκφράσουμε κάποιες επιφυλάξεις ως προς την πραγμάτωση όλων αυτών των σχεδίων. Πρέπει να υπάρξει καταρχήν απόλυτη συνεργασία σε κάθε βήμα και να παραμεριστούν-λυθούν τυχόν διαφορές μεταξύ των δήμων έτσι ώστε να μην γίνουν και άλλες μελέτες που θα παραμείνουν και αυτές στα χαρτιά. Η αλήθεια είναι ότι έχουν πολλή δουλειά μπροστά τους που πρέπει να γίνει γρήγορα μα και προσεκτικά ώστε να επιτευχθεί επιτέλους η σωστή διαχείριση των απορριμμάτων και να δειχθεί ο απαραίτητος σεβασμός στο περιβάλλον και στους πολίτες.

Επίσης, εδώ να αναφέρουμε ότι γίνεται μια προσπάθεια αυτή την εποχή από την Ε.Ε.Τ.Α.Α. να καταγραφούν τα έργα διαχείρισης απορριμμάτων, προκειμένου να ενσωματωθούν στον υπό εκπόνηση οδηγό με τίτλο «Οδηγός διαδικασιών ωρίμανσης για την υλοποίηση και λειτουργία έργων διαχείρισης απορριμμάτων» που πρόκειται να εκδώσει η Ε.Ε.Τ.Α.Α. σε συνεργασία με τη Μονάδα Οργάνωσης Διαχείρισης του Κ.Π.Σ. Α.Ε. (ΜΟΔ Α.Ε.). Για το σκοπό αυτό συντάχθηκε και εστάλη στους δήμους ένα ερωτηματολόγιο.¹²

Τέλος, πρέπει να αναφέρουμε ότι το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κάνει τώρα μια προσπάθεια να συγκεντρώσει στοιχεία για τον αριθμό των ανεξέλεγκτων χώρων απόρριψης, ώστε να υπάρξει ολοκληρωμένος σχεδιασμός διαχείρισης στερεών απορριμμάτων (ΔΣΑ) και να δρομολογηθούν ενέργειες αποκατάστασης τους. Για το σκοπό αυτό στάλθηκαν ερωτηματολόγια¹³ στους ΟΤΑ της χώρας.

¹² Βλέπε σχετικό ερωτηματολόγιο στο Παράρτημα.

¹³ Βλέπε σχετικό ερωτηματολόγιο στο Παράρτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.

Στο σημείο αυτό και αφού παρουσιάσαμε όλα τα παραπάνω σχετικά με την διαχείριση των στερεών απορριμμάτων, μπορούμε να καταλήξουμε σε μια συνοπτική εικόνα που παρουσιάζει ο Νομός Χαλκιδικής αναφορικά με το εξεταζόμενο θέμα.

Η γενική κατάσταση που παρατηρήθηκε ως τις μέρες μας ήταν η εξής:

- ❖ Καλή σχετικά δράση σε επίπεδο Ο.Τ.Α. αναφορικά με την συλλογή και μεταφορά των απορριμμάτων που παράγονται λαμβάνοντας υπόψη μας τον εξοπλισμό που έχουν στην διάθεση τους και την συχνότητα των δρομολογίων των απορριμματοφόρων οχημάτων.
- ❖ Εμφανής η έλλειψη πλυντηρίων των κάδων των απορριμμάτων και ουσιαστική η ανάγκη να προμηθευτούν οι Δήμοι με αυτά.
- ❖ Ύπαρξη ενός μόνο Χ.Υ.Τ.Α. στο Νομό - που δεν λειτούργησε ορθολογικά καθ' όλη τη διάρκεια – και πλειάδα χώρων ανεξέλεγκτης απόρριψης σε τελείως ακατάλληλους χώρους τις περισσότερες φορές.
- ❖ Ρύπανση των υδάτων και της ατμόσφαιρας, καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, πυρκαγιές και αισθητική ρύπανση.
- ❖ Ανυπαρξία προγραμμάτων ανακύκλωσης καθώς και μεθόδων διαχείρισης των ειδικών απορριμμάτων.
- ❖ Σε κίνδυνο η υγεία των υπαλλήλων στις υπηρεσίες καθαριότητας αλλά και των πολιτών.
- ❖ Σημαντική αύξηση των δαπανών για την διαχείριση των απορριμμάτων μετά την συνένωση των Δήμων και Κοινοτήτων με σκοπό την άμβλυνση του προβλήματος.

Τώρα πια, υπάρχει πρόθεση για μια νέα εποχή στον τομέα της διαχείρισης των απορριμμάτων. Αυτό δικαιολογείται κάλλιστα από την ύπαρξη σαφών μελλοντικών χειρισμών και δράσεων που αποφασίστηκαν σε συνεδρίαση στην Ν.Α. Χαλκιδικής από τους Δημάρχους των νέων Ο.Τ.Α., για την δημιουργία κάποιων Χ.Υ.Τ.Α. και πραγμάτωση συγκεκριμένων στόχων βάση εντολών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Με αυτό τον τρόπο θα αντιμετωπιστεί όπως ελπίζουν όλοι το πρόβλημα της διαχείρισης των στερεών απορριμμάτων στο Νομό Χαλκιδικής.

Τελειώνοντας εδώ να παραθέσουμε κάποιες απαραίτητες διαδικασίες για να συντελεστεί η έξοδος από το τέλμα της διαχείρισης των απορριμμάτων:

- Προώθηση του χωροταξικού σχεδιασμού με καθορισμό χρήσεων γης σε κάθε νομό.
- Επίσπευση του εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας για την διαχείριση όλων των στερεών απορριμμάτων.
- Εφαρμογή των νέων τεχνολογιών που θα προστατεύσουν αποτελεσματικά το περιβάλλον και την δημόσια υγεία και θα καταστήσουν αποδοτικότερη την προσπάθεια των εργαζομένων βελτιώνοντας συγχρόνως τις συνθήκες δουλειάς τους.
- Αναβάθμιση θεσμική και οικονομική της Τ.Α. και εξασφάλιση πιστώσεων για τα απαιτούμενα έργα υποδομής από τους εθνικούς και κοινοτικούς πόρους.
- Κατοχύρωση και χάραξη μιας εθνικής στρατηγικής και πολιτικής για την διαχείριση των απορριμμάτων.
- Συντονισμένη προσπάθεια για την εξασφάλιση της κοινωνικής αποδοχής με την ενημέρωση του πολίτη και καλλιέργεια μιας περιβαλλοντικής ευαισθησίας και συνείδησης.

Χρειάζεται σε γενικές γραμμές λοιπόν μια ευρύτερη στρατηγική για την επίλυση των προβλημάτων που σχετίζονται με την διαχείριση των απορριμμάτων.

Επίσης, είναι ολοφάνερη η επιτακτικότητα υλοποίησης ενός ολοκληρωμένου προγράμματος διαχείρισης των παραγόμενων στερεών απορριμμάτων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν γίνουν προσπάθειες καταπολέμησης του προβλήματος των απορριμμάτων στην ολότητα.

Πρέπει να τονίσουμε την σημασία της ευαισθητοποίησης του πολίτη μέσω συνεχούς και επιστημονικά τεκμηριωμένης πληροφόρησης. έτσι ώστε με την ενεργή συμμετοχή του και την οικολογική αφύπνιση του να συντελέσει στην αποτελεσματική εφαρμογή οποιουδήποτε σχεδιασμού τελικά επιλεγθεί από τους αρμόδιους φορείς, οι οποίοι πρέπει να αξιοποιούν τις αξιόλογες τεχνοοικονομικές μελέτες και προτάσεις που γίνονται.

Όπως είδαμε στο νομό Χαλκιδικής επείγει η δημιουργία κάποιων Χ.Υ.Τ.Α. Ο ήδη υπάρχων εξυπηρετεί σε ικανοποιητικό βαθμό τη χερσόνησο της Κασσάνδρας. Όμως όλες οι άλλες περιοχές παρουσιάζουν ολοένα και πιο πολύ το φαινόμενο της έλλειψης σωστής διαχείρισης. Δυστυχώς ο νομός στο σύνολο του δεν είναι δυνατόν να καλυφθεί με χρήση ενός μόνο Χ.Υ.Τ.Α. λόγω μεγάλων αποστάσεων καθώς και μεγάλης παραγωγής απορριμμάτων. Επίσης, από την άλλη μεριά, δεν ενδείκνυται η δημιουργία πάρα πολλών, λόγω μεγάλων δαπανών και

καταπόνησης του περιβάλλοντος. Εμείς θα προτείναμε τη λειτουργία 3 επιπλέον αντί 4 Χ.Υ.Τ.Α. στο Νομό.

Όπως σκέπτεται και ο δήμος Μουδανιών, μία συνεργασία για κοινό Χ.Υ.Τ.Α. με τους δήμους Καλλικράτειας και Τρίγλιας θα ήταν αποτελεσματική, αφού οι παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων δικαιολογούν τη δημιουργία του χώρου αυτού. Έτσι, αν βρεθεί μια περιοχή κατάλληλη να τον δεχθεί, θα λυνόταν το πρόβλημα των δήμων αυτών.

Επίσης, αν επιτευχθεί συνεργασία των δήμων Ορμύλιας, Σιθωνίας και Τορώνης για δημιουργία κοινού Χ.Υ.Τ.Α. , θα υπήρχε ικανοποιητική εξυπηρέτηση τους από αυτόν. Τέλος, ένας Χ.Υ.Τ.Α. ακόμη θεωρείται απαραίτητος για την εξυπηρέτηση του υπόλοιπου νομού (δήμος Πολυγύρου, Ζερβοχωρίων, Παναγίας, Αρναίας και Σταγίρων-Ακάνθου). Βέβαια είναι μεγάλες οι αποστάσεις που θα πρέπει να καλύπτονται, αλλά η ποσότητα των παραγόμενων απορριμμάτων δεν είναι τόσο μεγάλη ώστε να δικαιολογεί τη δημιουργία δύο Χ.Υ.Τ.Α. στην περιοχή αυτή και έπειτα γι' αυτό υπάρχουν και οι Σ.Μ.Α..

Πάντως, και αν δημιουργηθούν τελικά οι 4 Χ.Υ.Τ.Α. από τη στιγμή που θα μπορούν να λειτουργήσουν κανονικά, υποθέτουμε ότι δεν θα δημιουργήσουν δυσμενή αποτελέσματα αφού ο χρόνος ζωής τους θα είναι σαφώς μεγαλύτερος και οπότε το συνολικό κόστος τελικά μειώνεται. Όσον αφορά δε το περιβάλλον ελπίζουμε να δειχθεί η αρμόζουσα μέριμνα. Φυσικά, η τελική απόφαση και η αρμοδιότητα της υλοποίησης οποιονδήποτε σχεδίων είναι αποκλειστικά στα χέρια των Ο.Τ.Α. του νομού.

Φυσικά δεν μπορούμε να παραλείψουμε την αναγκαιότητα αποκατάστασης των υφιστάμενων ανεξέλεγκτων χώρων διάθεσης των απορριμμάτων, αφού δημιουργηθούν οι κατάλληλοι Χ.Υ.Τ.Α..

Ακόμη είναι αναγκαίο να επισημάνουμε εδώ και την επιτακτικότητα της διαχείρισης των ειδικών απορριμμάτων που παράγονται στο νομό Χαλκιδικής με όποια μέθοδο κρίνεται ως η πιο κατάλληλη από τους αρμόδιους.

Βλέπουμε λοιπόν, πως η λειτουργία Χ.Υ.Τ.Α. σε συνδυασμό με την υποστηρικτική λειτουργία προγραμμάτων ανακύκλωσης και η μέριμνα για τα ειδικά απορρίμματα θα μπορούσε να επιτρέψει τον χαρακτηρισμό της διαχείρισης των απορριμμάτων στο νομό Χαλκιδικής ως σωστής και υπεύθυνης.

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ...

Είναι γεγονός πως ο νομός Χαλκιδικής είναι αρκετά ανεπτυγμένος. Πρόκειται για μια περιοχή που στο σύνολο της σημειώνει μεγάλες παραγωγές σε γεωργικά προϊόντα. Είναι επίσης μια περιοχή με λαμπρό μέλλον στον τομέα του τουρισμού, αφού προσφέρει γραφικά τοπία (χερσόνησος Σιθωνίας), κοσμοπολίτικα τουριστικά θέρετρα (χερσόνησος Κασσάνδρας) και χρυσαφένιες αμμουδιές. Είναι ένας τόπος όμορφος, όπως και πάρα πολλά άλλα μέρη της χώρας μας. Και είναι, αν μη τι άλλο, λυπηρό να επιτρέπουμε να καταστρέφεται έτσι. Πρέπει ως ώριμοι πολίτες να συνειδητοποιήσουμε την έκταση και τη σοβαρότητα του προβλήματος της διαχείρισης των απορριμμάτων που αντιμετωπίζουμε. Δεν είναι υπόθεση κάποιων μόνο. Αφορά όλους μας. Και πρώτοι εμείς πρέπει να συμβάλλουμε με τον τρόπο μας, τη συνέπεια και την προσοχή μας απέναντι στο περιβάλλον. Πρέπει να υποστηρίξουμε τα έργα που θα γίνουν για μια πιο σωστή διαχείριση των απορριμμάτων. Να συμμετάσχουμε ενεργά στα προγράμματα ανακύκλωσης που θα εφαρμοστούν. Και είναι αναγκαίο να δραστηριοποιηθούμε όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Δεν νοείται διαφορετικά να αυτοαποκαλούμαστε πολιτισμένοι άνθρωποι και συνειδητοποιημένοι πολίτες, αν γυρνάμε την πλάτη και αδιαφορούμε για τα προβλήματα που βρίσκονται τόσο κοντά μας. Η υγεία μας εξάλλου αναντίρρητα επηρεάζεται από το περιβάλλον στο οποίο ζούμε. Είναι λοιπόν επιτακτική η ανάγκη να δώσουμε τον καλύτερο μας εαυτό σε μια κοινή προσπάθεια για το καλό όλων μας. Ελπίζουμε στο μέλλον που έρχεται, τα λόγια να δώσουν τη θέση τους σε πράξεις και έργα πριν η κατάσταση χειροτερέψει και είναι πολύ αργά.

Β. Α. Β. Β. Β. Β.

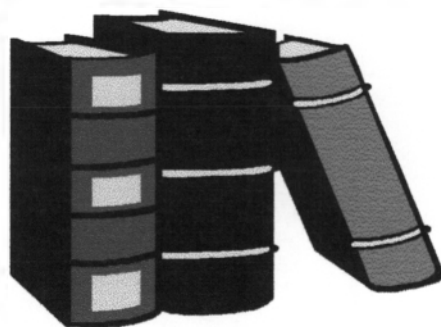
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- **Αγαπητίδης Ι. – Κόλλιας Π.** και ομάδα σύνταξης «Οδηγός σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος για τους Ο.Τ.Α.», Ε.Ε.Τ.Α.Α., Αθήνα 1989
- **Αγαπητίδης Ι. – Φραντζής Ι.** «Στρατηγική της Γ.Α. για την διαχείριση των απορριμμάτων στην Ελλάδα» Μελέτη 3 - Ε.Ε.Τ.Α.Α., 1993
- **Αλεξάκη Μ. - Αγαπητίδης Ι.,** Οδηγός «Η διαχείριση των απορριμμάτων στην Ελληνική Περιφέρεια», Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε., Νοέμβριος '91
- **Αυγουστίδου Μ.-Σφέτκος Α.-Μιχαηλίδης Γ.** «Διαχειριστική Μελέτη απορριμμάτων», Α.Σ. Νότιας Καλαμαριάς, Φεβρουάριος 1992
- **Αλεξανδροπούλου Σ.,** Σημειώσεις του μαθήματος «Ανάπτυξη Περιβάλλοντος»
- **Αλεξάκη Μ. - Αγαπητίδης Ι.,** Οδηγός «Η διαχείριση των απορριμμάτων στην Ελληνική Περιφέρεια», Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε., Νοέμβριος '95
- **Βαλκανάς Γ.,** «Οικολογία», Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1985
- **Βαλκανάς Γ.,** «Ρύπανση Περιβάλλοντος επιστήμη και τεχνική αντιμετώπισης», Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1992
- **Κόλλιας Π. Σ.,** «Απορρίματα», Αθήνα 1993
- **Κουϊμτζή Θ. & Σαμαρά Κ.-Κωνσταντίνου,** «Έλεγχος ρύπανσης περιβάλλοντος», Εκδόσεις ΖΗΤΗ, Θεσ/νίκη 1994
- **Κυρκίτσος Φ.-Πελεκάση Κ.-Χρυσόγελος Ν.,** «Μείωση απορριμμάτων : μια στρατηγική για το παρόν και το μέλλον», Οικολογική Εταιρία Ανακύκλωσης WWF Αθήνα 1995

- **Κώνστας Κ.** «Τοξικές και Επικίνδυνες ουσίες», Επιλεγμένα θέματα διαχείρισης περιβάλλοντος, Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας, 1995
- **Κώττης Γ. Χ.** «Οικολογία και οικονομία», Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1994
- **Μαρκαντωνάτος Γ. Π.**, «Στοιχεία υγιεινής περιβάλλοντος και υγειονομικής Μηχανικής», Αθήνα 1994
- **Παπαγιάννη Π.-Κατσούλη Δ.**, «Οι χάρτες και η Ευρώπη της Αυτοδιοίκησης», Έκδοση Τ.Ε.Δ.Κ.Ν.Α., Αθήνα 1995
- **Παυλέα Α.**, «Αρμοδιότητες Ο.Τ.Α. για το περιβάλλον»
- **Σαμιώτης Γ. Δ.-Τσάλτας Γ. Ι.**, «Διεθνής προστασία του περιβάλλοντος» Τόμος 1, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1990
- **Σιούτη Γ.**, «Η συμμετοχή των πολιτών στην προστασία του περιβάλλοντος», Φύση και Κοινωνία-3, Γ.Γ.Ν.Γ., Αθήνα 1988
- **Σκορδίλης Α.**, Επιλεγμένα θέματα διαχείρισης περιβάλλοντος «Διαχείριση Απορριμμάτων»
- **Σκορδίλης Α.**, «Τεχνολογίες διάθεσης απορριμμάτων», Εκδόσεις ΙΩΝ
- **Φραντζής Ι.**, «Οδηγός ανακύκλωσης απορριμμάτων με διαλογή στην πηγή», Ε.Ε.Τ.Α.Α., Δεκέμβριος 1991
- **Duchin F.-Lange G. M.**, «The future of the environment, ecological economics and technological change»
- «Εγχειρίδιο διαχείρισης δημοτικών απορριμμάτων», Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ENVIREG AMBER
- Περιοδικό Επιθεώρηση Τ.Α. «Φάκελος : Διαχείριση απορριμμάτων, Συνέδριο ΚΕΔΚΕ & ΤΕΔΚ Κεφαλλονιάς-Ιθάκης 10-12 Μαΐου, Τεύχος 88, σελ. 15-40, Μάιος 1996

- «Ευρωπαϊκή Ένωση Περιφερειακή Πολιτική και Συνοχή», Ιστορίες Περιφερειών-36 έργα σε όλη την Ευρώπη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Υπηρεσία επισήμων εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 1997
- «Μελέτη - Οικιακά Απορρίμματα (Επιλεκτική συλλογή και ανακύκλωση)», ΟΟΣΑ ΕΛΚΕΠΑ, Αθήνα 1986
- «Μελέτη Διαχείρισης Απορριμμάτων Νομού Χαλκιδικής», ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ.Α.Ε., Μάρτιος 1996
- «Μελέτη - Καταγραφή χαρακτηριστικών της Γ.Α. Α΄Βαθμού», Ε.Ε.Τ.Α.Α., 1997
- «Μελέτη Ολοκλήρωσης και επέκτασης υφιστάμενου Χ.Υ.Τ.Α. Κασσάνδρας», ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ. Α.Ε.-Ε.ΠΕ.Μ. Ε.Π.Ε. 1998
- «Μελέτη διαχείρισης απορριμμάτων Νομού Χαλκιδικής», Ε.ΠΕ.Μ. Ε.Π.Ε., 1999
- Περιοδικό Τοπική Αυτοδιοίκηση, Αποκέντρωση, «Ο πόλεμος των σκουπιδιών, η διαχείριση των απορριμμάτων στην Ελλάδα», σελ. 59-68, Δίμηνη Επιθεώρηση, Μάρτιος-Απρίλιος 1996
- Πρακτικός Οδηγός, «Αντιμετώπιση πυρκαγιών στους χώρους διάθεσης απορριμμάτων», ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών, Τμήμα προστασίας Περιβάλλοντος, Απρίλιος 1997
- «Πρόγραμμα διαχείρισης απορριμμάτων στις 12 Περιφέρειες της Ελλάδας (πλην Αττικής)», Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Φεβρουάριος 1996
- Συνέντευξη τύπου του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Κώστα Λαλιώτη, «Επικίνδυνα και στερεά απόβλητα, μέτρα και όροι διαχείρισης» Αθήνα 15 Σεπτεμβρίου 1995.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΥΛΟΓΙΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΩΝ ΜΗ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ
ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

LIFE 98/ENV/GR/000211

ΠΕΡΙΟΧΗ:

ΚΩΔΙΚΟΣ :

A₁. Επωνυμία Επιχείρησης : A₂. Διεύθυνση:

Τηλέφωνο:

A₃. Αριθμός απασχολούμενων : Μόνιμοι
 Εποχιακοί

A₄. Ονοματεπώνυμο υπευθύνου:

A₅. Προϊόντα / υπηρεσίες:

A₆. Κατηγορία επιχείρησης : Λιανικό εμπόριο Βιοτεχνία / Συνεργείο Γραφείο
 Χονδρικό εμπόριο Ξενοδοχείο / Εστιατόριο Εργαστήρια

B. Τι υλικά απομακρύνονται από την επιχείρησή σας (ως απορρίμματα), κάθε πότε, σε τι ποσότητες;

Υλικό		Συχνότητα απομάκρυνσης (κάθε πόσες ημέρες)	Απομακρυνόμενες ποσότητες			
			Συνήθης		Μεγιστη	
Κωδ.	Περιγραφή		lt	Kgr	lt	Kgr
A ₁	Οργανικά	<input type="text"/>				
A ₂	Χαρτί	<input type="text"/>				
A ₃	Υλικά συσκευασίας	<input type="text"/>				
A _{3.1}	Πλαστικό	<input type="text"/>				
A _{3.2}	Μέταλλα	<input type="text"/>				
A _{3.3}	Γυαλί	<input type="text"/>				
M ₁	Μη ανακυκλώσιμα	<input type="text"/>				
M ₂	Ογκώδη	<input type="text"/>				
M ₃	Ειδικά/επικίνδυνα	<input type="text"/>				
		<input type="text"/>				
		<input type="text"/>				

Γ₁. Πού αφήνετε τα απορρίμματα για αποκομιδή και σε τι ποσοστό;

1 Πεζοδρόμιο % 2 Κάδος % 3 Παλαιπαώλες / Έμποροι % 4 Μπλε κάδος %

Γ₂. Πόσα μέτρα μακριά είναι ο πλησιέστερος κάδος από την πόρτα σας; 1 Γκρι 2 Μπλε

Γ₃. Θεωρείτε τον ρυθμό αποκομιδής: 1 Υπερβολικό 2 Ικανοποιητικό 3 Ανεπαρκή

Γ₄. Ποιες ημέρες βρίσκετε τον κάδο που σας εξυπηρετεί γεμάτο;

ΧΕΙΜΩΝΑΣ	Δ		ΤΡ		ΤΕ		ΠΕ		ΠΑ		Σ		Κ	
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ	Δ		ΤΡ		ΤΕ		ΠΕ		ΠΑ		Σ		Κ	

Δ. Πόσες φορές απομακρύνετε τα απορρίμματα από την επιχείρησή;

Ωρα	Δ		Τρ		Τε		Πε		Πα		Σ		Κ
-----	---	--	----	--	----	--	----	--	----	--	---	--	---

Γ. Γνωρίζετε πότε αθαάζει ο πλησιέστερος κάδος (Γκρι - Μπλε); ΝΑΙ ΟΧΙ Αν ναι, πότε:

Γκρι (ώρα)	Δ		Τρ		Τε		Πε		Πα		Σ		Κ
Μπλε (ώρα)	Δ		Τρ		Τε		Πε		Πα		Σ		Κ

Δ. Σε τι ποσοστό μπορείτε να μαζώσετε τον όγκο των υλικών συσκευασιών (π.χ. χαρτόκουτα) που πετάτε

Δ. Μπορεί να γίνει αυτό στην επιχείρησή σας : 1 Εύκολα 2 Μετρια 3 Δυσκολα

Δ. Ποια υλικά σας δημιουργούν πρόβλημα κατά την απομάκρυνσή τους;

Κωδ. υλικού	Από πόσα κιλά και πάνω	Αιτιολόγηση				
		Οσμές	Όγκος	Απόσταση από κάδο	Χωρητικότητα κάδου	Άλλο

Δ. Ποια υλικά από αυτά που πετάτε, μπορείτε να μαζεύετε χωριστά;

Κωδ. υλικού	Για πόσες ημέρες	Αναμενόμενη ποσότητα	Δυσχέρειες				Διάθεση (1-5)
			Οσμές	Χρόνος διαλογής	Χώρος αποθήκευσης	Άλλες	

Ε. Πόσες φορές το χρόνο ζητάτε από την Υπηρεσία Καθαριότητας του Δήμου να απομακρύνει ογκώδη αντικείμενα; Μετά από πόσες ημέρες απομακρύνονται τα ογκώδη;

Ε. Τι υλικά είναι αυτά:.....

Ε. Παρατηρήσεις και σχόλια για την καθαριότητα στην πόλη:

.....

Ημερομηνία

Υπογραφή

.....

.....

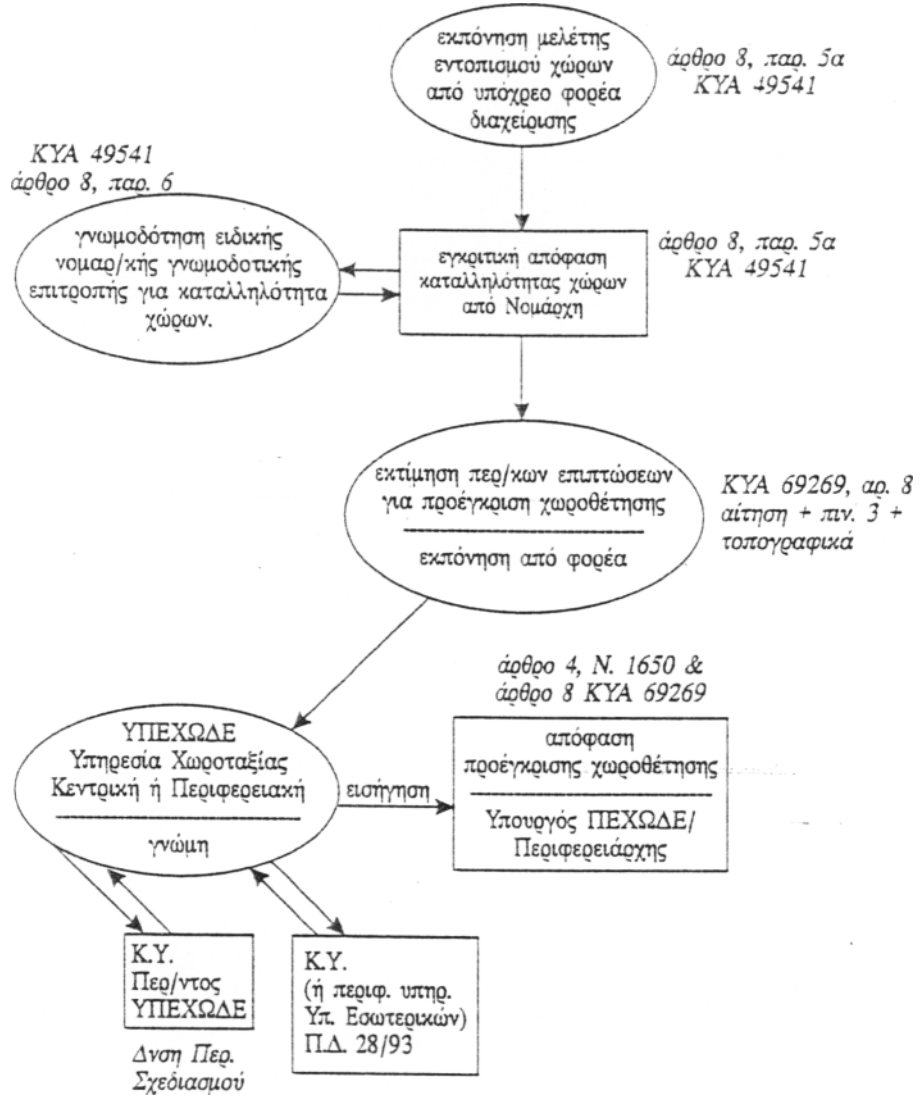
ΕΡΩΤΗΜΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ			ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ
	ΝΑΙ	ΙΣΩΣ	ΟΧΙ	
1. Εδάφος: Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει:				
α) Άσταθεις καταστάσεις εδάφους ή αλλαγές στη γεωλογική διάταξη των πετρωμάτων				
β) Διασπάσεις, μετατοπίσεις, συμπίεσεις ή υπερκαλύψεις του επιφανειακού στρώματος του εδάφους				
γ) Αλλαγές στην τοπογραφία ή στα ανάγλυφα χαρακτηριστικά της επιφάνειας του εδάφους				
δ) καταστροφή, επικάλυψη, ή αλλαγή οποιουδήποτε μοναδικού γεωλογικού ή φυσικού χαρακτηριστικού				
ε) Οποιαδήποτε αύξηση της διάβρωσης του εδάφους από τον άνεμο ή το νερό επί τόπου ή μακράν του τόπου αυτού				
στ) Αλλαγές στην εναπόθεση ή διάβρωση της άμμου των ακτών ή αλλαγές στη δημιουργία λάσπης, στην εναπόθεση ή διάβρωση που μπορούν να αλλάξουν την κοίτη ενός ποταμού ή ρυακιού ή τον πυθμένα της θάλασσας ή οποιουδήποτε κόλπου, ορμίσκου ή λίμνης				
ζ) Κίνδυνο έκθεσης ανθρώπων ή περιουσιών σε γεωλογικές καταστροφές όπως σεισμοί, κατολισθήσεις εδαφών ή λάσπης καθιζήσεις ή παρόμοιες καταστροφές				
2. Αέρας: Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει:				
α) Σημαντικές εκπομπές στην ατμόσφαιρα ή υποβάθμιση της ποιότητας της ατμόσφαιρας				
β) Δυσάρεστες οσμές				
γ) Αλλαγή των κινήσεων του αέρα, της υγρασίας, ή της θερμοκρασίας ή οποιαδήποτε αλλαγή στο κλίμα είτε τοπικά είτε σε μεγαλύτερη έκταση				
3. Νερά : Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει:				
α) Αλλαγές στα ρεύματα, ή αλλαγές στην πορεία ή κατεύθυνση των κινήσεων της πάσης φύσεως επιφανειακών υγρών				
β) Αλλαγές στο ρυθμό απορρόφησης, στις οδούς αποστράγγισης ή στο ρυθμό και την ποσότητα απόπλυσης του εδάφους				
γ) Μεταβολές στην πορεία ροής των νερών στις πλημμύρες				
δ) Αλλαγές στην ποσότητα του επιφανειακού νερού σε οποιοδήποτε υδάτινο όγκο				
ε) Απορρίψεις υγρών αποβλήτων σε επιφανειακά ή υπόγεια νερά με μεταβολή της ποιότητάς των				
στ) Μεταβολή στην κατεύθυνση ή στην παροχή των υπόγειων υδάτων				

ζ) αλλαγή στην ποσότητα των υπογείων υδάτων είτε δι' απευθείας προσθήκης νερού ή απόληψης αυτού, είτε δια παρεμπόδισης ενός υπογείου τροφοδότη των υδάτων αυτών σε τομές ή ανασκαφές				
η) Σημαντική μείωση της ποσότητας του νερού, που θα ήταν κατά τα άλλα διαθέσιμο για το κοινό				
θ) Κίνδυνο έκθεσης ανθρώπων ή περιουσιών σε καταστροφές από νερό όπως πλημμύρες ή παλιρροιακά κύματα				
4. Χλωρίδα: Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει:				
α) Άλλαγή στην ποικιλία των ειδών ή στον αριθμό οποιωνδήποτε ειδών φυτών (περιλαμβανομένων και δέντρων, θάμνων, κ.λ.π)				
β) Μείωση του αριθμού οποιωνδήποτε μοναδικών σπανίων ή υπό εξαφάνιση ειδών φυτών				
γ) Εισαγωγή νέων ειδών φυτών σε κάποια περιοχή ή παρεμπόδιση της φυσιολογικής ανανέωσης των υπάρχοντων ειδών				
δ) Μείωση της έκτασης οποιασδήποτε αγροτικής καλλιέργειας				
5. Πανίδα: Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει:				
α) Άλλαγή στην ποικιλία των ειδών ή στον αριθμό οποιωνδήποτε ειδών ζώων (πηγνών, ζώων περιλαμβανομένων των ερπετών, ψαριών και θαλασσινών ή εντόμων)				
β) Μείωση του αριθμού οποιωνδήποτε μοναδικών σπανίων ή υπό εξαφάνιση ειδών ζώων				
γ) Εισαγωγή νέων ειδών ζώων σε κάποια περιοχή ή παρεμπόδιση της αποδημίας ή των μετακινήσεων των ζώων				
δ) Χειροτέρευση του φυσικού περιβάλλοντος των υπάρχοντων ψαριών ή άγριων ζώων				
6. Θόρυβος: Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει:				
α) Αύξηση της υπάρχουσας στάθμης θορύβου				
β) Έκθεση ανθρώπων σε υψηλή στάθμη θορύβου				
7. Χρήση γης: Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει σημαντική μεταβολή της παρούσας ή της προγραμματισμένης για το μέλλον χρήσης γης				
8. Φυσικοί πόροι: Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει				
α) Αύξηση του ρυθμού χρήσης/αξιοποίησης οποιουδήποτε φυσικού πόρου				
β) Σημαντική εξάντληση οποιουδήποτε μη ανανεώσιμου φυσικού πόρου				
9. Κίνδυνος ανώμαλων				

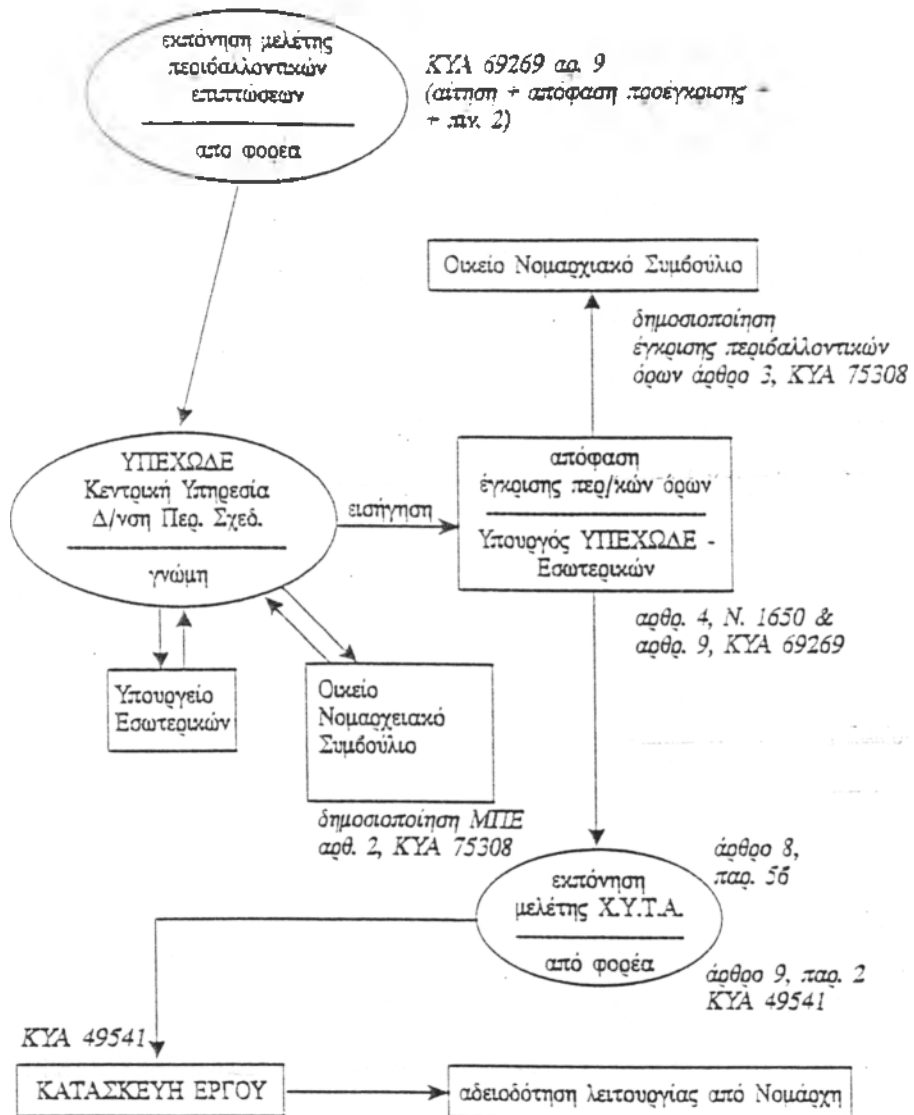
Καταστάσεων : Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει:				
α) Κίνδυνος έκρηξης ή διαφυγή επικινδύνων ουσιών (περιλαμβανομένων, εκτός των άλλων και πετρελαίου, εντομοκτόνων, χημ. Ουσιών ή ακτινοβολίας) σε περίπτωση ατυχήματος ή ανωμάλων συνθηκών				
10. Πληθυσμός: Το προτεινόμενο έργο θα αλλάξει την εγκατάσταση, διασπορά, πυκνότητα ή ρυθμό αύξησης του ανθρώπινου πληθυσμού της περιοχής ίδρυσης του έργου				
11. Κατοικία: Το προτεινόμενο έργο θα επηρεάσει την υπάρχουσα κατοικία ή θα δημιουργήσει ανάγκη για πρόσθετη κατοικία στην περιοχή ίδρυσης του έργου				
12. Μεταφορές/Κυκλοφορία: Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει:				
α) Δημιουργία σημαντικής επιπρόσθετης κίνησης Τροχοφόρων				
β) Επιπτώσεις στις υπάρχουσες θέσεις στάθμευσης ή στην ανάγκη για νέες θέσεις στάθμευσης				
γ) Σημαντική επίδραση στα υπάρχοντα συστήματα συγκοινωνίας				
δ) Μεταβολές στους σημερινούς τρόπους κυκλοφορίας ή κίνησης ανθρώπων και/ή αγαθών				
ε) Μεταβολές στη θαλάσσια, σιδηροδρομική ή αέρια κυκλοφοριακή κίνηση				
στ) Αύξηση των κυκλοφοριακών κινδύνων				
13. Ενέργεια: Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει:				
α) Χρήση σημαντικών ποσοτήτων καυσίμου ή ενέργειας				
β) Σημαντική αύξηση της ζήτησης των υπάρχουσών πηγών ενέργειας ή απαίτηση για δημιουργία νέων πηγών ενέργειας				
14. Κοινή ωφέλεια: Το προτεινόμενο έργο θα συντελέσει στην ανάγκη για σημαντικές αλλαγές στους εξής τομείς κοινής ωφέλειας				
α) Ηλεκτρισμός				
β) Σύστημα επικοινωνιών				
γ) Υδρευση				
δ) Υπονόμους ή σηπτικούς βόθρους				
ε) Αποχέτευση νερού βρόχινου				
στ) Στερεά απόβλητα και διάθεση αυτών				

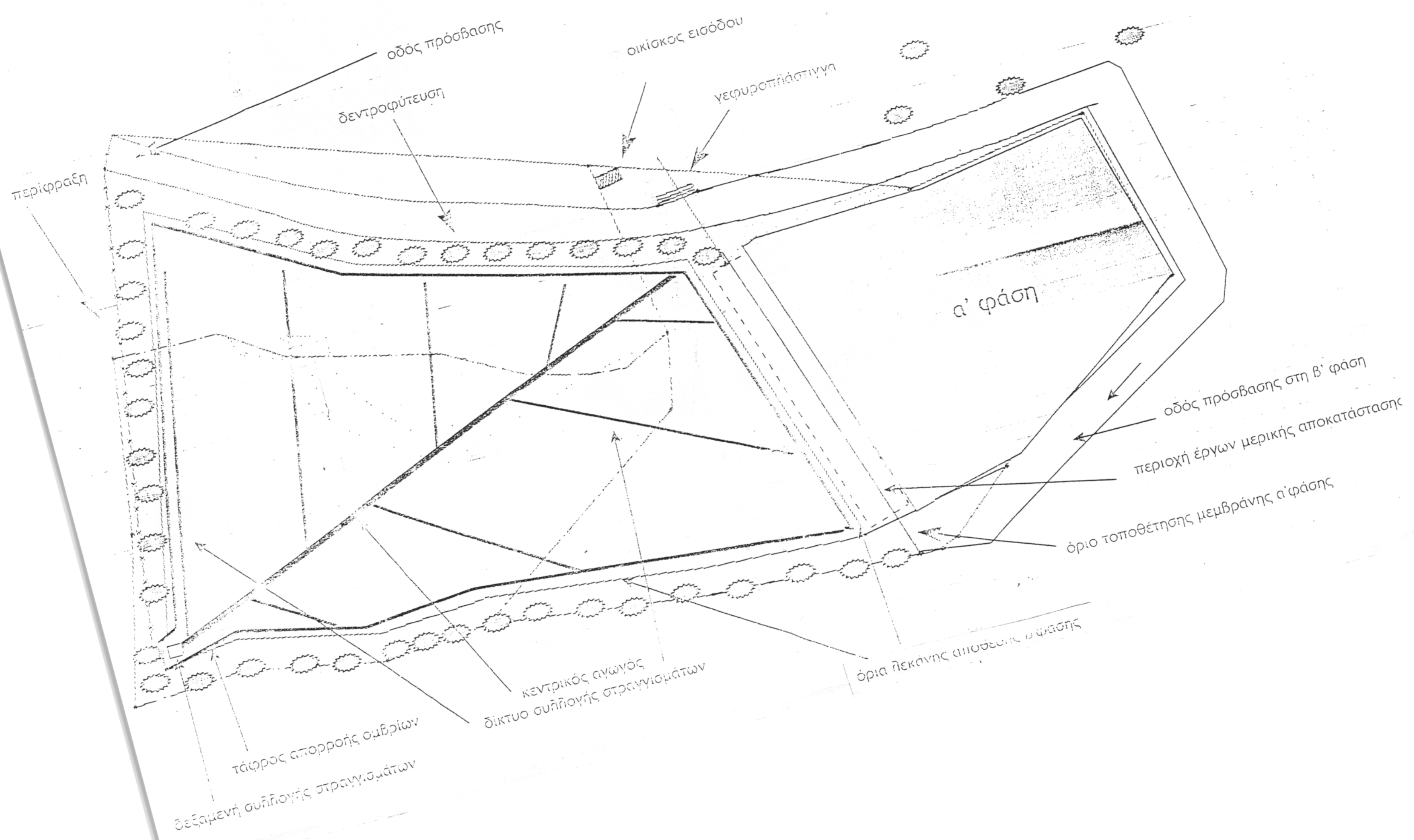
15. Ανθρώπινη υγεία: Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει				
α) Δημιουργία οποιουδήποτε κινδύνου ή πιθανότητας κινδύνου για βλάβη της ανθρώπινης υγείας (μη συμπεριλαμβανομένης της ψυχικής υγείας)				
β) Έκθεση ανθρώπων σε πιθανούς κινδύνους βλάβης της υγείας τους				
16. Αισθητική: Το προτεινόμενο έργο θα προκαλέσει παρεμπόδιση οποιασδήποτε θέας του ορίζοντα ή οποιασδήποτε κοινής θέας ή θα καταλήξει σε δημιουργία ενός μη αποδεκτού αισθητικά τοπίου, προσοιού στην κοινή θέα				
17. Αναψυχή: Το προτεινόμενο έργο θα έχει επιπτώσεις στην ποιότητα ή ποσότητα των υπαρχουσών δυνατοτήτων αναψυχής				
18. Πολιτιστική κληρονομιά: Το προτεινόμενο έργο θα καταλήξει σε αλλαγή ή καταστροφή κάποιας αρχαιολογικής περιοχής				
19. Προστατευτές περιοχές: Το προτεινόμενο έργο βρίσκεται σε προστατευτέα περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν.1650/86				
20. Συναγωγή σημαντικών πορισμάτων: Έχει το υπό εκτέλεση έργο τη δυνατότητα να προκαλέσει δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον				

ΠΡΟΕΓΚΡΙΣΗ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ
Χ.Υ.Τ.Α.

**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ Χ.Υ.Τ.Α.**

οδός πρόσβασης

οικίσκος εισόδου

γεφυροπλάστιγγα

δεντροφύτευση

περίφραξη

α' φάση

οδός πρόσβασης στη β' φάση

περιοχή έργων μερικής αποκατάστασης

όριο τοποθέτησης μεμβράνης α' φάσης

κεντρικός αγωγός δικτύου συλλογής στραγγισμάτων

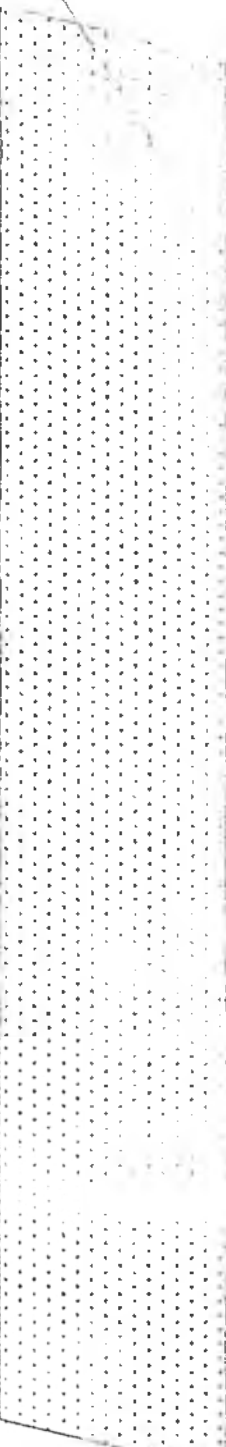
όρια πεκάνης αποστράγγισης α' φάσης

τάφος απορροής ομβρίων δεξαμενή συλλογής στραγγισμάτων

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ

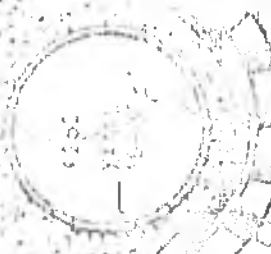
ΑΥΧΜΟΙ 30cm

ΣΤΑΘ. ΜΕΤΡΗΣ. Δ.Κ.

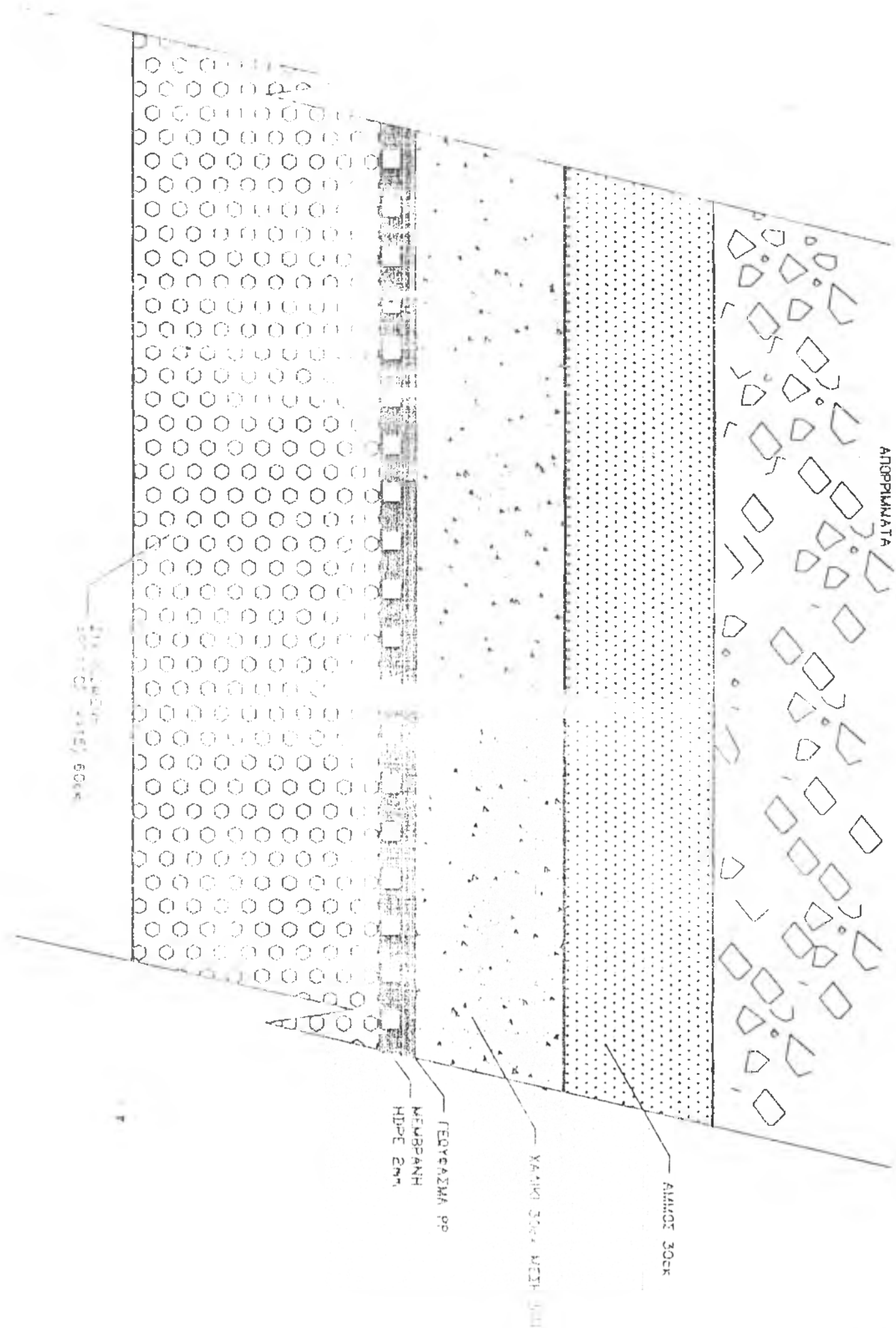
ΓΕΩΡΓΙΑΣ 05

ΚΕΝΤΡΟ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΣΥΝΤΟΞΙΜΕΝΗ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

4

ANOPPIKIMATA

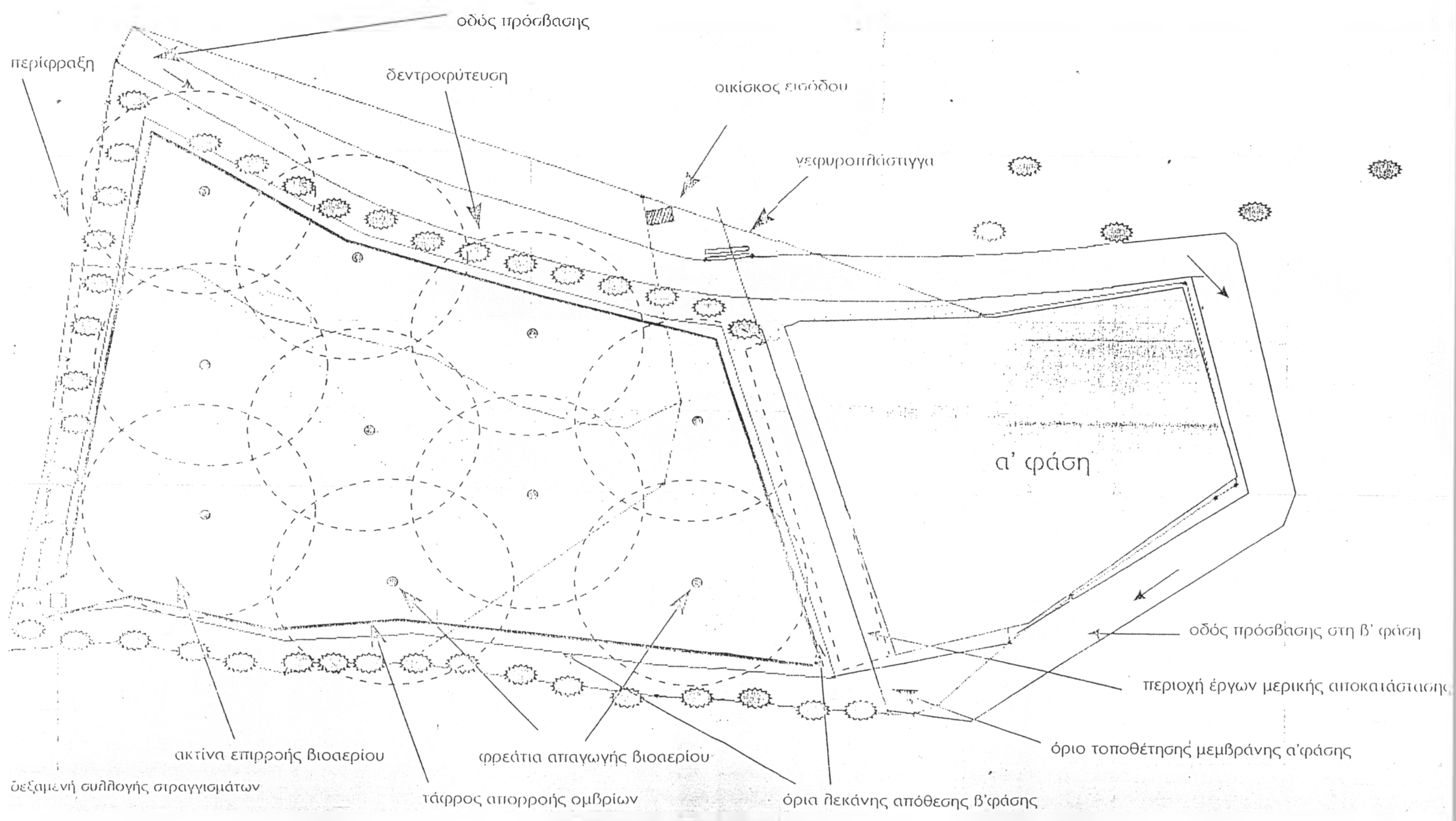
ALAMUD 300K

YANGI 300K WEI 300K

FEYKAZMA pp

MEMBRAN HDPE 2M

DIA 300K WEI 300K

περίφραξη

οδός πρόσβασης

δεντροκρύτεια

οικίσκος εισόδου

υεφρυροπείκιστιγγα

α' φάση

οδός πρόσβασης στη β' φάση

περιοχή έργων μερικής αποκατάστασης

όριο τοποθέτησης μεμβράνης α'φάσης

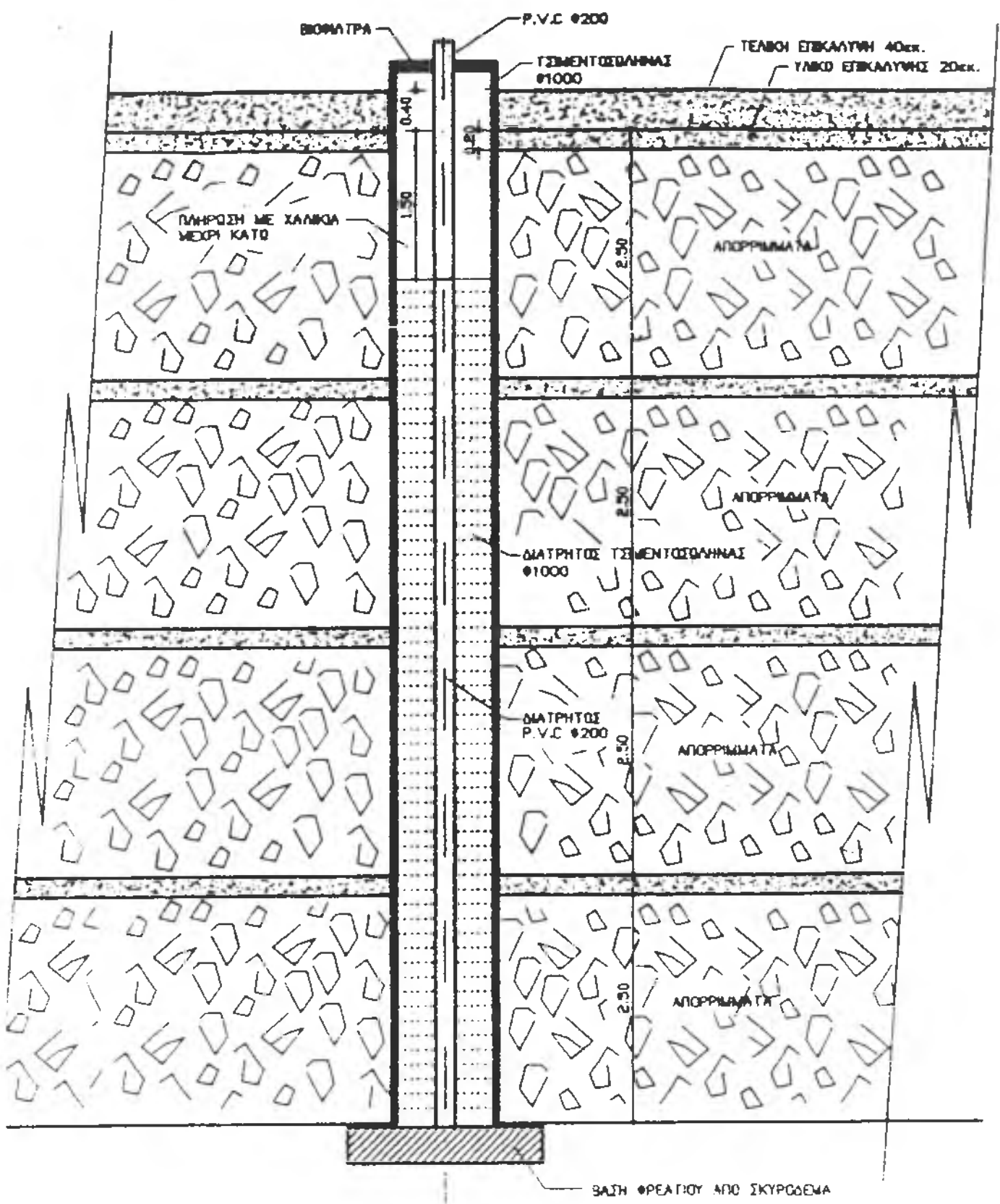
ακτίνα επιρροής βιοαερίου

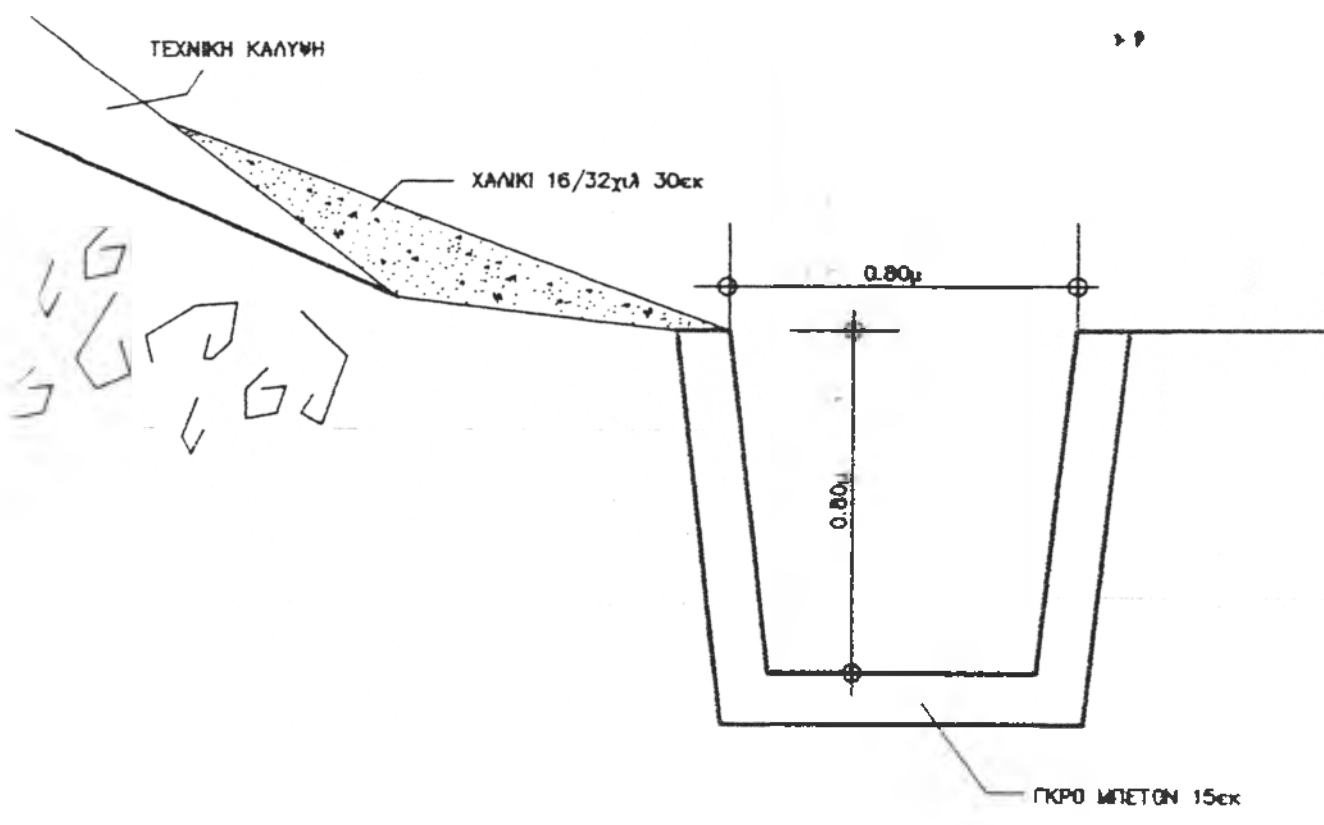
φρεάτια απαγωγής βιοαερίου

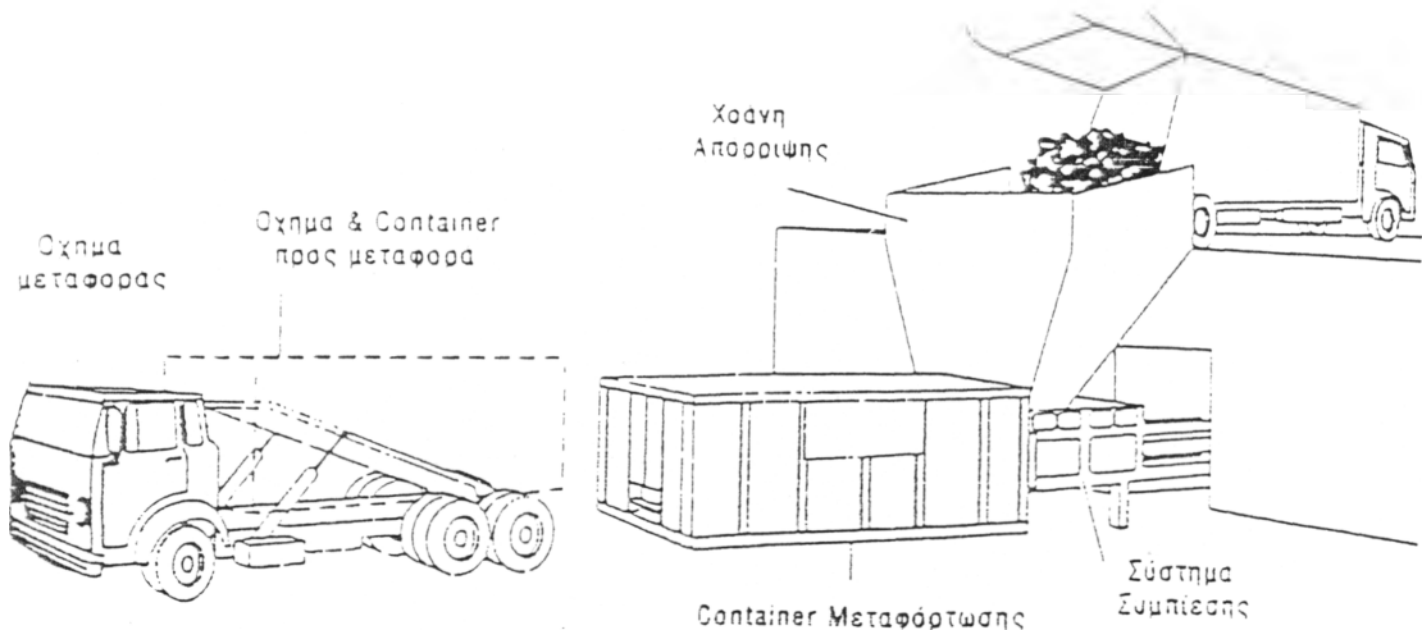
όρια λεκάνης απόθεσης β'φάσης

όξείαμένη συλλογής στραγγισμάτων

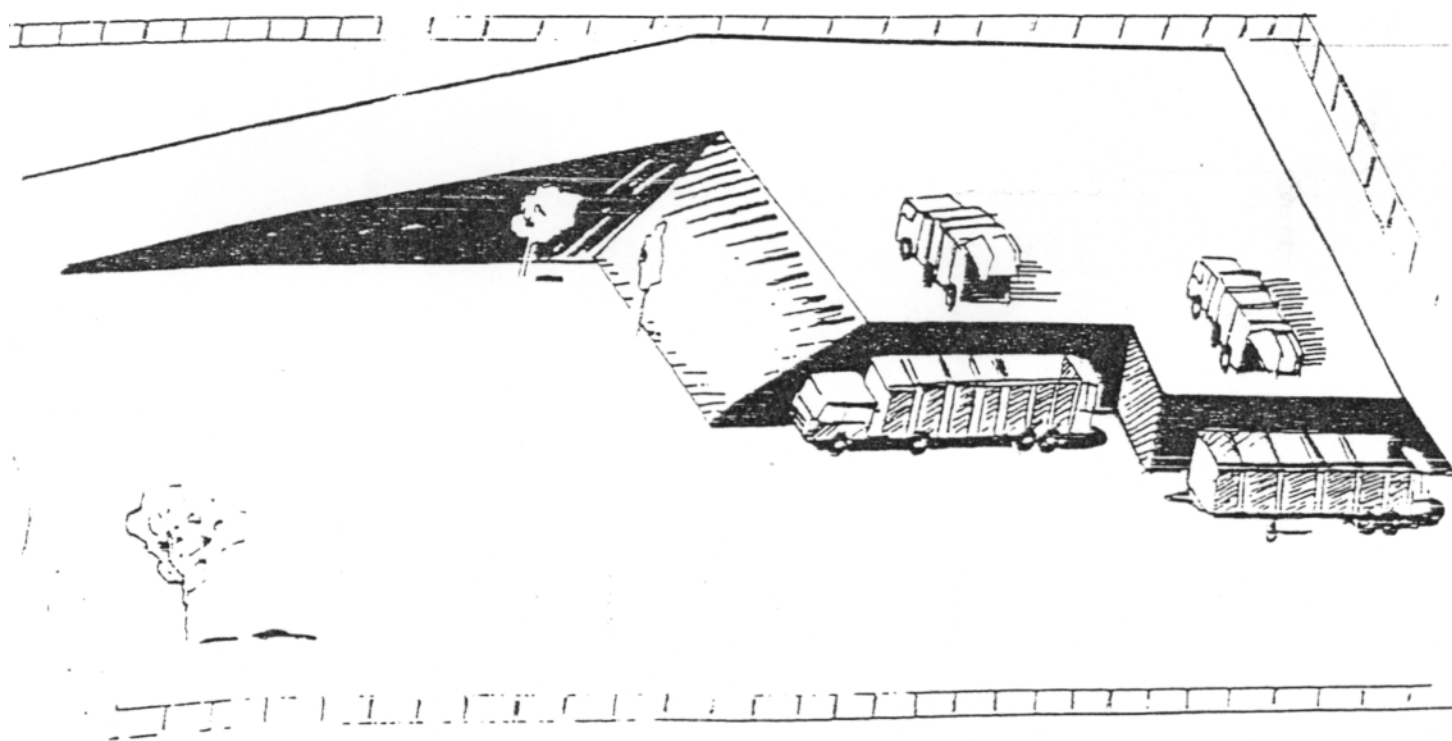
τάφρος απορροής ομβρίων

Σχήμα 1: Διαδικασία Εκφόρτωσης Απορριμμάτων σε Containers - Υποδοχείς με σταθερό σύστημα συμπίεσης

Σχήμα 2: Παράδειγμα Εγκατάστασης για Κινητό Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων

Κριτήρια Προγράμματος Γαλάζιες Σημείες

λειτουργεί και σαν Κέντρο για το Πρόγραμμα “Γαλάζιες Σημείες της Ευρώπης” όπου κανείς θα μπορεί να παίρνει πληροφορίες για το Πρόγραμμα, και θα έχει δυνατότητα να συμμετέχει σε δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, σχετικά με την ακτή και την θάλασσα. (Π)

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

- Η τοπική κοινότητα θα πρέπει να έχει ένα σχέδιο χρήσης και ανάπτυξης της γης για την παράκτια ζώνη της. Το σχέδιο αυτό και οι τρέχοντες δραστηριότητες της κοινότητας στην παράκτια ζώνη θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις οδηγίες οργάνωσης και προστασίας της παράκτιας ζώνης. Εάν η κοινότητα είναι πολύ μικρή μπορεί να αποτελεί τμήμα ενός μεγαλύτερου περιφερειακού σχεδίου. (Υ)
- Κάδοι απορριμμάτων σε επαρκή αριθμό, ασφαλισμένοι σωστά και καλά συντηρημένοι, αδειάζονται σε τακτά διαστήματα. Υπάρχει πρόβλεψη συλλογής απορριμμάτων, “φουκιών” και άλλων εστιών μόλυνσης που συγκεντρώνονται στην ακτή. Τα απορρίμματα που συλλέγονται από την ακτή πρέπει να αδειάζονται σε ειδική εγκατάσταση. (Υ)
- Καθημερινός καθαρισμός κατά την κολυμβητική περίοδο όταν είναι αναγκαίος, (Υ)
- Στην ακτή απαγορεύεται:
 - η οδήγηση, εκτός από ειδικές περιπτώσεις
 - η οδήγηση μοτοποδηλάτων και οι αγώνες
 - τα άδειασμα απορριμμάτων
 - η ελεύθερη κατασκήνωσηΣε ακτές όπου επιτρέπεται η οδήγηση θα πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένες περιοχές για στάθμευση, περιοχές όπου θα απαγορεύονται τα αυτοκίνητα και οι περιοχές κοντά στο νερό θα πρέπει να είναι ελεύθερες από αυτοκίνητα. (Υ)
- Πρέπει να υπάρχει διαχείριση των διαφορετικών χρηστών και χρήσεων της ακτής έτσι ώστε να αποφεύγονται προστριβές και ατυχήματα. Εάν υπάρχουν φυσικά όρια που περικλείουν την ακτή, πρέπει να υπάρχουν μέτρα ώστε να αποφευχθούν αρνητικές επιδράσεις από την κυκλοφορία από και προς την ακτή και το νερό. (Υ)
- Η ακτή έχει εγκαταστάσεις για να δέχεται υλικά για ανακύκλωση, όπως γυάλινα μπουκάλια και κουτιά αλουμινίου. (Π)
- Η τοπική κοινότητα προωθεί βιώσιμους τρόπους μεταφοράς στην ακτή, όπως το ποδήλατο, το περπάτημα και δημόσια μεταφορικά μέσα. (Π)

ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

- Πρέπει να υπάρχει ασφαλής διόδος προς την ακτή. (Υ)
- Επαρκείς σε αριθμό και καθαρές εγκαταστάσεις υγιεινής με ελεγχόμενο σύστημα αποχέτευσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Κοινοτικής Οδηγίας για τα απόβλητα. (Υ)
- Οι ναυαγοσώστες είναι σε υπηρεσία κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου και/ή υπάρχουν αρκετά σωστικά εφόδια, που περιλαμβάνουν σωστικό υλικό και οδηγίες για τη χρήση τους και άμεση επαφή με το τηλέφωνο. Το σωστικό υλικό πρέπει να έχει εγκριθεί από τις εθνικές ναυαγοσωστικές οργανώσεις. Πρέπει να περιλαμβάνει οδηγίες χρήσης, να είναι μονίμως και άμεσα προσβάσιμο στην ακτή και να ελέγχεται τακτικά για τη σωστή λειτουργία του.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

12. Ο Δήμος ή η Κοινότητα θα πρέπει να έχει ένα σχέδιο χρήσης και ανάπτυξης της γης για την παράκτια ζώνη. Το σχέδιο αυτό και οι τρέχουσες δραστηριότητες της κοινότητας στην παράκτια ζώνη θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις οδηγίες οργάνωσης και προστασίας της παράκτιας ζώνης. Εάν η κοινότητα είναι πολύ μικρή μπορεί να αποτελεί τμήμα ενός μεγαλύτερου περιφερειακού σχεδίου. (Υ)

12.1. Υπάρχει σχέδιο χρήσης γης και αναπτυξιακό σχέδιο για την παράκτια ζώνη;

Ναι Όχι

α. Αν ναι, υπάρχουν κτίσματα στην ακτή ή την ενδοχώρα που δεν συμμορφώνονται με την τοπική νομοθεσία για το σχέδιο τοπικής ανάπτυξης; Ναι Όχι

β. Αν ναι, παρακαλούμε να δώσετε περισσότερες λεπτομέρειες: _____

13. Κάδοι απορριμμάτων σε επαρκή αριθμό, ασφαλισμένοι σωστά και καλά συντηρημένοι, αδειάζονται σε τακτά διαστήματα. Υπάρχει πρόβλεψη συλλογής απορριμμάτων, “φυκιών” και άλλων εστιών ρύπανσης που συγκεντρώνονται στην ακτή. Τα απορρίμματα που συλλέγονται από την ακτή πρέπει να εναποτίθενται σε ειδική εγκατάσταση. (Υ)

13.1. Υπάρχουν αρκετοί κάδοι απορριμμάτων στην ακτή, οι οποίοι να συντηρούνται και να αδειάζονται τακτικά; Ναι Όχι

13.2. Υπάρχουν δοχεία απορριμμάτων στην ακτή; Ναι Όχι

13.3. Υπάρχουν άλλα είδη συλλογής απορριμμάτων; Ναι Όχι

α. Αν ναι, παρακαλούμε αναφέρετε ποια: _____

13.4. Κάθε πότε αδειάζονται οι κάδοι κατά την περίοδο των διακοπών;

Καθημερινά; _____

Πόσες φορές την εβδομάδα; _____

13.5. Τα απορρίμματά σας πηγαίνουν σε ειδική εγκατάσταση; Ναι Όχι

α. Αν ναι, τι είδους εγκατάσταση; _____

β. Παρακαλούμε να δώσετε τον αριθμό αδείας της εγκατάστασης αυτής: _____

γ. Αν όχι, τότε και κάτω από ποιές συνθήκες γίνεται η διάθεση των απορριμμάτων; _____

13.6. Ο Δήμος ή η Κοινότητα έχει κάποιο σχέδιο που στοχεύει στη μείωση της ποσότητας των απορριμμάτων και την επίδραση της διάθεσής τους, π.χ. χρησιμοποιώντας τα οργανικά κομμάτια για κοπριά; Ναι Όχι

14. Καθημερινός καθαρισμός της ακτής κατά την κολυμβητική περίοδο όταν είναι αναγκαίος. (Υ)

14.1. Η ακτή καθαρίζεται καθημερινά από τα σκουπίδια, κατά την κολυμβητική περίοδο;
Ναι Όχι

14.2. Αν όχι, κάθε πότε καθαρίζεται; _____

15. Στην ακτή απαγορεύεται:

- η οδήγηση, εκτός από ειδικές περιπτώσεις
- η οδήγηση μοτοποδηλάτων και οι αγώνες
- η εναπόθεση απορριμμάτων
- η ελεύθερη κατασκήνωση

Σε ακτές όπου επιτρέπεται η οδήγηση θα πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένες περιοχές για στάθμευση, περιοχές όπου απαγορεύονται τα αυτοκίνητα και τα τροχοφόρα δεν πρέπει ποτέ να σταθμεύουν κοντά στο νερό. (Υ)

15.1. Επιτρέπεται η οδήγηση στην ακτή; Ναι Όχι
α. Αν ναι, με ποιόν τρόπο εφαρμόζεται; _____

15.2. Κυκλοφορούν τροχοφόρα χωρίς άδεια στην ακτή; Ναι Όχι

15.3. Γίνονται αγώνες αυτοκινήτων ή άλλων τροχοφόρων στην ακτή σας ή στην άμεση ενδοχώρα; Ναι Όχι

15.4. Εναποτίθενται απορρίμματα στην ακτή; Ναι Όχι

15.5. Γίνεται ελεύθερη κατασκήνωση στην ακτή; Ναι Όχι

α. Αν όχι, παρακαλούμε να αναφέρετε ποια(ες) ακτή(ες) με “Ταλάζια Σημαία” στο Δήμο ή την Κοινότητα έχουν επικλινείς προσβάσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες:

β. Εάν δεν υπάρχουν ακτές με “Ταλάζια Σημαία” στο Δήμο ή την Κοινότητα με εγκαταστάσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες, παρακαλούμε να αιτιολογήσετε γιατί δεν υπάρχουν:

25. Όλα τα κτίρια και ο εξοπλισμός της ακτής πρέπει να είναι σωστά συντηρημένα. (Y)

25.1. Είναι όλα τα κτίρια και ο εξοπλισμός της ακτής σωστά συντηρημένα;

Ναι: Όχι:

25.2. Χρησιμοποιείτε υλικά φιλικά προς το περιβάλλον για τη συντήρηση των κτιρίων σας; Ναι: Όχι:

26. Η ακτή έχει εγκαταστάσεις για να δέχεται υλικά για ανακύκλωση, όπως γυάλινα μπουκάλια και κουτιά αλουμινίου. (II)

26.1. Έχει η υποψήφια για “Ταλάζια Σημαία” ακτή, εγκαταστάσεις για την ανακύκλωση υλικών όπως:

α. Γυαλί (μπουκάλια): Ναι: Όχι:

β. Κουτιά αλουμινίου: Ναι: Όχι:

γ. Άλλα ανακυκλώσιμα υλικά: Ναι: Όχι:

26.2. Εάν η υποψήφια για “Ταλάζια Σημαία” ακτή δεν διαθέτει τέτοιες εγκαταστάσεις, γιατί δεν τις διαθέτει: _____

26.3. Έχει ο Δήμος ή η Κοινότητα σχέδιο που θέτει στόχους και σκοπούς για την ανακύκλωση; Ναι: Όχι:

α. Αν ναι, παρακαλούμε να αναλύσετε τους στόχους: _____

ΔΕΛΤΙΟ ΟΜΑΔΑΣ ΔΗΜΟΥ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ:

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΔΗΜΟΥ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ.....

Επώνυμο.....	Όνομα.....
Επάγγελμα.....	Δ/ση.....
Τηλέφωνα.....	Fax.....

ΜΕΛΗ :

1. Επώνυμο..... Όνομα..... Επάγγελμα.....
Δ/ση..... Τηλ..... Fax.....
2. Επώνυμο..... Όνομα..... Επάγγελμα.....
Δ/ση..... Τηλ..... Fax.....
3. Επώνυμο..... Όνομα..... Επάγγελμα.....
Δ/ση..... Τηλ..... Fax.....
4. Επώνυμο..... Όνομα..... Επάγγελμα.....
Δ/ση..... Τηλ..... Fax.....
5. Επώνυμο..... Όνομα..... Επάγγελμα.....
Δ/ση..... Τηλ..... Fax.....
6. Επώνυμο..... Όνομα..... Επάγγελμα.....
Δ/ση..... Τηλ..... Fax.....
7. Επώνυμο..... Όνομα..... Επάγγελμα.....
Δ/ση..... Τηλ..... Fax.....
8. Επώνυμο..... Όνομα..... Επάγγελμα.....
Δ/ση..... Τηλ..... Fax.....
9. Επώνυμο..... Όνομα..... Επάγγελμα.....
Δ/ση..... Τηλ..... Fax.....
10. Επώνυμο..... Όνομα..... Επάγγελμα.....
Δ/ση..... Τηλ..... Fax.....
11. Επώνυμο..... Όνομα..... Επάγγελμα.....
Δ/ση..... Τηλ..... Fax.....
12. Επώνυμο..... Όνομα..... Επάγγελμα.....
Δ/ση..... Τηλ..... Fax.....

13. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....
14. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....
15. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....
16. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....
17. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....
18. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....
19. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....
20. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....
21. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....
22. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....
23. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....
24. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....
25. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....
26. Επώνυμο..... Ονομα..... Επάγγελμα.....
 Δ/νση..... Τηλ..... Fax.....

Ημερομηνία Αποστολής.....

ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΣΚΟΥΠΙΔΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΚΑ

Φαγητά Άλλα

ΧΑΡΤΙΑ

Κούτες Εφημερίδες/Περιοδικά

Χαρτόνια Άλλα

ΠΛΑΣΤΙΚΑ

Σακκούλες Πλαστικές Σχοινιά

Δίχτυα Άλλα

ΥΠΟΛ. ΚΗΠΟΥΡΙΚΗΣ

Δένδρα Γλάστρες

Ρίζες - Κλαδιά Ξερά Λουλούδια

ΜΕΤΑΛΛΑ

Κουτιά από αναψυκτικά Σίδερα

Κουτιά από κονσέρβες Άλλα

ΓΥΑΛΙΑ

Μπουκάλια/Αναψυκτικά Τζάμια

Πιατικά Άλλα

ΞΥΛΑ

Κουτιά Καδρόνια

Παλλέτες Άλλα

ΛΑΣΤΙΚΑ-ΡΟΔΕΣ

Αυτοκινήτων ΟΓΚΩΔΗ

Παιχνιδιών Αυτοκίνητα

Μηχανήματα

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ρούχα Επιπλα

Στρώματα Ουσιακές Συσκευές

Εθελοντική Ομάδα.....Δήμου/Κοινότητας.....

Υπεύθυνος Ομάδας.....

Ημερομηνία Αποκομιδής Σκουπιδιών.....

Επαναληπτική Αποκομιδή Σκουπιδιών..... Ημερομηνία.....

Κυριότερα προβλήματα που παρουσιάστηκαν

.....

.....

.....

Ημερομηνία Αποστολής

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΕΡΓΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ :

ΤΕΔΚ ΝΟΜΟΥ :

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΤΟΜΟΥ ΠΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΙ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΕΠΩΝΥΜΟ : ΟΝΟΜΑ :

ΙΔΙΟΤΗΤΑ : ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ : ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΕΝΟΤΗΤΑ I

☛ Αναφέρατε τον αριθμό των μονάδων ανά είδος έργου διαχείρισης απορριμμάτων που **σχεδιάζονται**, **υλοποιούνται**, **λειτουργούν** στον Νομό σας κατά την τελευταία πενταετία.

ΠΙΝΑΚΑΣ Α

ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ		
	Σχεδιάζονται	Υλοποιούνται	Λειτουργούν
α) ΧΥΤΑ	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
β) Σταθμοί μεταφόρτωσης	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
γ) Μονάδες ανάκτησης υλικών	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
δ) Μονάδες κουμποστοποίησης	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ε) Μονάδες μηχανικής διάλογής	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
στ) Μονάδες θερμικής επεξεργασίας	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ζ) Μονάδες αναερόβιας ζύμωσης	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
η) Άλλο (προσδιορίστε το):	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Σημείωση: Διευκρινίζεται ότι δεν αναφερόμαστε σε χώρους ανεξάρκτης απόρριψης, ημιελεγχόμενης / ελεγχόμενης διάθεσης.

ΕΝΟΤΗΤΑ II

☛ Υπάρχει σχέδιο διαχείρισης σε επίπεδο Νομού ή Περιφέρειας : ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν ΝΑΙ απαντήστε σε ποιο στάδιο βρίσκεται .

(Σημειώστε ένα ✓ στο αντίστοιχο σύμβολο Ο. συμπληρώστε το έτος έγκρισης).

ΠΙΝΑΚΑΣ Β

Εκπονείται	○	Υποβλήθηκε	○	Εγκρίθηκε	○	Έτος Έγκρισης
------------	---	------------	---	-----------	---	---------------

ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΙΙ

♦ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΟ, ΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕΝΟ, ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΕΡΓΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ :

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ :

☉ Αν το έργο βρίσκεται σε φάση σχεδιασμού ή υλοποίησης, συμπληρώστε τους πίνακες Γ και Ε.
 Αν το έργο βρίσκεται σε φάση λειτουργίας, συμπληρώστε τους πίνακες Δ και Ε.
 (Σημειώστε ένα ✓ στο αντίστοιχο σύμβολο ○, συμπληρώστε τα υπόλοιπα στοιχεία).

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ.								
Προσέλευση Λοιμωδότητας:	Εκπονείται	☐	Υποβλήθηκε	☐	Εγκρίθηκε	☐	Ετος Εγκρισης	
Προμελέτη:	Εκπονείται	☐	Ολοκληρώθηκε	☐	Εγκρίθηκε	☐	Ετος Εγκρισης	
ΜΠΕ:	Εκπονείται	☐	Υποβλήθηκε	☐	Εγκρίθηκε	☐	Ετος Εγκρισης	
Τύχη Δημοπράτησης	Εκπονούνται	☐	Ολοκληρώθηκαν	☐	Θεωρήθηκαν	☐	Ετος Θεώρησης	
Δημοπρατηση:	Προγραμμαζεται	☐	Ολοκληρώθηκε	☐			Ετος ολοκλήρωσης	
Υπογραφή σύμβασης με τον ανάδοχο κατασκευής :	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	Ημερομηνία υπογραφής			
Κατασκευάζεται:	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	Φορέας κατασκευής			
Ημερομηνία έναρξης κατασκευής					Προβλεπόμενη ημερομηνία αποπεράτωσης κατασκευής			

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ.							
Φορέας διαχείρισης:			Όνοματεπώνυμο πευθυνου λειτουργίας, διεύθυνση, τηλ.				
Ισχύει λειτουργίας:	ΝΑΙ	☐	☐	Ετος έκδοσης		Διάρκεια ισχύος άδειας (χρόνια)	
Ισχύει διάθεσης αξιοποίησης:	ΝΑΙ	☐	☐	Ετος έκδοσης		Διάρκεια ισχύος άδειας (χρόνια)	

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ (συνέχεια)

Ημερομηνία έναρξης λειτουργίας	<input type="text"/>	Ώρες λειτουργίας (ώρες/ημέρα)	<input type="text"/>	Μέρες λειτουργίας σε εβδομαδιαία βάση (ημέρες/εβδομάδα)	<input type="text"/>
Η διάθεση αξιοποίηση γίνεται:	Με αυτεπιστασία: ☐	Με ανάθεση σε εργολαβό: ☐	Αναφέρατε το κόστος της εργολαβίας (δρχ./μήνα)	<input type="text"/>	
Συμπύση που επιτυγχάνεται (για ΧΥΤΑ, ή για σταθμό μεταφόρτωσης (τόννου m ³):	<input type="text"/>				
Ωλόμνη έκταση (στρέμματα):	<input type="text"/>	Συνολική έκταση (στρέμματα):			<input type="text"/>
Τρόπος απόκτησης της:	Απαλλοτρίωση: ☐	Αγορά: ☐	Ενοικίαση: ☐	Παραχώρηση δημόσιας ή δημοτικής έκτασης: ☐	
Άλλο (προσδιορίστε το):	☐				

☛ Στοιχεία ταυτότητας του έργου.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε.

Εξυπηρετούμενος πληθυσμός (κάτοικοι):	<input type="text"/>	Ποσότητα απορριμμάτων που τροφοδοτούνται στη μονάδα (τόννου/τόνος):	<input type="text"/>	Δυναμικότητα εγκατάστασης (τόννου/ημέρα):	<input type="text"/>
Όνομα ΟΤΑ που είναι χηροθετημένο το έργο:	<input type="text"/>	Τοπικότητα θέσης του έργου	<input type="text"/>	Εξυπηρετ. ΟΤΑ	<input type="text"/>
Μέθοδος στεγάνωσης (για ΧΥΤΑ):	<input type="text"/>				
Μέθοδος διαχείρισης στερεομαατων (για ΧΥΤΑ):	<input type="text"/>				
Μέθοδος διαχείρισης υμιασίου (για ΧΥΤΑ):	<input type="text"/>				
Χρόνος ζωής σχεδιασμού (χρόνια):	<input type="text"/>	Υπόλοιπος χρόνος ζωής ΧΥΤΑ (έτη)	<input type="text"/>	Χωρητικότητα ΧΥΤΑ (m ³)	<input type="text"/>
Δομολογισμός έργου (δρχ.):	<input type="text"/>	Ανάδοχος κατασκευής:	<input type="text"/>	Ταμεία χρηματοδότησης	<input type="text"/>

ΥΓΙΕΙΝΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

Υπ' αριθ. 5 13/301/TC-2-64 (2.3.Κ.65/14-2-64, τεύχος Β')

"Περί συλλογής, αποκομιδής και διαθήσεως απορριμμάτων".

Ά ρ θ ρ ο ν 1.

Όρισμοί.

1. Ο όρος "Απορρίματα" περιλαμβάνει όπαντα τέ καθ' οίονδήποτε τρόπον απορριπτόμενα στερεά υλικά ή ήμιρρευστα τοιαύτα, έχοντα μᾶλλον στερεάν σύστασιν, ὥστε νά μή δύνανται νά ρεύσουν εύχερῶς άνευ προσθήκης ύδατος ή έτέρου υγροῦ.

2. Ός "Οίκισιμά απορρίματα" θεωροῦνται τά έκ τῶν κατοικιῶν συνήθη προϊόντα τῆς οίκισιμῆς καθαριότητος, τά ύπολείμματα τροφῶν, τά υλικά έκ συσκευασίας τροφῶν καί κατ' ἐπέκτασιν τά απορρίματα έτέρας προελεύσεως, τά έχοντα παρόμοια έν γένει πρός τ' ένωτέρω χαρακτηριστικά.

3. Διά τοῦ όρου "Χῶρος" νοεῖται οίσοδήποτε κλειστός ή άνοικτός χῶρος, ὡς οίκοδομαί έν γένει, σάλαί, οίκοπέδα, ὁδοί, πλατεῖαι, άλση, τόποι συγκεντρώσεως ή άνυψυχῆς τοῦ κοινοῦ κλπ.

4. Η "Συλλογή απορριμμάτων" περιλαμβάνει ὑπόσας τάς έργασίας τάς άπορρίσεως εἰς τήν τήρησιν καθαριότητος, τήν προσωρινήν διατήρησιν αὐτῶν καί τήν προσκόμισιν τιν ποδς άποκομιδῆν.

5. Η "Αποκομιδή απορριμμάτων" περιλαμβάνει ὑπόσας τάς έργασίας τάς άπορρίσεως εἰς τήν περισυλλογήν τῶν απορριμμάτων έκ τῶν καθοριζομένων πρός τοῦτο θέσεων προσκομίσσεως, τήν μεταφοράν καί τήν έναπόθεσιν αὐτῶν εἰς τοῦς τόπους διάθεσεως.

6. Η "Διάθεσις απορριμμάτων" περιλαμβάνει ὑπόσας τάς έργασίας, εἰτινες ἔχουν σκοπόν νά καταστήσουν ταῦτα ὑβλαβῆ οἰά τήν ὀπισησιν ὑγείαν. Ένδεχομένως δύναται αὕτη νά άποβλέπη καί εἰς τήν αξιοποίησιν των.

Ά ρ θ ρ ο ν 2.

Γενικοί ὁροι.

1. Πάντας οἱ χῶροι πρέπει νά τηροῦνται ὀπηλλαγμένοι άπορριμμάτων έννομέ-νων νά προκαλέσουν άνυψυχαιούς, άντιαισθητικῆς ή ὀγληρῆς έν γένει καταστάσεις, ὡς:

α) Έστίας προελεύσεως καί άναπτύξεως έντόμων ή πρωκτικῶν, δυναμένων νά μεταδώσουν νόσους.

β) Μεγάλλες ὀπισανεισικῶν καί ὑπογείων ὕδατων ή ζῶων (χοίρων, κυνῶν κλπ.).

γ) Αντιαισθητικῆς καταστάσεως, δυσσομίας ή έστίας άναπτύξεως έντομητικῶν έντόμων.

στ) θά προεμποδίζονται ή εἰσοδοὶς ποντικῶν.

ζ) θά τηροῦνται πάντοτε εἰς καλήν κατάστασιν, καθαρὸν καὶ ἀπηλλαγμένοι ἐντόμων καὶ ποντικῶν.

3. Δοχεῖα ἀπορριμμάτων

3.1. Τὰ δοχεῖα ἀπορριμμάτων δεόν νά πληροῦν τοὺς κάτωθι ὅρους:

α) Ὑγιανόν ἀδισπότιστον, ἀνθεκτικόν καὶ μὴ εὐχερῶς ὀξειδούμενον ἢ γενικῶς προσβελλόμενον καὶ καταστρεφόμενον ἐκ τῆς προβλεπομένης χρήσεως.

β) Κατασκευὴ ἀρκοῦντος ἰσχυρά, ὥστε νά μὴ παραμορφοῦνται ἢ καταστρέφονται ταχέως κατὰ τοὺς χειρισμοὺς.

γ) Χωρητικότης ἐπιτρέπουσα εὐχερεῖς χειρισμοὺς.

δ) Κορφὴ παρέχουσα ἐπαρκῆ εὐστάθειαν καὶ ἐπιτρέπουσα εὐχερῆ ἐκκένωσιν καὶ καθαρισμόν.

ε) θά εἴρουν καλύμματα ἐσαρμόζοντα καλῶς, ὥστε νά ἀποκλειεταὶ ἡ εἰσοδοὶς ἐντόμων ἢ ποντικῶν καὶ ἡ παραβίασις ὑπὸ ἀνσητούντων τροφῆν ζώων (κυνῶν, γαλῶν). Συνιστᾶται ὅπως τὰ καλύμματα ταῦτα συνδέωνται μετὰ τῶν δοχείων διὰ καταλλήλου διατάξεως πρὸς ἀπεφυγὴν ἀπωλείας αὐτῶν.

Τὰ δοχεῖα θά τηροῦνται πάντοτε εἰς καλήν κατάστασιν καὶ καθαρὰ. Ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις δοχείων διαρρεόντων, μὴ καλῶς καλυπτομένων καὶ ρυπαρῶν.

3.2. Ἐπιτρέπεται ἡ χρησιμοποίησις σάκκων ὑπὲρ δοχείων ἀπορριμμάτων ἐφ' ὅσον οὗτοι εἶναι κατασκευασμένοι ἐξ ἀνθεκτικοῦ καὶ ἀδισπότιστου ὑλικοῦ, κλείουν καλῶς καὶ πληροῦν πάντας τοὺς διὰ τῶν δοχείων ἐπιδιωκόμενους σκοπούς.

4. Δοχεῖα ἀπορριμμάτων εἰς χώρους συγκεντρώσεως καὶ ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ.

Εἰς τοὺς χώρους συγκεντρώσεως ἢ ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ θά τοποθετοῦνται αἰσθητὰ δοχεῖα, πληροῦντα τοὺς ὅρους τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 3 παραγράφου εἰς ἐπαρκῆ ἀριθμόν καὶ χωρητικότητι διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ἐναπόθεσιν τῶν ἀπορριμμάτων, ἀπαγορευομένης τῆς ἀπορρίψεως αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ τοῦ δαπέδου.

Τὰ δοχεῖα θά διασφαλίζωνται ἐκ κινδύνων ἀνατροπῆς καὶ θά τοποθετοῦνται εἰς θέσεις καλῶς ἀποστραγγιζόμενης ἢ θ' ἀναρτῶνται ἐπὶ στύλων, τοίχων κλπ.

Ἐπιτρέπεται διὰ λόγους αἰσθητικoῦ καὶ κυκλοφοριακοῦ ὅπως ἐναποθηκεύονται τὰ ἐκ τῆς καθαριότητος τῶν δημοσίων χώρων (ὁδοί, πλατεῖαι, ἀλση κλπ.) προσερχόμενα ἀπορρίμματα ἐντὸς δοχείων τοποθετουμένων εἰς ὑπογείους χώρους, ἐφ' ὅσον ἐξυποσθλίζεταὶ ἡ καθαριότης καὶ ἡ ἀποστράγγισις τῶν χώρων αὐτῶν ὡς καὶ ἡ προσωπία ἐκ κατακλύσεως ὑπὸ ἐπισανειακῶν ἢ ὑπογείων ὑδάτων.

Τὰ καλύμματα καὶ γενικῶς ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια αὐτῶν θά διαμορφοῦνται κατὰ τρόπον ἀποκλείοντα τὴν πρόκλησιν ὑτυχημάτων.

5. Αποκομιδή.

Τα οικιακά απορρίμματα θα αποκομιδώνται τουλάχιστον δύο της εβδομάδος. Ειδικότερον εκ των δημοσίων έργων ως και εκ των εγκαταστάσεων εν γένει ένθα παράγονται εύχερως σηπόμενα απορρίμματα εις μεγάλας ποσότητας, ή αποκομιδή αυτών θα ενεργηται καθημερινως.

Α ρ θ ρ ο ν 5.

Διάθεσις απορριμμάτων.

I. Έγκεκριμένοι μέθοδοι διαθέσεως.

Έπιτρέπεται ή διάθεσις απορριμμάτων κατόπιν άδειας του Νομαρχου εκδόσεως μετά σύμφωνον γνώμη του Ύγειονομικού Κέντρου, έφ' όσον εφαρμόζονται οι κατωτέρω ανασφρόμεναι μέθοδοι και εκπληροϋνται οι αντίστοιχως καθοριζόμενοι όροι. Η εκδοσόμενη άδεια κοινοποιεΐται προς τό Ύγειονομικόν Κέντρον και την οικειαν Αστυνομικήν Αρχήν.

Πρό της εκδόσεως της ως άνω άδειας ο ενδιαφερόμενος Δήμος ή Κοινότης δι' απομάσεως αυτού επιλέγει και καθορίζει την εφαρμοσθησασμένην μέθοδον και την περιοχήν διαθέσεως των απορριμμάτων. Η περί τούτων απόφασις του Δήμου ή της Κοινότητος δημοσιεύεται διά τοιχοκολλησεως εις τό συνήθη προς τούτο μέρος του έδριου ως και του Δήμου ή της Κοινότητος εις την περιφέρειαν του όποιου καΐται ή επιλεγείσα προς διάθεσιν των απορριμμάτων περιοχή και διά δημοσιεύσεως τουλάχιστον έσ' όπαξ εις μίαν ήμεροπαιαν τοπικήν έσπεραίδα.

Έντός είκοσι (20) ήμερων από της ρηθείσης δημοσιεύσεως, δικαιουται πέν ενδιαφερόμενον φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον να υποβάλη ένστασιν, επί της έκδοσεως ή απόσεως, εις τόν Δήμον ή την Κοινότητα εκ της περιοχής του όποιου προέρχονται τό απορρίμματα. Ο ενδιαφερόμενος διά την διάθεσιν των απορριμμάτων Δήμος ή Κοινότης υποβάλλει άκολούθως την έκδοθησασαν παρ' αυτού απόφασιν μετά των υποβληθεισών ένστάσεων και των επί τούτων απόψεών του εις τόν Νομαρχην, όστις αποφασίζει τελεσίδικως μετά σύμφωνου γνώμη Έπιτροπής συγκροτουμένης υπ' αυτού και άποστιζομένης εκ των κάτωθι:

α) Διευθυντού Νομαρχίας, ως προσέδρου. β) Προϊσταμένου του Ύγειονομικού Κέντρου. γ) Ύγειονολόγου μηχανικού, έφ' όσον ύπηρετεί τοιοϋτος εν τη περιφέρεια. δ) Προϊσταμένου της Τ.Υ.Δ.Κ. ε) Προϊσταμένου της Αστυνομικής Αρχής στ) Προέδρου του Ιατρικού Συλλόγου ως μελών.

Τά μέλη της έπιτροπής δύνανται να σύζηθουν και δι' έτέρων εκπροσώπων ότμοσίων ύπηρεσιών, ως Γεωργίας, Δημ. Έργων, Βιομηχανίας, Τουρισμού, έφ' όσον τούτο κρίνεται σκόπιμον ύναλόγως της περιπτώσεως.

Έντί των προϊσταμένων των ύπηρεσιών δύνανται να δρισθουν παρ' αυτών έτεροι εκπρόσωποι των ύπηρεσιών των.

1.1. Διάθεσις απορριμμάτων δι' απορρίψεως.

Ἡ διάθεσις τῶν απορριμμάτων δι' απορρίψεως συνίσταται εἰς τὴν ἀπλὴν ἀπόρριψιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, ἐπαριεμένης τῆς ὑποσυνθέσεως καὶ στασιμότητος τῶν εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν φυσικῶν παραγόντων. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐπίδρασις ἀπορριμμάτων εἰς τὴν θάλασσαν, λίμνας καὶ ποταμούς.

Ἐπιτρέπεται ἡ διάθεσις ἀπορριμμάτων δι' απορρίψεως εἰς καθοριζομένους ἰσχυροὺς, ποταμοὺς, χάρους, ἐπιπέδου, πληροῦνται οἱ κάτωθι ὅροι:

α) Ἡ περιοχὴ ἀπορρίψεως τῶν ἀπορριμμάτων:

(1) θά καίται εἰς θέσιν ἀπομονωμένην καὶ ἀποκεκοιμημένην ὑπὸ κατηχημένας περιοχάς, συγκοινωνιακῶς ἀρτηρίας καὶ ἐν γένει πολυσυχνάστους χώρους, τὰ δὲ ὅρια αὐτῆς θά ἀπέχουν τοὐλάχιστον 1.500 μ. ἀπὸ τῶν ὁρίων σχεδίου πόλεως καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου ὑπὸ τῶν τελευταίων ἐν συνεχείᾳ κατοικιῶν οικισμού, καὶ 500 μ. τοὐλάχιστον ἀπὸ συχναζομένης ὁδοῦ.

(2) Δέν θά κατακλύζεται ὑπὸ ὑδάτων καὶ θά ἀποστραγγίζεται καλῶς.

(3) Δέν θά εἶναι ἐκτεθειμένη εἰς ἰσχυροὺς ἀνέμους καὶ οἱ ἐπικρατοῦντες αἰῶνες θά ἔχουν διεύθυνσιν ἀντίθετον ὡς πρὸς τὰς κατηχημένας περιοχάς.

(4) θά εἶναι εὐχερῶς προσπελάσιμος δι' ὁδοῦ ἐπαρκεῦς εὗρους μετὰ ὁδοστρώματος ἀνεκτικτοῦ εἰς τὰ ὀχήματα ἀπορριμμάτων καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους.

(5) Δέν θά εὐρεσκειται ἄνωθεν ἀγωγῶν ὑδραγωγείου καὶ τὰ ἀποστραγγιζόμενα βροχῶν ὑδάτα δέν θά δύνανται νά μολύνουν φρέατα ἢ ἑτέρας πηγὰς ποσίμου ὕδατος.

(6) θά εἶναι περιφραγμένη ὥστε νά μὴν εἶναι δυνατὴ ἡ εἰσοδος ζώων, ὡς χοίρων, κυνῶν καὶ θά ἀπαγορεύεται ἡ εἰσοδος ὑπερφοδίων προσώπων. (1)

β) Τὸ Ἑγχειρονομικὸν κέντρον δύναται νά ἀπαιτήσῃ τὴν λήψιν μέτρων πρὸς ἐπιπολέμησιν μυιῶν, λοιπῶν ἐντόμων καὶ ποντικῶν.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς προκειμένης μεθόδου διαθέσεως τῶν ἀπορριμμάτων δι' ἀπορρίψεως, λόγῳ τῶν πολλαπλῶν αὐτῆς μειονεκτημάτων ἀπὸ ὑγειονομικῆς καὶ αἰσθητικῆς πλευρῆς, εἶναι σκόπιμον νά ἀποφεύγεται, προτιμωμένων ἑτέρων μεθόδων.

Δέν ἀπαιτεῖται ἡ ἐκδοσις ὑδείας τοῦ Ἑγχειρονομικοῦ κέντρον διὰ τὴν διάθεσιν ἐν ὑπαίθρῳ ἀπορριμμάτων ἐκ φυσικῶν ἢ τεχνητῶν γαιῶδων ὑλικῶν, ὡς ἐξ οὐρανῶν ἢ καταδασίσεων. Ἐν πάσῃ ὁμῶς περιπτώσει τὰ ἀπορρίμματα ταῦτα εὐρίσκονται τοῦ ἰδιοκτῆτου ἢ τοῦ νομέως τοῦ χώρου εἰς ὃν ἀπορρίπτονται θά διαστρώσονται κανονικῶς, ὥστε νά μὴ δημιουργοῦνται ἐστίαι λιμναζόντων ὑδάτων, καταστάσεις ποντικῶν ἢ ἀντιαισθητικαὶ καταστάσεις.

1.2. Ἑγχειρονομικὴ Ταφή.

Ἡ ὑγειονομικὴ ταφή συνίσταται εἰς τὴν κατὰ στρώσεις ἐναπόθεσιν τῶν ἀπορριμμάτων ἐντὸς φυσικῶν ἢ τεχνητῶν κοιλοτήτων, τὴν συμπέσειν καὶ τὴν ἐπικάλυψιν αὐτῶν δι' ἐπαρκεῦς στρώματος χώματος, οὕτως ὥστε νά καθίστανται ἀπρόσιτα

Ὁρα κατωτ. σελ. 232 εἰδικὴν Ἑγχειρονομικὴν Διάταξιν.-

στ) θά διατίθεται πάντοτε κατάλληλος και επαρκής μηχανικός εξοπλισμός μετά εφεδρικού τολούτου δια τήν έντεχνον και εγκαιρον εκτέλεσιν τών απαιτουμένων έργασιων και εις τρόπον ώστε να υποκλειεται διακοπή τής έργασίας πλέον του 24ώρου.

ζ) θά διατίθεται επαρκές και κατάλληλον προσωπικόν δια τήν έντεχνον και εγκαιρον εκτέλεσιν άποσων τών απαιτουμένων έργασιων.

η) θά λαμβάνωνται πάντα τά απαιτούμενα μέτρα ώστε να μην αναπτύσσωνται μυϊαι, λαικά έντομα και ποντικοί.

Ι.β. Καύσις.

Κατά τήν μέθοδον τούτην τά άπορριμματα τοποθετουνται και καλονται εντός ειδικων κλιβάνων, εϊτε δια τής ιδίας αυτών θερμικής ενεργείας, εϊτε δια χρήσεως προσθέτου καυσίμου.

Επιτρέπεται ή διεύσεις άπορριμμάτων δια καύσεως εφ' όσον τηρουνται οι κάτωθι όροι:

α) Αί εγκαταστάσεις καύσεως άπορριμμάτων θά τοποθετουνται εις βιομηχανικές ζώνας ή εκτός τών κατηκημένων περιοχών.

β) Κατά τήν προσκόμισιν, εκφόρτωσιν και διατήρησιν τών άπορριμμάτων μέχρι τής καύσεως αυτών δεν θά προκαλοϋνται θόρυβοι, κονιορτοί, δυσοσμίαι, συνθήκαι προσελεύσεως και αναπτύξεως μυιων και έντισταθητικά καταστάσεις.

γ) Η καύσις θά είναι κατά τό δυνατόν πλήρης ώστε να μην αναδιδωντι δυσοσμα άέρια, καπνός και έτερα προϊόντα άτελουσ καύσεως. Επίσης θά λαμβάνωνται τά κατάλληλα μέτρα δια τήν συγκράτησιν τυχόν περυσυρομένων προϊόντων τής καύσεως, ως αιδάλη, τέτρα και τήν ικανοποιητικήν άραίωσιν τών καυσαερίων εις τόν άτμοσφαιρικόν άέρα δια τήν έν γένει πρόληψιν μολύνσεως τής άτμοσφαιρας και τής ρυπάνσεως τής γύρωθεν περιοχής.

δ) Απαγορεύεται ή καύσις υλικων αναδιδόντων υπερβολικόν καπνόν ή επιβλαπή άέρια. Οι άπορριπτόμενοι φωτιστικοί σωληνες φθορισμοϋ ή λαμπτήρες άτμοϋ ύδραργύρου κλπ. θά άσπασθουνται και θά διατίθενται δια τσεής.

ε) Η κατασκευή και λειτουργία τών εγκαταστάσεων θά είναι τοιαύτη ώστε να άποκλειωνται οι κίνδυνοι πυρκαϊων.

στ) Αί εγκαταστάσεις θά προστατεύωνται από τής εισόδου ποντικων και δεν θά παρέχουν καταρύγια δια τήν ανάπτυξιν αυτών, τηρούμεναι πάντοτε άπηλλαγμέναι ποντικων και μυιων.

ζ) Η περιοχή τών εγκαταστάσεων θά είναι καλώς περιπεραγμένη ώστε να μην είναι δυνατή ή εισόδος ζώων, ως χοίρων, κυνων και θά άπαγορεύεται ή είσοδος άνεργουμένων προσώπων.

η) Τά προσκομιζόμενα άπορριμματα θά άποτεροϋνται εντός τής ήμέρας προσκομίσσεως των και θά ύφίσταται πρόσθετως έντιμετωπίσεως τής καταστάσεως δι' ύγειαινης διαθέσεως τών άπορριμμάτων έν περιπτώσει ζημιων ή εκπτώτων αναγκων.

α) Τά προσκομιζόμενα άπορριμματα θά τίθενται πρὸς έπεξεργασίαν έντός τῆς έρας προσκομισεύς των καί θά ύφίσταται πρόβλεψις αντιμετωπίσεως τῆς καταστάσεως δι' ύγιεινῆς διαθέσεως τῶν άπορριμμάτων έν περιπτώσει ζημιῶν ἢ πάκτων ύναγκῶν.

στ) Τά παραγόμενα προϊόντα καί ύποπροϊόντα θά έναποθηκεύωνται καί θά διατίθενται κατά τρόπον μή δημιουργοῦντα κινδύνους καί έχλήσεις. Όμοίως θά έναποθηκεύωνται καί θά διατίθενται καί τά προσρχόμενα εκ διαλογῆς κλπ. χρησιμοποιήσιμα ύλικά.

ζ) Αί έγκαταστάσεις θά κροστατεύωνται υπό τῆς εισόδου ποντικῶν καί δέν παρέχουν καταφύγια διά τήν ανάπτυξιν αὐτῶν, τηρούμεναι πάντοτε άππλλαγμέναι ποντικῶν καί μυιῶν.

η) Τό χρησιμοποιούμενον προσωπικόν θά εἶναι έπαρκές καί κατάλληλον διά τήν εγκαιρον καί έντεχνον εκτέλεσιν άπασῶν τῶν άπαιτουμένων έργασιῶν.

1.5. Πολτοποίησης.

Ἡ πολτοποίηση συνίσταται εις τήν άλεσιν τῶν άπορριμμάτων καί τήν διάθεσιν αὐτῶν έν ρευστῇ καταστάσει εις τό δίκτυον ύπονόμων.

Διά τήν εφαρμογήν τῆς μεθόδου ταύτης δέον έπιπροσθέτως τῶν έν παραγρ. I εἰ παρόντος άρθρου καθοριζομένων νά ύφίσταται προηγουμένη έγκρισις τοῦ πυθόνου διά τό δίκτυον ύπονόμων εις ὃ θά διοχετευθοῦν τά εκ τῆς πολτοποίησης τῶν άπορριμμάτων λύματα. Διά νά χορηγηθῇ τοιαύτη έγκρισις δέον νά κτιστωπιισθῇ τό ζήτημα τῆς επιβαρύνσεως τῶν λυμάτων καί τά εκ ταύτης δημιουργούμενα προβλήματα.

Προκειμένου περί τοποθετήσεως ιδιωτικῶν συσκευῶν πολτοποιήσεως εις κατοικίας καί άλλας παρομοίας έγκαταστάσεις δέν άπαιτεῖται ἢ κατά τά άνωτέρω άρθρα τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου, αλλά μόνον ἢ προηγουμένη εκδοσις ειδικῆς κρίσεως τοῦ αρμοδίου Δήμου, Κοινότητος ἢ Ὁργανισμοῦ διά τό δίκτυον ύπονόμων τῆς περιοχῆς.

1.6. Διαλογή.

Ἡ διαλογή χρησιμοποιεῖται έν συνδυασμῷ μετ' άλλων μεθόδων διαθέσεως άπορριμμάτων καί επιτρέπεται ἢ διάθεσις τῶν άπορριμμάτων διά τῆς μεθόδου ταύτης εἰς ἴσον κληροῦνται οἱ κάτωθι όροι:

α) Τά διαλεγόμενα εκ τῶν άπορριμμάτων είδη καί ύλικά θά καθορίζωνται έναποθηκῆς εις τήν εκδιδομένην άδειαν τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου άπαγορευσμένης τῆς διαλογῆς ετέρων τοιούτων καί θά μεταφέρωνται, έναποθηκεύωνται καί πωλοῦνται ἢ χρησιμοποιοῦνται συμφώνως πρὸς τάς ισχυούσας δι' έκαστον τούτων διατάξεις περί μεταχειρισμένων ειδῶν καί ύλικῶν.

καί ύστατοῦς γνώμης περὶ τῆς προτεινομένης μεθόδου.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 6.

Ἰδιαιτὲς περιπτώσεις.

1. Ἐπικίνδυνα ἀπορρίμματα.

Ἐπικίνδυνα ἀπορρίμματα, ὡς ραδιενεργά, εὐφλεκτα ἢ ἐκρηκτικὰ, ἀναδίδονται δη-
λητηριώδεις ὀσμές κλπ. θέν θά προσκομίζωνται μετὰ τῶν λοιπῶν ἀπορριμμάτων
ἀλλὰ θά συγκεντροῦνται, μεταφέρωνται καί διατίθενται εὐθύνη καί δαπάναις τοῦ
ἰδιοκτητοῦ ἢ νομέως τοῦ χώρου ἐξ οὗ προέρχονται κατὰ τρόπον ὥστε νά πληροῦν-
ται εἰς ὑπαιτήσεις αἰ καθοριζόμεναι ὑπὸ τοῦ άρθρου 2 τῆς παρούσης.

Ἐιδικώτερον, προκειμένου περὶ ραδιενεργῶν ἀπορριμμάτων ὑπαιτεῖται ἡ προη-
γουμένη ἐγκρισις παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας.

2. Ἀπορρίμματα μολυσματικά.

Ἄπαντα τὰ ἀπορρίμματα, ὡς ἐνδύσεως, ὑποδήσεως, κλινοστρωμνῆς κλπ. τὰ ὅποια
εἶναι δυνατόν νά σέρουν μολυσματικὰς οὐσίας ἢ νά προκαλέσουν μεταδοτικὰ νο-
σήματα, θά συγκεντροῦνται παρὰ τοῦ ἰδιοκτητοῦ ἢ νομέως τοῦ χώρου ἐξ οὗ προ-
έρχονται ἰδιαιτέρως καί θά ἀποκομίζωνται πρὸς διάθεσιν κατὰ τρόπον μὴ δη-
μιουργοῦντα κινδύνους.

Ἐιδικώτερον διὰ τὰ μολυσματικὰ ἀπορρίμματα ὡλισμένων Ἰδρυμάτων, ὡς Κοσο-
κουβίων, Κλινικῶν κλπ. δύναται νά ἐπιβέλλεται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἰγυειο-
νομικοῦ Κέντρου ἢ ἀπ' εὐθείας διάθεσις αὐτῶν διὰ ταφῆς ἢ καύσεως εὐθύνη καί
δαπάναις τῶν Ἰδρυμάτων τούτων.

3. Πτώματα ζῶων.

Τὰ πτώματα ζῶων θά συλλέγωνται καί θά μεταφέρωνται πρὸς ταφὴν ἢ ἑτέραν
κατάλληλον διάθεσιν τὸ ταχύτερον δυνατόν καί πρὸ τῆς παρελεύσεως 24ώρου
ἀπὸ τοῦ θανάτου τῶν, εὐθύνη καί δαπάναις τοῦ ἰδιοκτητοῦ ἢ νομέως αὐτῶν.

Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως, ἀνεξαστήτως πυχόν ἐπιβληθησομένων ἐτέρων κυρώ-
σεων, αἱ ἐργασίαι αὗται θά ἐκτελοῦνται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Δήμου ἢ Κοινοῦτητος,
καταλογιζομένων τῶν σχετικῶν δαπανῶν εἰς βάρος καί διὰ λογαριασμόν τοῦ ἰδι-
οκτητοῦ ἢ νομέως τοῦ ζῴου. Ἐπίσης ἅπαντα τὰ τυχόν εὐρισκόμενα εἰς δημοσίους
χώρους, ὡς ὁδοί, πλατεῖαι, ὄλη κλπ. πτώματα ζῶων θά μεταφέρωνται ἀμέσως πρὸς
ταφὴν ἢ ἑτέραν κατάλληλον διάθεσιν ὑπὸ τοῦ οἰκείου Δήμου ἢ Κοινοῦτητος, κατα-
λογιζομένων τῶν σχετικῶν δαπανῶν εἰς βάρος τοῦ ἰδιοκτητοῦ ἢ νομέως τοῦ ζῴου,
ἐκ' ὅσων μεταγενεστέρως εὐρεθῆ αὐτός.

Ἐπιτρέπεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὰ δοχεῖα ἀπορριμμάτων μικρῶν ζῴων προερχο-
μένων ἐκ κατοικιῶν, ὡς γαλῶν, δρολίθων πρὸς περαιτέρω μεταφοράν καί διάθεσιν
μετὰ τῶν λοιπῶν ἀπορριμμάτων.

Άρθρον 7.

Παρεκκλίσεις.

Έπιτρέπονται κατόπιν απόφασης του Νομάρχου, έγκριθείσας μετά σύμφωνον γνώμην του Υγειονομικού Κέντρου, τῆ αίτησιν του Δήμου ή τῆς Κοινότητας, αἱ κάτωθι παρεκκλίσεις τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ὄρων. Ἡ έγκριθεμένη απόφασις κοινοποιεῖται πρὸς τὸ Υγειονομικὸν Κέντρον καὶ τὴν οικίαν Ἰατρονομικὴν Ἄρχήν.

α) Ἡ χρησιμοποίησις δεξυμένων ἀποθηκείσας ἀπορριμμάτων ἀντὶ δοχείων ἀπορριμμάτων εἰς ἐγκαταστάσεις εὐρῆς οἰκιστέσας συγκέντρωσις μεγάλων ποσοτήτων ἢ εἰδικῆς οὐσίας ἀπορριμμάτων καθοριζομένων καὶ τῶν σχετικῶν ὄρων τοῦς ἀπολείουσι εἶναι γὰρ πληροῦν αἱ δεξυμένας αὐταί.

β) Ἡ χρησιμοποίησις δοχείων ἀπορριμμάτων ἀνευ καλυμμάτων δι' εἰδικῆς περιπτώσεις καὶ δι' ἀπορρίματα μὴ εὐχερῶς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου διασκορπιζόμενα ἢ μὴ περιέχοντα εὐχερῶς σηπομένας ἢ δυσόσμους οὐσίας.

γ) Ἡ χρησιμοποίησις διὰ περιωρισμένον καθοριζόμενον μεταβατικὸν χρονικὸν διάστημα δοχείων ἀπορριμμάτων ἀνευ καλυμμάτων εἰς δημοσίους χώρους συγκέντρωσις ἢ ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινου (ὁδοί, πλατεῖαι, ὁδὸς κλπ.).

δ) Ἡ προσκομιδὴ τῶν δοχείων ἀπορριμμάτων εἰς τὰς θέσεις περισυλλογῆς ἐπὶ τῆς προηγουμένης νυκτός, εἰς περιπτώσεις καθ' ὅσας ἡ ἀποκομιδὴ τῶν ἀπορριμμάτων ἐκτελεῖται λίαν ἐνωρίς τὴν πρωΐαν.

ε) Ἡ χρησιμοποίησις προσωρινῶς εἰς χωρία καὶ μικρὰς πόλεις ὀχημάτων ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων ἀνευ μεταλλικοῦ κάλυμματος, ἀλλὰ τοιοῦτου ἐξ ἰσχυροῦ ἀδυσθεόχου υἰάσματος ἢ ἑτέρου καταλλήλου ὑλικοῦ, προσδενομένου ἐπὶ τοῦ ὀχήματος κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἀποκλεισται ἡ διασπορὰ ἀπορριμμάτων κατὰ τὴν μεταφορὴν.

στ) Ἡ ἀποκομιδὴ τῶν οικιστικῶν ἀπορριμμάτων εἰς χωρία καὶ μικρὰς πόλεις ἢ ὀλισμένας συνοικίας τῶν πόλεων, κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, κατὰ χρονικὰ διαστήματα μεγαλύτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, ἀλλ' οὐχὶ μεγαλύτερα τῆς ἑβδομάδος.

ζ) Ἡ διάθεσις ἀπορριμμάτων δι' ὑγειονομικῆς τρεφῆς εἰς χωρία καὶ μικρὰς πόλεις μὲ ἐπικάλυψιν τῶν προσκομιζομένων ἀπορριμμάτων οὐχὶ καθημερινῶς ἀλλὰ εἰς μεγαλύτερα χρονικὰ διαστήματα καὶ τοῦλάχιστον ἑπὰξ τῆς ἑβδομάδος.

η) Ἡ μὴ τελεσθεῖς τῶν περιοχῶν διαθέσεως ἀπορριμμάτων διὰ τὰς μεθόδους πλῆθς ἀπορρίψεως ἢ ὑγειονομικῆς τρεφῆς, εἰς χωρία καὶ μικρὰς πόλεις ἢ εἰς εἰδικῆς περιπτώσεις.

θ) Ἡ διάθεσις ἀπορριμμάτων δι' ὑγειονομικῆς τρεφῆς εἰς περιοχὰς κειμένας εἰς ἀπόστασιν μικροτέρην τῶν 500 μέτρων ἀπὸ τῶν πλησιεστέρων κατοικιῶν, ὅταν εἰδικὸς λόγος συντρέχουν πρὸς τοῦτο.

Άποσαι αὐ δαπάναι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν εὐθύνη τοῦ Δήμου ἢ Κοινότητος καθοριζομένων ὡς ἄνω ἐργασιῶν βαρύνουν τοὺς ἰδιοκτῆτας ἢ νομεῖς τῶν χώρων ἐξ ὧν προέρχονται τὰ ἀπορριμματα, καταβαλλομένου πρὸς τοῦτο σχετικοῦ ἀνταποδοτικοῦ τελους.

Δύναται οὐ ἀπαράσεως τοῦ οἰκείου Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Κοιμάρχου, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου, ἢ πως ἐπιτραπῆ εἰς τὸν Δῆμον ἢ τὴν Κοινότητα νὰ ἀπαλλαγῆ τῆς ὑποχρεώσεως ἀποκομιδῆς ἢ διαθέσεως ἀπορριμμάτων ἢ ἀμφοτέρων οὐ ἀπομακρυσμένα ἢ ἄραιως κατακημένα τμήματα αὐτῶν, ὁπότε τὴν ὑποχρέωσιν τούτην ἀναλαμβάνουν οἱ ἰδιοκτῆται ἢ νομεῖς τῶν χώρων τούτων, τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητος παραμένοντος πάντοτε ὑπευθύνου διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ συμμόνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης ἀποκομιδῆς καὶ διαθέσεως τῶν ἀπορριμμάτων καὶ διὰ τὴν καθαριότητα τῶν κοινοχρήστων χώρων.

Ἄπορριμματα εἰδικῆς οὐσεως ἐκ βιομηχανικῶν ἢ ἑτέρων ἐγκαταστάσεων, τὰ ὅποια δὲν συνάδουν πρὸς τὴν προβλεπομένην διάθεσιν τῶν δημοτικῶν ἀπορριμμάτων ἢ τοιαῦτα παραγόμενα εἰς ποσότητα ὑπερβαίνουσαν τὴν κανονικὴν ἰκανότητα τῆς ὑφισταμένης ἡμερησίως καθαριότητος, δὲν παραλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητος ἀλλὰ μεταφέρονται καὶ διατίθενται εὐθύνη καὶ δαπάναις τοῦ ἰδιοκτῆτου ἢ νομέως τοῦ χώρου ἐξ οὗ προέρχονται, κατόπιν ἄδειας ἐκδιδουμένης κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 5 τῆς παρούσης καθοριζόμενα.

2. Ὑποχρεώσεις.

2.1. Ὁ ἰδιοκτῆτης ἢ νομεύς ἐκάστου χώρου ὑποχρεοῦται νὰ ἐφαρμόζη ἅπαντος τοὺς ὑπὸ τῆς παρούσης διατάξεως καθοριζομένους ὅρους διὰ τὴν τήρησιν καθαρότητος καὶ τὴν συλλογὴν ἀπορριμμάτων, ὡς καὶ διὰ τὴν ἀποκομιδὴν καὶ διάθεσιν αὐτῶν, εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης δὲν παραλαμβάνει ταύτας ὁ Δῆμος ἢ ἡ Κοινότης.

2.2. Ὁ Δῆμος ἢ ἡ Κοινότης ὑποχρεοῦται:

α) Νὰ ἐφαρμόζη τοὺς ὅρους τῆς παρούσης εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἀπ' εὐθείας ἐκτελουμένας ἐργασίας συλλογῆς, ἀποκομιδῆς καὶ διαθέσεως τῶν ἀπορριμμάτων. εἰς περιπτώσιν καθ' ἣν αἱ ἐργασίαι ἐκτελοῦνται μέσῳ ἀναδόχου, ὁ Δῆμος ἢ ἡ Κοινότης ὀφείλει νὰ παρακολουθῆ, νὰ ἐλέγξῃ καὶ νὰ προβαίη εἰς τὰς ἀπαιτούμενας ἐνεργείας διὰ τὴν παρὰ τῶν ἀναδόχων τούτων ἐφαρμογὴν τῶν ὄρων τῆς παρούσης.

β) Νὰ μεριμνῇ διὰ τὴν λήψιν παντός μέτρου διὰ τὴν τήρησιν τῶν ὄρων τῆς παρούσης παρὰ τῶν ὑποχρέων ἰδιοκτῆτῶν ἢ νομέων χώρων, ὡς διατάξεις διενεργεῖαι ἐλέγχου, ἐνημέρωσις Ὑγειονομικῶν Ὑπηρεσιῶν κλπ.

γ) Νὰ ἀποκομιδῆ κατόπιν προειδοποιήσεως ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀπορριμμάτων τὰ προσκομιζόμενα ἀκατάλληλα δοχεῖα, ἐφ' ὅσον οἱ ἰδιοκτῆται ἢ νομεῖς χώρων δὲν συνεννοηθήσαν πρὸς τὰς ὑπ' αὐτοῦ γενομένας ὑποδείξεις πρὸς ἐπισκευῆς, τμη-

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
9 ΙΟΥΛΙΟΥ 1986

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
444

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

- 1) Στερεά απόβλητα συμμόρφωση με την οδηγία 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1975 1
- Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης στο Δ.Σ. και τον Πρόεδρο της ΕΡΤ-2. 2
- Καθορισμός δείγματος έτους 1986 3
- Καθορισμός εξεταστέας ύλης στην οποία θα εξετασθούν όσα από τους υποψήφιους του εισαγωγικού διαγωνισμού της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης επιθυμούν να ενταχθούν στο τμήμα Διοικητικής Δικαιοσύνης 4

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Στερεά απόβλητα σε συμμόρφωση με την οδηγία 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1975.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΠΕΧΩΔΕ, ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 15' και 3 του Ν. 1338/83 Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» (ΦΕΚ 34Α/17.3.83) όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 1410/84, «Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τραπεζίας Επενδύσεων κλπ.» (ΦΕΚ 70Α/21.5.1984).
2. Τις διατάξεις των άρθρων 23 (παρ. 1) και 24 του Ν. 558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ 37Α/26.7.85) και των άρθρων 9 και 13 του Π.Δ/τος 437/1985 Καθρορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (ΦΕΚ 157Α/19.9.1985).
3. Την υπ' αριθ. ΔΚ 20862/2.8.85 κοινή απόφαση του πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εθνικής Οικονομίας» (ΦΕΚ 31/Β/2.8.1985), προσορίζουσε:

Άρθρο 1.

Με αυτή την Υπουργική Απόφαση αποσκοπείται η συμμόρφωση με τις διατάξεις της 75/442/ΕΟΚ οδηγίας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 15ης Ιουλίου 1975, «περί των στερεών αποβλήτων» που δημοσιεύτηκε στην Ελληνική γλώσσα στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ειδική έκδοση στα ελληνικά τεύχος 15 τόμος 001 σελ. 34), για την προστασία της ανθρωπίνης υγείας και του περιβάλλοντος.

Άρθρο 2.

Ορισμοί

Για την εφαρμογή της παρούσας ως:

α) «Στερεά απόβλητα» νοούνται ουσίες ή αντικείμενα που εμφανίζονται κυρίως σε στερεά φυσική κατάσταση, από τις οποίες ο κάτοχός τους θέλει ή υποχρεούται να απαλλαχτεί.

β) «Διαχείριση στερεών αποβλήτων». Νοείται: α) η συλλογή, μεταφορά, διαλογή και επεξεργασία των αποβλήτων καθώς επίσης και αποθήκευση και εναπόθεσή τους πάνω ή κάτω από το έδαφος και β) οι αναγκαίες εργασίες επεξεργασίας για την επαναχρησιμοποίηση, ανάκτηση ή ανακύκλωσή τους.

γ) «Διάθεση στερεών αποβλήτων». Νοούνται όλες οι εργασίες διαχείρισης εκτός από τη συλλογή και μεταφορά με σκοπό να καταστήσουν τα στερεά απόβλητα για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, συμπεριλαμβανομένης και κάθε επεξεργασίας για την ανακύκλωση ή επαναχρησιμοποίηση υλικών που προέρχονται από αυτά καθώς και την παραγωγή ενέργειας.

δ) «Προσωρινή αποθήκευση στερεών αποβλήτων». Νοείται η τοποθέτηση των στερεών αποβλήτων σε ορισμένο χώρο και με την κατάλληλη συσκευασία για εύλογο χρονικό διάστημα, μέχρις ότου πραγματοποιηθεί η συλλογή τους.

ε) «Συλλογή στερεών αποβλήτων». Νοούνται όλες οι εργασίες που αφορούν στην παραλαβή και φόρτωση των στερεών αποβλήτων από τους τόπους προσωρινής αποθήκευσης στα μέσα μεταφοράς τους, προκειμένου να μεταφερθούν στις εγκαταστάσεις διάθεσης στερεών αποβλήτων.

στ) «Εγκατάσταση διάθεσης στερεών αποβλήτων». Νοείται κάθε χώρος με την κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, στον οποίο διενεργείται η διάθεση στερεών αποβλήτων.

ζ) «Φοοίς διαχείρισης στερεών αποβλήτων». Νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ορίζεται υπόχρεο για την ολική ή μερική διαχείριση στερεών αποβλήτων μιας περιοχής, που προέρχονται από συγκεκριμένες δραστηριότητες.

Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής

Εξαιρούνται από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης:

- α) Τα ραδιενεργά απόβλητα.
- β) Τα στερεά απόβλητα που προέρχονται από τις εργασίες ανίχνευσης, εξαγωγής, επεξεργασίας και εναποθήκευσης των μεταλλευτικών πόρων, όπως και από την εκμετάλλευση των λατομείων.
- γ) Τα πτώματα ζώων και γεωργικά απόβλητα που προέρχονται από περιττώματα ζώων και γενικά από υλικά και άλλες ουσίες που χρησιμοποιούνται στην γεωργία.
- δ) Υγρά απόβλητα που εκχύνονται σε δίκτυα αποχετεύσεων, στο έδαφος και σε υδατικούς αποδέκτες, με εξαίρεση τα απόβλητα που βρίσκονται σε ημίρρεστη κατάσταση.
- ε) Αέρια απόβλητα που εκκλύονται στην ατμόσφαιρα.
- στ) Στερεά απόβλητα που διέπονται από ειδικές διατάξεις.

Άρθρο 4.

Η διαχείριση των στεριών αποβλήτων πρέπει να γίνεται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο άμεσα ή έμμεσα η δημόσια υγεία και δεν δημιουργούνται βλάβες στο περιβάλλον.

Ειδικότερα λαμβάνονται μέτρα ώστε:

α) Να μην δημιουργούνται κίνδυνοι για το νερό, τον αέρα, το έδαφος, τη χλωρίδα και πανίδα, καθώς και την εν γένει γεωροκτηνοτροφική, δασική και αλιευτική παραγωγή.

β) Να μην προκαλούνται ενοχλήσεις από θόρυβο ή οσμές.

γ) Να μην προκαλείται βλάβη στο τοπίο και οι περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο οικολογικό, πολιτιστικό, αισθητικό ενδιαφέρον (αρχαιολογικοί χώροι, δάση, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλους, κλπ.).

Για την εφαρμογή του άρθρου αυτού εκδίδεται πλαίσιο τεχνικών προδιαγραφών σύμφωνα με τα οριζόμενα ειδικότερα στο άρθ. 15 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 5.

Οι υπόχρεοι για τη διαχείριση των στεριών αποβλήτων φορείς σύμφωνα με το άρθρο 6 της παρούσας, λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τον περιορισμό των στεριών αποβλήτων, την εφαρμογή μεθόδων για τη ανακύκλωση και την επεξεργασία τους, τη λήψη από αυτά πρώτων υλών και ενδεχομένως και ενέργειας, καθώς και για κάθε άλλη μέθοδο που επιτρέπει την επαναχρησιμοποίησή τους, χωρίς δυσμενείς επιπτώσεις για τη Δημ. Υγεία και το Περιβάλλον.

Για τον σκοπό αυτό συντάσσεται συγκεκριμένο σχέδιο που αναφέρεται:

α) Στη χρήση των προϊόντων που μπορούν να δημιουργήσουν τεχνικές δυσχέρειες κατά τη διάθεσή τους ή να προκαλέσουν υπερβολικές δαπάνες διάθεσης.

β) Στην ενδάρτυση:

- Της μείωσης των παρατόμενων ποσοτήτων οσπρέμων αποβλήτων.

- Της επεξεργασίας των στεριών αποβλήτων με σκοπό την ανακύκλωση και την επαναχρησιμοποίησή τους.

γ) Στη χρησιμοποίηση ορισμένων φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών, σε χρήσεις που μπορούν να αντικαθίστανται από υλικά επανάκτησης.

Τα σχέδια αυτά κοινοποιούνται στο Υπ. Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, που έχει την ευθύνη έγκρισης ενημέρωσης για κάθε ένα από αυτά στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 6.

Υπόχρεοι φορείς διαχείρισης στεριών αποβλήτων

Υποχρεώσεις - Δικαιώματα

1. Η προσωρινή αποθήκευση των στεριών αποβλήτων γίνεται με ευθύνη και δαπάνες του κυρίου, νομικά ή κατόχου του χώρου από τον οποίο προέρχονται τα απόβλητα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες Υγειονομικές διατάξεις ή τις σχετικές διατάξεις του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού ή και με όρους ή περιορισμούς που θέτει η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

2. Η διαχείριση των στεριών αποβλήτων γίνεται με ευθύνη του οικείου Δήμου ή Κοινότητας, ή Συνδέσμου Δήμων ή Κοινοτήτων ή Δήμων και Κοινοτήτων ή Αναπτυξιακών Συνδέσμων ή Δημοτικής ή Κοινοτικής επιχείρησης.

Οι παραπάνω φορείς μπορούν να μη δύνουνται:

α) Τη συλλογή ή και διάθεση στεριών αποβλήτων ειδικής φύσης, που λόγω της σύνθεσης, του είδους ή της ποσότητας, είναι ιδιαίτερα επικίνδυνα για το έδαφος, τον αέρα, το νερό, ή είναι εκρηκτικά ή εύφλεκτα και γενικά επικίνδυνα για την δημόσια υγεία.

β) Στεριά απόβλητα παραγόμενα σε ποσότητες τέτοιες ώστε να μην μπορούν με τις υπάρχουσες δυνατότητες να ανταποκριθούν στις εργασίες συλλογής ή και διάθεσης ή παρατόμενα σε χώρους πρόσκαιρα και απεικονισμένους. Στις περιπτώσεις αυτές η συλλογή ή η μεταφορά ή και διάθεσή τους, γίνεται με ευθύνη και δαπάνες του κυρίου, νομικά ή κατόχου του χώρου από όπου προέρχονται τα απόβλητα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις ή τις σχετικές διατάξεις του Γ.Ο.Κ. ή και με όρους ή περιορισμούς που θέτει η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ειδικότερα η διάθεση των αποβλήτων αυτών γίνεται σε χώρους που έχει ή/ή επιλέξει για το σκοπό αυτό ο εκάστοτε υπεύθυνος φορέας διάθεσης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

3. Για τη διαχείριση αποβλήτων που προέρχονται από κλωιά και κλωτιές εγκαταστάσεις ισχύουν συμπληρωματικά οι διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας. Ειδικότερα προκειμένου για τα στεριά απόβλητα στα λιμάνια, που προέρχονται από κλωιά και κλωτιές εγκαταστάσεις,

η συλλογή τους ανεξάρτητα από το μέγεθος της ποσότητάς τους, τα υποχρεωτικά από τον οικείο Ο.Τ.Α., αφού προηγουμένως ειδοθούν οι αρμόδιες Λιμενικές Αρχές, ή για ειδικές περιπτώσεις και βραχείας Υγεινής. Στη περίπτωση αυτή οι αρμόδιοι Οργανισμοί Λιμνών και Λιμενικά Ταμεία παρέχουν αποζημίωση στους Ο.Τ.Α., με αφορμή ετήσιων επιδοτήσεων, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού ή της Λιμενικής Επιτροπής.

4. Τη διαχείριση αποβλήτων όταν οι παραπάνω αναφερόμενοι φορείς δεν έχουν τη δυνατότητα διαχείρισης μπορεί να αναλάβει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, από τις δραστηριότητες του οποίου προέρχονται τα στεριά απόβλητα μετά από άδεια που χορηγείται τον οικείο Νομάρχη με την διαδικασία του άρθρου 9 της παρούσας.

5. Υπεύθυνος φορέας για τη διαχείριση των στεριών αποβλήτων που προέρχονται από τα τμήματα των εθνικών οδών που εκτείνονται μέσα σε κατοικημένες περιοχές είναι ο οικείος Δήμος ή Κοινότητα. Για τα τμήματα των εθνικών οδών που εκτείνονται εκτός κατοικημένης περιοχής Δήμου ή Κοινότητας, υπόχρεος φορέας για τη συλλογή, μεταφορά και προσωρινή αποθήκευση των στεριών αποβλήτων είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων με τις περιφερειακές του Υπηρεσίες.

Ειδικότερα όμως:

α) Για τη Νέα Εθνική Οδό Πατρών - Αθηνών - Θεσσαλονίκης - Ελευσίων συνυπόχρεος φορέας είναι και το Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας και:

β) Για τους Νέους κλειστούς δρόμους και αυτοκινητόδρομους διόδου, το Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας είναι αποκλειστικά υπεύθυνος φορέας των αποβλήτων αυτών.

6. Σε περίπτωση που από τις δραστηριότητες διαχείρισης ή διάθεσης προκαλείται ρύπανση στο περιβάλλον, ο υπεύθυνος φορέας υποχρεούται στη συλλογή και μεταφορά των αποβλήτων που ρυπαίνουν ή την καταβολή αποζημίωσης στο Δήμο ή την Κοινότητα ή περιφέρεια του οποίου προκλήθηκε η ρύπανση.

Σε περίπτωση διαφωνίας για το ύψος της αποζημίωσης, αρμοδιότητα ο οικείος Νομάρχης μετά από γνώμη της Τεχνικής υπηρεσίας Δήμων και Κοινοτήτων της Νομαρχίας.

7. Οι υπεύθυνοι φορείς υποχρεούνται μετά την οριστική παύση λειτουργίας των εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων:

α) Να αποκαταστήσουν κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκύψει στο περιβάλλον και τη δημόσια υγεία από τη λειτουργία των εγκαταστάσεων, και

β) Να αποκαταστήσουν το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε επιτυγχάνεται η διατήρηση και βελτίωση του τοπίου.

Άρθρο 7.

Σχεδιασμός διαχείρισης στεριών αποβλήτων

1. Ο σχεδιασμός της διαχείρισης των στεριών αποβλήτων με ευρύτερης περιοχής αποσκοπεί στη μελέτη και τον καθορισμό μεθόδων διαχείρισης που πρέπει να εφαρμοσθούν στην περιοχή, καθώς και στη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων διάθεσης των στεριών αποβλήτων της περιοχής, με βάση τις κοινωνικές οικονομικές, τεχνικές και περιβαλλοντικές συνθήκες της περιοχής και στόχο τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας.

2. Ο σχεδιασμός διαχείρισης στεριών αποβλήτων είναι υποχρεωτικός σε επίπεδο Νομού και γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο Άρθρο 8 της παρούσας.

3. Για το σχεδιασμό της διαχείρισης των στεριών αποβλήτων μιας ευρύτερης περιοχής είναι δυνατόν να συνεργάζονται δύο ή περισσότεροι Σύνδεσμοι ή άμορες Νομαρχίες, κατά τα οριζόμενα στο παρ. 2 του Άρθρου 8 της παρούσας.

Ο σχεδιασμός διαχείρισης στεριών αποβλήτων αναθεωρείται από τον Σύνδεσμο Ο.Τ.Α. ή μετά εισήγησης της Επιτροπής του Άρθρου 8 και την μεσοδότηση του Νομαρχιακού Συμβουλίου, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Άρθρο 8 της παρούσας, όταν έχουν μεταβληθεί ουσιαστικά τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τη κατάρτιση του.

Άρθρο 8.

Εκπόνηση και εφαρμογή του σχεδιασμού διαχείρισης στεριών αποβλήτων

1. Αρμόδια αρχή για το σχεδιασμό διαχείρισης στεριών αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Ο σχεδιασμός εκπονείται από τη Γενική Περιβαλλοντική, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μετά από σύμφωνη γνώμη των υπουργείων, Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Γεωργίας. Σε

ομοσπό συμμετείχε και εκφράζει γνώμη και η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας (ΚΕΔΚΕ).

Ο εθνικός σχεδιασμός διαχείρισης στερεών αποβλήτων περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο την κατάργηση προδιαγραφών και γενικών προγραμμάτων που πραγματοποιούνται και εξειδικεύονται στα πλαίσια του περιφερειακού σχεδιασμού σύμφωνα με τους όρους της παρ. 1 του άρθρου 7 της παρούσας και αναφέρονται κύρια στις μεθόδους διάθεσης, τους κατάλληλους χώρους αποθήκευσης, την καταλληλότητα των θέσεων των εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων κλπ. ώστε να μη δημιουργούνται κίνδυνοι για τη Δημόσια Υγεία.

2.1. Αρμόδιος φορέας για το σχεδιασμό της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων σε περιφερειακό επίπεδο είναι ο Σύνδεσμος Δήμων ή Κοινοτήτων ή Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων, εφόσον έχει συσταθεί σε κάθε Νομό τέτοιος Σύνδεσμος.

2.2. Σε περίπτωση που δεν έχει συσταθεί τέτοιος Σύνδεσμος σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2, ο σχεδιασμός διαχείρισης στερεών αποβλήτων καταρτίζεται από τις περιφερειακές Υπηρεσίες των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας, Γεωργικών Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Γεωργίας και Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, μετά από εισήγηση της περιφερειακής Υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και εγκρίνεται από τον οικείο Νομάρχη, μετά από αιτιολογημένη γνώμη της περιφερειακής Υπηρεσίας Υγείας ότι δεν αντιμετωπίζονται υγειονομικά προβλήματα και σχετική γνωμοδότηση του Νομαρχιακού Συμβουλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας.

3. Οι μελέτες σχεδιασμού διαχείρισης στερεών αποβλήτων εκπονούνται από τεχνική Υπηρεσία του Συνδέσμου Δήμων ή Κοινοτήτων ή Δήμων και Κοινοτήτων ή από Γραφείο Μελετών, μετά από ανάθεση του έργου αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας.

Στη προκειμένη περίπτωση οι μελέτες αυτές τελούν υπό την εποπτεία του Συνδέσμου για τη περίπτωση της παρ. 21 ή του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων για την περίπτωση της παρ. 22. Επίσης οι μελέτες σχεδιασμού μπορούν να εκπονηθούν από ομάδα εργαζομένων υπαλλήλων των απαιτούμενων ειδικοτήτων, που υπηρετούν στις υπηρεσίες της Νομαρχίας.

Η έγκριση της μελέτης σχεδιασμού διαχείρισης αποβλήτων στη περίπτωση που καθορίζει η παρ. 21 γίνεται από το κατά νόμο αρμόδιο όργανο του Συνδέσμου.

4. Οι επί μέρους σχεδιασμοί που καταρτίζονται σε περιφερειακό επίπεδο, με βάση τις προδιαγραφές και τα γενικά προγράμματα της παραγράφου 1, παρακολουθούνται και συντονίζονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία για τα επί μέρους θέματα.

Σε περιπτώσεις που αφορούν:

- Εγκαταστάσεις διάθεσης αποβλήτων σε μείζονες περιφέρειες ή περισσότερες Νομαρχίες.

- Αναθεωρήσεις σχεδιασμών.

Περιπτώσεις διαφωνιών των περιφερειακών Υπηρεσιών, ομόρων γνώμων λόγω περιβαλλοντικών προβλημάτων και σύγκρουσης κριτηρίων απαιτείται οριστικά ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, μετά από γνώμη των συναρμοδίων τών με τη παρ. 1 του παρόντος, Υπουργών.

Ο σχεδιασμός διαχείρισης στερεών αποβλήτων διεξάγεται σε φάσεις:

1. Στην πρώτη φάση εκπονείται μελέτη εντοπισμού των χώρων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εγκαταστάσεις διάθεσης στερεών αποβλήτων με βάση τα κριτήρια καταλληλότητας που θεσπίζονται ανά με τα οριζόμενα στην παρ. 1 και τις εκάστοτε ισχύουσες νομικές διατάξεις. Για το σκοπό αυτό ο αρμόδιος φορέας σχεδιασμού της παρ. 2 μπορεί να ζητήσει την υποδείξη τέτοιων χώρων από υπαλλήλους, σύμφωνα με το άρθρο 6 της παρούσας, φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων του Νομού.

2. Ταρπανά μελέτη περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία για κάθε ζώνη χώρου:

α) Η ποιότητα των παραγόμενων στερεών αποβλήτων και τη σύνθεσή τους.

β) Η κατάσταση του προτεινόμενου χώρου.

γ) Η υδρογεωλογική έκθεση επιπτώσεων στα υπόγεια νερά.

δ) Η βιολογική κατάσταση που πρόκειται να εφαρμοστεί.

ε) Η κλιμακωκή χρονική λειτουργία της εγκατάστασης διάθεσης σε σχέση με την εκτιμώμενη ποσότητα στερεών αποβλήτων που έχει τελεσθεί να περιλαμβάνει μελέτη εκτίμησης περιβαλλοντικών

επιπτώσεων από τη λειτουργία της εγκατάστασης διάθεσης που καταρτίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας από τους υπεύθυνους φορείς διαχείρισης του άρθρου 6 και αναφέρεται στον εντοπισμό, τη περιγραφή και την αξιολόγηση ανάλογα με τις ειδικές περιπτώσεις, των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων από τη λειτουργία αυτή στους ακόλουθους παράγοντες:

α) Στην υγεία του ανθρώπου στην πανίδα και στη χλωρίδα.

β) Στο έδαφος, στα νερά, στον αέρα, στο κλίμα και στο τοπίο.

γ) Στην αλληλεπίδραση των παραγόντων που αναφέρονται στην πρώτη και δεύτερη περίπτωση.

δ) Στα υλικά αγαθά και τη πολιτιστική κληρονομιά.

Μετά από τη σύνταξη της μελέτης της πρώτης φάσης, οι χώροι που έχουν εντοπισθεί εγκρίνονται ως κατάλληλοι για τη διάθεση των στερεών αποβλήτων, με απόφαση του οικείου Νομάρχη μετά από εισήγηση της Επιτροπής που συστήνεται για αυτό το σκοπό από τον Νομάρχη σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του παρόντος άρθρου.

β) Στην δεύτερη φάση εκπονείται η κυρίως μελέτη του σχεδιασμού διαχείρισης στην οποία εξειδικεύονται τα οριζόμενα στη παρ. 1 του άρθρου 8, με βάση: α) τους συγκεκριμένους από τη πρώτη φάση μελέτης χώρους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εγκαταστάσεις διάθεσης στερεών αποβλήτων, και β) ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία της παρ. 6, που οι υπόχρεοι φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων του Νομού οφείλουν να υποβάλλουν στον αρμόδιο φορέα σύμφωνα με τη παρ. 2, μέσα σε προθεσμία που θέτει αυτός κάθε φορά.

Σε περίπτωση που φορέας σχεδιασμού είναι ο Σύνδεσμος ΟΤΑ του Νομού, η μελέτη του σχεδιασμού κοινοποιείται υποχρεωτικά στον οικείο Νομάρχη.

6. Με απόφαση του Νομάρχη συγχροτείται στη Νομαρχία Γνωμοδοτική Επιτροπή αποτελούμενη από τους εξής:

α) Τον Προϊστάμενο της περιφερειακής Υπηρεσίας του Υπ. Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ή τον νόμιμο αναπληρωτή του, που προεδρεύει και εισηγείται και το θέμα στην επιτροπή.

β) Τον Προϊστάμενο της Περιφερειακής Υπηρεσίας του Υπ. Εθνικής Οικονομίας ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.

γ) Το Προϊστάμενο Ιατρό της Δ/σης ή Τμήματος Υγείας του Νομού ή τον νόμιμο αναπληρωτή του Ιατρού ή τον εφόπτη Δημόσιας Υγείας.

δ) Τον Υπερνοσηφό Μηχανικό της Υπηρεσίας Υγείας, εφόσον υπηρετεί.

ε) Τον Προϊστάμενο της Τ.Υ.Δ.Κ. ή το νόμιμο αναπληρωτή του.

στ) Ένα εκπρόσωπο του ΟΤΑ στη περιοχή του οποίου πρόκειται να γίνει η εγκατάσταση.

ζ) Ένα εκπρόσωπο της Τ.Ε.Δ.Κ.

η) Τον Προϊστάμενο της Δ/σης Γεωργίας του Νομού ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.

θ) Τον Δ/ντή της αστυνομικής αρχής ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.

Στη γνωμοδοτική Επιτροπή μπορούν να μετέχουν εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο από τον Νομάρχη και άλλα εκπρόσωποι δημοσίων υπηρεσιών ή οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Νομού, όπως Περιφερειακές Υπηρεσίες των Υπουργείων, Εμπορικής Ναυτιλίας, Πολιτισμού και Επιστημών καθώς και του Ε.Ο.Τ. κατά περίπτωση.

Έργο της παραπάνω Γνωμοδοτικής Επιτροπής είναι η γνωμοδότηση για την καταλληλότητα θέσεων που υποδεικνύονται από την πρώτη φάση της μελέτης του σχεδιασμού για εγκαταστάσεις διάθεσης αποβλήτων, με βάση:

α) Τα οριζόμενα στη παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

β) Τις εκάστοτε ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις, και

γ) Το χωροταξικό σχεδιασμό και το υφιστάμενο αναπτυξιακό πρόγραμμα του Νομού.

7. Κανένας χώρος δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διάθεση στερεών αποβλήτων εάν δεν έχει προηγηθεί η παραπάνω απόφαση του οικείου Νομάρχη για την έγκριση της καταλληλότητας του ή συμπληρωματική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου.

8. Η υλοποίηση μέρους του σχεδιασμού που αφορά την ασφάλιστική οργάνωση της σύλλυψης και μεταφοράς των στερεών αποβλήτων του Νομού είναι για τους φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων του Νομού.

Η υλοποίηση μέρους του σχεδιασμού που αφορά την διάθεση των στερεών αποβλήτων είναι δεσμευτική για τους φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων, εκτός εάν αναφέρεται σε μεθόδους ή συνδυασμό μεθόδων για την αξιοποίησή του.

9. Οι φορείς διαχείρισης μπορούν μετά την έγκριση των δύο φάσεων της μελέτης σχεδιασμού σύμφωνα με τη παρ. 5, να υποβάλλουν στη Νομαρχία εναλλακτικές προτάσεις για το χώρο διάθεσης των στερεών αποβλήτων. Ο Νομάρχης κάνει τη διαδικασία γνωμοδότησης της Επιτροπής που προβλέπεται στη παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, για

την καταλληλότητα των νίσσ ή των χώρων που έχουν υποδειχθεί. Σε περίπτωση αρνητικής απόφασης του οικείου Νομάρχη, ο ενδιαφερόμενος φορέας υποχρεούται να συμμορφωθεί με τα προβλεπόμενα στον ήδη εγκριθέντα σχεδιασμό διαχείρισης αποβλήτων.

10. Κάθε φορέας διαχείρισης μπορεί με αίτηση προς τον Σύνδεσμο ΟΤΑ του Νομού ή τον Νομάρχη, σύμφωνα με τη παρ. 2, να ζητήσει την εξίτησή της συμμετοχής του στην διαδικασία κατεργασίας του σχεδιασμού διαχείρισης στερεών αποβλήτων του Νομού, όταν συντρέχουν ειδικά λόγια.

Επί της αιτήσεως αποφαινεται θετικά ή αρνητικά ο Σύνδεσμος ΟΤΑ του Νομού ή ο οικείος Νομάρχης, μετά από εισήγηση των αρμοδίων υπηρεσιών της Νομαρχίας.

11. Κάθε φορέας διαχείρισης μπορεί με αίτησή του προς τον φορέα σχεδιασμού διαχείρισης αποβλήτων κατά το μέρος που είναι υπεύθυνος και τον αφορά. Επί της αιτήσεως αυτής μέσα οι προθεσμίες 3 μηνών από την υποβολή της, αποφασίζονται οριστικά ο Νομάρχης ή ο Σύνδεσμος ΟΤΑ αντίστοιχα σύμφωνα με τη παρ. 2 του άρθρου αυτού.

Άρθρο 9.

Άδειες για διαχείριση των στερεών αποβλήτων

1. Η Σύλλογή και μεταφορά στερεών αποβλήτων από φυσικά ή νομικά πρόσωπα εξαιρείται των οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, γίνεται μετά από άδεια που χορηγείται από τον Νομάρχη, μετά από εισήγηση της περιφερειακής Υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, και γνώμη της Επιτροπής της παρ. 6 του άρθρου 8 της παρούσας.

Για χορήγηση της άδειας απαιτείται η υποβολή από τον ενδιαφερόμενο των ακόλουθων στοιχείων.

- Του είδους, της ποσότητας, του τόπου καθώς και της δραστηριότητας προέλευσης των στερεών αποβλήτων.
- Της περιγραφής τρόπου συλλογής, συχνότητας συλλογής και μίσων μεταφορών των αποβλήτων.
- Της διαδομένης μεταφοράς των αποβλήτων.
- Του τόπου της εγκατάστασης διάθεσης αποβλήτων.

2. Η διάθεση στερεών αποβλήτων από φυσικά ή νομικά πρόσωπα γίνεται μετά από άδεια που χορηγείται από τον Νομάρχη μετά από εισήγηση της περιφερειακής υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και γνώμη της Επιτροπής της παρ. 6 του άρθρου 8 της παρούσας.

Για τη χορήγηση της άδειας αυτή απαιτείται υποβολή από τον ενδιαφερόμενο, μελέτης της οργάνωσης και λειτουργίας της εγκατάστασης διάθεσης την οποία πρέπει να προσαρμόσει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχεδιασμό διαχείρισης στερεών αποβλήτων του Νομού.

Η μελέτη οργάνωσης και λειτουργίας μιας εγκατάστασης διάθεσης ορίζει για τη διασφάλιση της προστασίας της Δημόσιας Υγείας και του Περιβάλλοντος, να περιλαμβάνει οπωσδήποτε τους παρακάτω όρους:

Το είδος και την ποσότητα των στερεών αποβλήτων που πρόκειται να διατεθούν.

Τις γενικές τεχνικές προδιαγραφές της μεθόδου διάθεσης που πρόκειται να εφαρμοσθεί, με την προϋπόθεση ότι αυτές έχουν καθορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 15 της παρούσας απόφασης.

Τα φυσικά ή και νομικά πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να προβαίνουν στη διάθεση στερεών αποβλήτων στη συγκεκριμένη εγκατάσταση διάθεσης.

Τον κανονισμό λειτουργίας της εγκατάστασης διάθεσης στον οποίο περιλαμβάνονται και προληπτικά υγειονομικά μέτρα.

Τοπογραφικό διαγράμμα της έκτασης που καταλαμβάνεται για τη συγκεκριμένη χρήση με χωροθετημένες όλες τις απαραίτητες λειτουργίες.

Στην περίπτωση εφαρμογής της μεθόδου της υγειονομικής ταφής απαιτούνται διαγράμματα της εξέλιξης κλήρωσης του χώρου στις χρονικές φάσεις λειτουργίας του μέχρι τον κορεσμό του.

Τα ειδικά μέτρα για τα ειδικής φύσης απόβλητα.

Κτηνολογικά σχέδια όλων των απαραίτητων κτιριακών εγκαταστάσεων. Προκειμένου για εγκαταστάσεις διάθεσης που αποσκοπούν σε οποιαδήποτε επεξεργασία των στερεών αποβλήτων, τα κτηνολογικά σχέδια μπορούν να είναι σε φάση προμελέτης.

Μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία της εγκατάστασης διάθεσης και περιγραφή των ειδικών μέτρων που απαιτούνται για την προστασία του περιβάλλοντος και της Δημόσιας Υγείας.

Περιγραφή των απαραίτητων έργων υποδομής.

Περιγραφή του μηχανικού εξοπλισμού.

Στην περίπτωση εφαρμογής της μεθόδου της υγειονομικής ταφής, υδρογεωλογική μελέτη και μελέτη αποκατάστασης και αναβάθμιση του τοπίου μετά από την παύση λειτουργίας της εγκατάστασης διάθεσης.

3. Εκτός των παραπάνω στοιχείων η αρμόδια για τη χορήγηση της άδειας αρχή δύναται να ζητά από τον ενδιαφερόμενο την υποβολή και συμπληρωματικών στοιχείων και να επιβάλλει, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, κάθε πρόσθετο όρο τόσο πριν την χορήγηση της άδειας για τη διασφάλιση της προστασίας της Δημόσιας Υγείας και του Περιβάλλοντος, όσο και μετά τη χορήγηση της άδειας στην περίπτωση που παρά τα ληφθέντα μέτρα, διαπιστώθηκαν σοβαρές επιπτώσεις στη Δημόσια Υγεία και το Περιβάλλον.

4. Η άδεια χορηγείται μέσα σε διάστημα 3 μηνών από την υποβολή πλήρων στοιχείων ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της Δημόσιας Υγείας και του Περιβάλλοντος. Σε περίπτωση που δεν τηρηθούν οι ανωτέρω όροι ο ενδιαφερόμενος, και διαπιστωθούν διαμετρικές επιπτώσεις στη Δημόσια Υγεία και το Περιβάλλον, η χορηγηθείσα άδεια ανακαλείται με την ίδια διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου αυτού.

5. Η άδεια ισχύει για όσο χρόνο ισχύει η άδεια λειτουργίας της εγκατάστασης ή επιχείρησης και όχι περισσότερο από 5 χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται ακόμα και οι περίπτωση έκτασης της εγκατάστασης ή επιχείρησης, πριν από την λήξη της χρονιάς της ισχύος.

Άρθρο 10.

1. Ο Νομάρχης ασκεί τακτικούς ή εκτακτους ελέγχους κάθε εγκατάστασης, βιομηχανίας ή επιχείρησης που διαχειρίζεται στερεά απόβλητα, μέσω των κατά περίπτωση αρμοδίων περιφερειακών Υπηρεσιών του άρθρου 8 της παρούσας για την τήρηση των όρων που προβλέπονται για την έκδοση της σχετικής άδειας.

2. Οι εγκαταστάσεις, βιομηχανίες ή επιχειρήσεις υποχρεούνται να παρέχουν κάθε δυνατή διευκόλυνση στους αρμοδίους τεχνικούς ή υγειονομικούς υπαλλήλους για να προβαίνουν οι εξετάσεις, έλεγχο έρευνα ή δειγματοληψία, και να συγκεντρώνουν τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκτέλεση του έργου τους.

Άρθρο 11.

Κάθε Νομάρχης στην περιφέρεια του οποίου υπάρχει ή πρόκειται να δημιουργηθεί εγκατάσταση ή επιχείρηση στερεών αποβλήτων, υποβάλλει ετήσια ενημερωτική αιτιολογημένη έκθεση που απευθύνεται στο Υπουργό Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και κανονικά κοιτάει και στους συναρμόδιους για την εκπόνηση του σχεδιασμού φορέα του άρθρου 8 της παρούσας, για τον αριθμό των τυχόν χορηγηθέντων αδειών ή τους λόγους πιθανής ανάκλησης ή μη χορήγησης της άδειας.

Άρθρο 12.

Υπόχρεοι καταβολής δαπάνης διαχείρισης

Η δαπάνη για τη διαχείριση των αποβλήτων, μετά την αφαίρεση των ενδεχόμενων εσόδων που προέρχονται από την επεξεργασία τους, βαρύνει τον κάτοχο που παραδίδει τα στερεά απόβλητα στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης, ή τους προηγούμενους κατόχους, ή τον παραγωγό του προϊόντος από το οποίο προήλθαν τα απόβλητα.

Άρθρο 13.

Συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων για τα στερεά απόβλητα

1. Κάθε χρόνο στο τέλος του μηνός Φεβρουαρίου, γίνεται συγκέντρωση και επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων που αφορούν τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων.

Τα στοιχεία αυτά όταν προέρχονται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επεξεργάζεται το Υπουργείο Εσωτερικών όταν προέρχονται από τους λοιπούς φορείς το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Το Υπουργείο αυτό με βάση τα παραπάνω στοιχεία υποβάλλουν ετήσια ενημερωτική έκθεση προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Την έκθεση αυτή κοινοποιούν και

ια συναμομία για την κατάρτιση του σχεδιασμού Υπουργεία σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας.

2. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων διαβιβάζει κάθε τρία χρόνια στην αρμόδια Υπηρεσία της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έκθεση, που αφορά τη διαχείριση των στεριών αποβλήτων στη χώρα.

Άρθρο 14.

Μεταβατική διάταξη

Μέσα σε 6 μήνες από τη δημοσίευση της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως πρέπει να δηλωθούν στις οικείες περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπ. Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων όλες οι εγκαταστάσεις διάθεσης στεριών αποβλήτων του Νομού, προκειμένου να χορηγηθεί στους αρμόδιους φορείς προσωινή άδεια με τη διαδικασία του άρθρου 9, με τέτοιους όρους, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της Δημόσιας Υγείας και του Περιβάλλοντος.

Η διάρκεια της άδειας αυτής λήγει με την ολοκλήρωση της μελέτης του σχεδιασμού.

Για κάθε υγειονομικό ή περιβαλλοντικό πρόβλημα που ενδέχεται να προκύψει στο διάστημα αυτό, ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης υποχρεούται να λάβει όλα τα απαιτούμενα συμπληρωματικά μέτρα.

Άρθρο 15.

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εσωτερικών, Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Γεωργίας και Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, εκδίδεται πλαίσιο τεχνικών προδιαγραφών για τη διαχείριση στεριών αποβλήτων, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 4, που καταρτίζεται από ομάδα εργασίας στην οποία μετέχουν εκπρόσωποι των Υπουργείων αυτών, των Συνδέσμων Δήμων και Κοινοτήτων και άλλων φορέων των οποίων ενδεχομένως η συμμετοχή κρίνεται αναγκαία.

Η σύσταση της ομάδας αυτής ανατίθεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

2. Μέχρι την έκδοση του προαναφερόμενου πλαισίου τεχνικών προδιαγραφών με τη διαδικασία που προβλέπει η παρ. 1 του παρόντος, ισχύουν αναφορικά με τα τεχνολογικά στοιχεία διαχείρισης των αποβλήτων οι σχετικές διατάξεις της Ε1Β301/64 Υγειονομικής Διάταξης.

3. Παλιές εγκαταλελειμμένα σχήματα για τα οποία υπάρχουν ενδείξεις ότι δεν θα επαναχρησιμοποιηθούν από τον κάτοχό τους χαρακτηρίζονται ως απόβλητα. Ο εντοπισμός των σχημάτων αυτών γίνεται από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας, από την οποία αποβάλλεται σε εμψάνες σημείο του σχήματος ειδικό αυτοκόλλητο που χαρακτηρίζει αυτό ως εγκαταλελειμένο. Εάν μετά την παύση του σχήματος από την επικάλυψη το σχήμα δεν έχει αποσυρθεί καθορίζεται με απόφαση του οικείου Νομάρχη ο τρόπος, η διαδικασία και οι όροι κίνησης, μεταφοράς και διάθεσής του.

Άρθρο 16.

Ποινικές και διοικητικές κυρώσεις

α) Οι παραβάτες της παρούσας Υπουργικής απόφασης τιμωρούνται τις παρακάτω ποινές, εκτός αν προβλέπονται αυστηρότερες από κείμενη Νομοθεσία:

Με χρηματική ποινή που κυμαίνεται από 10.000 δραχμές μέχρι 100.000 δραχμές τιμωρείται όποιος προβαίνει σε ανεξέλεγκτη απορρίψη αποβλήτων με αποτέλεσμα να προκαλείται σύσταση σοβαρότητας του περιβάλλοντος.

Όποιος εκ προθέσεως, από τις εργασίες διαχείρισης στεριών αποβλήτων βέβαια σε κίνδυνο τη Δημόσια Υγεία ή ρυπαίνει ή υποβάθμίζει εργαζόμενος τιμωρείται με χρηματική ποινή που κυμαίνεται από 000 δραχ. μέχρι 400.000 δραχ.

Όποιος από τις εργασίες διαχείρισης στεριών αποβλήτων προκαταποδοθείσας υφάσεις βλάβες στη Δημόσια Υγεία και το περιβάλλον τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 1 έτους και χρηματική ποινή που κυμαίνεται από 500.000 δραχ. μέχρι 1.000.000 δραχ.

Όποιος από αμέλεια γίνεται υπαίτιος των παραπάνω πράξεων τιμωρείται με φυλάκιση. Παρεχεται όμως σ' αυτόν, η δυνατότητα απαλλαγής

ζημία ή αποτρέψει τον κίνδυνο να επέλθει κίνδυνο ή ζημία ή συντάσσει υποκατάστατα έργα ή αρμόδιες αρχές, στην εξουδετέρωση του κινδύνου ή της ζημίας καταβάλλοντας συγχρόνως και τις σχετικές δαπάνες.

β) Στους παραβάτες της παρούσας επιβάλλονται οι κάτωθι διοικητικές κυρώσεις:

α) Οι υπαίτιοι δυσμενών επιπτώσεων στη Δημόσια Υγεία ή ρύπανσης ή υποβάθμισης του περιβάλλοντος, από τις εργασίες διαχείρισης στεριών αποβλήτων, τιμωρούνται με απόφαση του οικείου Νομάρχη και μετά από τον διενεργηθέντα έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 10 της παρούσας, με πρόστιμο που φθάει μέχρι 800.000 δραχ. που μπορεί να διπλασιάζεται σε περίπτωση υποτροπής. Τα παραπάνω επιβληθέντα πρόστιμα καταπίπτουν υπέρ του οικείου Δήμου ή Κοινότητας του Νομού όπου διαπιστώνεται η παράβαση.

α) Στον υπαίτιο προσβολής της Δημόσιας Υγείας ή ρύπανσης ή υποβάθμισης του περιβάλλοντος, είναι δυνατόν ο οικείος Νομάρχης να προβαίνει σε προσωινή ή οριστική άρση της προβλεπόμενης στο άρθρο 9 άδειας μέχρι την αποκατάσταση της προκληθείσας ζημίας.

Άρθρο 17.

Κάθε διάταξη που αντικείται στην παρούσα Υπουργική Απόφαση καταργείται. Κατά τα λοιπά ισχύει ως έχει η Ε1Β/301/10.2.64 (ΦΕΚ 63/Β/64) Υγειονομική Διάταξη.

Άρθρο 18.

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει 3 μήνες από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΙΣΤΕΡΚΟΝ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Α. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΠΟΤΓΑΚΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΈΡΓΩΝ

Ε. ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΥΛΙΑΣ

Σ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ

Λοιθ. 6356/22/411

(2)

Μεταβίβαση αρμοδιότητας του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως στο Δ.Σ. και τον Πρόεδρο της ΕΡΤ 2.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Έχοντας υπόψη:

α) Τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 2 του άρθρου 16 παρ. 2, 3 και 5 του Ν. 1288/82 «Για ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Προεδρίας της Κυβερνήσεως και της ΓΕΝΕΔ καθώς και άλλες διατάξεις».

β) Του Ν.Δ. 216/74 «περί ουστάσεως Υπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως».

γ) Του Ν. 1558/1985 «περί Κυβερνήσεως και Κυβερνητικών οργάνων».

δ) Του Ν.Δ. 300/74 «περί κυρώσεως Οργανισμού ΓΕΝΕΔ».

ε) του Ν.Δ. 321/69 «περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα.

στ) των Ν.Δ. 758/69 και 759/69.

ζ) Την Π.Υ. 1708/27.11.85 ΦΕΚ/Β κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως, αποφασίζουσα:

Μεταβιβάζουμε τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

Α. Οικονομικές:

Την οικονομική εξουσία εκτέλεσης του Ειδικού Προϋπολογισμού της ΕΡΤ 2 στην οποία συμπεριλαμβάνεται η διάθεση, μεταβίβαση και μεταφορά πιστώσεων, αναγκαστική και εντολή πληρωμής δαπανών ως και έκδοση αποφασίων χρηματικών ενταλμάτων προς πληρωμή εις βάρος του προϋπολογισμού αυτού ως ακολούθως:

1. Στον Πρόεδρο του Δ.Σ. μέχρι του ποσού των 20 000 000

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1986

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΑΚΟΥ
160

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1650

Για την προστασία του περιβάλλοντος.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Πρόσθεσε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Άρθρο 1.

Σκοπός.

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η θέσπιση θεμελιωδών κανόνων και η καθιέρωση κριτηρίων και μηχανισμών και την προστασία του περιβάλλοντος, έτσι ώστε ο άνθρωπος, ως άτομο και ως μέλος του κοινωνικού συνόλου, να ζει σε υψηλής ποιότητας περιβάλλον, μέσα στο οποίο να προστατεύεται η υγεία του και να ευνεχίζεται η ανάπτυξη της προσωπικότητάς του. Η προστασία του περιβάλλοντος, θεμελιώδης και αναπόσπαστο μέρος της πολιτιστικής και αναπτυξιακής, οικονομικής και πολιτικής, υλοποιείται κύρια μέσα από το κρατικό προγραμματισμέ.

2. Εκθέτουμε, βασικοί στόχοι του νόμου αυτού είναι οι ακόλουθοι:

α) Η αποτροπή της ρύπανσης και γενικότερα της αβιοτικής και αβιογενούς περιβάλλοντος και η λήψη όλων των αναγκαίων, για το σκοπό αυτόν, προληπτικών μέτρων.

β) Η διασφάλιση της ανθρώπινης υγείας από τις διαφορές μετρώσε υπέρβαση του περιβάλλοντος και ειδικότερα από τη ρύπανση και τις οχλήσεις.

γ) Η προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης του εθνικού όρου συνολικά και των επί μέρους γεωγραφικών και οικιστικών ενότητων του και μέσα από την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος.

δ) Η διασφάλιση της δυνατότητας συνίωσης φυσικών πόρων και η ορθολογική αξιοποίηση των μη ανανεώσιμων ή πάντως σε σχέση με τις τωρινές και τις μελλοντικές ανάγκες και με κριτήριο την προστασία του περιβάλλοντος.

ε) Η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας των φυσικών κοσμοσυστημάτων και η διασφάλιση της αναπαραγωγικής τους ικανότητας.

στ) Η αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

3. Αναλυτικότερα, με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ιδιαιτέρως:

α) Η προστασία του εδάφους και η λήψη των αναγκαίων μέτρων ώστε οι χρήσεις του να γίνονται σύμφωνα με τις φυσικές ιδιότητες του και την προσωπική του ικανότητα.

γ) Η προστασία της ατμόσφαιρας.

δ) Η προστασία και διατήρηση της φύσης και του τοπίου και ιδιαίτερα περιούχων με μεγάλη βιολογική, οικολογική, αισθητική ή γεωμορφολογική αξία.

ε) Η προστασία των πτηνών των θαλάσσιων, των σφιδών των ποταμών, των λιμνών, του βυθού πτηνών και των υψώσεων ως φυσικών πόρων, ως στοιχείων οικοσυστημάτων και ως στοιχείων του τοπίου.

στ) Ο καθαρισμός της επιβιομηχανίας και της επιτροκαμμένης ποιότητας των φυσικών αποθεμάτων καθώς και των κάθε είδους επιτροκαμμένων εκπαιδευτικών αποβλήτων, με την καθιέρωση και χρησιμοποίηση κατάλληλων παραμέτρων και οριακών τιμών, ώστε να μην προκαλείται υπέρβαση του περιβάλλοντος, με κριτήρια:

- την επιστημονική γνώση και εμπειρία
- την καλύτερη διαθέσιμη και οικονομικά εφικτή τεχνολογία
- τις τοπικές συνθήκες και ιδιομορφίες του περιβάλλοντος και του πληθυσμού καθώς επίσης και τις ανάγκες ανάπτυξης
- την προεπαρκώς διαμόρφωση συλλογικής χρήσης μιας περιοχής
- τα υφιστάμενα χωροταξικά και αναπτυξιακά σχέδια.

ζ) Η ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών στα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος μέσα από τη σωστή πληροφόρηση και εκπαίδευση.

Άρθρο 2.

Ορισμοί.

Κατά την έννοια του νόμου αυτού νοούνται ως:

1. Περιβάλλον: το σύνολο των φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων και στοιχείων που βρίσκονται σε αλληλεπίδραση και επηρεάζουν την οικολογική ισορροπία, την ποιότητα της ζωής, την υγεία των κατοίκων, την ιστορική και πολιτιστική παράδοση και τις αναπτυξιακές αξίες.

2. Ρύπανση: η παρουσία στο περιβάλλον ρύπων, δηλαδή κάθε είδους ουσιών, θορύβου, ακτινοβολίας ή άλλων μερμών ενέργειας, σε ποσότητα, συγκέντρωση ή διάρκεια που μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία, στους ζωτικούς οργανισμούς και στα οικοσυστήματα ή ολικές ζημιές και βλάβες να καταστήσουν το περιβάλλον ακατάλληλο για τις επιθυμητές χρήσεις του.

3. Μόλυνση: η μορφή ρύπανσης που χαρακτηρίζεται από την παρουσία παθογόνων μικροοργανισμών στο περιβάλλον ή διεκτιών που υποβιβάζουν την πιθανότητα παρουσίας τέτοιων μικροοργανισμών.

4. Υπερβάσιμη: η πρόκληση, από ανθρώπινες δραστηριότητες

... από την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων είναι δυνατό ή διαπιστώνονται μετά τη λειτουργία του συγκεκριμένου έργου ή της δραστηριότητας κίνδυνοι και σβλήσεις που να καλύπτονται από τις γενικές διατάξεις που αφορούν την κατηγορία αυτή, ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας παραπέμπει το θέμα στον οικείο νομαρχα με απόφαση, του οποίου το έργο ή η δραστηριότητα ασκείται στη διαδικασία κρίσης των περιβαλλοντικών όρων της δεύτερης κατηγορίας.

5. Για τα έργα και τις δραστηριότητες των οποίων η έδρα, λειτουργία ή πραγματοποίηση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εγκρίνεται από κεντρικές, δημομαρχειακές ή περιφερειακές υπηρεσίες και εφ' όσον αυτές δεν ενταχθούν στην πρώτη κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων του άρθρου 3, η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

6. Για νέα έργα και δραστηριότητες της πρώτης κατηγορίας απαιτείται προέγκριση που αφορά τη χωροθέτηση. Για τα έργα της δεύτερης κατηγορίας η προέγκριση αυτή είναι υποχρεωτική. Η διαδικασία για την προέγκριση, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 10.

7. Η έγκριση δεν απαιτείται στις βιομηχανικές περιοχές ν. 1458/1965, Φ.Ε.Κ 33, όπως τροποποιήθηκε με το νόμο 142/1977, Φ.Ε.Κ 319) και στις περιπτώσεις που η χωροθέτηση προβλέπεται από εγκατεστημένο χωροταξικό ή πολεοδομικό ή ρυθμιστικό σχέδιο ή από τις ζώνες που καθορίζονται στο άρθρο 24 κωδώς και στις βιομηχανικές μεταλλουργικές και λατομικές περιοχές που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία.

7. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων μπορεί να δοθεί για ορισμένο διάστημα που καθορίζεται στην εγκριτική πράξη, μετά την πάροδο του οποίου υποβάλλεται σε αναθεώρηση.

8. Αν δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή αν παρατηρηθούν επιπτώσεις στο περιβάλλον, που δεν είχαν προβλεφθεί από τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων από κοινού με τον κατά περίπτωση συναρμόδιο υπουργό μπορεί να επιβάλλει πρόσθετους περιβαλλοντικούς όρους ή να μεταβάλει τους αρχικούς.

9. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για τα έργα και τις δραστηριότητες πρώτης κατηγορίας του άρθρου 3 γίνεται μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται για ένα χρόνο με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου υπουργού. Αν λόγω της σοβαρότητας ή της δυσχέρειας του έργου δικαιολογητικά η αργία.

Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για τα έργα και τις δραστηριότητες της δεύτερης και της τρίτης κατηγορίας του άρθρου 3 γίνεται μέσα σε σαράντα (40) ημέρες από την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Αν οι αρμόδιες φορείς δεν απαντήσουν μέσα στις προθεσμίες αυτές, θεωρείται ότι οι όροι που προβλέπονται από τη σχετική μελέτη ή τα σχετικά δικαιολογητικά έχουν εγκριθεί.

10. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού καθορίζονται η διαδικασία έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η προθεσμία υποβολής τους και ο συνδυασμός της έγκρισης αυτής με τις διαδικασίες χορήγησης άλλων αδειών που απαιτούνται για τα έργα και τις δραστηριότητες του άρθρου 3.

11. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στα έργα και τις δραστηριότητες που υφίστανται ή θα υφίστανται στο στάδιο της κατασκευής κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Με κοινές αποφάσεις, που εκδίδονται από

... ζονται ο αναγκαίος χρόνος προαρμογή των παραπάνω έργων και δραστηριοτήτων στις διατάξεις του νόμου και στις διατάξεις που θα εκδοθούν κατ' εξουσιοδότησή του: σχετικοί όροι και η διαδικασία.

Άρθρο 5.

Περιεχόμενο και δημοσιότητα μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού καθορίζεται το περιεχόμενο της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που μπορεί να διαφοροποιείται κατά κλάδους ή ομάδα έργων και δραστηριοτήτων. Η ίδια απόφαση ορίζει και το περιεχόμενο της μελέτης ανάλογα με τα στάδια έγκρισης του έργου σύμφωνα με το άρθρο παρ. 6.

Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- α) περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας με πληροφορίες για το χώρο εγκατάστασης, το σχεδιασμό και μέγεθός του,
- β) εντοπισμό και αξιολόγηση των βασικών επιπτώσεων στο περιβάλλον,
- γ) περιγραφή των μέτρων για την πρόληψη, μείωση, αποκατάσταση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον
- δ) εξέταση εναλλακτικών λύσεων και υπόδειξη των κρισιμών λόγων της επιλογής της προτιμώμενης λύσης,
- ε) πλήρη περιγραφή του συνόλου της μελέτης.

2. Το οικείο νομαρχιακό συμβούλιο λαμβάνει γνώση της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και πριν από τη χορήγηση της υπηρέσκει κάθε πολίτη και τους φορείς αρμοδιότητάς του, για να εκφράσουν τη γνώμη τους. Ο τρόπος υπηρέσκειας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Άρθρο 6.

Έλεγχος τήρησης περιβαλλοντικών όρων. Ανταποδοτικά τέλη.

1. Ο έλεγχος για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων ανήκει στα όργανα της υπηρεσίας που είναι αρμόδια, και τις οικείες διατάξεις, να εγκρίνουν την έδραση, λειτουργία ή πραγματοποίηση έργου ή δραστηριότητας. Όπου, κατά περίπτωση νομοθεσία, ο έλεγχος για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων γίνεται από διευμαρχειακές ή περιφερειακές υπηρεσίες, ανεξάρτητα από το αν έχουν ή όχι και την αρμοδιότητα για την έγκριση της έδρασης, λειτουργίας ή πραγματοποίησης του αντίστοιχου έργου ή της δραστηριότητας, υπηρεσίες αυτές διατηρούν την παραπάνω αρμοδιότητα ελεύθερα.

2. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί αυτοτελώς να διεκτερεί έλεγχους για την παρακολούθηση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων σε ολόκληρη τη χώρα.

3. Ελέγχους για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων διεκτερούν και τα κατά το άρθρο 26 Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος.

4. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Κοινωνικών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και άλλου κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, ύστερ από εισήγηση του οικείου νομαρχα, είναι δυνατό να επιβάλλονται τέλη σε βάρος των επιχειρήσεων που ασκούν δραστηριότητες ή εκτελούν έργα που υπάγονται στις δύο πρώτες κατηγορίες του άρθρου 3, προκειμένου να κληρωθούν τα έξοδα υστέρησης και λειτουργίας συγκεκριμένων έργων και προγραμμάτων προστασίας του περιβάλλοντος που προβλέπονται από τους περιβαλλοντικούς όρους σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3, 4 και 5. Τα υπό κόλυ έργα ή προγράμματα προστασίας του περιβάλλοντος εκτελούνται από τους αρχα τους τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή άλλους φορείς.

Με την ίδια απόφαση της παρ. 2 καθορίζεται και το εισοχόμενο του εν λόγω σχεδίου.

5. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη εισαγωγή στεριών αποβλήτων εντός ή εκτός εθνικών περιόχων και οι αποβλήτους εθνικά αποβλήτων. Ο κάτοχος στεριών αποβλήτων τα περιέχει στον υπόγειο διαχειρίζεται σύμφωνα με την παρ. 2.

6. Με υποεισηγήσεις παράγει ή κατέχει ή και διαχειρίζεται στεριά απόβλητα που λόγω του είδους της σύνθεσής ή της ποσότητας και ποιότητας τους είναι ιδιαίτερα επικινδύνια για την υγεία και το περιβάλλον επιβάλλεται η πλήρης σχετικός έλεγχος.

7. Παλαιά μέσα μεταφοράς και μηχανήματα ή τμήματά τους που έχουν εγκαταλειφθεί, θεωρούνται στεριά απόβλητα και περιλαμβάνονται στην κυριότητα του οικείου δήμου ή κοινότητας. Η διατίθασή και οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως στεριών αποβλήτων καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Με την επιφύλαξη των άρθρων 146 και 197—201 του Κώδικα Δικαίου Ναυτικού Δικαίου (ΝΔ 187/1973, Φ.Ε.Κ 26), αλιεία, αλιείρια και αλιεύματα ναυπηγήματα ως και τμήματά τους που έχουν εγκαταλειφθεί, θεωρούνται στεριά απόβλητα και υπόκεινται στη ρύθμιση του παραπάνω εδαφίου της παραγράφου αυτής είτε βρίσκονται στην ξηρά είτε στη θάλασσα.

8. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού μπορεί να απαγορευθεί η εισαγωγή και εμπορία τοπικών λειτουργημάτων στεριών αποβλήτων (πυροπυροφάντων) για την αποτροπή της διατάραξης της λειτουργίας του ασφαλιστικού συστήματος ή της σημαντικής ήρτησης των εγκαταστάσεων επιβαρυντικής υγρών αποβλήτων ή της ρύπανσης των νερών.

Άρθρο 13.

Συσκευασία προϊόντων — Επιβάρυνση προϊόντων. Απόβλητα από μέσα μεταφοράς.

1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μπορεί να απαγορευθεί ή να περιοριστεί η χρήση ερισμένων τύπων συσκευασίας προϊόντων, εφόσον λόγω του υλικού κατασκευής, του όγκου ή της ποσότητάς τους είναι πρόκληση ή ιδιαίτερα δυσχερές ή επικινδύνη η εστίαση ή των γενικών αρχών και περιορισμών της παραγράφου 1 του άρθρου 12 και ιδίως η ανακύκλωσή τους.

Με όμοια απόφαση μπορεί να επιβάλλεται απαγόρευση της διαφήμισης τέτοιων προϊόντων ή να τίθενται περιορισμοί για το υλικό και τα λοιπά χαρακτηριστικά της συσκευασίας καθώς επίσης και προδιαβία συμμόρφωσης.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, είναι δυνατό να επιβαρυνθούν με ειδικά τέλος επιχειρησιας του παράγοντα και εισάγοντα προϊόντα που προκαλούν ιδιαίτερα προβλήματα διαχείρισης των στεριών αποβλήτων τους και ιδίως ανακύκλωσης, προκειμένου να κλινοθούν τα έξοδα κατασκευής και λειτουργίας συσκευασμένων έργων ή παραγόμενων ποσότητας του περιβάλλοντος που εκτελούνται από τους Ο.Τ.Α.. Το τέλος αυτό καθορίζεται ανάλογα με το μέγεθος, το ρυπαντικό φορτίο και την ποσότητα των αποβλήτων του έργου ή της δραστηριότητας και περιέρχεται στους Ο.Τ.Α. για μελέτες και έργα διάδοσης ειδικών στεριών αποβλήτων. Η διαδικασία εσπράξης του τέλους αυτού και απόδοσή τους στον Ο.Τ.Α. καθορίζεται με το πιο πάνω προεδρικό διάταγμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού ρυθμίζονται οι τρόποι διαχείρισης στεριών αποβλήτων από τα μέσα μεταφοράς και

Άρθρο 14.

Προστασία από το θόρυβο.

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται οι οριακές τιμές στάθμης θορύβου ζώνσεων στους χώρους κατοικίας ή ανάδραστη κοινού ή τα άλλα όμοια θορύβου σε αντιθρονοτικές ζώνες με κατ'ελάχιστον τον περιορισμό της ενόχλησης και κατ'επέκταση την προστασία της υγείας, καθώς και οι τρόποι μέτρησής τους.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού καθορίζονται περιορισμοί στην παραγωγή, εισαγωγή και χρήση κάθε είδους οχημάτων, μηχανημάτων ή οργάνων που κατά τη λειτουργία τους προκαλούν ηχητική ενόχληση ή που έχουν προορισμό την παραγωγή του ήχου. Με τις αποφάσεις αυτές μπορεί να οριζονται ιδίως οι οριακές τιμές στάθμης θορύβου και θοησεων, τρόποι μέτρησής τους, η διαδικασία έγκρισής, οι όροι ή κριτήρια πληρης απαγόρευση παραγωγής, εισαγωγής, εμπορίας ή λειτουργίας.

Με όμοια απόφαση μπορεί να εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου οχήματα, μηχανήματα ή όργανα για την εκτέλεση μεγάλων ή ειδικών έργων.

Τέλος, με όμοια απόφαση λαμβάνονται μέτρα καταπολέμησης του θορύβου ή των θοησεων και από τα οχήματα και μηχανήματα που έχουν ήδη εισαχθεί ή κατασκευασθεί στη Ελλάδα και λειτουργούν κατά το χρόνο επιβολής των περιορισμών.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του Υπουργού Εμπορίας μπορεί να επιβάλλονται προδιαγραφές ποιότητας για την παραγωγή, εισαγωγή και εμπορία υλικών και εξαρτημάτων που προορίζονται για την καταπολέμηση του θορύβου ή των θοησεων και να απαγορευθεί η κατασκευή τους, αν δε τηρούνται οι παραπάνω προδιαγραφές.

4. Έργα και δραστηριότητες που προκαλούν θόρυβο είτε ιδίως: βιομηχανικές και βιοτεχνικές, λατομικές ή μεταλλουργικές δραστηριότητες, εργοστάσια, εργοστήρια, κάθε είδους μηχανολογικές εγκαταστάσεις, αθλητικοί χώροι, κέντρα διασκέδασης, θέατρα, κινηματογράφοι και χώροι ψυχαγωγίας. Τα ορισθέντα ή νέα έργα και οι δραστηριότητες της παραγράφου αυτής κατατάσσονται σε κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 3.

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού μπορεί να επιβάλλονται περιορισμοί για μέτρα προστασίας στα έργα και στις δραστηριότητες της προηγούμενης παραγράφου, που περιλαμβάνουν ιδίως: οριακή τιμή στάθμης θορύβου στο περιβάλλον που επιβάλλεται από τα έργα ή τις δραστηριότητες, τρόποι μέτρησής τους, τεχνικά μέτρα μείωσης ήχου και θοησεων, μεθόδους μέτρησής της απόδοσής τους, ωράρια λειτουργίας, εγκατάσταση οργάνων παρακολούθησης της στάθμης θορύβου και ελαχιστες αποστάσεις από κατοικίες ή χώρους ανάδραστη κοινού.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, ύστερα από εισήγηση της τοπικής αυτοδιοίκησης ή της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, είναι δυνατό να ορίζονται ειδικές ζώνες γύρω από υιοσταμένους ή νέες περιοχές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, γύρω ή κατά μήκος χώρων όπου κινούνται μέσα μεταφοράς, ιδίως θρόνων, λιμνιών, αεροδρομίων, γύρω από αρχαιολογικούς χώρους ή ιστορικούς χώρους

Η παραπάνω απόφαση καθορίζει επίσης τα γνωστικά πεδία της ζώνης, τα αναδομητικά μέτρα που κρίνεται να είναι βιώσιμα, ώστε να τηρούνται οι επιτακτικοί όροι της θυσίας, όπως καθορίζονται με τα προεδρικά διατάγματα της παρ. 1, τους υποχρεωτικούς εφαρμογές των μέτρων, και τήρηση χωρο-επιτηρητών νέων εγκαταστάσεων ή δραστηριοτήτων, έτους και προποθέσεις περαιτέρω ανάπτυξης άλλων δραστηριοτήτων στα στην αναδομητική ζώνη και κάθε άλλη λεπτομέρεια που έχει σχέση με τον προορισμό της ζώνης.

Η απόφαση αυτή βασίζεται σε ειδική μελέτη, της οποίας η προδιαγραφή καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Η εκπόνηση της μελέτης γίνεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή άλλο όργανο του δημοσίου τομέα ή από τον οικείο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 15.

Επικίνδυνες πυρικές και παρασκευάσματα.

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού καθορίζονται οι επικίνδυνες ουσίες ή τα παρασκευάσματα καθώς και η ελάχιστη ποσότητα ή κάθε άλλο παράμετρος που μπορεί να προκαλέσει υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία προστασίας του περιβάλλοντος από τη χρήση, μεταφορά, αποθήκευση, εισαγωγή, παραγωγή, συσκευασία, επισήμανση και εμπορία των επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων. Με όμοια απόφαση μπορεί να απαγορευθεί η παραγωγή, εισαγωγή, εμπορία, διανομή και χρήση επικίνδυνων ουσιών, αν από τη χρήση της διαπιστωθεί ρύπανση των φυσικών αποθεμάτων.

3. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού καθορίζονται οι διοικητικές, διοικητικές ή άλλες δραστηριότητες, κατά την άσκηση των οποίων μεσοβαθύν ή μπορεί να μεσοβαθύν επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα, τα οποία είναι δυνατό να προκαλέσουν συγχύματα με γινόμενα έκτασης. Με τις ίδιες ή όμοιες αποφάσεις καθορίζονται:

- α) οι επικίνδυνες ουσίες και τα παρασκευάσματα.
- β) οι επικίνδυνες δραστηριότητες,
- γ) τα παρασκευάσματα στοιχεία και μελέτες, ο τρόπος υποβολής, η διαδικασία και τα όργανα έγκρισής τους. Η υποβολή των στοιχείων και η έγκριση των μελετών αυτών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης ή πραγματοποίησης του έργου ή της δραστηριότητας.
- δ) το περιεχόμενο των σχεδίων για την ενταξιοποίηση ατομημάτων μεγάλης έκτασης, η διαδικασία σύγκρισής τους με ανάλογα σχέδια έκτακτης ανάγκης κρατικών ορίων, συμπεριλαμβανομένης και της κατάλληλης πληροφόρησης των ενδιαφερομένων, καθώς και οι υποχρεώσεις για τη σύνταξη του σχεδίου και την εφαρμογή τους. Τα σχέδια αυτά αποτελούν επίσης απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης ή πραγματοποίησης του έργου ή της δραστηριότητας.

ε) ο αναγκαίος χρόνος προστασίας των υφιστάμενων ή υφιστάμενων στο στάδιο κατασκευής βιομηχανικών, διοικητικών ή άλλων δραστηριοτήτων στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

στ) η πραγματοποίηση ελέγχων για την τήρηση των όρων αυτών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Οικονομικών, Περιβάλλοντος,

Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού μπορεί να καθορίζονται ειδικά προληπτικά ή και στελεχικά μέτρα προστασίας της υγείας και του περιβάλλοντος από τις δραστηριότητες της παραγράφου 3.

Άρθρο 16.

Παρακολούθηση των φυσικών αποθεμάτων. Λειτουργία και συντήρηση εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων.

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων συντάσσει τη λειτουργία δικτύου εργασιών που αναλύουν δείγματα των φυσικών αποθεμάτων και των αποβλήτων. Στο δίκτυο των εργασιών αυτών περιλαμβάνονται το Γενικό Χημείο του Κράτους και τα σχετικά εργαστήρια του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Υγειονομικής Σχολής, των λοιπών υπηρεσιών και των δημόσιων οφείων.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού ορίζονται ο τρόπος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία αναρρόφησης των χρησιμοποιούμενων εργασιών κών μεθόδων, ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία των εργασιών στον τομέα των περιβάλλοντος και αναλύσεων και η δυνατότητα σύγκρισης των αναλύσεων και συντάσσεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί για τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης των φυσικών αποθεμάτων.

2. Έργα και δραστηριότητες που εντάσσονται στην πρώτη κατηγορία του άρθρου 3 και διαθέτουν κάθε είδους απόβλητα ύστερα από επεξεργασία υποχρεούνται να απασχολούν κατάλληλο και επαρκές τεχνικό προσωπικό για τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων.

Έργα και δραστηριότητες που εντάσσονται στη δεύτερη και τρίτη του άρθρου 3 και διαθέτουν κάθε είδους απόβλητα ύστερα από επεξεργασία, μπορούν, κατά την κρίση της αρμόδιας για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων αρχής, να απασχολούν κατάλληλο και επαρκές τεχνικό προσωπικό για τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων.

Η έγκριση της περιβαλλοντικών όρων για την πρώτη και δεύτερη κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τα καθορισμένα στο άρθρο 4, περιλαμβάνει τον καθορισμό του κατάλληλου και επαρκούς, κατά περίπτωση, τεχνικού προσωπικού για τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού καθορίζονται τα απαιτούμενα συστατικά και τυπικά πρότυπα του προσωπικού αυτού, ανάλογα με τη κατηγορία εγκαταστάσεων.

Άρθρο 17.

Μέτρα προστασίας από τη ραδιενέργεια.

1. Για ενεργές ουσίες ή παρασκευάσματα και συσκευές που εκπέμπουν ραδιενεργή ακτινοβολία μπορούν να χρησιμοποιούνται ειδικά πρότυπα και μέτρα που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, ύστερα από γνώμη του Εθνικού Κέντρου Βιομηχανικών Επιστημών «Δημόκριτος».

2. Καίρι ή τυχαία τους, στα οποία εκτελείται δραστηριότητα η οποία συνδέεται με τη χρήση ραδιενεργών ουσιών ή συσκευών που εκπέμπουν ραδιενεργή ακτινοβολία, σχέδια έργων, κτιρίων και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με ειδικές προδιαγραφές που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Αθήνα 2 Φεβρουαρίου 1996

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΣΙΜΙΤΗΣ

Αριθ. Οικ. 34042 (2)
Χορήγηση ειδών ατομικής προστασίας σε υπαλλήλους των ΟΤΑ και μέτρα Προληπτικής Ιατρικής.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ-ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚ/ΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ,
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

Έχοντας υποψη:

α. Τη διάταξη του άρθρου 7 της υπ' αριθμ. 88555/3293/4.10.1988 (Κ.Υ.Α. «Υγιεινή και Ασφάλεια του προσωπικού του Δημόσιου των Ν.Π.Δ.Δ. και των ΟΤΑ» που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του Ν. 1838/1989.

β. Τις διατάξεις των άρθρων 27 του Ν. 2081/92 και 29Α του Ν. 1523/85.

γ. Την 20789/20/9085/0022/4.10.89 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 800/11.10.1989 (Α' Β')) με την οποία χορηγήθηκαν ειδή ατομικής προστασίας σε υπαλλήλους των ΟΤΑ.

δ. Το 109/22.2.95 έγγραφο της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης με το οποίο ζητά την τροποποίηση της ανωτέρω απόφασης και την προσαρμογή της με όσα αναφέρονται στην από 30.12.1984 Συλλογική Σύμβαση Εργασίας που ισχύει για το προσωπικό των ΟΤΑ με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προκαταμένου να υπάρχει ομοιομορφία στα χορηγούμενα είδη για όλα τα προσωπικά των ΟΤΑ.

ε. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αλλά εμμέσως επί πλέον δαπάνη της ήδη προκαλούμενης κατά τους, επιμεριζόμενη σε βάρος του προϋπολογισμού των ΟΤΑ της χώρας όπου υπάρχουν σχετικές πιστώσεις υπό ΚΑ 60.08.00, η δε επί πλέον αυτή δαπάνη για όλους του ΟΤΑ υπολογίζεται σε 50.000.000 δρχ. περίπου.

στ. Τις διατάξεις του Π.Δ. 373/1995 «Συγχώνευση των Υπουργείων Προστασίας της Κυβέρνησης και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους» (Α' 201/1995).

ζ. Την αριθμ. Υπ. 151/16.10.95 (ΦΕΚ 860/Β/17.10.95 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός αρμοδιοτήτων του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Γεωργίου Δασκαλάκη», αποφασίζουμε:

1. Στους μόνιμους υπαλλήλους των ΟΤΑ

α), που απασχολούνται αποκλειστικά με εργασίες σε χώρους καθαριότητας, ύδρευσης, αποχέτευσης, αρδευσης, μηχανολογικών, νεκροταφείων, υδροπιας, ηλεκτροπαιτισμού, κήπων, παιδικών χαρών, παιδικών σταθμών καθώς και στους εργαζόμενους σε εργασίες υπαίθρου (εργοληγούς, επιβλεπόντες έργων, τεχνίτες)

β), που λόγω της φύσης εργασίας τους έχουν ανάγκη ατομικών ειδών προστασίας (μάσκες, πυροσβεστικές, εργοθεραπευτές, μεγάφοι, αρθροδομοί, οικογενειακοί

βοηθοί, κοσμοκόμες) χορηγούνται τα κατωτέρω είδη ατομικής προστασίας:

2. Α. Άνδρες χειμερινά:

2 παντελόνια από ύφασμα

2 πουλόβερ μαλλίνα με μανίκια τύπου Ζ.Βάγκο ή «V» βάρους 300 gr

2 ζευγή γάντια από χοιρινό δέρμα με εσωτερική επένδυση φανέλλα

1 ζευγάρι μποτάκια δερμάτινα αδιάβροχα από σόλα από κρεπ ή λάστιχο

1 μπλίκιο

Β. Άνδρες θερινά:

2 παντελόνια από ύφασμα ύφασμα βάρους 180 gr ανά τ.μ.

2 πουκάμισα εργασίας βαμβακερά 100%

1 ζευγάρι σκαρπίνια αδιάβροχα με σόλα ραφτή

1 μπλίκιο από ύφασμα ή ψάθα.

Γ. Γυναίκες χειμερινά:

2 ρόμπες από ύφασμα

2 πουλόβερ μαλλίνα τύπου Ζ.Βάγκο ή «V» βάρους 300 gr, τουλάχιστον

2 ζεύγη γάντια από χοιρινό δέρμα με επένδυση για οικείας ραφής

1 ζευγάρι μποτάκια δερμάτινα αδιάβροχα με σόλα από κρεπ ή λάστιχο.

Δ. Γυναίκες θερινά:

2 φούστες από ύφασμα βάρους 180 gr ανά τ.μ.

2 μπλουζες βαμβακερές 100%

1 ζευγάρι παπούτσια δερμάτινα αδιάβροχα με σόλα ραφτή τύπου γόβα.

Επίσης χορηγούνται

1 προσώπιο ανα τετράμηνο διαστάσεων 0,90 x 0,55 υδρόφιλο βαμβακερό 100%

1 καλό σαπούνι το μήνα Α' ποιότητας

1 σακάκι δερμάτινο από τριετία από μοσχάρι ή κατ'ελάχιστον για τις γυναίκες γυναικείας ραφής

640 gr γάλα ημερήσια.

3. Οι ΟΤΑ σε συνεργασία και με τη συγκατάθεση των ενδιαφερομένων συνδικαλιστικών οργανώσεων και για τη ξεπεραστούν οι αντικειμενικές δυσκολίες της καθημερινής αγοράς και διέθεσης φιαλών γάλακτος, μπορούν να χορηγούν αναλογία κουτιών τύπου ΕΒΑΠΟΡΕ σε μηνιαία βάση.

4. Η χορήγηση των ανωτέρω ειδών στους εργαζόμενους γίνεται για μεν τα θερινά μέχρι 1 Ιουνίου εκάστου έτους και για δε τα χειμερινά μέχρι 1 Οκτωβρίου εκάστου έτους εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά.

5. Για ειδικές εργασίες χορηγούνται ανακλαστικά, κέλυφος, κράνος, προστατευτικά ματογυάλια, ειδικά χιμώματα, υγρά, ειδικό δειγματοληπτικό ακτινοβολιών, ειδική μάσκα ραφής, σιασμός και εκτοφών, προστατευτικά μηχανημάτων.

6. Παρέχεται η δυνατότητα αντικατάστασης παλαιών ειδών με άλλα είδη της αξίας όταν επιβαρύνεται από ανενθικές εργασίες και μόνο με την γραπτή συγκατάθεση των ενδιαφερομένων συνδικαλιστικών οργανώσεων.

7. Στις διαδικασίες προμήθειας, παροχής και διανομής απαιτείται και η συμμετοχή των εκπροσώπων των εργαζομένων

8. Το προσωπικό στο οποίο καταβάλλεται επίδομα θυγιστικής εργασίας, υποβάλλεται υποχρεωτικά για φακέλο το χρόνο στις παρακάτω ατομικές εξετάσεις:

α. α.α. θερμοκός

- β. Γενική σύσταση ή σύμβαση σύστασης
 γ. Γενική σύσταση
 δ. Δεσμεύσεις κη εξάρτησης
 ε. Η.Κ.Γ.
 στ. Αναφορά στην επιχορήγηση
 ζ. Αντιτετακτικού συμβουλίου
 θ. Η αριθμ. 2078920/9085/0022/4.10.89 Κ.Υ.Α. καταργείται.

Αθήνα, 1 Φεβρουαρίου 1996

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ-ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΕΩΣ

Α.Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Γ. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Αριθ. 33061 (3)

Συμπλήρωση της 33436/11.4.95 Υπ. Απόφασης «Επιχορήγηση εργοδότη για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας έτους 1995 και 1996».

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 29 του Ν. 1262/82 «Για την παροχή κινητρών ενίσχυσης της οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας και τροποποίηση συναφών διατάξεων» όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο Β παρ. 1 του Ν. 1545/85 και τροποποιήθηκε με το άρθρο Β του Ν. 1836/85.

2. Το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (ΦΕΚ 154/Α/10.9.92), με το οποίο προστέθηκε νέο άρθρο, το άρθρο 29Α στο Ν. 1558/85 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα».

3. Το Π.Δ. 372/95 «Μεταφορά της Γεν. Γραμματείας Κοινων. Ασφαλίσεων».

4. Το Π.Δ. 95/93 «Καθορισμός αρμοδιοτήτων που διατηρούνται από τον Υπουργό Εργασίας».

5. Τη γνώμη του Δ.Σ. του ΟΑΕΔ (αριθ. συνεδρίασης 9.1.96) που μας υποβλήθηκε με το υπ' αριθμ. 100892/12.1.96 έγγραφό του, αποφασίζουμε:

Συμπληρώνουμε την υπ' αριθμ. 33436/11.4.95 Απόφαση του Υπουργού Εργασίας, σύμφωνα με την οποία καταρτίστηκαν τα προγράμματα επιχορήγησης εργοδότη για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας έτους 1995 και 1996 ως εξής:

παράρ. 4 της Υ.Α.

Επιχορήγησης που προσλαμβάνουν άνεργους-ες επιχορηγούνται με το ίδιο ποσό επιχορήγησης που ορίζεται για τους επιδοτούμενους άνεργους και εγγεγραμμένους επί τρεις (3) τουλάχιστον μήνες στα μητρώα άνεργων των προγραμμάτων ΟΑΕΔ.

Ηταν το ποσό του προγράμματος 4.000.000.000.000 δραχμές για κατηγορία ανέργων ηλικίας 18-25 ετών, οι οποίοι επιχορηγούνται με το ποσό των 4.000.000.000.000 δραχ. για κάθε ημέρα πλήρους απασχόλησης.

3) Στο πρόγραμμα Γ συμπληρώνεται η κατηγορία των ανέργων ηλικίας 18-64 ετών εφόσον είναι νεοεπιδοτούμενοι ή εφόσον παύσαντες μετά από τριετή απουσία τους από την αγορά εργασίας, με ποσό επιχορήγησης 4.000.000.000.000 δραχ. για κάθε ημέρα εργασίας

για στο πρόγραμμα Γ συμπληρώνεται η κατηγορία των ανέργων ηλικίας 26-64 ετών με ποσό επιχορήγησης 4.000.000.000.000 δραχ. για κάθε ημέρα εργασίας.

2. Αναφορικά με το χρόνο επιχορήγησης και δεσμεύσεων των επιχειρήσεων που θα προσλάβουν άνεργους των ανωτέρω κατηγοριών ισχύουν τα αναφερομένα στην παρ. 1 στοιχ. α της 33436/11.4.95 Υ.Α.

3. Οι ανωτέρω άνεργοι σύμφωνα με την παρ. 7 στοιχ. της ίδιας ως άνω Υ.Α. θα υποδεικνύονται στις επιχειρήσεις εφόσον δεν υπάρχουν εγγεγραμμένοι άνεργοι απόφοιτοι Σχολών, επιδοτούμενοι άνεργοι και άνεργοι εγγεγραμμένοι επί τρεις (3) τουλάχιστον μήνες στα μητρώα ανέργων των Υπηρεσιών.

4. παρ. Β εδ. α της Υ.Α.

Δεν είναι δυνατή η επιχορήγηση εργοδοτών, που έχουν υπαχθούν στο πρόγραμμα έτους 1996, για άτομα που έχουν ήδη επιχορηγηθεί για οσοδήποτε χρονικό διάστημα κατά τα προηγούμενα έτη 1994 και 1995.

5. Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται επιπλέον ζαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του ΟΑΕΔ, δεδομένου ότι αυτή έχει υπολογιστεί αναφέρεται στην παρ. 28 της με αριθμ. 33436/11.4.95 απόφασης του Υπουργού Εργασίας.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 29 Ιανουαρίου 1996

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΑΓΓ. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Αριθ. 3006/5/55Ζ

Χαρακτηρισμός του ηλεκτρονικού παιχνιδιού «GOLDEN GAME».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 του Β.Δ. 29/71 «Περί εκδικαιοποίησης σε ενιαίο κείμενο των κοινουσιών διατάξεων περί τυχηρών και μη παιχνιδιών».

2. Την υπ' αριθμ. 1 από 8.1.96 Γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Παιγνίων.

3. Την υπ' αριθμ. 7004/3/121ε από 10.8.95 απόφαση Υπουργού Δημόσιας Τάξης «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Υπουργού Δημόσιας Τάξης στο Γενικό Γραμματέα κ.λ.π. του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης» (ΦΕΚ Β' 71/23.8.1995).

4. Την υπ' αριθμ. 3006/23/1-α από 24.10.94 Απόφαση Υπουργού Δημόσιας Τάξης «Προϋποθέσεις, δικαιολογικά και διαδικασία χαρακτηρισμού των παιχνιδιών» (ΦΕΚ Β' 301/94).

5. Ότι από τις διατάξεις αυτής της Απόφασης δεν προκαλείται ζαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Κατατάσσουμε το ηλεκτρονικό παιχνίδι «GOLDEN GAME» στην κατηγορία των «ΤΥΧΗΡΩΝ» παιχνιδιών γιατί το αποτέλεσμα από τη διενέργεια του παιχνιδιού διαφέρει εξαρτάται αποκλειστικά από την τύχη και όχι από την τεχνική δεξιότητα του παίκτη.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 358

17 Μαΐου 1996

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Αριθ. οικ. 69728/824

Μέτρα και όροι για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ, ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ,
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 12 (παρ. 2, 3, 4 και 7), 28, 29 και 30 του Ν. 1650/86 «για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 150) όπως το άρθρο 30 τροποποιήθηκε με το άρθρο 98 (παρ. 12) του Ν. 1892/1990 «για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 101).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 1338/1983 «εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 1440/1984 «συμμετοχή της Ελλάδος στο κεφάλαιο στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων κ.λπ.» (Α' 70) και του άρθρου 65 του Ν. 1892/1990 (Α' 101).

3. Τις διατάξεις των άρθρων 23 (παρ. 1) και 24 του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» (Α' 137) και των άρθρων 9 και 13 του Π. Δ/τος 473/1985 «καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (Α' 157).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 11 (παρ. 2, 3 και 12) και του άρθρου 13 του Ν. 1515/1985 «ρυθμιστικό σχέδιο και πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας» (Α' 18) όπως το άρθρο 13 τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 31 του Ν. 1650/86.

5. Τις διατάξεις του άρθρου 11 (παρ. 2, 3, 12) και του άρθρου 13 του Ν. 1561/1985 «ρυθμιστικό σχέδιο και πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης και άλλες διατάξεις» (Α' 148) όπως το άρθρο 13 τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 31 του Ν. 1650/86.

6. Τις διατάξεις του Ν. 2242/1994 «πολεοδόμηση περιοχών δεύτερης κατοικίας προστασίας φυσικού και

δομημένου περιβάλλοντος κ.λπ.» (Α' 162).

7. Τις διατάξεις του Ν. 2052/1992 «Μέτρα για την αντιμετώπιση του νέφους και πολεοδομικές ρυθμίσεις» (Α' 94).

8. Τις διατάξεις του Ν. 2218/1994 «Ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις» (Α' 90) όπως συμπληρώθηκε με το Ν. 2240/1994 «Συμπλήρωση διατάξεων για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση κ.α.» (Α' 153).

9. Τις διατάξεις του Π.Δ. 410/1995 «Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας» (Α' 146).

10. Τις διατάξεις της υπ' αριθ. 69269/5387/1990 κοινής Υπουργικής Απόφασης «κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες περιεχόμενο μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ), καθορισμός περιεχομένου ειδικών περιβαλλοντικών μελετών (ΕΜΠ) και λοιπές συναφείς διατάξεις, σύμφωνα με το Ν. 1650/86» (Β' 678).

11. Τις διατάξεις της υπ' αριθ. 59388/3363/1988 κοινής Υπουργικής Απόφασης «Τρόπος, όργανα και διαδικασία επιβολής και εισπραχής των διοικητικών προστίμων του άρθρου 30 του Ν. 1650/86 (Β' 638).

12. Τις διατάξεις της υπ' αριθ. 75308/5512/1990 Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Καθορισμός τρόπου ενημέρωσης των πολιτών και φορέων εκπροσώπησής τους για το περιεχόμενο της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του Ν. 1650/86» (Β' 691).

13. Τις διατάξεις του άρθρου 1 (παρ. 28 και 29) του Π. Δ/τος 28/28.1.1993 «καθορισμός αρμοδιοτήτων που διατηρούνται από τον Υπουργό και τις περιφερειακές υπηρεσίες διανομαρχιακού επιπέδου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων» (Α' 9).

14. Την οδηγία 91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 1991 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 78/32/26.3.1991).

15. Την Απόφαση 94/3/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 1993 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 5/15/7-1-94) «για τη θεσπίση καταλόγου αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 1 αιτης οδηγίας 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί των στερεών αποβλήτων».

16. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν. 1558/1985 όπως αυτο συμπληρώθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (Α' 154).

φέρεται στην αρχική ή σε καλύτερη κατάσταση για περαιτέρω χρήση.

ρ) «Δήμος ή Κοινότητα»: Σύνδεσμος, Συμβούλιο Περιφέρειας, Δημοτικό ή Κοινοτικό Ίδρυμα, Δημοτικό ή Κοινοτικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, Δημοτική ή Κοινοτική Επιχείρηση, βάσει των διατάξεων του Π.Δ. 410/1995 (Α 231).

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

1. Εξαιρούνται από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης:

α) Τα αέρια απόβλητα που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα.

β) Εφόσον καλύπτονται από άλλες νομοθετικές ρυθμίσεις:

i. τα ραδιενεργά απόβλητα.

ii. τα απόβλητα που προκύπτουν από εργασίες ανιχνεύσεως, εξαγωγής, επεξεργασίας και εναποθήκευσης των μεταλλευτικών πόρων καθώς και από την εκμετάλλευση των λατομείων.

iii. τα πτώματα ζώων και τα ακόλουθα γεωργικά απόβλητα: περιπτώματα και άλλες φυσικές και μη επικίνδυνες ουσίες που έχουν χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια της γεωργικής εκμετάλλευσης.

iv. τα λύματα, με εξαίρεση τα απόβλητα σε υγρά κατάσταση,

v. τα αποχαρακτηρισμένο εκοκηκτικά.

vi. τα απόβλητα εκείνα από τον Ευρωπαϊκό κατάλογο αποβλήτων του Παρορτηματος I Β του άρθρου 21 της παρούσας απόφασης, τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο των επικίνδυνων αποβλήτων που έχει υιοθετηθεί με την Απόφαση 94/904/ΕΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (L 356/14/31-12-1994).

2. Με κοινές Υπουργικές Αποφάσεις που εκδίδονται με μέριμνα του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, είναι δυνατόν να θεσπίζονται ειδικές επί μέρους ή συμπληρωματικές της παρούσας απόφασης νομοθετικές ρυθμίσεις για την διαχείριση ορισμένων κατηγοριών αποβλήτων.

Άρθρο 4

Πρόβλεψη μέτρων διαχείρισης

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων πραγματοποιείται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο άμεσα ή έμμεσα η υγεία του ανθρώπου και ότι δεν χρησιμοποιούνται διαδικασίες ή μέθοδοι που ενδέχεται να βλάψουν το περιβάλλον.

Ειδικότερα λαμβάνονται μέτρα ώστε:

α) Να μην δημιουργούνται κίνδυνοι για το νερό, τον αέρα, το έδαφος, τη χλωρίδα, την πανίδα καθώς και την γεωργοκτηνοτροφική, δασική και αλιευτική παραγωγή και την εν γένει ανάπτυξη.

β) Να μην προκαλούνται ενοχλήσεις από το θόρυβο ή τις οσμές.

γ) Να μην προκαλείται αλλοίωση του τοπίου και των περιοχών που παρουσιάζουν ιδιαίτερο οικολογικό, πολιτιστικό, αισθητικό ενδιαφέρον (αρχαιολογικοί χώροι, δάση, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλους κλπ).

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου αυτού προσδιορίζονται οι γενικές κατευθύνσεις της πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 5

Απαγορεύσεις

Με την επιφύλαξη εφαρμογής του άρθρου 12 απαγορεύεται από την δημοσίευση της παρούσας απόφασης η ανεξέλεγκτη απόρριψη και η ανεξέλεγκτη διάθεση των στερεών αποβλήτων. Στον παραβάτη επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 20 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 6

Υπόχρεοι φορείς διαχείρισης των στερεών αποβλήτων
Υποχρεώσεις - Δικαιώματα

1. Ως προς την προσωρινή αποθήκευση των αποβλήτων:

α) Η προσωρινή αποθήκευση των δημοτικών αποβλήτων γίνεται με ευθύνη του κυρίου, νομέα ή κατοχού του χώρου από τον οποίο προέρχονται τα απόβλητα σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες Υγειονομικές διατάξεις ή τις σχετικές διατάξεις του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού ή και με όρους ή περιορισμούς που θέτει η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η οργάνωση των μέσων προσωρινής αποθήκευσης γίνεται από τον οικείο Δήμο ή Κοινότητα.

β) Η προσωρινή αποθήκευση των άλλων στερεών αποβλήτων που δεν είναι δημοτικά, γίνεται με ευθύνη και δαπάνες του κυρίου, νομέα ή κατοχού του χώρου από τον οποίο προέρχονται τα απόβλητα σύμφωνα με το άρθρο 10 της παρούσας απόφασης, τις εκάστοτε ισχύουσες Υγειονομικές διατάξεις ή τις σχετικές διατάξεις του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού και με όρους και περιορισμούς που θέτει η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

2. Ως προς τις άλλες εργασίες διαχείρισης των αποβλήτων εκτός της προσωρινής αποθήκευσης:

α) Οι άλλες εργασίες διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων γίνονται με ευθύνη του κυρίου Δήμου ή Κοινότητας, ή Συμβουλίου Περιφέρειας ή Συνδέσμου Δήμων ή Κοινοτήτων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 της παρούσας απόφασης.

Οι παραπάνω φορείς μπορούν να μη δέχονται δημοτικά απόβλητα εκτός από τα οικιακά, τα οποία λόγω της σύνθεσης, του είδους ή της ποιότητας και της ποσότητάς τους ή επειδή παράγονται σε χώρους απροσιτούς και απουακροσμένους δεν καθιστούν με τις υπάρχουσες δυνατότητες εφικτή την πραγματοποίηση των εργασιών συλλογής ή και διάθεσης. Στις περιπτώσεις αυτές η συλλογή ή η μεταφορά ή και διάθεση τους, γίνεται με ευθύνη και δαπάνες του κυρίου, νομέα ή κατοχού του χώρου από τον οποίο προέρχονται τα απόβλητα, σύμφωνα με το άρθρο 10 της παρούσας απόφασης με τις εκάστοτε ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις ή τις σχετικές διατάξεις του Γ.Ο.Κ. ή και με όρους ή περιορισμούς που θέτει η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

β) Οι άλλες εργασίες διαχείρισης των αποβλήτων που δεν είναι δημοτικά και λόγω της σύνθεσής τους, του είδους ή της ποιότητάς τους και της ποσότητάς τους δεν γίνονται δεκτά από τους ΟΤΑ, γίνεται με ευθύνη του κυρίου, νομέα ή κατοχού του χώρου από τον οποίο προέρχονται: αυτά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 της απόφασης αυτής.

3. Ως προς τη συλλογή των αποβλήτων από πλοία και πλωτές εγκαταστάσεις:

πειτο φροντίδας των εγκαταστάσεων ή των χώρων μετά τον τερματισμό της λειτουργίας τους,

- στις μεθόδους και στον τρόπο διενέργειας ελέγχων από τον ίδιο τον φορέα διαχείρισης κατά τη λειτουργία της εγκατάστασης ή του χώρου καθώς και κατά το στάδιο της μετεπεξεργασίας φροντίδας της (του),

- σε ειδικές διατάξεις που αφορούν συγκεκριμένους τύπους αποβλήτων,

- στην δυνατότητα λήψης από τους φορείς διαχείρισης κατάλληλων μέτρων για την οργάνωση της διαχείρισης των αποβλήτων κ.λπ.

Για τη λήψη των ως άνω μέτρων είναι δυνατόν το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ να συνεργάζεται με άλλα Κράτη Μέλη και την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παραγραφο αυτή εξειδικεύονται στο πλαίσιο εφαρμογής των άρθρων 9 και 10 της παρούσας απόφασης.

4. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές άλλων Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όταν αυτό κρίθει αναγκαίο ή σκόπιμο λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 9 της παρούσας απόφασης και μετά από γνώμη των συναρμόδιων Υπουργείων, της ΚΕΔΚΕ και της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας (ΕΝΑΕ) για την δημιουργία ολοκληρωμένου και κατάλληλου δικτύου εγκαταστάσεων διάθεσης των στερεών αποβλήτων που θα λαμβάνει υπόψη τις καλύτερες διαθέσιμες τεχνολογίες που δεν συνεπάγονται υπερβολικό κόστος καθώς επίσης και τις γεωγραφικές συνθήκες ή άλλες ειδικές συνθήκες ή την ανάγκη ειδικών εγκαταστάσεων για ορισμένες κατηγορίες αποβλήτων.

Με το δίκτυο αυτό επιδιώκεται η πραγματοποίηση της διάθεσης των αποβλήτων σε μία από τις πλησιέστερες εγκαταστάσεις που θα χρησιμοποιούν τις πιο κατάλληλες μεθόδους και τεχνολογίες για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.

Άρθρο 8

Κατάρτιση πλαισίου τεχνικών προδιαγραφών και γενικών προγραμμάτων διαχείρισης

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, συστήνεται επιτροπή από εκπροσώπους των συναρμόδιων Υπουργείων Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Άποκεντρωσης, Υγείας και Πρόνοιας, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας (ΚΕΔΚΕ), και έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας (ΕΝΑΕ).

Έργο της Επιτροπής αυτής είναι η από κοινού κατάρτιση σύμφωνα με το άρθρο 7:

α) πλαισίου τεχνικών προδιαγραφών που αναφέρονται με την επιφύλαξη εφαρμογής της παρ. 3 στην εκτέλεση των εργασιών διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και στην εκτέλεση των εργασιών της μετέπειτα φροντίδας των εγκαταστάσεων ή χώρων μετά τον τερματισμό της λειτουργίας τους καθώς και

β) γενικών προγραμμάτων διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 7 (παρ.3) της παρούσας απόφασης.

Στην επιτροπή αυτή συμμετέχει και εκπρόσωπος:

α) Του Υπουργείου Ανάπτυξης εφόσον κοινοτεί ονο-

μακίο και πρόκειται για τεχνικές προδιαγραφές, που αναφέρονται στις εγκαταστάσεις διάθεσης ή αξιοποίησης των αποβλήτων.

β) Του Υπουργείου Γεωργίας όταν πρόκειται για τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στη διαχείριση αποβλήτων που προέρχονται από γεωργική εκμετάλλευση.

γ) Του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών όταν πρόκειται για τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στη συλλογή, μεταφορά και μεταφόρτωση των στερεών αποβλήτων.

δ) Του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας για τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στη διαχείριση αποβλήτων που προέρχονται από πλοία και πλωτές εγκαταστάσεις.

Επίσης, είναι δυνατόν στην επιτροπή να συμμετέχουν και εκπρόσωποι άλλων φορέων, εφόσον αυτό κρίθει αναγκαίο, ή επιστημονες που λόγω των εξειδικευμένων γνώσεών τους μπορούν να συνεισφέρουν ουσιαστικά στο έργο της.

Οι εργασίες της ως άνω επιτροπής συντονίζονται από την αρμόδια Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

2. Το ως άνω πλαίσιο τεχνικών προδιαγραφών και τα γενικά προγράμματα εγκρίνονται με Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημ. Έργων και Υγείας και Πρόνοιας.

Μέχρι την έγκριση των προαναφερόμενων τεχνικών προδιαγραφών με την διαδικασία που προβλέπεται στο ορθο αυτό, ισχύουν αναφορικά με τα τεχνολογικά στοιχεία διαχείρισης των αποβλήτων οι σχετικές διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας.

3. Το πλαίσιο τεχνικών προδιαγραφών που προβλέπεται στο άρθρο αυτό δύναται να μην εφαρμόζεται:

- σε χώρους ταφής ασπικών αποβλήτων με τελικό συνολικό δυναμικό κάτω των 25.000 τόννων ή ταφής αδρανών αποβλήτων με τελικό δυναμικό κάτω των 50.000 τόννων, οι οποίοι εξυπηρετούν μικρά νησιά που εξυπηρετούνται από ένα μόνο χώρο ταφής.

- σε ορεινούς οικισμούς όπου η πρόσβαση είναι δύσκολη ή

- σε αγροτικές περιοχές με πυκνότητα πληθυσμού μικρότερη των 35 κατοίκων ανά κμ² και τούτο μόνο σε εξαιρετικές καταστάσεις όπου ο πλησιέστερος χώρος ταφής δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί με ασφάλεια για το περιβάλλον τρόπο.

Αυτοί οι χώροι ταφής επιτρέπεται να δέχονται απόβλητα μόνο από τους παραπάνω αναφερόμενους οικισμούς.

Για τους χώρους αυτούς για τους οποίους θα θεσπισθούν ειδικές προδιαγραφές το ως άνω πλαίσιο τεχνικών προδιαγραφών εφαρμόζεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις όταν ο πλησιέστερος χώρος δεν χρησιμοποιείται με τρόπο περιβαλλοντικά αποδεκτό.

Άρθρο 9

Σχεδιασμός διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

1. Σκοπός

Ο σχεδιασμός της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων εκπονείται με βάση τις κοινωνικές, χωροταξικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές συνθήκες της συγκεκριμένης περιοχής στο πλαίσιο εφαρμογής και εξειδίκευσης των γενικών κατευθύνσεων της πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων (άρθρο 7) και ειδικότερα των μέτρων που προ-

ζόμενο χώρο τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- Περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας με πληροφορίες για το χώρο της εγκατάστασης, το σχεδιασμό και το μέγεθος του.

- Αιτιολόγηση ένταξης του προτεινόμενου χώρου στο μελετητικό αντικείμενο.

- Επιλογή μεθόδου διαχείρισης των στερεών αποβλήτων για κάθε χώρο.

- Εκτιμώμενο χρόνο λειτουργίας της εγκατάστασης.

- Προέλευση, ποσότητα και σύνθεση αποβλήτων προς επεξεργασία.

- Οικονομικά στοιχεία για τις προκαλούμενες οικονομικές συνέπειες και προτάσεις για την κάλυψή τους.

- Έντοπισμό και αξιολόγηση των βασικών επιπτώσεων στο περιβάλλον.

- Περιγραφή των μέτρων για τη πρόληψη, μείωση ή αποκατάσταση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον.

- Γεωλογική έκθεση, υδρογεωλογικά κλιματολογικά και γεωοικολογικά στοιχεία.

- Κλιματολογικά και ανεμολογικά στοιχεία.

- Χωροταξικά στοιχεία της ευρύτερης περιοχής (π.χ. χρήσεις γης περιλαμβανομένων και των πολιτισμικών στοιχείων της ευρύτερης περιοχής, αναπτυξιακές δυνατότητες κ.λπ.) και προτεινόμενες θέσεις εγκατάστασης (π.χ. ευβαδόν χώρων, ιδιοκτησιακό καθεστώς, σημερινή χρήση) εκτίμηση χωροταξικών επιπτώσεων και προτάσεις για την αντιμετώπισή τους.

- Φορέα ή φορείς διαχείρισης.

- Αιτιολόγηση αποκλεισμού ή ένταξης του χώρου προς περαιτέρω έρευνα.

Με την μελέτη εντοπισμού των χώρων προτείνονται αρχικά για κάθε έργο ή δραστηριότητα διαχείρισης τουλάχιστον δύο εναλλακτικοί χώροι και στη συνέχεια ακολουθεί συγκριτική επιλογή και αξιολόγηση της βέλτιστης θέσης που θα αντιστοιχεί για κάθε έργο ή δραστηριότητα διαχείρισης σύμφωνα με τα κριτήρια που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο του σχεδιασμού.

Κάθε φορέας διαχείρισης (άρθρο 6) μπορεί με αίτηση του προς τον φορέα σχεδιασμού να ζητήσει την εξαιρέση του από την κυρίως μελέτη σχεδιασμού διαχείρισης. Στην περίπτωση αυτή μαζί με την αίτηση θα πρέπει να υποβληθούν τα στοιχεία που τεκμηριώνουν την ανάγκη εξαιρέσης ή της προτεινόμενης μελέτης διαχείρισης με σχετική αιτιολογία ότι η μελέτη είναι συμβατή με το πλαίσιο σχεδιασμού.

Επί της αιτήσεως αυτής του φορέα διαχείρισης απαντά θετικά ή αρνητικά ο φορέας σχεδιασμού μετά από σύμφωνη γνώμη του κατά περίπτωση αρμόδιου Συμβουλίου (Νομαρχιακού - Περιφερειακού). Εάν η σχετική απάντηση είναι θετική ακολουθείται η διαδικασία αναθεώρησης της μελέτης σχεδιασμού διαχείρισης.

Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ο ενδιαφερόμενος φορέας διαχείρισης υποχρεούται να υλοποιήσει, κατά το μέρος που τον αφορά, το σχεδιασμό διαχείρισης.

β. Οι χώροι που τελικά υποδεικνύονται σύμφωνα με την ως ανω σχετικά μελέτη, εγκρίνονται ως καταλλήλως για τις εργασίες διαχείρισης των αποβλήτων με την ολοκληρωθείσα διαδικασία:

ι) Σε περίπτωση που υπεύθυνος φορέας για την κατασκευή της εν λόγω μελέτης είναι το Συμβούλιο Περιοχής ή Σύνδεσμος Δήμων και Κοινοτήτων για τη διαχείριση αποβλήτων ή η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση με απόφαση του οικείου Νομαρχη μετά από σύμφωνη γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου εφόσον προηγηθεί σχετική εισήγηση της Επιτροπής που συστήνεται για αυτό το σκοπό με απόφαση του Νομαρχη και αποτελείται από τους εξής:

- Τον προϊστάμενο της αρμόδιας υπηρεσίας Περιβάλλοντος ή και Χωροταξίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

- Τον προϊστάμενο της αρμόδιας υπηρεσίας Υγιεινής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

- Εκπρόσωπο της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας της Υπηρεσίας Περιφερειακής Διοίκησης στο Νομό.

- Εκπρόσωπους των Ο.Τ.Α. στην περιοχή των οποίων βρίσκονται οι προτεινόμενοι υποψηφιοί χώροι.

- Εκπρόσωπος της ΤΕΔΚ του Νομού

- Εκπρόσωπους των φορέων διαχείρισης εφόσον έχουν αποδεχθεί την ως άνω αρμοδιότητα.

- Εκπρόσωπο των τεχνικών υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

- Εκπρόσωπο άλλης υπηρεσίας ή φορέα του οποίου η συμμετοχή κρίνεται αναγκαία από το Νομαρχη.

ii) Σε περίπτωση που φορέας σχεδιασμού είναι η Περιφέρεια με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας μετά από σύμφωνη γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου στη διοικητική περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο εν λόγω χώρος, εφόσον προηγηθεί σχετική εισήγηση της επιτροπής που συστήνεται για αυτό το σκοπό με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της περιφέρειας και αποτελείται από τους εξής:

- Τον Προϊστάμενο της αρμόδιας περιφερειακής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος και Χωροταξίας

- Τον Προϊστάμενο της αρμόδιας περιφερειακής υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

- Εκπρόσωπους των Ο.Τ.Α. στην περιοχή των οποίων βρίσκονται οι προτεινόμενοι χώροι για τις εργασίες διαχείρισης.

- Εκπρόσωπους των φορέων διαχείρισης εφόσον έχουν συσταθεί και αποδεχθεί την ως άνω αρμοδιότητα.

- Εκπρόσωπους των τεχνικών υπηρεσιών της υπηρεσίας περιφερειακής διοίκησης του Νομού και της ΤΕΔΚ του Νομού.

- Εκπρόσωπο άλλης περιφερειακής υπηρεσίας ή φορέα του οποίου η συμμετοχή κρίνεται αναγκαία από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας.

Έργο της ως άνω επιτροπής (i) ή (ii) είναι η γνωμοδότηση-εισηγηση στον οικείο Νομαρχη ή στον Γενικό Γραμματέα κατά περίπτωση για την καταλληλότητα των χώρων που έχουν υποδειχθεί στην ως ανω σχετική μελέτη.

β. Ως προς τη διαδικασία ολοκλήρωσης του σχεδιασμού διαχείρισης:

1. Πλήρης φακέλλος με την μελέτη εντοπισμού των χώρων, τη γνωμοδότηση του Νομαρχιακού Συμβουλίου με την εισήγηση της επιτροπής, και την σχετική απόφαση του οικείου Νομαρχη ή Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, αποστέλλεται:

α) σε περίπτωση που φορέας σχεδιασμού είναι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση στην Δ/νση ΠΕΧΩ της Περιφέρειας η οποία οφείλει διατυπώσει τις σχετικές επί του θέματος αποψεις της διαβιβάζει στη συνέχεια τον ως άνω φακέλλο στην αρμόδια κεντρική Δ/νση του ΥΠΕΧΩΔΕ, και

β) σε περίπτωση που φορέας σχεδιασμού είναι η Περιφέρεια, στην αρμόδια κεντρική Δ/νση του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Στη συνέχεια ακολουθεί με μέριμνα της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή της Περιφέρειας κατά περι-

Το ίδιο ισχύει και για τους Λιμενικούς Οργανισμούς και τα Λιμενικά Ταμεία στη περιοχή της αρμοδιότητάς τους (άρθρο 6 παραγ. 3α).

Ειδικά για την μεταφόρτωση αποβλήτων η παραπάνω εξαιρεση αναφέρεται μόνο σε σταθμούς μεταφόρτωσης δυναμικότητας κάτω των 30 τόννων ημερησίως.

Η διασυνοριακή μεταφορά αποβλήτων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΟΚ) 259/1993 του Συμβουλίου της 1-2-1993, «Σχετικά με την παρακολούθηση και τον έλεγχο των μεταφορών αποβλήτων στο εσωτερικό της Κοινότητας καθώς και κατά την εισοδό και έξοδό τους» (ΕΕ L 30/1/6-2-1993). Το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ έχει τη δυνατότητα στα πλαίσια της αρμοδιότητάς του να προβάλλει ανησυχίες και να εμποδίσει τη διασυνοριακή μεταφορά αποβλήτων, όταν αυτή αντιβαίνει προς τον σχεδιασμό διαχείρισης των αποβλήτων ή την αρχή της εγγύτητας. Στη περίπτωση αυτή το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

3. Τα ποσά των παραβόλων που καταβάλλονται σύμφωνα με τη προηγούμενη παράγραφο (2) και μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού ΥΠΕΧΩΔΕ, αποδίδονται από το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ απευθείας στο ΕΤΕΡΠΣ και διατίθενται σύμφωνα με τις προβλέψεις της παραγ. 10 του άρθρου 3 του Ν.2242/1994 (Α' 162).

4. Η προβλεπόμενη στην παράγραφο (2) άδεια χορηγείται μέσα σε διάστημα τριών (3) μηνών από την υποβολή πλήρων στοιχείων από τον ενδιαφερόμενο.

Η άδεια ισχύει για όσο χρόνο ισχύει η άδεια λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας και σε κάθε περίπτωση όχι περισσότερο από πέντε (5) χρόνια από την ημερομηνία χορήγησής της.

Η άδεια δύναται να ανανεώνεται και παιν από τη παρέλευση του χρόνου αυτού, εφόσον το έργο ή η δραστηριότητα συνεχίζουν να λειτουργούν.

5. Πριν από τη έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης πραγματοποιείται έλεγχος από την αρμόδια υπηρεσία περιβάλλοντος και Υγιεινής του Νομού προκειμένου να διαπιστωθεί αν πληρούνται οι όροι της σχετικής άδειας και εάν το προσωπικό είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο. Τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτού κοινοποιούνται εγγράφως στον οικείο φορέα διαχείρισης που ενεργεί ανάλογα.

Καμία εγκατάσταση δεν μπορεί να ασκήσει τη λειτουργία της εάν προηγουμένως δεν λάβει σχετικό θετικό πόρισμα από τον διενεργηθέντα έλεγχο.

6. Με την επιφύλαξη της υπ' αριθ. 72751/3054/1985 Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Τοξικά και επικίνδυνα απόβλητα κ.λ.π...» (Β' 665), είναι δυνατόν με απόφαση του οικείου Νομάρχη μετά από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών Περιβάλλοντος και Υγιεινής του Νομού και γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 9 (Κεφ. ΙΙΙΑ παραγ.25) να απαλλάσσονται από την άδεια που προβλέπεται στην παράγραφο 2 :

α) οι εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις που διαθέτουν οι ίδιες τα απόβλητα τους στους χώρους παραγωγής, και
β) οι εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις που προβαίνουν σε αξιοποίηση των αποβλήτων τους.

Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις:

– Η θέσπιση γενικών κανόνων από τις αρμόδιες αρχές για κάθε είδος δραστηριότητας, οι οποίοι θα προσδιορίζουν

το είδος και τις ποσότητες των αποβλήτων καθώς και τους όρους με τους οποίους η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να απαλλάσσεται από την υποχρέωση της άδειας. Οι γενικοί αυτοί κανόνες γνωστοποιούνται από το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

– Το είδος και οι ποσότητες των αποβλήτων καθώς και οι τρόποι διάθεσής ή αξιοποίησής τους να είναι σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 10 (παραγ. 1) έγκριση περιβαλλοντικών όρων ώστε να διασφαλιζεται η τήρηση των όρων του άρθρου 4 της παρούσας απόφασης.

– Τα εν λόγω έργα ή δραστηριότητες να είναι συμβατές με τον υφιστάμενο σχεδιασμό διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

– Η συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων πρέπει να μημονεύεται ρητά στην σχετική απόφαση του οικείου Νομάρχη.

Κάθε Νομάρχης υποχρεώνεται να γνωστοποιεί στο Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ, τις περιπτώσεις εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου αυτής. Στην Κεντρική Υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ τηρείται μητρώο στο οποίο εγγράφονται όλες οι εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις που απαλλάσσονται από την άδεια σύμφωνα με τις προβλέψεις της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 11

Εξυγίανση και Αποκατάσταση χώρου – Τερματισμός λειτουργίας της εγκατάστασης ή χώρου διάθεσης ή αξιοποίησης

1. Κάθε φορέας διαχείρισης των στερεών αποβλήτων μετά τη λήξη της σχετικής άδειας που προβλέπεται στο άρθρο 10 (παραγ. 2α) ή την ανάκλησή της εφόσον αυτή δεν ανανεωθεί και γενικά μετά τη παύση λειτουργίας της εγκατάστασης ή του χώρου διάθεσης ή αξιοποίησης των αποβλήτων για οποιοδήποτε λόγο, υποχρεούται, πριν ακολουθήσει η διαδικασία τερματισμού της λειτουργίας της (του) σύμφωνα με την παραγ.2 να εξυγιανει και να αποκαταστήσει:

α) κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον και τη δημόσια υγεία από τη λειτουργία της εγκατάστασης ή του χώρου,

β) το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η διατήρηση και βελτίωση του τοπίου.

2. Εφόσον ο φορέας διαχείρισης των στερεών αποβλήτων προβεί στις ενέργειες αποκατάστασης του χώρου σύμφωνα με τη προηγούμενη παράγραφο (1), ακολουθεί η διαδικασία τερματισμού της λειτουργίας της εγκατάστασης ή του χώρου διάθεσης ή αξιοποίησης των αποβλήτων ως εξής:

α) Ο φορέας διαχείρισης υποβάλλει σχετική αίτηση στην αρμόδια Υπηρεσία Περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης η οποία συνοδεύεται από στοιχεία και εκθέσεις που τεκμηριώνουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις τερματισμού της λειτουργίας της εγκατάστασης ή του χώρου διάθεσης ή αξιοποίησης.

β) Στη συνέχεια η ως άνω αρμόδια υπηρεσία προβαίνει στη διενέργεια τελικής επί τόπου επιθεώρησης της εγκατάστασης ή του χώρου και αφού αξιολογήσει σε συνεννόηση με την υπηρεσία Υγιεινής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης τα ως άνω στοιχεία και τις εκθέσεις που της έχουν υποβληθεί από τον φορέα διαχείρισης εισηγείται στον Νομάρχη την έγκριση τερματισμού της λειτουργίας της εν

τητα, η φύση, η προέλευση, τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά, οι ημερομηνίες παραλαβής ή εκχώρησης, ο προορισμός, η συχνότητα συλλογής, το μέσο μεταφοράς, καθώς η μέθοδος και ο χώρος επεξεργασίας των αποβλήτων, που αναφέρονται στα Παραρτήματα ΙΑ και ΙΒ καθώς και οι εργασίες διάθεσης ή αξιοποίησης που αναφέρονται στα Παραρτήματα ΙΙΑ και ΙΙΒ του άρθρου 21.

- Να παρέχει τις παραπάνω πληροφορίες και στοιχεία στις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 10 της παρούσας, όταν τους ζητηθούν.

- Να διαβιβάζει τις παραπάνω πληροφορίες και στοιχεία υποχρεωτικά κατά το μήνα Φεβρουάριο κάθε έτους, στον οικείο Νομόρχη στην περιφέρεια του οποίου λειτουργεί η εγκατάσταση ή δραστηριότητα.

Άρθρο 16

Κατάρτιση εκθέσεων

1. Κάθε Νομόρχης στην περιφέρεια του οποίου υπάρχουν ή πρόκειται να δημιουργηθούν εγκαταστάσεις ή δραστηριότητες διαχείρισης στερεών αποβλήτων, υποβάλλει ετήσια ενημερωτική αιτιολογημένη έκθεση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 9 και 10 της παρούσης. Η έκθεση αυτή αναφέρεται στον αριθμό των τυχόν χορηγηθεισών αδειών ή στους λόγους πιθανής ανάκλησης ή μη χορήγησης της άδειας στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 11, καθώς και στα στοιχεία που διαβιβάζονται από τις εγκαταστάσεις ή δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 14 της παρούσας απόφασης.

2. Οι εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις που ασχολούνται επαγγελματικά με τη συλλογή ή τη μεταφορά αποβλήτων ή που μεριμνούν για τη διάθεση ή αξιοποίηση των αποβλήτων για λογαριασμό τρίτων (εργολαβοί ή μεσίτες), καταχωρούνται σε σχετικό μητρώο που τηρείται στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

3. Το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ διαβιβάζει κάθε τρία χρόνια και για πρώτη φορά την 1η Απριλίου 1995 έκθεση προς την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται για τη εφαρμογή της παρούσας απόφασης. Η έκθεση αυτή καταρτίζεται με βάση ερωτηματολόγιο το οποίο η Επιτροπή θα απευθύνει στα Κράτη Μέλη έξι μήνες πριν από την προαναφερόμενη ημερομηνία.

Άρθρο 17

Υπόχρεοι καταβολής δαπάνης διαχείρισης

Η δαπάνη για τη διαχείριση των αποβλήτων μετά την αφαίρεση των ενδεχόμενων εσόδων που προέρχονται από την επεξεργασία τους βαρύνει:

α) Τον κάτοχο που παραδίδει τα απόβλητα σε φορές συλλογής ή σε εγκατάσταση ή δραστηριότητα που προβλέπεται στο άρθρο 11 ή/και

β) στους προηγούμενους κατόχους ή τον παραγωγό του προϊόντος από τον οποίο προήλθαν τα απόβλητα.

Άρθρο 18

Παλιά οχήματα

1. Παλιά μέσα μεταφοράς και μηχανήματα ή τμήματά τους χαρακτηρίζονται ως εγκαταλελειμένα εφόσον:

α) αφήνονται σε δημόσιους, δημοτικούς ή κοινοτικούς

δρόμους στους οποίους απαγορεύεται η στάθμευση, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από 10 ημέρες.

β) αφήνονται σε άλλους δημόσιους, δημοτικούς ή κοινοτικούς ή λιμενικούς κοινόχρηστους ή μη χώρους για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από 20 ημέρες, και χωρίς την άδεια της αρμόδιας Υπηρεσίας ή Αρχής.

γ) αφήνονται σε ιδιωτικούς χώρους χωρίς προηγούμενη συγκατάθεση του κυρίου ή νομέα του χώρου κατά δήλωσή του.

δ) αποτελούν γενικά κίνδυνο για το περιβάλλον, την υγεία και την ασφάλεια των κατοίκων, καθώς και για την δημόσια ή ιδιωτική περιουσία.

2. Ο εντοπισμός των οχημάτων αυτών γίνεται από την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας από την οποία επκολλάται σε εμφανές σημείο του οχήματος ειδικό αυτοκόλλητο που χαρακτηρίζει αυτό ως εγκαταλελειμένο.

Εάν μέσα σε 1 μήνα από την επκόλληση αυτού του ειδικού αυτοκόλλητου το όχημα δεν αποσυρθεί από τον κάτοχό του, το όχημα αυτό θεωρείται πλέον ως στερεό (δημοτικό) απόβλητο και περιέρχεται στην κυριότητα του οικείου Δήμου ή Κοινότητας.

3. Όταν το εγκαταλελειμένο όχημα περιέλθει στην κυριότητα του Δήμου ή της Κοινότητας ως στερεό απόβλητο σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, ο εν λόγω Δήμος ή η Κοινότητα υποχρεούται να ενεργήσει για την απομάκρυνση και την παράδοσή του οχήματος στον ΟΔΔΥ όπου και φυλάσσεται για 3 μήνες. Μέσα στο διάστημα αυτό υπάρχει αναρτημένη σε ειδική πινακίδα του δημοτικού ή κοινοτικού καταστήματος, φωτογραφία του εν λόγω οχήματος.

Εάν μέσα στο τρίμηνο το όχημα αναζητηθεί από τον κάτοχό του παραδίδεται σ' αυτόν εφόσον προηγουμένως καταβληθεί από αυτόν στον Δήμο ή την Κοινότητα η δαπάνη απομάκρυνσης και φύλαξης που καθορίζεται κάθε φορά με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

Εάν το τρίμηνο παρέλθει άπρακτο, ο ΟΔΔΥ προβαίνει στην εκποίηση ή την καταστροφή ή και την καθ' οιονδήποτε τρόπο διάθεση του οχήματος.

Σε περίπτωση που ο ΟΔΔΥ δηλώσει εγγράφως ότι αντικειμενικά δεν έχει την δυνατότητα να μετάρχει σε την ως άνω διαδικασία, ο Δήμος ή η Κοινότητα μπορεί να εκποιήσει το εγκαταλελειμένο όχημα ως κινητό πράγμα που έχει υπαχθεί στην κατηγορία των στερεών (δημοτικών) αποβλήτων.

4. Οι υπόχρεοι φορείς, οι όροι και οι διαδικασίες διαχείρισης των εγκαταλελειμένων παλιών οχημάτων ως δημοτικών αποβλήτων διέπονται από τις σχετικές διατάξεις της παρούσας απόφασης.

5. Με την επιφύλαξη των άρθρων 146 και 197-201 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (Ν.Δ. 187/1973 (Α' 26) πλοία, πλοίαρια και πλωτά γενικά ναυπηγήματα καθώς και τμήματά τους που έχουν εγκαταλειφθεί θεωρούνται στερεά απόβλητα και υπόκεινται στις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού είτε βρίσκονται στη ξηρά είτε στη θάλασσα.

6. Λεπτομερέστερες ρυθμίσεις που αναγονται σε θέματα εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος αρθρου είναι δυνατόν να αναφέρονται στον κανονισμό καθαριότητας του οικείου Δήμου ή Κοινότητας ή σε απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου, ή σε απόφαση των διοικητικών Συμβουλίων των Λιμενικών Οργανισμών ή των οικείων Λιμενικών Επιτροπών.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 9/96

Δ/νση : Χωροταξίας
Τμήμα : Συστημάτων Τεχνικής
Υπεδάφους & Δικτύων

Τεχ.Δ/νση : Αμαλιάδος 17
Τεχ.Κώδικας : 115 23
TELEX : 216 938
TELEFAX : 64 53 690

Υπερσυντάκτης : Ειρήνη Βασιλακή
Επιστ. Μαρούσι
Αννίτα Γουδιανού

Τηλέφωνο : 64 51 461 εσωτ. 353
64 62 419

- ΠΡΟΣ :
1. Δ/νσεις ΠΕΧΩ των περιφερειών της Χώρας
 2. Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού
 3. Δ/νση Πολυπολιτισμού Σχεδιασμού
 4. Οργανισμό Ροθιαστικού σχεδίου Αθηνών
 5. Οργανισμό Ροθιαστικού σχεδίου Θεσσαλονίκης

ΚΟΙΝ :

ΘΕΜΑ: Περιεχόμελο φακέλλου για την προέγκριση χοροδότησης έργων και δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ με αριθμό 69269/5387/24.10.90 (ΦΕΚ 678 Β/25.10.90)

ΕΚΔΕΤ: Η εγκύκλιος 17/94 του ΥΠΕΧΩΔΕ με αριθμ. 59862/1687/21.4.94

Έχει παρατηρηθεί πολλές φορές να υποβάλλονται φακέλλοι ελλιπείς για τη χρήση της διαδικασίας προέγκρισης χοροδότησης έργων και δραστηριοτήτων της ΚΥΑ με αριθμό 69269/5387/90 με αποτέλεσμα οι αιτήσεις για την χρήση της διαδικασίας υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ να ζητούν συμπληρωματικά στοιχεία και να παρατηρούνται έτσι σημαντικές καθυστερήσεις στη λήψη των απαιτούμενων περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων.

Η παρούσα εγκύκλιος λήφον αναφέρεται στα απαιτούμενα τεχνολογικά για την χρήση της διαδικασίας προέγκρισης χοροδότησης ορισμένων έργων και δραστηριοτήτων της προαναφερμένης ΚΥΑ που περιγράφονται παρακάτω:

- εγκαταστάσεις διάθεσης των βιοαποβλήτων σποδών και των οικιακών απορριμμάτων ; κλπ στερεών αποβλήτων των κατηγοριών Α1 και Α11 της ΚΥΑ
- εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων
- εγκαταστάσεις Φραγμάτων Γαλιεσσίων και Λιμνοδεξαμενών.
- αδειωτικά δίκτυα και λοιπά αδειωτικά έργα
- έργα οδοποιίας και σιδηροδρομικές γραμμές
- αποδότημα
- λιπαστικά έργα

3. ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ κλ. 1:5.000 (επίσημο φύλλο χάρτου ΓΥΣ)

I. Για το σύνολο των έργων και δραστηριοτήτων

Για τα έργα (ή τις δραστηριότητες), απαιτείται Τοπογραφικό διάγραμμα κλ. 1:5.000 (επίσημο φύλλο χάρτου ΓΥΣ) με επεκρίση:

- των ορίων του υπεδού ή της περιοχής επεδούσης, προκειμένου να χωροθετηθούν μεγιστά έργων ή χωροθέτηση θαλάσσιων εγκαταστάσεων υδροκαλλιέργειας λιμνικών ζωνών κλπ.
- των γεωγραφικών συντεταγμένων των κορυφών του πολυγώνου που ορίζει το υπεδού ή χώρο της θαλάσσιας έκτασης.
- του υφιστάμενου και προτεινόμενου δικτύου δικτύου, καθώς και των λοιπών δικτύων υποδομής της ευρύτερης περιοχής, ανάλογα με το έργο ή τη δραστηριότητα.
- των υφιστάμενων χρήσεων γης καθώς και τυχόν εγκαταστημένων προσωρινών δομών εκτός 1χλμ. από το έργο ή τη δραστηριότητα.
- των σπουδίων λήψης των φωτοαερίων της ευρύτερης περιοχής και της θέσης εγκατάστασης
- τα υφιστάμενα γεωλογικά ορίσματα

Ενδεικτικά πρέπει να σημειώνονται τα όσα, οι βασικές εκτάσεις, η γεωγραφία γη με λιμνικές επισημάνση στη γεωγραφία γη ή προτεινόμενες, καθώς και η σχολαζούσα γεωγραφία γη και ο αρδευόμενες εκτάσεις, οι υδροκαλλιέργειες, οι βιομηχανικές μονάδες, οι εγκαταστάσεις τουρισμού και αναψυχής, οι οικισμοί και οικιστικές συγκυκλοφορίες Α και Β κατηγορίας, οι αρχαιολογικοί χώροι, τα ευαίσθητα οικοσυστήματα κλπ.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση θερμοθετημένων χρήσεων γης (ΓΠΣ, όμοια σχέδια πόλης, ομοια οικισμών, ΖΟΕ, περιοχές προστασίας, παρακλιμακίες ζώνες κλπ) θα πρέπει να αποκομίζονται τα όρια τους και να εναν, λένονται τα σχετικά νομοθετήματα (Διατάγματα, Αποφύσεις ΦΕΚ, κλπ).

II. Για εγκαταστάσεις διάθεσης των βιομηχανικών αποβλήτων και των οικιακών απορριπτικών κλπ αποβλήτων των κατοικιών ΑΙ και ΑΙΙ της ΚΥΑ

Για τις παραπάνω εγκαταστάσεις θα πρέπει επιπρόσθετα να επεκρίνονται τα παρακάτω στοιχεία:

- οι υφιστάμενες νεώτερες
- οι περιοχές με κλίση εδάφους ανά του 30%
- η κατεύθυνση των επικρατούντων ανέμων

III. Για εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων

Για τις παραπάνω εγκαταστάσεις θα πρέπει επιπρόσθετα να επεκρίνονται τα παρακάτω στοιχεία:

- ο αποδέκτης των λυμάτων
- οι υφιστάμενες νεώτερες
- η κατεύθυνση των επικρατούντων ανέμων

Σε περίπτωση που ο αποδέκτης των λυμάτων είναι ποταμός ή ραία, θα πρέπει να σημειώνεται η χρήση των νερών σε μήκος τουλάχιστον 2 χλμ. κατάντη της εκβολής του ανώτερου άρδευσης των επεξεργασμένων λυμάτων.

IV. Για εγκαταστάσεις Φραγμάτων Γαλασσίων και Λιμνοδεξαμενών

Για τις παραπάνω εγκαταστάσεις διευκρινίζεται ότι η απόσταση του 1 χλμ για την επεκρίση των χρήσεων είναι νότια από τη λεκάνη κατακλιμακίης ή τη λιμνοδεξαμενή και τη θέση υδροκλιμακίης

V. Για αρδευτικά δίκτυα και λοιπά αρδευτικά έργα

Για τις παραπάνω εγκαταστάσεις θα πρέπει επιπρόσθετα να επεκρίνονται τα παρακάτω στοιχεία:

- οι δίδουτες προσανώνης, κλιμακίης και δευτερευούσης, με διαφορετικά χρωματισμο

Δ ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ - ΠΡΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

I Για το σύνολο των έργων και δραστηριοτήτων

Προκειμένου για τη χωροθέτηση νέων έργων ή δραστηριοτήτων απαιτούνται επίσης:

- Έγκριση της αρμόδιας Δεσμής Υπηρεσίας για την δυνατότητα κατασκευής - εγκατάστασης του έργου ή της δραστηριότητας εφόσον το έργο ή η δραστηριότητα κατασκευάζεται - εγκαθίσταται σε περιοχές που προστατεύονται από την νομοθεσία περί όσων
- Εάν το γνήσιο της εγκατάστασης ζητείται σε περιοχή αρχαιολογικού ενδιαφέροντος απαιτείται η γνωμάτευση της αρμόδιας υπηρεσίας του ΥΠΠΟ για την δυνατότητα κατασκευής - εγκατάστασης

II Για εγκαταστάσεις διάθεσης των βιομηχανικών αποβλήτων και των απορριμάτων απορριμάτων κλη αποβλήτων των κατηγοριών ΑI και ΑII της ΚΥΑ

Για τις παραπάνω εγκαταστάσεις θα πρέπει να προσκομίζεται επι πλέον γνωμάτευση της νομοσχημής υπηρεσίας της παραγράφου 5 του άρθρου 3 της ΚΥΑ με αριθμό 450471424/85 (ΦΕΚ 448/86)

Ε ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

I Για το σύνολο των έργων ή και δραστηριοτήτων

Για κάθε υποβάλλομενο σχέδιο θα περιλαμβάνεται η τεχν έκθεση η οποία θα περιλαμβάνει και περιλαμβάνει το έργο ή τη δραστηριότητα και θα αναφέρεται με σαφήνεια και πληρότητα στα παρακάτω:

- 1) Περιγραφή υφιστάμενης κατάστασης και αναγκών που καλείται να καλύψει η προτεινόμενη εγκατάσταση - Εξοπλισμός του έργου
- 2) Περιγραφή εναλλακτικών λύσεων - αξιολόγηση και επιλογή της απόδοσης τους κοσμοσ επίσης και επιλογή της προτεινόμενης όσης / λύσης
- 3) Περιγραφή των χωροταξικών χαρακτηριστικών της ευρύτερης περιοχής (π.χ. χρήση της, συμπληρωματικότητες και των πολιτιστικών στοιχείων, δημογραφικά, οικονομικά ~~χαρακτηριστικά~~ - δείκτες, αναπτυξιακές δυνατότητες κλη)
- 4) Γεωγραφική θέση του έργου (πιοχρη. ΟΤΑ Νομός)
- 5) Περιγραφή των τεχνικών χαρακτηριστικών του έργου ή δραστηριότητας
- 6) Ένταξη - αξιολόγηση των βασικών χωροταξικών επιπτώσεων του έργου ή δραστηριότητας: Αναφέρονται οι αναμενόμενες επιπτώσεις στην χωροταξική δομή στην οικονομία, στην απασχόληση και στο περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής και εν συνεχεία περιγραφή των μέτρων για πρόληψη, μείωση ή αποκατάσταση των ανησυχητικών χωροταξικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- 7) Αξιολόγηση του επί μέρους μεγέθους της εγκατάστασης του έργου ή δραστηριότητας.

II Για τις εγκαταστάσεις διάθεσης των βιομηχανικών αποβλήτων και των απορριμάτων απορριμάτων και λοιπών αποβλήτων και κατηγοριών ΑI και ΑII της ΚΥΑ

Για τις παραπάνω εγκαταστάσεις, θα πρέπει επιπρόσθετα να αναφέρονται τα εξής:

- 4) Προβλεπόμενη ποσότητα και σύνθεση αποβλήτων προς επεξεργασία ή διάθεση
- 5) Γεωλογική έκθεση, υδρογεωλογικά και κλιματολογικά δεδομένα
- 5) Επιλογή μεθόδου διάθεσης - επεξεργασίας
- 11) Εκτιμώμενος χρόνος λειτουργίας και χωρητικότητα της εγκατάστασης

* Η επι επιμελέσει των γνωμοδοτήσεων βασισμένων στα σαν αποτέλεσμα να ζητούνται αυτές από την υπηρεσία και έτσι να ελαττωθεί σημαντικά ο αριθμός των αιτημάτων.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1016

17 Νοεμβρίου 1997

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

- 18 Κατάρτιση πλαισίου Προδιαγραφών και γενικών προ-
γραμμάτων διαχείρισης στερεών αποβλήτων..... 1
- Εθνικός σχεδιασμός διαχείρισης στερεών αποβλήτων
(Γενικές κατευθύνσεις της πολιτικής διαχείρισης
των στερεών αποβλήτων) 2

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Αριθ. οικ 114218 (1)

Κατάρτιση πλαισίου Προδιαγραφών και γενικών προ-
γραμμάτων διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΡΑΧΗΣ ΚΑΙ

ΟΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1650/86 για την προστασία του περιβάλλοντος
2. Τις διατάξεις των άρθρων 23 (παρ.1) και 24 του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα» (Α' 137) και των άρθρων 9 και 13 του Π. Δ/τος 473/1985 «Καθαρισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (Α' 157).
3. Τις διατάξεις της υπ' αρ. 69728/824/96 Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων» (Β 358).
4. Την οδηγία 91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 1991 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΞ L 78/32/26-3-991).
5. Την υπ' αριθ. Φ. 1/20199/ΦΕΚ801Α/5.9.97 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης Λάμπρο Παπαδήμα και Σταύρο Μπενό».

6. Την υπ' αριθ. 114/4.10.96 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Ανάπτυξης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Ανάπτυξης Άννα Διαμαντοπούλου και Μιχάλη Χρυσοχοϊδη» (Β' 924).

7. Την ΔΥ3α/οικ. 878/4.10.96 ΚΥΑ κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Υγείας και Πρόνοιας Εμμανουήλ Σκουλάκη και Θεόδωρο Κοτσώνη» (Β' 924).

8. Την υπ' αριθ. Δ17α/03/99/Φ221/1996 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων Θεόδωρο Καλιοπάνο και Χρήστο Βερελή» (Β' 1066), αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

ΣΚΟΠΟΣ

Η ορθολογική διαχείριση των στερεών αποβλήτων εντάσσεται στην επιταγή του άρθρου 24 του Συντάγματος για προστασία του περιβάλλοντος, με σύγχρονη εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, που στην περίπτωση αυτή είναι κύρια η υγεία των πολιτών.

Σκοπός της παρούσας απόφασης, στο πλαίσιο του άρθρου 24 του Συντάγματος, είναι η κατάρτιση πλαισίου τεχνικών προδιαγραφών και γενικών προγραμμάτων διαχείρισης στερεών αποβλήτων προς εφαρμογή 2 της υπ' αριθμ. 69728/824/1996 Κοινής Υπουργικής Απόφασης και αναφέρονται:

α. στην εκτέλεση των εργασιών διαχείρισης των στερεών αποβλήτων

β. στην εκτέλεση των εργασιών της μετέπειτα φροντίδας των εγκαταστάσεων ή χώρων μετά τον τερματισμό της λειτουργίας τους

γ. στην κατάρτιση γενικών προγραμμάτων διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 7 (παρ.

3 της παρούσας απόφασης).

Άρθρο 2

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η παρούσα Απόφαση εφαρμόζεται από τις Υπηρεσίες των συναρμοδίων Υπουργείων, από τις αντίστοιχες Περιφερειακές και Νομαρχιακές Υπηρεσίες, τους ΟΤΑ, τους Συνδέσμους των Βιομηχανιών, τα μελετητικά γραφεία, τους οικολογικούς φορείς καθώς και οποιοσδήποτε εν-

• Οπωσδήποτε ο σχεδιασμός γίνεται με γνώμονα τη μη διατάραξη της οικολογικής ισορροπίας εδαφολογικής δομής και ανανύφου των ακτών.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος καθαρισμού των ακτών είναι αλληλένδετη με τη γενικότερη διαχείριση απορ/των στην περιοχή (π.χ. συνδυασμός με προγράμματα ανακύκλωσης, διάθεση με Υγειονομική Ταφή).

• Το πρόγραμμα ενημέρωσης κοινού περιλαμβάνει παραγωγή έντυπου υλικού, ενημερωτικές εκθέσεις, αφίσες, διαλέξεις-παρουσιάσεις, προβολή στα ΜΜΕ κ.α.

Ειδικότερα η ευαισθητοποίηση των νέων ανθρώπων θέτει τις βάσεις για την αναβάθμιση του περιβάλλοντος.

Η ενεργός συμμετοχή του πολίτη έχει απαραίτητη προϋπόθεση την ουσιαστική ενημέρωση και ευαισθητοποίησή του.

7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ (Π.Χ. ΣΥΜΒΑΣΗ ΡΑΜΣΑΡ, ΒΙΟΤΟΠΟΙ, ΠΟΤΑΜΙΑ ΛΙΜΝΕΣ ΚΛΠ)

Σύμφωνα με διεθνείς συμβάσεις και οδηγίες της Ε.Ε. έχουν χαρακτηριστεί ορισμένες περιοχές της χώρας ως ευαίσθητες λόγω της πανίδας και χλωρίδας.

Είναι σημαντικό για την Ελλάδα, που έχει χαρακτηρίσει αυτές τις ευαίσθητες περιοχές (και οι οποίες ενδεχομένως παρουσιάζουν περιβαλλοντικά προβλήματα) να διαμορφώνονται προγράμματα που να αναφέρονται:

• Στην περιβαλλοντική αναβάθμιση αυτών με έσοδα καθαρισμού από ανεξέλεγκτες απορρίψεις αποβλήτων.

• Στην ενημέρωση ευαισθητοποίησης του κοινού για την προστασία από ανεξέλεγκτες απορρίψεις αποβλήτων.

8. ΓΕΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Οι γεωργικές καλλιεργειες στην Ελλάδα θεωρούνται ιδιαίτερα αυξημένες καθώς και τα απορρίμματα που προέρχονται από τα γεωργικά προϊόντα.

Γι' αυτό το σκοπό είναι σημαντικό να καταρτισθούν προγράμματα αξιοποίησης ορθής τελικής διάθεσης των απορριμμάτων που προκύπτουν από τις αγροτικές δραστηριότητες.

Ο βασικός παράγοντας επιτυχίας ενός τέτοιου προγράμματος είναι η ενημέρωση των αγρωτών και η παροχή κινήτρων.

Ανάλογα με το είδος, τη σύνθεση και την ποσότητα των απορριμμάτων αυτών, μπορούν να ιδρυθούν και να λειτουργήσουν εργοστάσια κομποστοποίησης, ενεργειακής εκμετάλλευσης των υπολειμμάτων από την παραγωγή διαφόρων προϊόντων.

Αριθ. οικ. 113944

(2)

Εθνικός σχεδιασμός διαχείρισης στερεών αποβλήτων (Γενικές κατευθύνσεις της πολιτικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων).

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ
ΟΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Έχοντας υποψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1650/86 για την προστασία του περιβάλλοντος.

2. Τις διατάξεις των άρθρων 23 (παρ. 1) και 24 του Ν. 1558/1985 "Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα" (Α/137) και των άρθρων 9 και 13 του Π. Δ/τος 473/1985 "Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων" (Α/157).

3. Τις διατάξεις της υπ. αριθ. 69728/824/96 Κοινής Υπουργικής Απόφασης "Μέτρα και όροι για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων" (Β/358).

4. Την οδηγία 91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 1991 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 78/32/26.3.1991).

5. Την υπ' αριθ. Φ. 1/20199/ΦΕΚ801Α/5.9.97 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης Λάμπρο Παπαδήμα και Σταύρο Μπένο».

6. Την υπ' αριθ. 114/4.10.96 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Ανάπτυξης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Ανάπτυξης Άννα Διαμαντοπούλου και Μιχάλη Χρυσόχοιδη» (Β' 924).

7. Την ΔΥ3α/οικ. 878/4.10.96 ΚΥΑ κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Υγείας και Πρόνοιας Εμμανουήλ Σκουλάκη και Θεόδωρο Κοτσώνη» (Β' 924).

8. Την υπ' αριθ. Δ17α/03/99/Φ221/1996 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων Θεόδωρο Κολιοπάνο και Χρήστο Βερελή» (Β' 1066), αποφασίζουμε:

Άρθρο 1.

Σκοπός

Η ορθολογική διαχείριση των στερεών αποβλήτων εντάσσεται στην επιταγή του άρθρου 24 του Συντάγματος για την προστασία του περιβάλλοντος, με σύγχρονη εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος που στην περίπτωση αυτή είναι κύρια η υγεία των πολιτών.

Σκοπός της παρούσας απόφασης, στο πλαίσιο του άρθρου 24 του Συντάγματος, είναι η χάραξη των Γενικών Κατευθύνσεων της Πολιτικής Διαχείρισης των Στερεών Αποβλήτων προς εφαρμογή της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κοινής Υπουργικής Απόφασης που συνίσταται:

- στην κατάρτιση γενικού πλαισίου και στην υιοθέτηση επιμέρους διαχρονικών στόχων προς υλοποίηση για τη μελέτη και τον καθαρισμό των μεθόδων διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

- στη θέσπιση όρων καταλληλότητας και κριτηρίων συγκριτικής αξιολόγησης και επιλογής των χώρων των εγκαταστάσεων διάθεσης και αξιοποίησης των στερεών αποβλήτων.

- στην καθιέρωση ενιαίων διαδικασιών και όρων για την εκπόνηση και εφαρμογή του σχεδιασμού διαχείρισης των στερεών αποβλήτων που προβλέπεται στο άρθρο 9 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται από τις υπηρεσίες

(α) Τη δραστική μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και

(β) τη δημιουργία προϋποθέσεων για τη φυσική επανένταξη των χώρων στο φυσικό γεωπαικτικό τους περιβάλλον.

3.4. Η ευθύνη του παραγωγού. Παίρνοντας υπόψη τον κύκλο ζωής ενός προϊόντος από την κατασκευή μέχρι το τέλος της χρήσιμης ζωής του, οι παραγωγοί των προϊόντων, οι προμηθευτές του υλικού, οι έμποροι, οι καταναλωτές, και οι δημόσιες αρχές φέρουν ειδικές ευθύνες διαχείρισης των αποβλήτων. Ωστόσο ο παραγωγός του προϊόντος είναι εκείνος που έχει τον κυρίαρχο ρόλο. Ο παραγωγός είναι εκείνος που αποφασίζει και για ζητήματα που σχετίζονται άμεσα με τη δυνατότητα διαχείρισης του προϊόντος του, όπως ο σχεδιασμός, η χρήση ειδικών υλικών, η σύνθεση του προϊόντος και η εμπορία του. Επομένως ο παραγωγός είναι σε θέση, παρακινούμενος προς τούτο από πρόσφορα κίνητρα και ισχυρά ανκίνητρα που θεσπίζουν οι Δημόσιες Αρχές, να λαμβάνει τα μέτρα αφ' ενός για την επίτευξη της πρόληψης και αφετέρου για την παραγωγή προϊόντων για να είναι πρόσφορα για επαναχρησιμοποίηση και ανάκτηση.

4. Επί μέρους θεματικοί διαχρονικοί στόχοι

4.1. Πρόληψη

4.1.1. Οι επιπτώσεις ενός συγκεκριμένου προϊόντος στο περιβάλλον πρέπει να αξιολογούνται στη διάρκεια όλου του κύκλου ζωής του, δηλ. από το στάδιο της εξόρυξης φυσικών πρώτων υλών, την επεξεργασία, τη παραγωγή, τη μεταποίηση, τη μεταφορά, τη χρήση έως τη συμπεριφορά του ως απόβλητο.

4.1.2. Η πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων πρέπει να επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της χρήσης καθαρών τεχνολογιών στη διαδικασία παραγωγής, με τις οποίες μπορεί να γίνει ηπιότερη χρήση φυσικών πόρων.

4.1.3. Η πρόληψη ή/και η μείωση ενισχύεται με θέσπιση μέτρων και κινήτρων επαναχρησιμοποίησης των υλικών, που προκύπτουν με την ολοκλήρωση του κύκλου ζωής του αντίστοιχου προϊόντος. Τα υλικά αυτά δεν είναι κατά συνέπεια, απόβλητα, αφού ο κάτοχός τους (ο χρήστης του αντίστοιχου προϊόντος), ούτε επιθυμεί ούτε οφείλει να απαλλαγεί από αυτά αλλά αντίθετα, δύναται να τα επιστρέψει αρμοδίως προς επαναχρησιμοποίηση.

4.1.4. Με την αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων, μέτρων και δράσεων, τίθεται ως στόχος η βαθμιαία μείωση του ποσοστού ετήσιας αύξησης των παραγομένων αποβλήτων, με τρόπο ώστε, μετά την πάροδο πενταετίας η μέση ετήσια παραγωγή απορριμμάτων να φτάσει τα επίπεδα του 1985.

4.2. Αξιοποίηση

4.2.1. Στις περιπτώσεις που η δημιουργία αποβλήτων δεν αποφεύγεται, και η επαναχρησιμοποίησή δεν καθίσταται εφικτή, θα πρέπει αυτό να υποβάλλονται σε διαδικασίες ανακύκλωσης υλικών ή ανάκτησης ενέργειας, όπου αυτό είναι περιβαλλοντικά αποδεκτό και οικονομικά εφικτό.

4.2.2. Ανακύκλωση υλικών σημαίνει ότι ορισμένα ή όλα τα υλικά που αποτελούν συστατικά των αποβλήτων διαχωρίζονται και αποτελούν εφεξής χρήσιμα υλικά. Τα υλικά αυτά ανακυκλώνονται επανερχόμενα συνήθως σε παραγωγικούς κύκλους, αφού προηγουμένως δεχθούν, εάν απαιτηθεί, κατάλληλη επεξεργασία.

4.2.3. Η ανακύκλωση των υλικών πραγματοποιείται, είτε με διαχωρισμό των αποβλήτων στην πηγή τους σε δύο ή περισσότερα ρεύματα υλικών και την περαιτέρω ταξι-

νόμησή τους σε κέντρα ανακύκλωσης, είτε με μηχανικό διαχωρισμό απορριμμάτων σε ειδικές προς τούτο εγκαταστάσεις. Και στις δύο πιο πάνω περιπτώσεις η ανάκτηση ολοκληρώνεται με τη μετατροπή του οργανικού κλάσματος σε εδαφοβελτιωτικό υλικό (compost) σε εγκαταστάσεις αερόβιας, κατά πρώτο λόγο, ή αναερόβιας βιοσταθεροποίησής τους κατά δεύτερο λόγο.

4.2.4. Ανάκτηση ενέργειας σημαίνει χρησιμοποίηση των αποβλήτων ως μέσου καυσίμου με άμεση καύση. Ως ανάκτηση ενέργειας νοείται εκείνη η διαδικασία θερμικής αξιοποίησης κατά την οποία αποδίδεται ως τελικό ισολύγιο ένα καθαρό θερμιδικό κέρδος.

4.2.5. Σε συνέχεια των παραπάνω τίθενται οι παρακάτω στόχοι σχετικά με την ανάκτηση υλικών:

α. Μέχρι το 2005 θα ανακτάται κατ' ελάχιστο το 25% των απορριμμάτων των συσκευασιών.

β. Μέχρι το 2010 θα ανακτάται κατ' ελάχιστον το 50% των απορριμμάτων των συσκευασιών και κατά μέγιστο το 65%.

γ. Μέχρι το 2010 θα ανακυκλώνεται κατ' ελάχιστο το 25% των απορριμμάτων συσκευασίας και κατά μέγιστο το 45% και οπωσδήποτε το 15% κατά βάρος κάθε υλικού συσκευασίας.

4.3. Διάθεση.

4.3.1. Η διάθεση των αποβλήτων πραγματοποιείται με παραδεκτές μεθόδους, οι οποίες πληρούν τους στόχους της Πολιτικής Διαχείρισης Απορριμμάτων και σύμφωνα με το πλαίσιο των Τεχνικών Προδιαγραφών.

4.3.2. Απαγορεύεται η απόρριψη αποβλήτων στη θάλασσα ή στο έδαφος.

4.4. Αποκατάσταση περιβαλλοντικών βλαβών. Βάση δεδομένων.

Στο πλαίσιο της αποκατάστασης των χώρων που έχουν ρυπανθεί από την ανεξέλεγκτη διάθεση των αποβλήτων, επιβάλλεται η παύση λειτουργίας τους, η σταδιακή αναβάθμιση του βλαβέντος τοπίου και η λήψη μέτρων για τον ουσιαστικό περιορισμό έως εξάλειψη της προκαλούμενης ρύπανσης, όπως αναφέρονται στο πλαίσιο των Τεχνικών Προδιαγραφών.

5. Ειδικά απόβλητα.

5.1. Βασικό στόχο αποτελεί η χρήση της ιλύος, από βιολογική επεξεργασία μη επικινδύνων υγρών αποβλήτων και επεξεργασία πόσιμου νερού, τόσο σε αγροτικές εφαρμογές, όσο και για την επανένταξη στο φυσικό περιβάλλον τραυματισμένων φυσικών ανάγλυφων. Απαραίτητο είναι, πριν την τελική χρήση της ιλύος για τους παραπάνω σκοπούς, αυτή να είναι σταθεροποιημένη ή να έχει υποστεί συγκομπροστοποίηση με άλλα μη επικίνδυνα βιοαποδομησιμα απόβλητα και να πληροί περιβαλλοντικά κριτήρια συμβατά με την κείμενη νομοθεσία.

5.2. Για τα γεωργικά υπολείμματα και για τα άχρηστα γεωργικά προϊόντα στόχο αποτελεί η αξιοποίησή τους, ως πηγής οργανικής ουσίας. Το compost μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε αγροτικές καλλιέργειες για την επανένταξη στο φυσικό περιβάλλον τραυματισμένων φυσικών ανάγλυφων ή και σε άλλες εφαρμογές.

5.3. Για τις ιπτάμενες τέφρες λιθανθράκων και λιγνιτών που προκύπτουν από τους Ατμο-Ηλεκτρικούς Σταθμούς (ΑΗΣ) επιδιώκεται η αξιοποίησή τους στην παραγωγική διαδικασία του τσιμέντου ή για άλλες χρήσεις. Οι τέφρες που δεν αξιοποιούνται να διατίθενται με περιβαλλοντικά αποδεκτό τρόπο σε ειδικούς χώρους ταφής αποβλήτων. Τα στείρα ή υπερκείμενα που προκύπτουν από μεταλλευ-

σης, αξιοποίησης, επεξεργασίας ή / και διάθεσης.

Για τον σχεδιασμό των παραπάνω εγκαταστάσεων θα χρησιμοποιηθούν τα ήδη υπάρχοντα και τα προβλεπόμενα αναπτυξιακά σχέδια. Θα αναλυθούν και θα αξιολογηθούν:

α. Πληθυσμός και μελλοντική δημογραφική εξέλιξη
β. Βιομηχανική και βιοτεχνική κατάσταση και εξέλιξη τους.

γ. Ξενοδοχεία, Νοσοκομεία, σφαγεία, αγροτοκαλλιέργειες κ.λ.π.

δ. Πολυετοδικό σχέδιο και επέκτασή του.

ε. Οδικό δίκτυο.

στ. έρευνα αγοράς και βιωσιμότητα των μονάδων όταν πρόκειται για εγκαταστάσεις ανακύκλωσης, κομποστοποίησης.

3.1.4. Τους βασικούς όρους της χρηματοδοτικής πολιτικής (προσδιορισμός πηγών επιχορήγησης ή χρηματοδότησης, τιμολογιακή πολιτική, πλαίσιο αντισταθμιστικών οφελών). Σε όλες τις φάσεις της διαχείρισης με βάση την βιωσιμότητα και αποτελεσματικότητα του σχεδιασμού:

- Να γίνει περιγραφή των επιμέρους αντισταθμιστικών οφελών που θα εφαρμοσθούν σε περιοχές οι οποίες είναι κατάλληλες για την ίδρυση εγκαταστάσεων Δ.Σ.Α. και έχουν κοινωνική αποδοχή.

- Να γίνει αναφορά στα κόστη συλλογής, προσωρινής αποθήκευσης, αποθήκευσης, μεταφοράς, επεξεργασίας, αξιοποίησης και τελικής διάθεσης των αποβλήτων.

Να θεσπιστούν κίνητρα και ανκίνητρα με στόχο τη μείωση των αποβλήτων.

3.1.5. Εξειδίκευση των όρων καταλληλότητας ενός χώρου και τα κριτήρια συγκριτικής αξιολόγησής του.

α. Στάδιο προτάσεων

Για οποιοδήποτε έργο ή δραστηριότητα είναι απαραίτητο να προταθούν οι κατά αρχήν κατάλληλοι χώροι και αναλόγως να τεθούν και οι όροι που θα το (την) εξειδικεύσουν σε μία συγκεκριμένη περιοχή έρευνας (Περιφέρεια, Νομός, Δήμος).

β. Σχέδιο αποκλεισμού

Η επιλογή ενός ή περισσότερων εναλλακτικών χώρων γίνεται κατά αρχήν σύμφωνα με τους όρους καταλληλότητας και τα κριτήρια συγκριτικής αξιολόγησής του(ς).

Με την εφαρμογή των κριτηρίων καταλληλότητας αποκλείονται περιοχές μετά από εισήγηση των ενδιαφερομένων συναρμοδίων υπηρεσιών. Καταρτίζεται κατάλογος συνεκτιωμένων κριτηρίων καταλληλότητας περιοχών και χώρων για εγκαταστάσεις διαχείρισης Σ.Α.

- τα κριτήρια ομαδοποιούνται

- οι ομάδες των κριτηρίων αξιολογούνται ως προς την σχετική βαρύτητά τους κατά την αξιολόγηση υποψηφίων περιοχών και χώρων.

- για να καταστεί το σύστημα αξιολόγησης λειτουργικό θα υπάρχει για τα κριτήρια δείκτης.

Με βάση τα κριτήρια καταλληλότητας προεπιλέγονται 3-4 χώροι που θεωρούνται κατά αρχήν κατάλληλοι. Στη συνέχεια οι προεπιλεγμένοι χώροι υποβάλλονται σε συγκριτική αξιολόγηση καταλληλότητας.

Με βάση το είδος του έργου ή της δραστηριότητας και τη μέθοδο διαχείρισης που προτείνεται, να ακολουθούνται κριτήρια αποκλεισμού περιοχών για χωροθέτηση, που αποσκοπούν:

- στην προστασία από ενδεχόμενη υποβάθμιση των

φυσικών πόρων ή περιοχών (βλέπε επίσης κοιτήρια προέγκρισης χωροθέτησης).

- στην προστασία του υδάτινου δυναμικού

- στο διαχωρισμό ασυμβίβαστων χρήσεων

3.2. Β' στάδιο σχεδιασμού

3.2.1. Η κυρίως μελέτη του σχεδιασμού διαχείρισης αναφέρεται στον εντοπισμό και την υπόδειξη των επικρατέστερων χώρων για την εκτέλεση των εργασιών διαχείρισης και εκπονείται σύμφωνα με το πλαίσιο του σχεδιασμού διαχείρισης. Αρχικά προτείνονται για κάθε έργο ή δραστηριότητα τουλάχιστον δύο εναλλακτικοί χώροι και στην συνέχεια ακολουθεί συγκριτική αξιολόγηση και επιλογή της βέλτιστης θέσης που θα αντιστοιχεί για κάθε έργο ή δραστηριότητα διαχείρισης των Σ.Α.

3.2.2. Περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας σε συνάρτηση με το χώρο της εγκατάστασης, το σχεδιασμού και το μέγεθος του.

Γενικά

- Περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας με αναφορά στη δυναμικότητα, στη μέθοδο επεξεργασίας και διάθεσης Σ.Α. όπως: Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (Σ.Μ.Α.), Κέντρα Διεργασίας Ανακυκλώσιμων Υλικών (Κ.Δ.Α.Υ.), Χ.Υ.Τ.Α., Θερμικής Επεξεργασίας κ.λ.π.

- Να προσδιορισθεί το οδικό δίκτυο προσπέλασης του έργου ή δραστηριότητας και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον από την κατασκευή του και από την συχνότητα των διαδρομών των απορριμματοφόρων.

- Περιγραφή των φάσεων λειτουργίας της μονάδας, εκτίμηση των επιπτώσεων από τη μονάδα στο περιβάλλον και μέτρα αντιμετώπισής τους, λαμβάνοντας υπόψη τα επιτρεπόμενα όρια εκπομπών και τις εξελίξεις της τεχνολογίας.

3.2.3. Να προσδιοριστούν τα χωροταξικά στοιχεία της ευρύτερης περιοχής και τα στοιχεία των προτεινόμενων θέσεων εγκατάστασης (εμβαδόν χώρων, ιδιοκτησιακό καθεστώς, σημερινή χρήση, εκτίμηση χωροταξικών επιπτώσεων και προτάσεις για την αντιμετώπισή τους).

Η περιγραφή της ευρύτερης περιοχής περιλαμβάνει την οικιστική καταλληλότητα και τη μελλοντική εξέλιξη της γεωργικής / κτηνοτροφικής δραστηριότητας, της βιοτεχνικής και βιομηχανικής δραστηριότητας, όπως και τις αλληλεπιδράσεις με τις αναμενόμενες περιβαλλοντικές και οικονομικές επιπτώσεις. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται σε τυχόν αρχαιολογικούς χώρους και σε περιοχές ιδιαίτερου κάλλους, τουριστικά και παραθεριστικά κέντρα καθώς και σε βιότοπους, υδροβιότοπους, εθνικούς δρυμούς και τηρούνται οι μένιστες επιτρεπτές αποστάσεις. Το αυτό ισχύει για τα μεγάλα οδικά δίκτυα, τα αεροδρόμια και τις στρατιωτικές μονάδες.

Σε χάρτες με κλίμακα 1 : 50.000 ή 1 : 25.000 επισημαίνονται οι προτεινόμενες θέσεις των εγκαταστάσεων (επιφάνεια της εγκατάστασης και απεικόνιση των μοναδών και κτηριακών εγκαταστάσεων σε σχέδιο κάτοψης).

Να διευκρινιστεί το ιδιοκτησιακό καθεστώς του οικοπέδου.

Να προβλεφθούν στο στάδιο της μελέτης επανορθωτικά μέτρα για ενδεχόμενη περιόπτωση πρόκλησης ρυπανσης του περιβάλλοντος.

Περιγραφή της υφιστάμενης χρήσης του χώρου και χάρτη χρήσης γης σε κλίμακα 1:50.000 ή 1: 25000.

3.2.4. Γεωλογικά, υδρογεωλογικά και υδρολογικά στοιχεία.

έργου, συμπεριλαμβανομένων έργων του οδικού δικτύου, των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκαλούνται από τα αναφερόμενα παραπάνω και την κάλυψη των συνεπειών αυτών με έργα αποκατάστασης και αναβάθμισης. Γίνεται έρευνα και αναφέρεται από τον εκάστοτε μελετητή η πηγή και ο τρόπος χρηματοδότησης του έργου.

3.2.12. Απολογιστή αποκλεισμού ή ένταξης του χώρου προς περαιτέρω έρευνα.

Να αξιολογηθεί η κυρίως μελέτη, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον από το έργο ή τη δραστηριότητα που θα ασκείται στο χώρο. Εάν από την αξιολόγηση των επιπτώσεων προκύψει ότι, οι όποιες επιπτώσεις στο περιβάλλον μπορούν να αντιμετωπισθούν, το έργο εντάσσεται προς περαιτέρω έρευνα στη συνέχεια της μελέτης προέγκρισης χωροθέτησης, αλλιώς απορρίπτεται.

3.2.13. Φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

Περιγραφή της νομικής μορφής του φορέα διαχείρισης.

Ο φορέας διαχείρισης οφείλει να μεριμνά για την ενημέρωση του κοινού προκειμένου να επιτευχθεί η κοινωνική αποδοχή του έργου. Ο φορέας διαχείρισης να έχει καλά στελεχωμένη ομάδα για την τεκμηριωμένη ενημέρωση του κοινού σχετικά με την παραγωγική διαδικασία της εγκατάστασης, τις εκπομπές και την επικινδυνότητά τους στην υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον και τη λήψη μέτρων αντιρρόπησης.

Το Β' στάδιο του σχεδιασμού Δ.Σ.Α. σε Περιφερειακό και Νομαρχιακό επίπεδο εγκρίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας ή του Νομάρχη.

3.2.14. Αναλυτική περιγραφή των όρων καταλληλότητας και κριτηρίων συγκριτικής αξιολόγησης και επιλογής των χώρων Δ.Σ.Α. αναφέρεται στο Κεφ. 3 του πλαισίου των Τεχνικών Προδιαγραφών ΔΣΑ.

Άρθρο 6

Περιεχόμενα Μελέτης Προέγκρισης Χωροθέτησης (ΜΠΧ)

1.Εισαγωγή

1.1. Η ΜΠΧ αναφέρεται στον εντοπισμό και την υπόδειξη του επικρατέστερου / καταλληλότερου νέου χώρου για την εγκατάσταση μονάδας διαχείρισης / διάθεσης μη επικίνδυνων αποβλήτων.

1.2. Με τη διαδικασία της προέγκρισης χωροθέτησης διαπιστώνεται αν τα προβλεπόμενα έργα διαχείρισης / διάθεσης μη επικίνδυνων αποβλήτων συνάδουν με τις χωροταξικές απαιτήσεις της περιοχής του έργου, την ασφάλεια, καθώς και με την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.

1.3. Η περιγραφή των εναλλακτικών λύσεων και θέσεων για το έργο, όπως και η συγκριτική αξιολόγηση και αιτιολόγηση της απόρριψής τους γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Κεφ. 3 του πλαισίου τεχνικών προδιαγραφών Δ.Σ.Α..

1.4. Η Μ.Π.Χ. πρέπει να είναι υπογεγραμμένη από το Μελετητικό Γραφείο και θεωρημένη από τον ενδιαφερόμενο για το έργο ή τη δραστηριότητα. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος είναι ιδιώτης απαιτείται η χαρτοσήμανση των σελίδων και των σχεδίων.

2. Αιτιολόγηση του έργου

Η αιτιολόγηση του έργου περιλαμβάνει:

2.1. Τεχνική Έκθεση

2.1.1. Γενικά στοιχεία για το σχεδιασμό

Στα γενικά στοιχεία του έργου εντάσσονται τουλάχιστον:

2.1.1.1. Η επωνυμία και το είδος του έργου ή της δραστηριότητας.

2.1.1.2. Τα στοιχεία ταυτότητας

- του απαύντος, του φορέα λειτουργίας της μονάδας και του φορέα ή των φορέων υλοποίησης, εφόσον αυτοί δεν ταυτίζονται,

- του αναδόχου της μελέτης και της ομάδας των μελετητών.

2.1.1.3. Το μέγεθος της μονάδας:

- εμβαδόν γηπέδου,

- εκτίμηση της απόδοσης της μονάδας στη βάση της επήρασης και της μέγιστης ημερήσιας απόθεσης αποβλήτων (υπολογισμός της μέγιστης προτεινόμενης χωρητικότητας - σγκομέτρηση).

2.1.3.4. Χρονοδιάγραμμα

- προβλεπόμενη χρονική διάρκεια λειτουργίας της μονάδας,

- προβλεπόμενη έναρξη λειτουργίας μονάδας.

2.1.1.5. Η αναφορά σε τυχόν προβλήματα κοινωνικής αποδοχής.

2.1.1.6. Η οδική πρόσβαση στη προβλεπόμενη μονάδα διαχείρισης / διάθεσης των αποβλήτων.

2.1.1.7. Η σχέση του προβλεπόμενου έργου με τυχόν υπάρχοντες ανεξέλεγκτους χώρους διάθεσης απορριμμάτων στην ευρύτερη περιοχή του έργου.

2.1.2. Αναγκαιότητα λειτουργίας της μονάδας

Η αναγκαιότητα λειτουργίας της μονάδας συσχετίζεται:

α. με τις παραγόμενες ποσότητες αποβλήτων, που δεν είναι δυνατόν να αποφευχθούν ή να αξιοποιηθούν (ανάκτηση, ανακύκλωση),

β. τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό (ανθρωπογεωγραφικά στοιχεία) και

γ. τη σύσταση των αποβλήτων.

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού της μονάδας απαιτούνται:

- Η αναφορά στην προέλευση, στην εκτίμηση της ποσότητας και στη σύνθεση των προς διάθεση (ή επεξεργασία) αποβλήτων (ροή υλικών).

- Η περιγραφή και η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης του περιβάλλοντος και των αναγκών που θα καλύψει η προτεινόμενη μονάδα, στη βάση συγκεκριμένου προγράμματος διαχείρισης αποβλήτων (ενδεχομένως κρίνεται απαραίτητη και η ανάλυση ωφελιμότητας έργου).

- Η επισήμανση όλων των προηγούμενων επιβαρύνσεων στον προβλεπόμενο χώρο (ανεξέλεγκτη διάθεση αποβλήτων, βιομηχανική ζώνη κλπ.)

- Η αιτιολόγηση της προτεινόμενης λύσης, του επιλεγέντος μεγέθους της εγκατάστασης και της επιλογής της μεθόδου διάθεσης.

- Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των προβλεπόμενων μέτρων.

2.1.3. Γεωγραφική θέση του έργου

(Στοιχεία: Περιοχή, ΟΤΑ / Σύνδεσμος, Νομός)

- Η καταγραφή των γεωγραφικών συντεταγμένων της μονάδας.

- Μορφολογία εδάφους

- Απόλυτο υψόμετρο

2.1.4. Χωροταξικά χαρακτηριστικά

Η περιγραφή των χωροταξικών χαρακτηριστικών της ευρύτερης περιοχής του προτεινόμενου έργου αφορά:

κών της ευρύτερης και της άμεσης μελετούμενης περιοχής με στόχο την διαπίστωση της υδραυλικής σχέσης του έργου με τους υδροφόρους ορίζοντες της ευρύτερης περιοχής.

Στα υπό εξέταση υδρολογικά στοιχεία της ευρύτερης περιοχής περιλαμβάνονται:

- α. Υπόγεια νερά
 - περιγραφή υδροφορέα (είδος υδροφορέα),
 - επιφάνεια, διεύθυνση κίνησης, υδραυλική κλίση υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα και ταχύτητα ροής,
 - ανανέωση / ποσότητα υπογείων νερών,
 - απόσταση του υδροφόρου ορίζοντα από την επιφάνεια (χρόνος κατεισόδου),
 - πάχος και πιεζομετρική επιφάνεια του υδροφόρου ορίζοντα,
 - ποιότητα νερού.
- β. Επιφανειακά νερά.
 - ποσότητα, παροχή και χρονική διάρκεια απορροής (εκροή),
 - όρια λεκάνης απορροής (υδροκρίτης) και υπολογισμός του υδρολογικού ισοζυγίου
 - στάσιμα νερά,
 - ποιότητα νερού,
 - πλημμυρικά φαινόμενα (στάθμη νερού).
- γ. Χρήση / εκμετάλλευση νερού
 - πόσιμο νερό
 - άρδευση
- δ. αξιολόγηση των υδρολογικών στοιχείων,
- ε. Όγκος επιφανειακής απορροής και όγκος κατεισδύοντων νερών.

2.1.13.3. Χάρτες

Οι παραπάνω εκθέσεις θα συνοδεύονται από:

1. Γεωλογικό χάρτη (κλ. 1 : 25.000)

Στο χάρτη θα αποτυπώνονται:

- Απαντες οι λιθοστρωματογραφικοί σχηματισμοί σε ακτίνα τουλάχιστον 5 km περιμετρικά του προτεινόμενου ΧΥΤΑ,
- Τυχόν τεκτονικά στοιχεία όπως, ρήγματα και ρηξιγενείς ζώνες, σχιστότητα, επιπευσεις, επωθήσεις, πτυχώσεις,
- Δύο γεωλογικές τομές, που θα διέρχονται από τον προτεινόμενο χώρο.

2. Υδρολογικός χάρτης (κλ. 1 : 25.000)

Στο χάρτη θα αποτυπώνονται:

- Το υδρογραφικό δίκτυο,
- Θέσεις όπου παρατηρείται κατά βόθος διάβρωση.

3. Κατά περίπτωση μπορεί να απαιτηθούν κι άλλοι χάρτες.

2.1.14. Ειδικές απαιτήσεις αναφορικά με μονάδες αποτέφρωσης αποβλήτων, μηχανικής ανακυκλώσης, κομποστοποίησης.

- Βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά μονάδας.
- Εγχειρίδιο στοιχείων μονάδας.
- Είδος και ποσότητα υλικών.
- Ώρες καθημερινής λειτουργίας μονάδας.
- Ασφάλεια εργαζομένων.
- Βιωσιμότητα μονάδας.
- Μέτρα για την αξιοποίηση / διάθεση υπολειμμάτων.

2.1.15. Τοπογραφικά Διαγράμματα

2.1.15.1. Τοπογραφικό Διάγραμμα προσανατολισμού (κλ. 1 : 100.000 -1 : 50.000)

Στο τοπογραφικό διάγραμμα θα επισημαίνονται:

- Η λεκάνη απορροής εντός της οποίας βρίσκεται η

προτεινόμενη μονάδα.

- Όλοι οι Δήμοι / ΟΤΑ / Σύνδεσμοι / Εδαφικές Περιφέρειες, που συμμετέχουν στη διαχείριση / διάθεση των αποβλήτων.

2.1.15.2. Τοπογραφικό Διάγραμμα ευρύτερης περιοχής (κλ. 1 : 25.000)

Στο τοπογραφικό διάγραμμα επισημαίνονται / απεικονίζονται οπωσδήποτε:

- Η θέση του έργου,
- Τα διοικητικά όρια του ή των ΟΤΑ που εκτείνεται το έργο,
- Η σύνδεση του έργου με τα δίκτυα υποδομής της ευρύτερης περιοχής.
- Τυχόν εναλλακτικές θέσεις του έργου με αντίστοιχη αρίθμηση,
- Τα υφιστάμενα και προτεινόμενα για τις ανάγκες του έργου οδικά δίκτυα της περιοχής εξυπηρέτησης,
- Τις προτεινόμενες διαδρομές των απορριμματοφόρων (σε ακτίνα 5 km),
- Τα όρια της λεκάνης απορροής εντός της οποίας βρίσκεται η μονάδα,
- Τα όρια περιοχών προστασίας που εμπίπτουν μέσα στα όρια της λεκάνης απορροής εντός της οποίας βρίσκεται η μονάδα,
- Οι οικισμοί / κτίσματα που βρίσκονται εντός κύκλου ακτίνας 500 m από τα όρια της μονάδας.

2.1.15.3. Τοπογραφικό Διάγραμμα άμεσης περιοχής (κλ. 1 : 5.000)

Στο τοπογραφικό διάγραμμα επισημαίνονται / απεικονίζονται οπωσδήποτε:

- Τα όρια του γηπέδου.
- Οι γεωγραφικές συντεταγμένες των κορυφών πολυγώνου που ορίζει το γήπεδο.
- Οι υφιστάμενες χρήσεις γης στην ευρύτερη περιοχή.

Συγκεκριμένα:

- τα δάση και οι δασικές εκτάσεις,
- τα τυχόν ευαίσθητα οικοσυστήματα,
- η γεωργική γη και η σχολάζουσα γεωργική γη,
- οι τυχόν αρδευόμενες εκτάσεις,
- οι τυχόν ιχθυοκαλλιέργειες,
- οι εγκαταστάσεις τουρισμού και αναψυχής,
- οι οικισμοί και οικιστικές συγκεντρώσεις,
- οι τυχόν αρχαιολογικοί χώροι,
- οι τυχόν παραγωγικές ζώνες (δίκτυα ηλεκτροδότησης, ύδρευσης κ.α.).

• τα σημεία λήψης των 4 - 5 φωτογραφιών της ευρύτερης περιοχής και της θέσης εγκατάστασης.

- τυχόν γεωλογικά ρήγματα,
- τυχόν υφιστάμενες γεωτρήσεις,
- οι περιοχές με κλίσεις εδάφους άνω του 30%.
- η διεύθυνση των επικρατούντων ανέμων.

2.1.15.4. Τοπογραφικό Διάγραμμα γηπέδου

Ανάλογα με το μέγεθος του έργου η κλίμακα του τοπογραφικού διαγράμματος είναι:

Έκταση γηπέδου (στρεμματα)	Κλίμακα σχεδίου
< 50	1 : 200 - 1 : 500
50 - 100	1 : 500 - 1 : 1000
100 - 500	1 : 1000 - 1 : 2000
> 500	1 : 2000 - 1 : 5000

Στο τοπογραφικό διάγραμμα επισημαίνονται / απεικονίζονται / αναγράφονται οπωσδήποτε:

τα παραπάνω, θα αναφέρονται οι τυχόν θεσμικές ρυθμίσεις και το καθεστώς προστασίας τους.

- Θα περιγράφονται επίσης το έδαφος και τα γεωλονικά - γεωτεχνικά χαρακτηριστικά του, το υδάτινο δυναμικό της περιοχής με έμφαση στα υδραλογικά - υδρογεωλογικά στοιχεία τα σχετικά με το έργο (πηγές, υπόγεια και επιφανειακά νερά, ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά των νερών, περιγραφή λεκανών απορροής) και τα κλιματολογικά - μετεωρολογικά στοιχεία της περιοχής (υγρασία, θερμοκρασία, άνεμοι, ατμοσφαιρικές κατακρημνίσεις). Θα αξιολογούνται όλα τα γεωλογικά και υδρογεωλογικά στοιχεία. Τα στοιχεία θα αποτυπώνονται σε χάρτες κλίμακας 1: 50000 - 1:20000.

2. Όσον αφορά το ανθρωπογενές περιβάλλον:

- Θα περιγράφεται η ανθρωπογενής χρήση της περιοχής (οι οικισμοί, ο πληθυσμός, οι γεωργικές - κτηνοτροφικές - εξερευνητικές δασικές βιομηχανικές - αλιευτικές - τουριστικές εκμεταλλεύσεις / εγκαταστάσεις / δραστηριότητες, η υποδομή όπως αεροδρόμια - αυτοκινητόδρομοι - σιδηροδρομικές γραμμές - δίκτυα ΔΕΗ / ΟΤΕ / φωταερίου / φυσικού αερίου / ύδρευσης/ αποχέτευσης / γεωτρήσεις άντλησης νερού) καθώς και οι θεσμικές και νομοθετικές ρυθμίσεις (χωρταξικά, ΓΠΣ, ΖΟΕ περιορισμοί δόμησης, ιδιοκτησία γης). Επίσης θα γίνεται αναφορά στα στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς (ιστορικά μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικές κατασκευές, παραδοσιακοί οικισμοί, ιστορικά διατηρητέα κτίρια) και στο καθεστώς προστασίας τους.

- Ιδιαίτερη αναφορά θα γίνεται στην αισθητική του φυσικού τοπίου (η κλίμακα, ο χαρακτήρας, τα σημεία αναφοράς του, οι περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους κλπ.), στην αισθητική του δομημένου περιβάλλοντος (η ποιότητα, ο χαρακτήρας του, η κλίμακα των οικισμών και άλλων ανθρώπινων κατασκευών, η ένταξη του στο φυσικό τοπίο), και στην αλληλεπίδραση τους:

- Θα γίνεται τέλος, αναφορά στα υπάρχοντα προγράμματα ανάπτυξης και θα αξιολογείται κατά το δυνατόν η επιβάρυνση / επίδραση που θα προκαλέσουν τόσο αυτά όσο και οι υφιστάμενες (ή προβλεπόμενες από τη μελλοντική λειτουργία άλλων δραστηριοτήτων) πηγές ρύπανσης, στο περιβάλλον (φυσικό ατμοσφαιρικό, οικιστικό, ιστορικό κλπ) της ευρύτερης περιοχής, με βάση και τα στοιχεία που υπάρχουν σε αντίστοιχες μελέτες και άλλο διατιθέμενο υλικό, τα οποία ο μελετητής οφείλει να συγκεντρώσει.

Όλα τα παραπάνω στοιχεία θα αποτυπώνονται σε τοπογραφικούς χάρτες ή και αεροφωτογραφίες κλίμακας 1:50.000 έως 1:20.000 (απόρρητες ενδεχόμενα πληροφορίες θα σημειώνονται με κωδικό αριθμό).

2.4.2. Περιγραφή της υπάρχουσας κατάστασης του περιβάλλοντος στην περιοχή άμεσης επιρροής του έργου.

Αφορά τη ζώνη γύρω από το έργο, η κατασκευή και λειτουργία του οποίου έχει άμεσες επιπτώσεις στο περιβάλλον.

- Σε τοπογραφικό διάγραμμα 1:500 αποτυπώνεται το τελικό ανάγλυφο, σημειώνονται σχηματικά, αλλά όχι ενδεικτικά, οι εγκαταστάσεις και τα έργα υποδομής και οργάνωσης, τα όρια του έργου και η οδική του σύνδεση με την υπάρχουσα δημόσια οδό. Αποτυπώνονται επίσης όλα τα αναφερόμενα στην παράγραφο 6.2.4.1 στοιχεία με μεγαλύτερη λεπτομέρεια και ακρίβεια, και σε ακτίνα 500 μ. από τα όρια του υποψηφίου χώρου.

- Σε χάρτη 1:5000 θα αποτυπώνεται επίσης όλα τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1.4.1 στοιχεία με μεγαλύτερη λεπτομέρεια και ακρίβεια, για όσα βρίσκονται σε ακτίνα 1:500 από τα όρια του υποψηφίου χώρου.

- Σε χάρτη 1:5000 θα σημειώνονται και οι προγραμματισμένες για μελλοντική χρήση περιοχές (αστική, βιομηχανική, γεωγραφική τουριστικής ανάπτυξης κλπ).

- Το τοπογραφικό διάγραμμα και τους χάρτες θα συνοδεύει έκθεση η οποία θα περιγράφει, επεξηγεί, και αξιολογεί όλα τα αναφερόμενα σε αυτούς στοιχεία.

2.4.3. Περιγραφή του έργου κατά τη διάρκεια της κατασκευής και της λειτουργίας του.

- Τα ζητούμενα στην παράγραφο αυτή στοιχεία αποσκοπούν στην καλύτερη δυνατή τεκμηρίωση της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, στη διαμόρφωση της οποίας η εφαρμοζόμενη τεχνολογία, αποτελεί βασικό παράγοντα. Με την έννοια αυτή τα ζητούμενα τεχνικά στοιχεία θα καθορισθούν με πλήρη επιστημονικοτεχνική τεκμηρίωση τω επιλογών του μελετητή, των εκτιμήσεων για τις πιθανολογούμενες επιπτώσεις, προτάσεων του για την αντιμετώπιση τους και των άλλων συμπερασμάτων κλπ.

- Με βάση το παραπάνω σκεπτικό ζητείται η περιγραφή όλων των επί μέρους στοιχείων που συνθέτουν την προτεινόμενη τεχνολογία διαχείρισης αποβλήτων. Για όσα από τα παρακάτω έργα, εγκαταστάσεις, εξοπλισμούς κλπ. δεν χρειάζονται να εκτελεσθούν εξαρχής, θα δίνεται η διαχρονική πορεία υλοποίησής τους σε συνδυασμό με τη φάση εκμετάλλευσης του χώρου.

- Ιδιαίτερα θα περιγράφονται αναλυτικά κατά την κρίση του μελετητή, στοιχείων (σχεδίων, κλπ), τα παρακάτω:

- Τα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, αποστράγγισης των ομβρίων υδάτων, και αντιπυρικής προστασίας.

- Ο δρόμος πρόσβασης.

- Η περίφραξη, η πύλη εισόδου και το ζυγιστήριο / γεφυροπλάστιγγα εάν απαιτείται.

- Οι εγκαταστάσεις υγιεινής και παραμονής του προσωπικού.

- Ο διατιθέμενος κινητός μηχανικός εξοπλισμός, κύριος και βοηθητικός.

- Οι εγκαταστάσεις τεχνικής υποστήριξης και καυσίμων.

- Τα δίκτυα παροχών (ηλεκτρικό, νερό, τηλεφωνο).

- Τα έργα προκάλυψης και δενδροφύτευσης.

- Το απαιτούμενο έμψυχο δυναμικό κατά ειδικότητες και βάρδιες, η διάταξη του, τα μέσα απομικτικής προστασίας.

- Τα συστήματα παρακολούθησης - monitoring system - και τα σημεία ελέγχου του έργου οι παράμετροι που θα ελέγχονται και η συχνότητα των μετρήσεων, οι συσκευές ελέγχου, και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

- Τα έκτακτα περιστατικά και η αντιμετώπιση τους.

- Το σχέδιο για την τελική αποκατάσταση του χώρου.

2.4.4. Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Περιγράφεται η Μεθοδολογία εκτίμησης - αξιολόγησης των Π.Ε. Γίνεται λεπτομερής αναφορά και εκτίμηση όλων των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την πραγματοποίηση του έργου: άμεσες - έμμεσες, βραχυχρόνιες - μακροχρόνιες, θετικές - αρνητικές αντιστρεψίμες - μη αντιστρεψίμες, ενδεχόμενες - αναμενόμενες.

2.4.4.1. Κατά τη φάση περιγραφής του έργου.

Περιγραφή και αξιολόγηση των οχλήσεων και επιπτώσεων στο περιβάλλον κατά τη φάση κατασκευής και οργάνωσης περιόριστων και των οδών προσπέλασης

τόν, στην πηγή παραγωγής των αποβλήτων και να περιλαμβάνει:

- Στατιστικά στοιχεία για το είδος, την ποσότητα και την ποιοτική σύσταση των αποβλήτων

- Τις εφαρμοζόμενες τεχνικές διαχείρισης,
- Τους μελλοντικούς σχεδιασμούς και προγνώσεις,
- Τα οφέλη (οικολογικά - οικονομικά κλπ) από μια ορθολογική διαχείριση.

3.4. Η ενημέρωση αποσκοπεί πρωτίστως: .

- Στην πρόληψη (αποφυγή παραγωγής αποβλήτων)
- Στη μείωση του όγκου των παραγόμενων αποβλήτων, που συνεπάγεται την αύξηση χωρητικότητας των χώρων διάθεσης των αποβλήτων (Χ.Υ.Τ.Α.)

- Στην εξοικονόμηση ενέργειας, νερού και πρώτων υλών

- Σε περιβαλλοντικά οφέλη (ελαχιστοποίηση προκαλούμενης ρύπανσης)

- Στη μείωση του ετήσιου κόστους διαχείρισης των αποβλήτων

- Στην προτίμηση προϊόντων τα οποία περιορίζουν την παραγωγή των αποβλήτων, που διαθέτουν συσκευασίες οι οποίες μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν ή να διατεθούν με τρόπο φιλικό στο περιβάλλον

- Στη συμμετοχή του κοινού σε προγράμματα ανακύκλωσης

4. Τρόποι ενημέρωσης κοινού.

4.1. Πρωτοβουλίες δημοσίων και ιδιωτικών φορέων.

- Συγκέντρωση, επεξεργασία κι αξιολόγηση στοιχείων διαχείρισης αποβλήτων με στόχο την έκδοση φυλλαδίων, εντύπων, βιντεοταινιών, πλακάτ με αναφορές στα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος

- Διοργάνωση διαλέξεων, εκθέσεων και συνεντεύξεων
- Καλλιέργεια επαφών σε διεθνές επίπεδο
- Κατάρτιση στελεχών ενημέρωσης και ελέγχου
- Κατάρτιση εκπαιδευτικών προγραμμάτων διάρκειας 2 - 4 εβδομάδων σε φορείς διαχείρισης με προκαθορισμένο στόχο και περιεχόμενο

- Εσωτερική ενημέρωση (εκθέσεις, πορεία υλοποίησης)

- Έρευνα, πιλοτικά προγράμματα

- Έλεγχος υλοποίησης προγραμμάτων

- Χρηματοδότηση προγραμμάτων και εξασφάλιση απαιτούμενων πόρων

- Απονουή ειδικών βραβείων

4.2. Πρωτοβουλίες του Φορέα Διαχείρισης

- Ειδική τηλεφωνική επαφή με το κοινό
- Έκδοση εντύπων φυλλαδίων, εφημερίδων ανά 3μήνο
- Έκδοση βιντεοταινιών, διαφανειών, πλακάτ
- Επιμορφωτικό πρόγραμμα πολιτών
- Δημιουργία κέντρων ενημέρωσης
- Κινητή μονάδα ενημέρωσης
- Δημιουργία ομάδων εθελοντών, επιτροπών πολιτών
- Οργάνωση επισκέψεων σε οργανωμένους ΧΥΤΑ, μονάδες ανακύκλωσης

- Υποστήριξη ιδιωτών σε θέματα ανακύκλωσης

4.3. Τηλεφωνική επαφή με το κοινό

- Εφαρμογή νομοθετικών και διοικητικών μέτρων
- Προτίμηση οικολογικών προϊόντων, φιλικών προς το περιβάλλον

- Μεγάλη διάρκεια ζωής και παράταση του χρόνου χρήσης

- Δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης

- Ευκόλη επιδιόρθωση

- Ει δυνατόν χωρίς συσκευασία

- Δυνατοίτερες πρόληψης κι επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων

- Πρόγραμμα ανακύκλωσης, βιοσταθεροποίησης

- Τρόποι διαχείρισης αποβλήτων

- Υπηρεσίες ενημέρωσης

- Ποιοτική σύσταση και ποσότητες αποβλήτων

- Συσκευασία

- Ευαισθητοποίηση σε θέματα καθημερινής περιβαλλοντικής πρακτικής και καλλιέργεια οικολογικής συνείδησης

- Αντιρρυπαντικές, διαθέσιμες τεχνικές

5. Δίκτυο ενημέρωσης κοινού

5.1. Το δίκτυο ενημέρωσης κοινού μπορεί να οργανωθεί και σύμφωνα με το Παράρτημα Α.

5.2. Για θέματα ειδικής ενημέρωσης να εξετάζεται η περίπτωση συνεργασίας του υπεύθυνου φορέα διαχείρισης με άλλους συναρμόδιους φορείς.

5.3. Ανάλογα με τα ανθρωπογεωγραφικά δεδομένα κάθε περιοχής, να εξετάζεται η πιθανότητα πρόληψης από τον φορέα διαχείρισης ειδικών συμβούλων διαχείρισης. Αντικείμενο απασχόλησης του συμβούλου θα είναι η καθοδήγηση των αρμόδιων φορέων διαχείρισης των αποβλήτων για την προώθηση οικολογικών προϊόντων, παροχή κινήτρων για την επίτευξη υψηλών στόχων ανακύκλωσης, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού. Επίσης να υποβάλλει προτάσεις για την πρόληψη και την μείωση παραγωγής των αποβλήτων, να ασχολείται με τον σχεδιασμό των προγραμμάτων ανακύκλωσης, να συμμετέχει σε αξιολογήσεις σχετικών προτάσεων και να συντονίζει την αποκομιδή των αποβλήτων.

6. Στατιστικά στοιχεία - βάση δεδομένων

6.1. Η συγκέντρωση, η επεξεργασία και η αξιολόγηση εναρμονισμένων στατιστικών στοιχείων - σε εθνικό επίπεδο - για τη ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων και η δημιουργία βάσης δεδομένων, αποσκοπούν:

- Στον καθορισμό μιας αξιοπιστής πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων

- Στην ασφαλή εκτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης ιδιαίτερα όσον αφορά στην επίτευξη των στόχων για την άσκηση περιβαλλοντικής πολιτικής με όσο το δυνατό χαμηλότερο δημόσιο και ιδιωτικό κόστος

- Στην αποφυγή επανάληψης αστοχιών και λαθών σχετικά με την διαχείριση των αποβλήτων

- Στη σωστή ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού για τα πλεονεκτήματα των διαφόρων μορφών διαχείρισης των αποβλήτων

- Στην εκπαίδευση του καταναλωτικού κοινού, ούτως ώστε να συμβάλουν και οι ίδιοι στην σταδιακή αλλαγή των σημερινών καταναλωτικών προτύπων

6.2. Η βάση δεδομένων σε εθνικό, περιφερειακό, νομαρχιακό ή τοπικό επίπεδο περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- Την υφιστάμενη δομή διαχείρισης

- Την αξιολόγηση / σύγκριση / ποσοτικοποίηση των μεθόδων διάθεσης

- Το είδος και την ποσότητα των αξιοποιήσιμων υλικών και του ρυπαντικού φορτίου.

- Το είδος την ποσότητα και ποιοτική σύσταση των αποβλήτων

- Την ύπαρξη τοπικής αγοράς αξιοποιήσιμων υλικών και τις δυνατότητες διαμόρφωσης νέων αγορών

- Τον σχεδιασμό των τοπικών φορέων διαχείρισης αποβλήτων και τις επιμερους προϋποθέσεις

37510442

25.7.75

Επίσημη Έφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Αριθ. Ν 194/39

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 15ης Ιουλίου 1975

περί των στερεών αποβλήτων

(75/442/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ίδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 100 και 235,

την πρόταση της Έπιτροπής,

τη γνώμη της Συνελεύσεως⁽¹⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Έπιτροπής⁽²⁾,

Έκτιμώντας:

δτι ή διαφορά μεταξύ των διατάξεων πού ήδη εφαρμόζονται ή καταρτίζονται στα διάφορα Κράτη Μέλη για τη διάθεση των αποβλήτων δύναται να δημιουργήσει άνισους όρους άνταγωνισμού και να έχει ως εκ τούτου άμεση επίπτωση επί της λειτουργίας της κοινής αγοράς· δτι επομένως πρέπει να γίνει στον εν λόγω τομέα ή έναρμόνιση των νομοθεσιών πού προβλέπεται στο άρθρο 100 της συνθήκης·

δτι υπάρχει ανάγκη να συνδυασθεί ή έναρμόνιση των νομοθεσιών με την κοινοτική δράση πού θά αποβλέπει στην πραγματοποίηση, με μία ευρύτερη ρύθμιση, ενός από τους στόχους της Κοινότητας στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος και της βελτιώσεως της ποιότητας της ζωής· δτι λοιπόν πρέπει να προβλεφθούν στο θέμα αυτό όρισμένες ειδικές διατάξεις· δτι, άφου οι απαιτούμενες πρός τουτό έξουσίες δράσεως δέν προβλέπονται από τη συνθήκη, πρέπει να γίνει χρήση του άρθρου 235 της συνθήκης·

δτι, βασικός στόχος κάθε ρυθμίσεως στον τομέα της διαθέσεως των αποβλήτων πρέπει να είναι ή προστασία της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος από τις επιδρασεις επιδράσεις πού προκαλούνται από τη συγκέντρωση, τη μεταφορά, την επεξεργασία, την εναποθήκευση και την απόθεση των αποβλήτων·

δτι πρέπει να ευνοηθεί ή ανάκτηση των αποβλήτων και ή χρησιμοποίηση των ανακτηθέντων υλικών, προκειμένου να διαφυλαχθούν οι φυσικοί πόροι·

δτι τό πρόγραμμα δράσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στον τομέα του περιβάλλοντος⁽³⁾ τονίζει την αναγκαιότητα κοινοτικών ενεργειών, συμπεριλαμβανομένης της έναρμονίσεως των νομοθεσιών·

δτι μία αποτελεσματική και σταθερή ρύθμιση για τη διάθεση των αποβλήτων, πού να μή δυσχεραίνει τις ένδοκοινοτικές συναλλαγές και να μή επηρεάζει τούς όρους του άνταγωνισμού, θά πρέπει να εφαρμόζεται στα άντικείμενα τά όποια αποβάλλει ο κάτοχος ή τά όποια ύποχρεούται να αποβάλλει δυνάμει των εν ισχύι έθνικών διατάξεων, έξαιρέσει των ραδιενεργών, όρυκτων και γεωργικών αποβλήτων, των πτωμάτων των ζώων, των χρησιμοποιηθέντων υδάτων, των αερίων και των αποβλήτων πού ύπόκεινται σε ειδική κοινοτική ρύθμιση·

δτι πρός διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος να προβλεφθεί ένα σύστημα χορηγήσεως άδειων για τις επιχειρήσεις οι όποιες επεξεργάζονται, εναποθηκεύουν ή αποθέτουν τά απόβλητα για λογαριασμό τρίτων, ένα σύστημα επιτηρήσεως των επιχειρήσεων οι όποιες διαθέτουν τά δικά τους απόβλητα και εκείνων οι όποιες περισυλλέγουν τά απορρίμματα άλλων, καθώς και ένα σχέδιο πού να καλύπτει τά βασικά στοιχεία πού πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τις διάφορες εργασίες διαθέσεως των αποβλήτων·

δτι τό τμήμα των δαπανών πού δέν καλύπτεται από την έκμετάλλευση των αποβλήτων πρέπει να αναλαμβάνεται σύμφωνα με την άρχη «ό ρυπαίνων πληρώνει»·

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Κατά την έννοια της παρούσας όδηγίας νοείται:

(1) ΕΕ αριθ. Α 32 της 11.2.1975, σ. 36.

(2) ΕΕ αριθ. Α 16 της 23.1.1975, σ. 12.

(3) ΕΕ αριθ. Α 112 της 20.12.1973, σ. 3.

Άρθρο 7

Τά Κράτη Μέλη λαμβάνουν τά αναγκαία μέτρα προκειμένου κάθε κάτοχος στερεών αποβλήτων:

- νά τά παραδίδει σέ ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα περιουλλογής ή σέ έπιχείρηση διαθέσεως, ή
- νά εξασφαλίζει ό ίδιος τή διάθεσή τους σύμφωνα μέ τά μέτρα τά λαμβανόμενα δυνάμει του άρθρου 4.

Άρθρο 8

Γιά τή συμμόρφωση πρós τά μέτρα πού λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 4, κάθε εγκατάσταση ή έπιχείρηση πού ασχολείται μέ τήν έπεξεργασία, έναποθήκευση ή απόθεση στερεών αποβλήτων γιά λογαριασμό τρίτων, όφείλει νά λάβει άδεια από τήν αρμόδια αρχή πού προβλέπει τό άρθρο 5, όσον αφορά:

- τόν τύπο καί τήν ποσότητα τών πρós έπεξεργασία αποβλήτων,
- τίς γενικές τεχνικές προδιαγραφές,
- τίς προφυλάξεις πού πρέπει νά λαμβάνονται,
- τά ένδεικτικά στοιχεία πού πρέπει νά προσκομίζονται κατόπιν αίτησεως τής αρμοδίας αρχής, ώς πρós τήν προέλευση τόν προορισμό καί τήν έπεξεργασία τών στερεών αποβλήτων, καθώς καί ώς πρós τόν τύπο καί τήν ποσότητά τους.

Άρθρο 9

Οί εγκαταστάσεις ή οί έπιχειρήσεις οί αναφερόμενες στό άρθρο 8 έλέγχονται περιοδικώς από τήν προβλεπόμενη στό άρθρο 5 αρμόδια αρχή, ιδίως ώς πρós τήν έκπληρωση τών προϋποθέσεων τής άδείας.

Άρθρο 10

Οί έπιχειρήσεις οί όποιες εξασφαλίζουν τή μεταφορά, τήν περιουλλογή, τήν έναποθήκευση, τήν απόθεση ή τήν έπεξεργασία τών δικών τους στερεών, καθώς καί εκείνες οί όποιες περιουλλέγουν ή μεταφέρουν γιά λογαριασμό τρίτων στερεά απόβλητα, έποπτεύονται από τήν αναφερομένη στό άρθρο 5 αρμόδια αρχή.

Άρθρο 11

Σύμφωνα μέ τήν αρχή «ό ρυπαίνων πληρώνει», ή δαπάνη γιά τή διάθεση τών στερεών αποβλήτων, μετά

από άφαίρεση τής ένδεχόμενης εισπράξεως του ποσού πρoσερχομένου από τήν έπεξεργασία το δαρύνει:

- τόν κάτοχο τόν παραδίδοντα στερεά απόβλητα φορέα περιουλλογής ή σέ έπιχείρηση προβλεπόμε από τό άρθρο 8·
- καί/ή τούς προηγούμενους κατόχους ή τόν παγωγό του προϊόντος πού παράγει τά στερεά απόβλητα.

Άρθρο 12

Ανά τριετία, τά Κράτη Μέλη συντάσσουν έκθεση πε τής καταστάσεως όσον αφορά τή διάθεση τών στερεών αποβλήτων στή χώρα τους καί τή διαβιβάζουν στή Έπιτροπή. Γιά τό σκοπό αυτό, οί εγκαταστάσεις ή έπιχειρήσεις οί αναφερόμενες στό άρθρο 8 καί 1 ύποχρεούνται νά ύποβάλλουν στήν αναφερόμενη σι άρθρο 5 αρμόδια αρχή τίς πληροφορίες σχετικά μέ τή διάθεση τών αποβλήτων. Η Έπιτροπή ένημερώνει ανά τριετία τό Συμβούλιο καί τή Συνέλευση περί τή έφαρμογής τής παρούσας όδηγίας.

Άρθρο 13

Τά Κράτη Μέλη θέτουν σέ ίσχύ τά αναγκαία μέτρα γι νά συμμορφωθούν πρós τήν παρούσα όδηγία έντό προθεσμίας είκοσι τεσσάρων μηνών από τής κοινοποίησης της καί ένημερώνουν σχετικά άμέσως τήν Έπιτροπή.

Άρθρο 14

Τά Κράτη Μέλη γνωστοποιούν στήν Έπιτροπή τέ κείμενο τών βασικών διατάξεων έσωτερικού δικαίου πού θεσπίζουν στόν τομέα πού διέπεται από τήν παρούσα όδηγία.

Άρθρο 15

Η παρούσα όδηγία άπενθύνεται στό Κράτη Μέλη.

Έγινε στίς Βρυξέλλες, στίς 15 Ιουλίου 1975.

Γιά τό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. RUMOR

ΟΔΗΓΙΑ 94/62/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 20ής Δεκεμβρίου 1994

για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,
και ιδίως το άρθρο 100 Α,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (2),

Αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου 189 Β της
συνθήκης (3),

Εκτιμώντας:

ότι θα πρέπει να εναρμονιστούν τα διάφορα εθνικά μέτρα για τη διαχείριση των συσκευασιών και των απορριμμάτων συσκευασίας προκειμένου, αφενός, να αποτραπουν ή να μειωθούν οι σχετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, επιτυγχάνοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος, και, αφετέρου, να διασφαλιστεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να αποφευχθούν εμπόδια στο εμπόριο καθώς και στρεβλώσεις και περιορισμοί του ανταγωνισμού εντός της Κοινότητας

ότι ο καλύτερος τρόπος αποφυγής της δημιουργίας αποβλήτων συσκευασιών είναι η μείωση του συνολικού όγκου συσκευασιών

ότι είναι σημαντικό, για τους στόχους της παρούσας οδηγίας, να τηρείται, ως γενική αρχή, το ότι τα μέτρα που λαμβάνονται σε ένα κράτος μέλος για την προστασία του περιβάλλοντος δεν θα πρέπει να επηρεάζουν αρνητικά τις δυνατότητες άλλων κρατών μελών να επιτύχουν τους στόχους της παρούσας οδηγίας

ότι ο περιορισμός του όγκου των απορριμμάτων αποτελεί προϋπόθεση για μια σταθερή και διαρκή ανάπτυξη, η οποία μνημονεύεται ρητά στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση

ότι η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει όλα τα είδη συσκευασιών που διατίθενται στην αγορά και όλα τα απορρίμματα συσκευασίας, ότι, ως εκ τούτου, η οδηγία 35/339/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 1995 για τις

συσκευασίες υγρών τροφίμων (4) θα πρέπει να καταργηθεί

ότι η συσκευασία έχει ζωτική κοινωνική και οικονομική αποστολή και, συνεπώς, τα μέτρα που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη άλλων σχετικών νομοθετικών απαιτήσεων που αφορούν την ποιότητα και τη μεταφορά συσκευασιών ή συσκευασμένων αγαθών

ότι, σύμφωνα με την κοινοτική στρατηγική για τη διαχείριση των απορριμμάτων, η οποία περιλαμβάνεται στο ψήφισμα του Συμβουλίου της 7ης Μαΐου 1990 σχετικά με την πολιτική διαχείρισης των αποβλήτων (5) και στην οδηγία 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1977 περί των στερεών αποβλήτων (6), η διαχείριση των συσκευασιών και των απορριμμάτων συσκευασίας θα πρέπει να περιλαμβάνει, ως πρώτη προτεραιότητα, την πρόληψη της δημιουργίας απορριμμάτων συσκευασίας και, ως περαιτέρω θεμελιώδεις αρχές, την επαναχρησιμοποίηση των συσκευασιών, την ανακύκλωση και άλλες μορφές ανάκτησης των απορριμμάτων συσκευασίας και, συνεπώς, τη μείωση της τελικής διάθεσης των απορριμμάτων αυτών

ότι, εν αναμονή των επιστημονικών και τεχνολογικών αποτελεσμάτων όσον αφορά τις διαδικασίες ανάκτησης, η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση θα πρέπει να επιλέγονται κατά προτεραιότητα, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεών τους στο περιβάλλον, ότι, προς τούτο, απαιτείται η δημιουργία συστημάτων στα κράτη μέλη, τα οποία να εξασφαλίζουν την επιστροφή των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή/και αποβλήτων συσκευασιών, ότι οι αναλύσεις του κύκλου ζωής πρέπει να παραωθούν το συντομότερο δυνατόν προκειμένου να δικαιολογήσουν τη θέσπιση μιας σαφούς ιεραρχίας μεταξύ των επαναχρησιμοποιήσιμων, των ανακυκλώσιμων και των ανακτησίμων συσκευασιών

ότι η πρόληψη της δημιουργίας των απορριμμάτων συσκευασίας πρέπει να πραγματοποιείται με κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοβουλιών που λαμβάνονται εντός των κρατών μελών, σύμφωνα με τους στόχους της παρούσας οδηγίας

ότι τα κράτη μέλη μπορούν να ενθαρρύνουν συστήματα επαναχρησιμοποίησης συσκευασιών οι οποίοι μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν κατά τρόπο αβλαβή για το περιβάλλον, σύμφωνα με τη συνθήκη, προκειμένου να ετωφεληθούν από τη συμβολή των συστημάτων αυτών στην προστασία του περιβάλλοντος

ότι, από περιβαλλοντική άποψη, η ανακύκλωση θα πρέπει να αποτελεί σημαντικό τμήμα της ανάκτησης, προκειμένου,

(1) ΕΕ αριθ. C 263 της 12. 10. 1992, σ. 1 και ΕΕ αριθ. C 285 της 21. 10. 1993, σ. 1.

(2) ΕΕ αριθ. C 129 της 10. 5. 1993, σ. 18.

(3) Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Ιουνίου 1993 (ΕΕ αριθ. C 194 της 19. 7. 1993, σ. 177). Κοινή θέση του Συμβουλίου της 4ης Μαρτίου 1994 (ΕΕ αριθ. C 137 της 19. 5. 1994, σ. 65) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 4ης Μαΐου 1994 (ΕΕ αριθ. C 205 της 25. 7. 1994, σ. 163). Επαρτηρώθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 1993 (ΕΕ αριθ. C 342 της 20. 12. 1993, σ. 15). Κοινό σχέδιο της επιτροπής συνδιαλλαγής της 3ης Νοεμβρίου 1994.

(4) ΕΕ αριθ. L 176 της 6. 7. 1985, σ. 18. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 91/692/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 377 της 31. 12. 1991, σ. 48).

(5) ΕΕ αριθ. C 122 της 18. 5. 1990, σ. 2.

(6) ΕΕ αριθ. L 194 της 25. 7. 1975, σ. 39. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 91/156/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 78 της 26. 3. 1991, σ. 32).

ότι έχει βασική σημασία όλοι όσοι σχετίζονται με την παραγωγή, τη χρήση, την εισαγωγή και τη διανομή συσκευασιών και συσκευασμένων προϊόντων να αποκτήσουν μεγαλύτερη επίγνωση του βαθμού στον οποίο οι συσκευασίες γίνονται απορριμμάτια, και ότι σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», να αποδέχονται την ευθύνη για τα απορριμμάτια αυτά: ότι η εκτόνωση και η εφαρμογή των προβλεπόμενων από την παρούσα οδηγία μέτρων θα πρέπει να προϋποθέτουν και να απαιτούν, όπου χρειάζεται, τη στενή συνεργασία όλων των εταιρών με πνεύμα συμμετοχής στην ευθύνη.

ότι οι καταναλωτές διαδραματίζουν κύριο ρόλο κατά τη διαχείριση των συσκευασιών και των απορριμμάτων συσκευασίας και ότι, επομένως, πρέπει να είναι επαρκώς ενημερωμένοι, ούτως ώστε να προσαρμόζουν τη συμπεριφορά και τη στάση τους.

ότι η ένταξη ενός ειδικού κεφαλαίου για τη διαχείριση των συσκευασιών και των απορριμμάτων συσκευασίας στα σχέδια διαχείρισης των αποβλήτων που προβλέπονται στην οδηγία 75/442/ΕΟΚ θα συμβάλλει στην αποτελεσματική εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

ότι, προκειμένου να διευκολυνθεί η υλοποίηση των στόχων της παρούσας οδηγίας, μπορεί να χρειαστεί να χρησιμοποιήσουν η Κοινότητα και τα κράτη μέλη οικονομικά μέσα σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης, έτσι ώστε να αποφευχθούν νέες μορφές προστατευτισμού.

ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν στην Επιτροπή, υπό την επιφύλαξη της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 28ης Μαρτίου 1983 για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών⁽¹⁾, τα σχέδια μέτρων που έχουν την πρόθεση να θεσπίσουν, πριν από τη θέσπισή τους, ούτως ώστε να μπορεί να διαπιστώνει κατά πόσον είναι σύμφωνα ή όχι με την παρούσα οδηγία.

ότι η Επιτροπή πρέπει να εξασφαλίσει, στα πλαίσια διαδικασίας επιτροπής, την εφαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο του συστήματος αναγνώρισης των συσκευασιών και των σχημάτων που σχετίζονται με σύστημα βάσης δεδομένων.

ότι είναι αναγκαίο να προβλεφθεί η δυνατότητα λήψης ειδικών μέτρων για την αντιμετώπιση τυχόν δυσκολιών που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, προσφεύγοντας, όπου χρειάζεται, στην ίδια διαδικασία επιτροπής.

ΕΞΕΛΟΞΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Στόχοι

1. Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στην εναρμόνιση των εθνικών μέτρων που αφορούν τη διαχείριση των συσκευασιών και των απορριμμάτων συσκευασίας, προκειμένου,

αφενός, να προληφθούν και να μειωθούν οι επιπτώσεις τους επί του περιβάλλοντος όλων των κρατών μελών καθώς και των τρίτων χωρών, εξασφαλίζοντας, με το τρόπο αυτό, υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος, και αφετέρου, να διασφαλιστεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να αποφευχθούν εμπόδα σε εμπόριο καθώς και στρεβλώσεις και περιορισμοί του ανταγωνισμού εντός της Κοινότητας.

2. Για το σκοπό αυτό η παρούσα οδηγία θεσπίζει μέτρα που αποσκοπούν, κατά πρώτη προτεραιότητα, στην πρόληψη της δημιουργίας απορριμμάτων συσκευασίας και, ως περιττέρω θεμελιώδεις αρχές, στην ανακύκλωση και σε άλλες μορφές ανάκτησης των απορριμμάτων συσκευασίας και, ως εναλλακτικά, στη μείωση της τελικής διάθεσης των απορριμμάτων αυτών.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία καλύπτει όλες τις συσκευασίες που διατίθενται στην αγορά της Κοινότητας και όλα τα απορριμμάτια συσκευασίας, που είτε έχουν χρησιμοποιηθεί είτε προέρχονται από τις βιομηχανίες, το εμπόριο, τα γραφεία, τα καταστήματα, τις υπηρεσίες, τα νοικοκυριά ή οποιαδήποτε άλλη πηγή, ανεξάρτητα από τα υλικά εκ των οποίων αποτελούνται.

2. Η παρούσα οδηγία ισχύει με την επιφύλαξη των υφιστάμενων ποσοτικών απαιτήσεων για τις συσκευασίες, όπως οι απαιτήσεις ασφαλείας, προστασίας της υγείας και της υγιεινής των συσκευασμένων προϊόντων ή των υφιστάμενων απαιτήσεων περί μεταφοράς, και με την επιφύλαξη των διατάξεων της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991 σχετικά με τα επικίνδυνα απόβλητα⁽²⁾.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

1. «συσκευασία»: κάθε προϊόν, κατασκευασμένο από οποιοδήποτε είδος υλικό και προοριζόμενο να χρησιμοποιείται για να περιέχει αγαθά και για την προστασία, τη διατήρηση, τη διάθεση και την παρουσίαση αγαθών, από πρώτες ύλες μέχρι επεξεργασμένα αγαθά, από τον παραγωγό μέχρι τον χρήστη ή τον καταναλωτή. Πρέπει να θεωρούνται ως συσκευασίες όλα τα είδη «μιας χρήσης» που χρησιμοποιούνται για τον ίδιο σκοπό.

Ως «συσκευασία» νοείται μόνον:

- η συσκευασία προς πώληση ή πρωτογενής συσκευασία, δηλαδή η συσκευασία η σχεδιασμένη κατά τρόπο που να αποτελεί, στο σημείο αγοράς, χωριστή μονάδα προς πώληση στον τελικό χρήστη ή καταναλωτή.
- η ομαδοποιημένη συσκευασία ή δευτερογενής συσκευασία, δηλαδή η συσκευασία η σχεδιασμένη κατά τρόπο που να αποτελεί, στο σημείο αγοράς,

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 109 της 26. 4. 1983, σ. 3. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 92/400/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 221 της 6. 3. 1992, σ. 55).

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 377 της 31. 12. 1991, σ. 20.

- α) όχι αργότερα από πεντε έτη από την ημερομηνία μέχρι την οποία πρέπει να έχει γίνει η θέση σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, πρέπει να ανάγκασται το 50 % τουλάχιστον και το 65 % το πολύ του βάρους των απορριμμάτων συσκευασίας³
- β) στο πλαίσιο του γενικού αυτού ποσοτικού στόχου και εντός της ίδιας προθεσμίας, πρέπει να ανακυκλώνεται το 25 % τουλάχιστον και το 45 % το πολύ και οπωσδήποτε το 15 % κατά βάρος κάθε υλικού συσκευασίας, του βάρους του συνόλου των υλικών συσκευασίας που περιέχονται στα απορρίμματα συσκευασίας
- γ) όχι αργότερα από δέκα έτη από την ημερομηνία θέσης σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, ένα ποσοστό των απορριμμάτων συσκευασίας πρέπει να ανακτάται και να ανακυκλώνεται. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται από το Συμβούλιο σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο β) με σκοπό την ουσιαστική αύξηση των ποσοτικών στόχων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β).

2. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν, όπου χρειάζεται, τη χρήση υλικών που προέρχονται από ανακυκλωμένα απορρίμματα συσκευασίας για την παραγωγή συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

3. α) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, βάσει ενδιάμεσης έκθεσης της Επιτροπής, και τέσσερα χρόνια από την ημερομηνία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α), εξετάζει βάσει της τελικής έκθεσης τις πρακτικές εμπειρίες των κρατών μελών κατά την επιδίωξη των ποσοτικών στόχων και των στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β) και στην παράγραφο 2 καθώς και τα πορίσματα της επιστημονικής έρευνας και των τεχνικών αξιολογήσης, όπως είναι οι οικολογικοί απολογισμοί.

β) Όχι αργότερα από έξι μήνες πριν το τέλος της πρώτης πενταετούς φάσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής, καθορίζει ποσοτικούς στόχους για τη δεύτερη πενταετή φάση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ). Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται αργότερα κάθε πέντε έτη.

4. Τα μέτρα και οι ποσοτικοί στόχοι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β) δημοσιεύονται από τα κράτη μέλη και αποτελούν ανακείμενο ενημερωτικής εκστρατείας προς το ευρύ κοινό και τους οικονομικούς παράγοντες.

5. Η Εσθονία, η Ιρλανδία και η Πορτογαλία, λόγω της ειδικής τους κατάστασης, δηλαδή, αντίστοιχα του μεγάλου αριθμού μικρών νησιών, της παρουσίας αγροτικών και υρεινών περιοχών και του σημερινού χαμηλού επιπέδου απανάλησης συσκευασιών, μπορούν να αποφασίσουν:

1) να επιτύχουν, όχι αργότερα από πέντε χρόνια από την ημερομηνία θέσης σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, χαμηλότερους ποσοτικούς στόχους από αυτούς που ορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β), αλλά πρέπει τουλάχιστον να επιτύχουν το 50 % όσον αφορά την ανάκτηση

α) αναβάλουν ταυτόχρονα την επίτευξη των ποσοτικών στόχων της παραγράφου 1 στοιχεία α) και β), σε μεταγενέστερη ημερομηνία, η οποία πάντως δεν θα πρέπει να υπερβαίνει την 31η Δεκεμβρίου 2005

6. Στα κράτη μέλη, τα οποία έχουν θεσπίσει ή πρόκειται να θεσπίσουν προγράμματα, που ξεπερνούν τους ποσοτικούς στόχους της παραγράφου 1 στοιχεία α) και β) και τα οποία προβλέπουν για το σκοπό αυτό κατάλληλες δυνατότητες ανακύκλωσης και ανάκτησης, επιτρέπεται να επιδιώξουν τους ποσοτικούς στόχους αυτούς για μια υψηλότερο επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα θα αποφεύγουν στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά και δεν θα παρεμποδίσουν τα άλλα κράτη μέλη να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή. Η Επιτροπή επαβεβαιώνει τα μέτρα αυτά, αφού διαπιστώσει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ότι συνάδουν προς τις προαναφερόμενες αρχές και δεν αποτελούν αυθαίρετο μέσο διάκρισης ή συγκεκριμένου περιορισμού του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών.

Άρθρο 7

Συστήματα επιστροφής, συλλογής και ανάκτησης

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διαφαλίσουν ότι καθιερώνονται συστήματα προκειμένου να επιτυγχάνεται

α) η επιστροφή ή/και η συλλογή χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή/και απορριμμάτων συσκευασίας από τον καταναλωτή ή άλλο τελικό χρήστη ή από το ρεύμα των απορριμμάτων, προκειμένου να διαχετεύονται προς τις πλέον ενόδευτες εναλλακτικές λύσεις διαχείρισης απορριμμάτων

β) η εταναχρησιμοποίηση ή η ανάκτηση, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης, των συλλεγόμενων συσκευασιών ή/και απορριμμάτων συσκευασίας

για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία.

Τα συστήματα αυτά πρέπει να επιτρέπουν τη συμμετοχή των οικονομικών παραγόντων των συγκεκριμένων τομέων καθώς και των αρμόδιων δημόσιων αρχών. Τα συστήματα αυτά εφαρμόζονται επίσης για τα εισαγόμενα προϊόντα, υπό συνθήκες που δεν εσάγουν διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των λεπτομερειών που ισχύουν και των τυχόν τελών που επιβάλλονται για την πρόσβαση στα συστήματα και σχεδιάζονται κατά τρόπον ώστε να αποφεύγονται εμπόδια στο εμπόριο ή στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, σύμφωνα με τη συνθήκη.

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αποτελούν μέρος μιας πολιτικής που καλύπτει όλες τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, και λαμβάνουν ιδίως υπόψη τις απαιτήσεις σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας, ασφαλείας και υγιεινής των καταναλωτών, της προστασίας της ποιότητας, της γνησιότητας και των τεχνικών χαρακτηριστικών των συσκευασμένων αγαθών και των χρησιμοποιούμενων υλικών, καθώς και της προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας.

Άρθρο 8

Σήμανση και σύστημα αναγνώρισης

1. Το Συμβούλιο αποφασίζει, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στη συνθήκη και όχι αργότερα από δύο έτη έπειτα από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, για τη σήμανση των συσκευασιών.

- τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες δεν εφαρμόζονται στα ανακυκλωμένα υλικά και στα κυκλώματα προϊόντων που βρίσκονται σε κλειστή και ελεγχόμενη αλυσίδα, τα ανωτέρω επίπεδα συγκέντρωσης,
- τους τύπους συσκευασίας που απαλλάσσονται από την απαίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 τρίτη περίπτωση.

Άρθρο 12

Συστήματα πληροφορικής

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζουν ότι δημιουργούνται κατά εναρμονισμένο τρόπο βάσεις δεδομένων για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας όπου τυχόν δεν υπάρχουν ήδη, προκειμένου να βοηθήσουν ώστε τα κράτη μέλη και η Επιτροπή να είναι σε θέση να παρακολουθούν την εφαρμογή των στόχων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία.

2. Για το σκοπό αυτό, οι βάσεις δεδομένων παρέχουν ιδίως πληροφορίες ως προς την έκταση, τα χαρακτηριστικά και την εξέλιξη της ροής συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασίας (συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για τον τοξικό ή επικίνδυνο χαρακτήρα των υλικών συσκευασίας και των συστατικών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή τους) σε κάθε κράτος μέλος.

3. Για την εναρμόνιση των χαρακτηριστικών και της παρουσίας των παρεχόμενων δεδομένων και προσκεμένου τα δεδομένα των κρατών μελών να είναι συμβατά μεταξύ τους, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τα διαθέσιμα δεδομένα τους χρησιμοποιώντας σχήματα που εγκρίνει η Επιτροπή, ένα έτος μετά την ημερομηνία θέσπισης της παρούσας οδηγίας, βάσει του παραρτήματος III, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 21.

4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις όσον αφορά την παροχή λεπτομερών δεδομένων.

5. Τα λαμβανόμενα δεδομένα παρέχονται με τις εθνικές εκθέσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 17 στις μεταγενέστερες εκθέσεις γίνεται ενημέρωση των δεδομένων αυτών...

6. Τα κράτη μέλη απαιτούν από όλους τους ενδιαφερομένους οικονομικούς παράγοντες να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές τα αξιόπιστα δεδομένα που αφορούν τον τομέα τους, τα οποία απαιτούνται δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 13

Ενημέρωση για τους χρήστες συσκευασιών

Εντός προθεσμίας δύο ετών από την ημερομηνία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 22, τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι χρήστες συσκευασιών, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των καταναλωτών, λαμβάνουν τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με:

- τα συστήματα επιστροφής, συλλογής και ανάκτησης που έχουν στη διάθεσή τους,
- το ρόλο τους ως παραγόντων συμβολής στην επαναχρησιμοποίηση, την ανάκτηση και την ανακύκλωση των συσκευασιών και των απορριμμάτων συσκευασίας,
- τη σημασία των σημάτων στις συσκευασίες που υπάρχουν στην αγορά,
- τα προσήκοντα στοιχεία των σχεδίων διαχείρισης συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασίας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 14.

Άρθρο 14

Σχέδια διαχείρισης

Σύμφωνα με τους στόχους και τα μέτρα που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν σε σχέδια διαχείρισης αποβλήτων που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ, ειδικό κεφάλαιο για τη διαχείριση των συσκευασιών και των απορριμμάτων συσκευασίας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που λαμβάνονται βάσει των άρθρων 4 και 5.

Άρθρο 15

Οικονομικά μέσα

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας βάσει των σχετικών διατάξεων της συνθήκης, εγκρίνει οικονομικά μέσα προσκεμένου να προωθήσει την υλοποίηση των στόχων της παρούσας οδηγίας. Ελλείψει τέτοιων μέτρων, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν, σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν την πολιτική της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος, μεταξύ άλλων της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», και τηρουμένων των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συνθήκη, μέτρα για την υλοποίηση των αυτών στόχων.

Άρθρο 16

Κοινοποίηση

1. Υπό την επιφύλαξη της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ, προτού θεσπίσουν τέτοια μέτρα, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα σχέδια των μέτρων, που προαδενται να θεσπίσουν στα πλαίσια της παρούσας οδηγίας, πλην των μέτρων φορολογικού χαρακτήρα, αλλά συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών προδιαγραφών οι οποίες συνδέονται με φορολογικά μέτρα τα οποία ενθαρρύνουν την τήρηση των τεχνικών αυτών προδιαγραφών, προκειμένου αυτή να είναι σε θέση να τα εξετάσει υπό το φως των υφιστάμενων διατάξεων, ακολουθώντας σε κάθε περίπτωση τη διαδικασία της προαναφερόμενης οδηγίας.

2. Εάν το προτεινόμενο μέτρο αποτελεί επίσης τεχνικό ζήτημα κατά την έννοια της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ, το οικείο κράτος μέλος μπορεί να δηλώσει, όταν ακολουθεί τη διαδικασία κοινοποίησης που αναφέρεται στην παρούσα οδηγία, ότι η κοινοποίηση ισχύει επίσης και για την οδηγία 83/189/ΕΟΚ.

Άρθρο 23

Η οδηγία 85/359/ΕΟΚ καταργείται από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 1.

Άρθρο 24

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 25

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 20 Δεκεμβρίου 1994.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

K. HÄNSCH

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

K. KINKEL

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ

Για τα πλαστικά χρησιμοποιείται αρίθμηση από 1 έως 19, για το χαρτί και το χαρτόνι από 20 έως 39, για τα μέταλλα από 40 έως 49, για το ξύλο από 50 έως 59, για τις υφαντικές ύλες από 60 έως 69, για το γυαλί από 70 έως 79.

Η αναγνώριση μπορεί επίσης να γίνεται με βάση τη συντομογραφία για το ή τα χρησιμοποιούμενο(-α) υλικό(-α) (παραδείγματος χάριν HDPE: πολυαιθυλένιο υψηλής πυκνότητας). Για την αναγνώριση των υλικών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί αρίθμηση ή συντομογραφίες ή και τα δύο. Οι ανωτέρω μέθοδοι αναγνώρισης πρέπει να αναγράφονται στο κέντρο ή κάτω από το σύμβολο που υποδεικνύει την επαναχρησιμοποιήσιμη ή την ανακτήσιμη φύση της συσκευασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΣΤΙΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ
(ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΩΤΕΡΩ ΠΙΝΑΚΕΣ 1 ΕΩΣ 4)

1. Όσον αφορά τις πρωτογενείς, δευτερογενείς και τριτογενείς συσκευασίες:
 - α) ποσότητες, για κάθε μεγάλη κατηγορία υλικών, των συσκευασιών που καταναλώνονται εντός της χώρας (ποσότητες παραχθείσες + εισαχθείσες — εξαχθείσες) (πίνακας 1).
 - β) επαναχρησιμοποιούμενες ποσότητες (πίνακας 2).
2. Όσον αφορά τα οικιακά και μη οικιακά απορρίμματα συσκευασίας:
 - α) ποσότητες, για κάθε μεγάλη κατηγορία υλικών, των οποίων η ανάκτηση και η διάθεση έγινε εντός της χώρας (ποσότητες παραχθείσες + εισαχθείσες — εξαχθείσες) (πίνακας 3).
 - β) ανακυκλωμένες και ανακτώμενες ποσότητες, για κάθε μεγάλη κατηγορία υλικών (πίνακας 4).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Ποσότητες συσκευασιών (πρωτογενών, δευτερογενών και τριτογενών) που καταναλώνονται εντός της χώρας

	Παραγωγή (σε τόνους)	- Εξαχθείσες (σε τόνους)	+ Εισαχθείσες (σε τόνους)	= Σύνολο
Γυαλί				
Πλαστικό				
Χαρτί/Χαρτόνι (συμπεριλαμβανομένων σύνθετων)				
Μέταλλα				
Ξύλο				
Άλλα				
Σύνολο				

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Ποσότητες απορριμμάτων συσκευασίας των οποίων η ανάκτηση και η διάθεση γίνεται εντός της χώρας

	Παραγωγή αποβλήτων σε τόνους	- Εξαγωγές αποβλήτων σε τόνους	+ Εισαγωγές αποβλήτων σε τόνους	= Σύνολο
Οικιακά απορρίμματα				
Γυαλί συσκευασίας				
Πλαστικά συσκευασίας				
Χαρτί/Χαρτόνι συσκευασίας				
Σύνθετα χαρτόνια συσκευασίας				
Μέταλλα συσκευασίας				
Ξύλο συσκευασίας				
Σύνολο οικιακών απορριμμάτων συσκευασίας				
Μη οικιακά απορρίμματα				
Γυαλί συσκευασίας				
Πλαστικά συσκευασίας				
Χαρτί/Χαρτόνι συσκευασίας				
Σύνθετα χαρτόνια συσκευασίας				
Μέταλλα συσκευασίας				
Ξύλο συσκευασίας				
Σύνολο μη οικιακών απορριμμάτων συσκευασίας				

ΦΑΚΕΛΟΣ 3

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

3.1. ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ			
1.	ΟΔΗΓΙΑ 75/442	Περί των στερεών αποβλήτων	Απορρίμματα
2.	ΟΔΗΓΙΑ 79/409	Περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών	Φυσικό Περιβάλλον
3.	ΟΔΗΓΙΑ 82/501	Περί του κινδύνου ατυχημάτων μεγάλης έκτασης τον οποίον περικλείουν ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες	Υγιεινή & Ασφάλεια
4.	ΟΔΗΓΙΑ 92/43	Για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και γλωρίδας	Φυσικό Περιβάλλον
5.	ΟΔΗΓΙΑ 94/62	Για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας	Απορρίμματα
6.	ΟΔΗΓΙΑ 96/82	Για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (τροποποίηση της Οδηγίας 82/501/ΕΟΚ/24.6.82)	Υγιεινή & Ασφάλεια
7.	ΟΔΗΓΙΑ 97/11	Περί τροποποίησης της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ "για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον"	Γενικά

3.2. ΝΟΜΟΙ

1.	N. 1335/83	Κύρωση Διεθνούς Σύμβασης για τη διατήρηση της αγρίας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης (ΦΕΚ 32 Α/14.3.83)	Φυσικό Περιβάλλον
2.	N. 1650/86	Για την προστασία του περιβάλλοντος (ΦΕΚ 160 Α/18.10.86)	Γενικά
3.	N. 1568/86	Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων (ΦΕΚ 177 Α/18.10.86)	Υγιεινή & Ασφάλεια
4.	N. 1739/87	Διαχείριση των υδατικών πόρων και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 201 Α/20.11.87)	Διαχείριση Υδάτων
5.	N. 1751/88	Κύρωση Πρωτοκόλλου τροποποιητικού της Σύμβασης Ραμσάρ 1971 για την προστασία των διεθνούς ενδιαφέροντος υγροτόπων ιδίως ως υδροβιότοπων (ΦΕΚ 26 Α/9.2.88)	Φυσικό Περιβάλλον
6.	N. 1818/88	Κύρωση της σύμβασης της Βιέννης του 1985 για την προστασία της στρωβόλας του όζοντος και του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ του 1987 για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στρωβόλα του όζοντος (ΦΕΚ 253 Α/15.11.88)	Ατμόσφαιρα
7.	N. 1950/91	Κύρωση των τροποποιήσεων της Σύμβασης Ραμσάρ (1971) για την προστασία των διεθνούς ενδιαφέροντος υγροτόπων ιδίως ως υδροβιότοπων (ΦΕΚ 84 Α/31.5.91)	Φυσικό Περιβάλλον
8.	N. 2204/94	Κύρωση σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα (ΦΕΚ 59 Α/15.4.94)	Φυσικό Περιβάλλον
9.	N. 2242/94	Πολεοδόμηση Περιοχών δεύτερης κατοικίας σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου, προστασία φυσικού δομημένου περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 162 Α/3.10.94)	Γενικά
10.	N. 2647/98	Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στις Περιφέρειες και την Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 237 Α/22.10.98)	Διαχείριση Υδάτων
11.	N. 2742/99	Χωροταξικός σχεδιασμός και σεισμός ανάπτυξη και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 207 Α/7.10.99)	Χωροταξικός σχεδιασμός & σεισμός ανάπτυξη

3.3. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

1.	Ν.Δ. 191/74	Περί κυρώσεως της εν Ραμσάρ του Ιράν κατά την 2αν Φεβρουαρίου 1971 υπογραφείσης Διεθνούς Συμφωνίας περί προστασίας των διεθνούς ενδιαφέροντος υγροτόπων ιδία ως υγροβιοτοπων (ΦΕΚ 330 Α/20.11.74)	Φυσικό Περιβάλλον
2.	Π.Δ. 922/77	Περί απαγορεύσεως της χρήσεως πετρελαίου τύπου μαζούτ σε κτιριακές εγκαταστάσεις καύσεως (ΦΕΚ 315 Α/14.10.77)	Ατμόσφαιρα
3.	Π.Δ. 78/88	Καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων ίδρυσης και λειτουργίας συνεργείων συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων, καθώς και της διαδικασίας χορήγησης αδειών ίδρυσης και λειτουργίας αυτών (ΦΕΚ 34 Α/25.2.1988)	Λοιπά
4.	Π.Δ. 85/91	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους στο θόρυβο κατά την εργασία, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 86/188/ΕΟΚ (ΦΕΚ 38 Α/18.3.91)	Υγιεινή & Ασφάλεια
5.	Π.Δ. 416/91	Τροποποίηση διατάξεων του Π.Δ. 78/1988 "Καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων ίδρυσης και λειτουργίας συνεργείων συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων, καθώς και της διαδικασίας χορήγησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας αυτών (34 Α)" (ΦΕΚ 152 Α/11.10.91)	Λοιπά
6.	Π.Δ. 28/93	Καθορισμός αρμοδιοτήτων που διατηρούνται από τον Υπουργό και τις περιφερειακές υπηρεσίες διανομαρχιακού επιπέδου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ 9 Α/5.2.93)	Γενικά
7.	Π.Δ. 256/98	Συμπλήρωση των διατάξεων του Π.Δ. 541/78 (116 Α) "Περί κατηγοριών μελετών" (ΦΕΚ 190 Α/12.8.98)	Γενικά

3.4. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

1.	Υ.Α. 20/2/86	Ποιότητα του πόσιμου νερού, σε συμμόρφωση προς την 80/778 οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 15.7.80 (ΦΕΚ 53 Β/20.2.86)	Διαχείριση Υδάτων
2.	Υ.Α. 18187/272/88	Καθορισμός μέτρων και περιορισμών για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης που περικλείουν ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες (ΦΕΚ 126 Β/3.3.88)	Υγιεινή & Ασφάλεια
3.	Υ.Α. 57520/4535/90	Εργασίες συντήρησης, όροι λειτουργίας και καθορισμός καυσίμου για τις εστίες καύσης αεροκλιβάνων (ΦΕΚ 597 Β/13.9.90)	Ατμόσφαιρα
4.	Υ.Α. 8243/1113/91	Καθορισμός μέτρων και μεθόδων για την πρόληψη και μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος από εκπομπές αιμάντων (ΦΕΚ 138 Β/8.3.91)	Ατμόσφαιρα
5.	Υ.Α. 11166/91	Τροποποίηση του άρθρου 2 της 57520/4535 Υπουργικής Απόφασης "Εργασίες συντήρησης, όροι λειτουργίας και καθορισμός καυσίμου για τις εστίες καύσης αεροκλιβάνων (ΦΕΚ 597 Β/90)" (ΦΕΚ 310 Β/8.5.91)	Ατμόσφαιρα
6.	Υ.Α. 82805/2224/93	Καθορισμός μέτρων και όρων για την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προέρχεται από εγκαταστάσεις καύσης αστικών αποβλήτων (ΦΕΚ 699/Β/93)	Απορρίμματα
7.	Υ.Α. 77119/4607/93	Τροποποίηση και συμπλήρωση της 18187/272/1988 Κοινής Υπουργικής Απόφασης "Καθορισμός μέτρων και περιορισμών για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης που περικλείουν ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες (Β' 126)" (ΦΕΚ 532 Β/19.7.93)	Υγιεινή & Ασφάλεια
8.	Υ.Α. 77921/1440/95	Ελεύθερη πρόσβαση του κοινού στις δημόσιες αρχές για πληροφορίες σχετικά με το περιβάλλον (ΦΕΚ 795 Β/14.9.95)	Γενικά
9.	Υ.Α.01/98012/2001/96	Καθορισμός μέτρων και όρων για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτέλαιων (ΦΕΚ 40 Β/19.1.96)	Τοξικά – Επικίνδυνα Απόβλητα
10.	Υ.Α. 30557/96	Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της ΚΥΑ 69269/5387/90 (ΦΕΚ 136 Β/6.3.96)	Γενικά
11.	Υ.Α. 69728/824/96	Μέτρα και όροι για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων (ΦΕΚ 358 Β/17.5.96)	Απορρίμματα
12.	Υ.Α. 76802/1033/96	Τροποποίηση και συμπλήρωση της 58751/2370/93 Κοινής Υπουργικής Απόφασης "Καθορισμός μέτρων και όρων για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προέρχεται από μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης (Β 264)" (ΦΕΚ 596 Β/19.7.96)	Ατμόσφαιρα
13.	Υ.Α. 84230/96	Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της ΚΥΑ 69269/5387/90 (ΦΕΚ 906 Β/24.9.96)	Γενικά
14.	Υ.Α. 10245/713/97	Μέτρα και όροι για τον έλεγχο των εκπομπών πετρελίων οργανικών ουσιών (VOC) που προέρχονται από την αποθήκευση βενζίνης και τη διάθεσή της από τις τερματικές εγκαταστάσεις στους σταθμούς διανομής καυσίμων (ΦΕΚ 311 Β/16.4.97)	Ατμόσφαιρα

15.	Υ.Α. 16190/1335/97	Μέτρα και όροι για την προστασία των νερών από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης (ΦΕΚ 519 Β/25.6.97)	Διαχείριση Υδάτων
16.	Υ.Α. 19396/1546/97	Μέτρα και όροι για τη διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων (ΦΕΚ 604 Β/18.7.97)	Τοξικά – Επικινδύνα Απόβλητα
17.	Υ.Α. 113944/97	Εθνικός σχεδιασμός διαχείρισης στερεών αποβλήτων (Γενικές κατευθύνσεις της πολιτικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων) (ΦΕΚ 1016 Β/17.11.97)	Απορρίμματα
18.	Υ.Α. 114218/97	Κατάρτιση πλαισίου προδιαγραφών και γενικών προγραμμάτων διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΦΕΚ 1016 Β/17.11.97)	Απορρίμματα
19.	Κ.Υ.Α. Ε1β/301/64	Περί συλλογής, αποκομιδής και διάθεσης απορριμμάτων (ΦΕΚ 63 Β/14.2.64)	Απορρίμματα
20.	Κ.Υ.Α. Ε1β/221/65	Περί διάθεσης λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων (ΦΕΚ 138 Β/24.2.65)	Αποχέτευση / επεξεργασία λυμάτων (η και αποβλήτων) - Αποχέτευση ομβριών / αντιπλημμυρικά έργα
21.	Κ.Υ.Α. 71560/3053/85	Διάθεση των χρησιμοποιούμενων ορυκτέλαιων σε συμμόρφωση προς την οδηγία 75/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 16.6.75 (ΦΕΚ 665 Β/1.11.85)	Τοξικά – Επικινδύνα Απόβλητα
22.	Κ.Υ.Α. 72751/3054/85	Τοξικά και επικινδύνα απόβλητα και εξάλειψη πολυχλωροφαινολυίων και πολυχλωροτριφαινολυίων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 78/319/ΕΟΚ και 76/403/ΕΟΚ των Συμβουλίων της 20.3.78 και 6.4.76 (ΦΕΚ 665 Β/1.11.85)	Τοξικά – Επικινδύνα Απόβλητα
23.	Κ.Υ.Α. 46399/1352/86	Απαιτούμενη ποιότητα των επιφανειακών νερών που προορίζονται για: "πόσιμα", "κολύμβηση", "διαβίωση ψαριών σε γλυκά νερά" και "καλλιέργεια και αλιεία οστρακοειδών", μέθοδοι μέτρησης, συχνότητα δειγματοληψίας και ανάλυση των επιφανειακών νερών που προορίζονται για πόσιμα, σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 75/440/ΕΟΚ, 76/160/ΕΟΚ, 78/659/ΕΟΚ, 79/923/ΕΟΚ και 79/869/ΕΟΚ (ΦΕΚ 438 Β/3.7.86)	Διαχείριση Υδάτων
24.	Κ.Υ.Α. 49541/1421/86	Στερεά απόβλητα σε συμμόρφωση με την οδηγία 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 1975 (ΦΕΚ 444 Β/9.7.86)	Απορρίμματα
25.	Κ.Υ.Α. 18186/271/88	Μέτρα και περιορισμοί για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και ειδικότερα καθορισμός ορισκών τιμών των επικινδύνων ουσιών στα υγρά απόβλητα (ΦΕΚ 126 Β/3.3.88)	Τοξικά – Επικινδύνα Απόβλητα
26.	Κ.Υ.Α. 26857/553/88	Μέτρα και περιορισμοί για την προστασία των υπογείων νερών από απορριψείς ορισμένων επικινδύνων ουσιών (ΦΕΚ 196 Β/6.4.88)	Τοξικά – Επικινδύνα Απόβλητα

27.	Κ.Υ.Α. 69001/1921/88	Έγκριση τύπου ΕΟΚ για την οριακή τιμή στάθμης θορύβου μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου και ειδικότερα των μηχανοκίνητων αεροσυμπιεστών, των πυργογερανών, των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών συγκόλλησης, των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών ισχύος και των φορητών συσκευών θραύσης σκυροδέματος και αεροσφυρών (ΦΕΚ 751 Β/18.10.88)	Λοιπά
28.	Κ.Υ.Α. Φ.16/6631/89	Προσδιορισμός κατώτατων και ανώτατων ορίων των αναγκαίων ποσοτήτων για την ορθολογική χρήση νερού στην ύδρευση (ΦΕΚ 428 Β/2.6.89)	Διαχείριση Υδάτων
29.	Κ.Υ.Α. 69269/5387/90	Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.), καθορισμός περιεχομένου ειδικών περιβαλλοντικών μελετών (Ε.Π.Μ.) και λοιπές συναφείς διατάξεις, σύμφωνα με το Ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 678 Β/25.10.90)	Γενικά
30.	Κ.Υ.Α. 75308/5512/90	Καθορισμός τρόπου ενημέρωσης των πολιτών και φορέων εκπροσώπησης τους για το περιεχόμενο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων των έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του Ν. 1650/86 (ΦΕΚ 691 Β/2.11.90)	Γενικά
31.	Κ.Υ.Α. 55648/2210/91	Μέτρα και περιορισμοί για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και ειδικότερα καθορισμός οριακών τιμών των επικινδύνων ουσιών στα υγρά απόβλητα (ΦΕΚ 323 Β/13.5.91)	Τοξικά - Επικίνδυνα Απόβλητα
32.	Κ.Υ.Α. 80568/4225/91	Μέθοδοι, όροι και περιορισμοί για την χρησιμοποίηση στην γεωργία της λάσπης που προέρχεται από επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων (ΦΕΚ 641 Β/7.8.91)	Απορρίμματα
33.	Κ.Υ.Α. 10537/93	Καθορισμός αντιστοιχίας της κατάταξης των βιομηχανικών-βιοτεχνικών δραστηριοτήτων της ΚΥΑ 69269/90 με την αναφερόμενη στις πολεοδομικές ή και σε άλλες διατάξεις διάκριση των δραστηριοτήτων σε χαμηλή, μέση και υψηλή όχληση (ΦΕΚ 139 Β/11.3.93)	Γενικά
34.	Κ.Υ.Α. 58751/2370/93	Καθορισμός μέτρων και όρων για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προέρχεται από μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης (ΦΕΚ 264 Β/15.4.93)	Ατμόσφαιρα
35.	Κ.Υ.Α. 11535/93	Επιτρεπόμενα είδη καυσίμων στις βιομηχανικές, βιοτεχνικές και συναφείς εγκαταστάσεις στους αποτεφρωτήρες νοσηλευτικών μονάδων και μέτρα για τις ανοικτές εστίες καύσης (ΦΕΚ 328 Β/6.5.93)	Ατμόσφαιρα
36.	Κ.Υ.Α. 10315/93	Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με την λειτουργία των σταθερών εστιών καύσης για την θέρμανση κτιρίων και νερού (ΦΕΚ 369 Β/24.5.93)	Ατμόσφαιρα
37.	Κ.Υ.Α. 1661/94	Τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων της υπ' αριθμ. 69269/5387 Κοινής Απόφασης Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Τουρισμού (Τουριστικές Εγκαταστάσεις) (ΦΕΚ 786 Β/20.10.94)	Γενικά
38.	Κ.Υ.Α. 95209/94	Μεταβίβαση αρμοδιότητας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για ορισμένες δραστηριότητες και έργα της πρώτης (Α) κατηγορίας έργων και δραστηριοτήτων του άρθρου 3 του Ν. 1650/1986 στους Νομάρχες (ΦΕΚ 871 Β/23.11.94)	Γενικά

39.	Κ.Υ.Α. 21631/95	Ανάθεση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για ορισμένα έργα ή δραστηριότητες της πρώτης (Α) κατηγορίας του άρθρου 3 του Ν. 1650/1986 στους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών της Χώρας, εξαιρουμένης της Περιφέρειας Αττικής (Πτηνοκτηνοτροφικές Εγκαταστάσεις) (ΦΕΚ 341 Β/21.6.95)	Γενικά
40.	Κ.Υ.Α. 24635/95	Ανάθεση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για ορισμένες δραστηριότητες της πρώτης (Α) κατηγορίας του άρθρου 3 του Ν. 1650/1986 στους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών της Χώρας, εξαιρουμένης της Περιφέρειας Αττικής (Τουριστικές εγκαταστάσεις) (ΦΕΚ 755 Β/31.8.95)	Γενικά
41.	Κ.Υ.Α. 82743/95	Ανάθεση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για ορισμένα έργα ή δραστηριότητες της πρώτης (Α) κατηγορίας του άρθρου 3 του Ν. 1650/1986 στους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών της Χώρας, εξαιρουμένης της Περιφέρειας Αττικής (Οδικά Έργα) (ΦΕΚ 811 Β/20.9.95)	Γενικά
42.	Κ.Υ.Α. 82742/95	Ανάθεση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για ορισμένα έργα ή δραστηριότητες της πρώτης (Α) κατηγορίας του άρθρου 3 του Ν. 1650/1986 στους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών της χώρας (Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων) (ΦΕΚ 821 Β/25.9.95)	Γενικά
43.	Κ.Υ.Α. 47159/96	Ανάθεση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για ορισμένα έργα ή δραστηριότητες της πρώτης (Α) κατηγορίας του άρθρου 3 του Ν. 1650/1986 στους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών της Χώρας, εξαιρουμένης της Περιφέρειας Αττικής (Λιμενικά έργα) (ΦΕΚ 461 Β/17.6.96)	Γενικά
44.	Κ.Υ.Α. 84229/96	Ανάθεση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για ορισμένα έργα ή δραστηριότητες της πρώτης (Α) κατηγορίας του άρθρου 3 του Ν. 1650/1986 στους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών της Χώρας, εξαιρουμένης της Περιφέρειας Αττικής (Γεωτρήσεις - Υδροηλεκτρικά έργα) (ΦΕΚ 906 Β/24.9.96)	Γενικά
45.	Κ.Υ.Α. 82819/97	Ανάθεση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για ορισμένα έργα ή δραστηριότητες της πρώτης (Α) κατηγορίας του άρθρου 3 του Ν. 1650/1986 στους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών της Χώρας, εξαιρουμένης της Περιφέρειας Αττικής (Υδραυλικά έργα) (ΦΕΚ 704 Β/19.8.97)	Γενικά
46.	Κ.Υ.Α. 21475/4707/98	Περιορισμός των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, με τον καθορισμό μέτρων και όρων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων (ΦΕΚ 380 Β/19.8.98)	Ατμόσφαιρα
47.	Κ.Υ.Α. 33318/28.12.98	Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (Εναρμονισή 92/43) (ΦΕΚ 1289 Β/28.12.98)	Φυσικό Περιβάλλον
48.	Κ.Υ.Α. ΔΥ 22374/91/94	Όροι διαθέσεως των λιμμάτων και υγρών βιομηχανικών αποβλήτων σε φυσικούς αποδέκτες και καθορισμός της ανώτερης τάξεως χρήσεως των υδάτων τους στο Ν. Θεσσαλονίκης (ΦΕΚ 82 Β/10.2.94)	Διαχείριση Υδάτων

49.	ΠΥΣ 98/87	Οριακή τιμή ποιότητας της ατμόσφαιρας σε μόλυβδο (ΦΕΚ 135 Α/28.7.87)	Ατμόσφαιρα
50.	ΠΥΣ 99/87	Οριακές και κατευθυντήριες τιμές ποιότητας της ατμόσφαιρας σε διοξείδιο του θείου και αιωρούμενα σωματίδια (ΦΕΚ 135 Α/28.7.87)	Ατμόσφαιρα
51.	ΠΥΣ 25/88	Οριακές και κατευθυντήριες τιμές ποιότητας της ατμόσφαιρας σε διοξείδιο του αζώτου και τροποποίηση των με αριθμ. 98 και 99/10.7.87 Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 52 Α/22.3.88)	Ατμόσφαιρα

3.5. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

1.	Εγκύκλιος 18/93	Αρμοδιότητα γνωμοδότησης για παραχώρηση χρήσης αιγιαλού και παράλιας προς εκτέλεση έργων	Γενικά
2.	Εγκύκλιος 17/94	Οδηγίες για την εφαρμογή διατάξεων της ΚΥΑ 69269/5387/90 (ΦΕΚ 678 Β/25.10.90)	Γενικά
3.	Εγκύκλιος 9/96	Περιεχόμενο φακέλου για την προέγκριση χωροθέτησης έργων και δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ με αριθμό 69269/5387/24.10.90 (ΦΕΚ 678 Β/25.10.90)	Γενικά
4.	Εγγραφο ΥΥΠΚΑ 29.5.1991	Οδηγίες εφαρμογής της Ε1β/221/65 Υγ. Δ/ξης όπως τροποποιήθηκε σε συνδυασμό με την ΚΥΑ 69269/5387/90 (ΦΕΚ 678/25.10.90 τ.Β)	Γενικά